

Programmabegroting 2021 2024

G E M E E N T E
VLISSINGEN

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	3
2. Inleiding	7
2.1 Leeswijzer	7
3. Financiële positie	8
3.1 Samenvatting financiële meerjaren perspectief	8
3.2 Programmabegroting 2020.....	10
3.3 Going concern.....	12
3.4 Bestuurlijke ambities - speerpunten - nieuw beleid.....	22
3.5 Plan van aanpak sociaal domein en werk & inkomen.....	26
3.6 Incidentele baten en lasten	29
3.7 Onvoorzien.....	30
3.8 Financiering	30
3.9 Weerstandscapaciteit	30
3.10 Voortgang saneringsbegroting.....	30
4. Overzichten	32
4.1 Overzicht van Baten en Lasten	32
4.2 Meerjarenraming 2021-2024.....	33
4.3 Begroting in één oogopslag.....	34
4.4 Investeringsplanning 2021 - 2024.....	37
5. Programma 1 Leefbaarheid	38
5.1 Inleiding.....	38
5.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?.....	39
5.3 Continue taken.....	46
5.4 Wat mag het kosten?.....	48
6. Programma 2 Aantrekkelijke Stad	56
6.1 Inleiding.....	56
6.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?.....	58
6.3 Continue taken.....	65
6.4 Wat mag het kosten?.....	67
7. Programma 3 Sociale Samenhang	72
7.1 Inleiding.....	72
7.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?.....	74
7.3 Continue taken.....	81
7.4 Wat mag het kosten?.....	82
8. Programma 4 Bestuur	86
8.1 Inleiding.....	86
8.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?.....	87
8.3 Continue taken.....	90
8.4 Wat mag het kosten?.....	91
9. Overhead	93
10. Algemene dekkingsmiddelen	96
11. Paragrafen	98
11.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	98
11.2 Reserves en voorzieningen.....	106
11.3 Onderhoud kapitaalgoederen	111
11.4 Majeure projecten.....	113

INHOUDSOPGAVE

11.5 Bedrijfsvoering.....	124
11.6 Verbonden partijen	130
11.7 Grondbeleid.....	141
11.8 Financiering.....	144
11.9 Lokale heffingen	150
11.10 Taakstellingen.....	162
12. Bijlage taakvelden financieel overzicht	163
13. Bijlage inhoudelijke toelichting taakvelden.....	164
14. Bijlage doorgeschoven investeringen.....	182
15. Lijst van afkortingen	185
16. Colofon.....	187
Afkortingen.....	188

1.

VOORWOORD

Het zijn onzekere tijden waarin deze programmabegroting 2021 tot stand is gekomen. Enerzijds biedt het compensatiepakket voor de marinierskazerne onder de maritieme titel 'Wind in de zeilen' ons extra en nieuwe kansen om Vlissingen en de werkgelegenheid in de regio positieve impulsen te geven. Daar willen we natuurlijk optimaal gebruik van maken. Anderzijds maakt de voortdurende coronacrisis de toekomst onzeker en heeft die bovendien ook negatieve financiële gevolgen die we het hoofd moeten bieden. Vlissingen wordt net als alle andere gemeenten in Nederland immers geconfronteerd met extra uitgaven en tegenvallende inkomsten als gevolg van de crisis.

Overigens, waar Vlissingen, stad of gemeente staat, bedoelen we in deze begroting natuurlijk ook Oost- en West Souburg, Groot Abeele en Ritthem. Waar wijken staat, bedoelen we ook dorpen.

Coronacrisis

Deze programmabegroting is opgesteld in de schaduw van de coronacrisis en -maatregelen. Een ongekende crisis door een virus dat de hele wereld raakt en dat veel dodelijke slachtoffers eist. De coronacrisis en de crisismaatregelen hebben velerlei effecten op het ondernemen, werken, leren, wonen, recreëren, verplaatsen, meedoen en welbevinden in onze gemeente. Tevens heeft de crisis invloed op de kosten voor de eigen organisatie.

Allemaal zijn we in onzekerheid over de toekomst. Kunnen we dankzij een vaccin op redelijk korte termijn terug naar 'business as usual'? Wordt de anderhalvemetersamenleving het 'nieuwe normaal' waar we ons voor langere tijd op moeten instellen? Of blijven we speelbal van opeenvolgende golven van opleving van besmettingen en dientengevolge op- en weer afschalende, beperkende maatregelen die ons dagelijks functioneren beïnvloeden?

De duur en de financiële effecten aan de lastenkant op langere termijn zijn op dit moment ook nog onzeker. Daarnaast moeten tussen het Rijk en gemeenten afspraken worden gemaakt over de compensatie van de extra kosten die gemeenten maken.

Als gemeentebestuur realiseren wij ons dat wij in veel gevallen onze inwoners, bedrijven en ondernemers meer dan ooit moeten ondersteunen. In praktische zin, maar vooral ook door alsnog investeringen te doen in de ontwikkeling van onze stad en dorpen. En dat vraagt weer een zoektocht naar de balans tussen enerzijds het faciliteren en initiëren van nieuwe ontwikkelingen en anderzijds het zorgen voor een financieel gezond huishoudboekje. Bovendien moeten we reëel zijn in onze ambities en de capaciteit die we beschikbaar hebben voor het realiseren daarvan.

Uitgangspunten programmabegroting 2021

Wij hebben de volgende uitgangspunten voor de programmabegroting 2021 gehanteerd:

- Het vastgestelde coalitieakkoord is de basis van waaruit ook dit jaar de nieuwe beleidsvoornemens zijn opgesteld
- Het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen' is verder een belangrijk uitgangspunt voor de prioritering van projecten en activiteiten
- Het artikel 12-onderzoek spitst zich specifiek toe op het sociaal domein; het plan van aanpak is vertaald in deze begroting.

Voor wat betreft de inhoud nemen we u nu mee langs de belangrijkste speerpunten voor 2021.

Hoe wij ons als gemeente Vlissingen positioneren in de toekomst

De volgende vier belangrijke onderwerpen vragen veel van onze aandacht en zijn in belangrijke mate bepalend voor de toekomst van de gemeente Vlissingen:

1. Het compensatiepakket "Wind in de Zeilen"

Met eerdergenoemd compensatiepakket 'Wind in de Zeilen' wordt Vlissingen respectievelijk Zeeland gecompenseerd voor het niet realiseren van de marinierskazerne. Met dit pakket kunnen lopende projecten worden versneld en kunnen nieuwe projecten gerealiseerd worden. We noemen hier bijvoorbeeld de verdere doorontwikkeling van de Kenniswerf, waardoor meer bedrijven zich in Vlissingen kunnen vestigen. Ook zetten we in op een betere (trein)bereikbaarheid van Vlissingen. We bouwen het Stationsgebied uit tot een moderne mobiliteitshub en trakteren onze toeristen daar op een gastvrij onthaal. Met de combinatie van snellere treinen naar en vanuit Vlissingen worden wonen in Vlissingen en werken in de Randstad of werken in Vlissingen en wonen in de Randstad reële opties. Het Scheldekwartier heeft juist dat woningaanbod dat aansluit bij de wensen van dit type mensen. Daarmee versterken we onze sociaal-economische structuur.

Wij verwachten hier de komende jaren positieve effecten van voor Vlissingen! De verschillende onderdelen uit het pakket (de zogeheten fiches) worden in deze begroting overigens benoemd in de desbetreffende programma's.

2. De strategische visie

Om de koers voor de gemeente Vlissingen te bepalen en ons als gemeente scherper (landelijk) te kunnen profileren, wordt momenteel gewerkt aan onze strategische visie. Als deze visie er is hebben wij antwoord op de vraag waar wij als Vlissingen om bekend willen staan in 2040. Bij het bepalen van de strategische visie hoort ook een participatietraject, dat in 2020 gestart is. De strategische visie zal vanaf 2021 leiden tot diverse meerjaren uitvoeringsplannen, die, naast de uitvoering van de fiches in "Wind in de Zeilen", focus gaan aanbrengen in de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Vlissingen.

3. Implementatie van de Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is inmiddels voorzien per 1 januari 2022. In 2021 moeten we dan ook de voorbereidingen op de implementatie van de nieuwe wet afronden en de eerste stappen zetten op weg naar het vaststellen van een omgevingsvisie. We laten dit traject zoveel mogelijk slim oplopen met het traject voor de strategische visie. Met de raadswerkgroep wordt hierover periodiek overleg gevoerd.

4. De doorontwikkeling van het sociaal domein: Ontwikkelagenda en Plan van Aanpak art.12.

Voor de doorontwikkeling van het sociaal domein gelden als belangrijkste ambities het creëren van een toekomstbestendige infrastructuur voor ondersteuning aan de inwoners van de gemeente Vlissingen, naast een stevige grip op de kostenontwikkeling. Daartoe moeten wij als gemeente Vlissingen samen met onze partners komen tot een cultuurverandering in het sociaal domein, een transformatie. De Ontwikkelagenda Sociaal Domein biedt ons de inhoudelijke kaders daarvoor, terwijl het Plan van Aanpak art. 12 de inspanningen laat zien om binnen deze kaders te komen tot een structureel sluitende begroting. Voor dit laatste geldt dat de gemeente in de komende jaren een maximale bijdrage moet leveren om het huidige tekort, dat bij ongewijzigd beleid verder toeneemt, te reduceren. Gedurende de transformatieperiode ligt de rol van de gemeente bij regie, koersbepaling en strakke sturing.

Uitgangspunt blijft het integraal samen werken in beleid en uitvoering, met inwoners en organisaties, om tot maximale effectiviteit en efficiency te komen. 2021 zal in het teken staan van deze ambities.

Ambities voor 2021

Natuurlijk zijn onze strategische koers en het pakket 'Wind in de Zeilen' belangrijk en richtinggevend voor de toekomst van de gemeente Vlissingen. In afwachting van verdere concretisering hiervan, hebben wij voor het komende jaar ook alvast een aantal plannen:

- We bouwen letterlijk verder aan onze gemeente! Dit doen we onder andere door het realiseren van nieuwe woningen, het aantrekken van nieuwe bedrijven en het onderhouden van de buitenruimte.
- We plegen een inhaalslag op onze kapitaalgoederen door de herinrichting van straten en pleinen.
- In het sociaal domein moeten wij nog actiever gaan sturen en onze ondersteuningsinfrastructuur gaan ombouwen op basis van het Plan van Aanpak art 12 sociaal domein en werk & inkomen.
- De gemeente Vlissingen is een inclusieve gemeente waar iedereen optimaal mee moet kunnen doen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, seksuele voorkeur, inkomen, talenten of beperkingen. Inclusie en toegankelijkheid zijn ook in 2021 belangrijke onderwerpen voor onze gemeente zonder dat daar een Lokale Inclusie Agenda voor is opgesteld.
- Vlissingen onderscheidt zich meer en meer als aantrekkelijke stad. Daarom starten we in 2021 met een gestructureerde manier van city-marketing. Zo horen en lezen mensen van verder weg de aparte en unieke eigenschappen van Vlissingen steeds vaker.
- De bereikbaarheid van de gemeente Vlissingen is een belangrijk aandachtspunt. Voor 2021 jaar zetten wij specifiek in op de ontwikkeling van het stationsgebied en we maken een plan voor de herinrichting van de binnenstad en boulevards.
- Om onze bijdrage te leveren aan verdere verduurzaming van de gemeente Vlissingen wordt binnen alle beleidsterreinen gekeken hoe we hier een bijdrage aan kunnen leveren.

Dienstverlening en participatie

Het coalitieakkoord staat volop in het teken van dienstverlening en vooral 'samen' doen. Wij willen samen met onze ambtenaren, gemeenteraad, inwoners, bedrijven en ondernemers onze gezamenlijke doelstellingen bereiken. Wij willen daarbij vanaf 2021 gebruik maken van diverse vormen van participatie met inwoners en bedrijven. Bij alle inhoudelijke thema's die wij oppakken wordt goed nagedacht over hoe wij onze dienstverlening nog beter in kunnen zetten richting onze inwoners, bedrijven en ondernemers.

Versterking kaderstellende rol gemeenteraad

De gemeenteraad heeft een werkgroep gevormd om direct bij de start van het proces betrokken te zijn bij de vorming van de omgevingsvisie en opdat daarvoor tijdig kaders kunnen worden gesteld. Ook ten aanzien

van de vorming van de klimaat- en energietransitie zal de gemeenteraad in 2021 gevraagd worden om aan de voorkant van het proces kaders mee te geven ter verdere uitwerking. Met deze beide onderwerpen en de betrokkenheid bij de vorming van de strategische visie kan de gemeenteraad in 2021 zijn rol in beleidsvormende processen versterken.

Samen zijn we de gemeente Vlissingen!

Ondanks de onzekerheden die er op sommige vlakken zijn en de beperkte middelen die we hebben om onze ambities te realiseren, willen wij er samen met onze ambtenaren, gemeenteraad, inwoners, ondernemers, bedrijven en instellingen hard aan werken om de gemeente Vlissingen een aantrekkelijke gemeente te laten zijn en blijven!

Oktober 2020

Burgemeester en Wethouders gemeente Vlissingen

2.1 Leeswijzer

Leeswijzer van de Programmabegroting

De programmabegroting bestaat uit vier inhoudelijke programma's, te weten Leefbaarheid, Aantrekkelijke Stad, Sociale Samenhang en Bestuur. Daarnaast zijn er de verplichte overzichten voor de Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead. Een inhoudelijk programma bestaat uit de volgende paragrafen:

1. Inleiding met daarin programmadoel, speerpunten en beleidsindicatoren;
2. Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?;
3. Continue taken;
4. Wat mag het kosten.

Een inhoudelijk programma start met de omschrijving van de programmadoelen. Vervolgens komen de speerpunten van het komende jaar aan bod. Per programma zijn enkele beleidsindicatoren opgenomen. Deze indicatoren versterken de mogelijkheden van raadsleden om te sturen. Door het opnemen van dergelijke niet-financiële informatie kunnen raadsleden een inschatting maken van de resultaten die via de voorgestelde beleidskeuzes behaald moeten worden. Bovendien is het door de vaste set beleidsindicatoren eenvoudiger om gemeenten te vergelijken met andere gemeenten.

Niet alle taakvelden komen terug aangezien de focus ligt op speerpunten en het bereiken van maatschappelijke effecten. Voor continue taken worden alleen de bijzonderheden vermeld in de derde paragraaf van het programma. Vervolgens is in tabelvorm, indien van toepassing, per taakveld beschreven 'wat de raad wilt bereiken'. Dit betreft het maatschappelijke effect hetgeen een algemeen beeld van de gewenste situatie schetst. De wijze waarop dit gemeten kan worden is de effectindicator. De eerdere resultaten zijn benoemd en tevens is een streefwaarde opgenomen. De acties die het college gaat uitvoeren komen in de laatste kolom tot uiting. Dit zijn de prestaties waarover in de bestuursrapportages gerapporteerd wordt.

Tot slot is het overzicht van de lasten en de baten van het programma opgenomen. Indien van toepassing zijn mutaties ten opzichte van het voorgaande jaar apart gepresenteerd, bijvoorbeeld in het geval van speerpunten. Daarnaast wordt in de bijlage 'taakvelden' een toelichting gegeven op welke activiteiten bij een taakveld thuishoren.

Het is mogelijk dat een taakveldnoch onder de maatschappelijke effecten noch onder de continue taken tot uiting komt. Dit is het geval als de hieronder vallende activiteiten continue taken betreft én er geen bijzonderheden zijn het komende jaar. Voor de volledigheid is in de bijlage een overzicht opgenomen van alle taakvelden met een omschrijving van de hieronder vallende activiteiten.

Indeling van de Programmabegroting

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de financiële positie van de gemeente Vlissingen. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 het overzicht van baten en lasten gepresenteerd en is in de hoofdstukken 5 tot en met 8 de beleidsbegroting opgenomen. Hierbij wordt per programma aangegeven: Wat willen we bereiken – Wat gaan we daarvoor doen – Wat mag het kosten. Hoofdstuk 9 betreft sinds 2017 een nieuw hoofdstuk waarin op basis van het BBV (besluit Begroten en Verantwoording) inzicht wordt gegeven aan de overheadkosten. Daarnaast zijn in hoofdstuk 10 de algemene dekkingsmiddelen opgenomen. In hoofdstuk 11 wordt een aantal onderwerpen nader belicht: te weten het weerstandsvermogen, reserves en voorzieningen, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, financiering en lokale heffingen.

3.1 Samenvatting financiële meerjaren perspectief

Samenvatting financieel meerjarenperspectief

In onderstaande tabel wordt een recapitulatie weergegeven van het financiële meerjarenperspectief. In de paragrafen 3.2 tot en met 3.5 worden de details gepresenteerd en wordt een toelichting gegeven op de mutaties.

Samenvatting financieel meerjarenperspectief (bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024
§ 3.2 Vertrekpunt Programmabegroting 2021 - 2024	-9.535	-8.491	-7.585	-8.920
§ 3.3 Going concern				
Programma Leefbaarheid	-929	-629	-629	-629
Programma Aantrekkelijke Stad	-746	-739	-374	-30
Programma Sociale Samenhang	-2.887	-2.462	-4.099	-4.012
Programma Bestuur	-51	-25	-35	-25
Diverse programma's	3.475	1.639	742	1.135
Overzicht Overhead	-240	-208	-308	-308
Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	73	429	292	2.422
Totaal mutaties going concern	-1.305	-1.995	-4.410	-1.446
§ 3.4 Bestuurlijke ambities - speerpunten - nieuw beleid				
Programma Leefbaarheid	-417	-138	-20	-20
Programma Aantrekkelijke Stad	-135	-90	-	-
Programma Sociale Samenhang	-100	-100	-100	-100
Programma Bestuur	-	-404	-216	-1.829
Diverse programma's	-814	-1.323	-1.024	-826
Overzicht Overhead	-	-	-	-
Totaal mutaties bestuurlijke ambities - speerpunten - nieuw beleid	-1.465	-2.055	-1.360	-2.775
§ 3.5 Plan van aanpak sociaal domein en werk & inkomen				
Taakstelling sociaal domein en werk & inkomen	3.181	5.637	8.159	8.159
Totaal mutaties Plan van aanpak sociaal domein en werk & inkomen	3.181	5.637	8.159	8.159
Eigen bijdrage sanering algemene reserve op basis van beschikking over artikel 12 rapport 2017 / 2018	1.690-	1.717-	1.744-	1.772-
TOTAAL BEGROTINGSSALDO	-10.815	-8.621	-6.939	-6.754
waarvan sociaal domein en werk & inkomen	-10.815	-8.621	-6.939	-6.754
waarvan eigen risico (na aftrek eigen bijdrage aan de sanering algemene reserve)	-	-	-	-
+ = positief resultaat/lagere uitgaaf/hogere inkomst (voordeel)				
- = negatief resultaat/hogere uitgaaf/lagere inkomst (nadeel)				

3.

FINANCIËLE POSITIE

Het begrotingssaldo 2021 is € 10,8 miljoen negatief. Dit is inclusief de eigen bijdrage aan de sanering van de algemene reserve van €1,7 mln zoals opgenomen in de beschikking naar aanleiding van het artikel 12 rapport 2017 / 2018.

In deze begroting is tevens rekening gehouden met een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds van jaarlijks € 7mln. Aangezien deze volledig gebruikt moet worden voor de sanering van de algemene reserve is deze niet verder opgenomen in het begrotingssaldo, maar is direct verwerkt als toevoeging aan de algemene reserve ten behoeve van de sanering.

Samenvatting tekort sociaal domein en werk & inkomen

In onderstaande tabel is uiteengezet hoe het tekort op het sociaal domein en werk & inkomen is opgebouwd:

<i>Opbouw van het tekort</i>	2021	2022	2023	2024
Tekorten sociaal domein en werk & inkomen				
Jeugdzorg	5.670	5.406	5.912	5.564
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	5.847	6.801	7.371	7.795
Toegang WMO en jeugd	1.137	842	842	842
Orionis	588	445	725	725
Team sociaal	407	407	407	407
Artikel 12 traject	174	-	-	-
Overige	-3.008	-5.358	-7.650	-6.944
Algemene uitkering	-5	75	-664	-1.636
Totaal tekorten op sociaal domein en werk & inkomen	10.810	8.619	6.943	6.753

In de Programmabegroting 2021 wordt verder gegaan met de uitvoering van het plan van aanpak artikel 12 vervolgttraject sociaal domein en werk & inkomen. Zie voor verdere toelichting hierop paragraaf 3.5 plan van aanpak sociaal domein en werk & inkomen.

Voorlopig is er nog geen zicht op de omvang van een eventuele extra artikel 12-uitkering op dit vlak voor 2021. Over het jaar 2019 stelt de inspecteur voor aan de fondsbeheerders om een aanvullende uitkering van € 10,4 mln toe te kennen. De artikel 12 inspecteur heeft daarnaast in zijn artikel 12 rapport over het jaar 2019 een ambitieniveau voor de bezuinigingen op het sociaal domein en werk & inkomen opgenomen van 5,3 miljoen voor 2021. In deze Programmabegroting is hiervan een taakstelling van 60%, zijnde 3,2 miljoen, opgenomen. Daarnaast moeten alle (extra) uitgaven op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen met een O&O (Onontkoombaar en Onuistelbaar) formulier voor akkoord worden voorgelegd aan de artikel 12 inspecteur en de provincie Zeeland.

3.

FINANCIËLE POSITIE

3.2 Programmabegroting 2020

Het vertrekpunt voor de Programmabegroting 2021 is de Programmabegroting 2020 aangevuld met de financiële uitgangspunten.

§	Programma	VERTREKPUUNT PROGRAMMABEGROTING 2021 / 2024 (bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
nvt	nvt	Programmabegroting 2020	-9.857	-10.638	-9.313	-9.313	
3.2.1	Sociale Samenhang	10e begr wijz Raad 2020, 1e begrotingswijziging 2020 Orionis Walcheren	19	17	-37	-37	ja
		Programmabegroting 2020	-9.838	-10.621	-9.350	-9.350	
3.2.2	Bestuur	Reservering voor maatschappelijke opgaven IBP	187	2.439	2.417	2.417	nee
3.2.3	Diverse	Financiële uitgangspunten 2021 -2024 eigen risico	260	-59	-172	-801	nee
3.2.4	Diverse	Financiële uitgangspunten 2021 -2024 - art 12	-144	-250	-480	-1.186	ja
		Startpunt Programmabegroting 2021	-9.535	-8.491	-7.585	-8.920	

3.2.1 10e begr wijz Raad 2020, 1e begrotingswijziging 2020 Orionis Walcheren

Dit betreft de structurele doorwerking van de 10e begr wijz Raad 2020, 1e begrotingswijziging 2020 Orionis Walcheren.

3.2.2 Reservering voor maatschappelijke opgaven IBP

Dit betreft het in de Programmabegroting 2020 gereserveerde bedrag voor de maatschappelijke opgaven vanuit het IBP. In eerste instantie vallen deze middelen vrij zodat een integrale afweging kan worden gemaakt over de inzet hiervan.

3.2.3 Financiële uitgangspunten 2021 -2024 eigen risico

Dit betreft de doorrekening van de financiële uitgangspunten. Voor de Programmabegroting 2021 is uitgegaan van de cijfers van juni 2020. Het Centraal Plan Bureau (cpb) heeft vier scenario's geschetst:

- Volledig herstel --> snelle verschuiving werkgelegenheid, inhaalslag investeringen en uitgaven;
- Matig herstel --> herstel vanaf 3^e kwartaal 2020, maar onvolledig. Werkloosheid verdubbelt.
- Zwak herstel --> Grotere problemen buitenland en financieel stelsel leiden tot diepere en langere recessie.
- Tweede golf --> bedrijven in zwaar weer door nieuwe uitbraak en beperkingen terwijl hun buffers al zijn aangetast.

In de financiële uitgangspunten voor de Programmabegroting 2021 wordt rekening gehouden met de basisraming, dit betreft het scenario matig herstel.

- Voor de ontwikkeling van de loonkosten wordt uitgegaan van de cao – loon bedrijven, deze is 1,4% voor het jaar 2021. Voor de jaren 2022 – 2024 wordt uitgegaan van respectievelijk 2,4%, 2,2% en 2,1%.
- Voor de indexering van de materiële budgetten wordt rekening gehouden met een inflatie op basis van het Consumenten Prijsindexcijfers (CPI) van 1,5%.
- Voor de indexering van de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen wordt de VZG richtlijn gevolgd, dit is 2,2% voor 2021;

3.

FINANCIËLE POSITIE

- Voor de indexering subsidiëringen van stichtingen en instellingen die met beroepskrachten werken worden de richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen gevolgd;
- Het rentepercentage voor nieuwe investeringen voor 2021 – 2024 (renteomslagpercentage) is bijgesteld naar 1,5% (was 2,5%)
- Het rentevoordeel als gevolg van de te ontvangen aanvullende uitkering mag niet geheel ten gunste komen van de projectfinanciering van het Scheldekwardier, het gevolg is dat het renteomslagpercentage daalt. In de Programmabegroting en de jaarrekening vindt geen toerekening van rente over de reserves en voorzieningen aan de taakvelden plaats;
- Voor de gemeentelijke belastingen en de leges wordt uitgegaan van een jaarlijkse verhoging op basis CPI. Daarnaast heeft uw raad besloten om te koersen op een verbetering van de kostendekkendheid van de leges.
- De huren van welzijn- en sportaccommodaties voor de periode 2021 - 2024 worden tenminste verhoogd met de in de huurovereenkomsten opgenomen indexering. Uitgangspunt is dat altijd geïndexeerd wordt, tenzij anders overeengekomen. Daar waar huurovereenkomsten aflopen, is het uitgangspunt voor nieuwe overeenkomsten dat indexering van toepassing is.

3.2.4 Financiële uitgangspunten 2021 -2024 - art 12

Zie voor toelichting bovenstaande paragraaf. Dit betreft het gedeelte welke betrekking heeft op de taakvelden sociaal domein en werk & inkomen.

3.

FINANCIËLE POSITIE

3.3 Going concern

In deze paragraaf is de toelichting opgenomen op alle mutaties die betrekking hebben op het going concern. Dit leidt tot het navolgende overzicht:

§	Programma	GOING CONCERN (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
3.3.1	Aantrekkelijke Stad	Omgevingswet	-709	-714	-349	-5	nee
3.3.2	Leefbaarheid	RUD Zeeland	-73	-73	-73	-73	nee
3.3.3	Overhead	I&A Samenwerking	-598	-598	-885	-885	nee
3.3.4	Overhead	Bijdragen derden I&A Samenwerking	415	415	602	602	nee
3.3.5	Bestuur	Datadistributiesysteem	-26	-10	-10	-10	nee
3.3.6	Bestuur	Applicatiebeheer publiekszaken	-10	-10	-10	-10	nee
3.3.7	Bestuur	Bedrijfskleding Publiekszaken	-15	-5	-15	-5	nee
3.3.8	Aantrekkelijke Stad	Bestemmingsplannen	-25	-25	-25	-25	nee
3.3.9	Algemene Dekkingsmiddelen	Gemeentefonds - sociaal domein en werk & inkomen	285	507	282	1.276	ja
3.3.10	Algemene Dekkingsmiddelen	Gemeentefonds - eigen risico	304	438	242	1.094	nee
3.3.11	Algemene Dekkingsmiddelen	Onroerende Zaak Belasting	-250	-250	-250	-250	nee
3.3.12	Diversen	Doorschuiven investeringen Programmabegroting 2020	634				nee
3.3.13	Diversen	Vrijval kapitaallasten				640	nee
3.3.14	Diversen	Mutatie kapitaallasten op basis van de investeringsplanning	2.108	1.706	809	562	nee
3.3.15	Sociale Samenhang	Nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer	-165	-165	-165	-165	nee
3.3.16	Sociale Samenhang	Nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer GGZ	-25	-25	-25	-25	ja
3.3.17	Sociale Samenhang	Leerlingenvervoer	-215	-221	-227	-234	nee
3.3.18	Sociale Samenhang	Boodschappenservice Orionis	50	50	50	50	ja
3.3.19	Sociale Samenhang	Overhead team Wmo en Jeugd	85	85	85	85	ja
3.3.20	Diversen	Intallatieverantwoordelijke	-41	-41	-41	-41	nee
3.3.21	Leefbaarheid	Bekabeling en leidingen	80	80	80	80	nee
3.3.22	Overhead	Informatievoorziening	-57	-25	-25	-25	nee
3.3.23	Algemene Dekkingsmiddelen	Onroerende Zaak Belasting	-266	-266	-266	-266	nee
3.3.24	Leefbaarheid	Groen en ongediertebestrijding	-167	-167	-167	-167	nee
3.3.25	Leefbaarheid	Begroting OLAZ 2021	-292	-292	-292	-292	nee
3.3.26	Leefbaarheid	Nieuwe inzameling matrassen	-15	-15	-15	-15	nee
3.3.27	Leefbaarheid	Dekking afvalstoffenheffing	307	307	307	307	nee
3.3.28	Sociale Samenhang	WMO begroting	-2.187	-2.525	-2.939	-3.357	ja
3.3.29	Sociale Samenhang	Eigen bijdrage vervoer	105	107	110	114	ja
3.3.30	Diversen	Structurele doorwerking 1e berap 2020 - overige - eigen risico	-26	-26	-26	-26	nee
3.3.31	Sociale Samenhang	Jeugdhulp	-306	721	-483	-135	ja
3.3.32	Sociale Samenhang	Intervence	-229				ja
3.3.33	Leefbaarheid	Formatie kamerverhuurpanden	-158	-158	-158	-158	nee
3.3.34	Algemene Dekkingsmiddelen	Toeristenbelasting kamerverhuurpanden		PM	284	568	nee
3.3.35	Aantrekkelijke Stad	Software vergunningenapplicatie	-12				nee
3.3.36	Leefbaarheid	Techniekonderwijs	-45	-45	-45	-45	nee
3.3.37	Diversen	Kostendekkendheid leges	800				nee

3.

FINANCIËLE POSITIE

§	Programma	GOING CONCERN (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
3.3.38	Leefbaarheid	Kostendekkendheid afval	-221	-221	-221	-221	nee
3.3.39	Sociale Samenhang	Intensieve begeleiding thuis Beschermd Wonen		-490	-504	-518	ja
3.3.40	Leefbaarheid	Baggeren	-300				nee
3.3.41	Leefbaarheid	Beheerder havens en kades	-45	-45	-45	-45	nee
3.3.42	Sociale Samenhang	Taakstelling accommodaties en sport, toevoegen laatste jaarschijf				174	nee
		TOTAAL GOING CONCERN	-1.305	-1.995	-4.410	-1.446	
		waarvan sociaal domein en werk & inkomen	-2.222	-1.569	-3.425	-2.511	
		waarvan eigen risico	918	-425	-985	1.065	

3.3.1 Omgevingswet

Een toelichting op de omgevingswet is opgenomen in de paragraaf majeure projecten.

3.3.2 RUD Zeeland

De RUD Zeeland is de gemeenschappelijke regeling van 15 overheden in Zeeland voor het uitvoeren van de gezamenlijke taken op het gebied van het milieu: vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het 2e gedeelte van 2020 neemt het algemeen bestuur van de RUD-Zeeland besluiten over de evaluatie van het systeem van PxQ en over de verrekensystematiek. Daarnaast doen zich in de uitvoeringskosten nog twee ontwikkelingen voor: het uitvoeren van de beoordeling bodemenergiesystemen en het deelnemen aan de systeemcontroles in de havens. Wij verwachten dat deze ontwikkelingen van invloed zijn op de uitvoeringsbijdragen 2021 die de deelnemers jaarlijks betalen. Voor Vlissingen gaan wij uit van een stijging van de deelnemersbijdrage naar €333.000 [2021].

3.3.3 I&A Samenwerking

De I&A Samenwerking met Middelburg is de afgelopen jaren gegroeid van puur ondersteunend naar cruciaal voor de primaire processen. De dienstverlening en bedrijfsvoering van beide gemeenten en Orionis als klant van het samenwerkingsverband zijn inmiddels volledig afhankelijk van I&A. De formatie en exploitatie komen echter uit een tijd waarin kostenbesparing lang prevaleerde boven noodzakelijke investeringen in professionalisering en doorontwikkeling. In deze afweging moet de balans hersteld worden, zodat we als organisatie aangehaakt kunnen blijven bij de enorme ontwikkelingen in de digitale wereld om ons heen.

Door allerlei ontwikkelingen wordt de komende jaren steeds meer inzet gevraagd van I&A. Het te beheren areaal is fors gegroeid met nieuwe toepassingen en ook wet- en regelgeving vragen vergaande professionalisering van de I&A Samenwerking. Op dit moment heeft de I&A Samenwerking al een te krappe formatie om de continuïteit voldoende te kunnen waarborgen en te kunnen ondersteunen bij projecten van de beide organisaties. Dat blijkt ook uit benchmarks. De komende jaren wordt de formatie dan ook gefaseerd tot en met 2023 op de noodzakelijke sterkte gebracht en worden interne processen geoptimaliseerd.

3.3.4 Bijdragen derden I&A Samenwerking

De kosten voor I&A samenwerking zoals hierboven opgenomen worden gedeeld door de deelnemende partijen gemeente Vlissingen, gemeente Middelburg en Orionis Walcheren. Deze post betreft de bijdrage van de gemeente Middelburg en Orionis Walcheren.

3.3.5 Datadistributiesysteem

Het is van belang dat wij actie ondernemen om het datadistributiesysteem betrouwbaar te maken, zodat de afnemers de juiste informatie ontvangen vanuit de Basis Registratie Personen. Om de betrouwbaarheid van de gegevens te kunnen garanderen is extra inzet nodig en zullen we moeten investeren in het systeem zelf.

3.3.6 Applicatiebeheer publiekszaken

In het verleden zijn applicatiebeheerders aangesteld. Echter, applicatiebeheer vergt tegenwoordig meer tijd, kennis en vaardigheden. Doordat we steeds afhankelijker worden van systemen is het nodig om het applicatiebeheer verder te professionaliseren. Zonder een professionaliseringsslag lopen we steeds meer risico's. In het verleden was het al lastig om te slagen voor externe audits. Nu we met de nieuwe BRP-applicatie nog meer e-diensten aanbieden, wordt de druk om te voldoen aan de externe audits groter. De noodzakelijke professionaliseringsslag kost meer personele inzet om de kennis op peil te brengen en te houden. Met het opstellen van de Programmabegroting 2021 wordt dit financieel uitgewerkt.

3.3.7 Bedrijfskleding Publiekszaken

Momenteel vindt onderzoek plaats naar geschikte bedrijfskleding voor Publiekszaken. Naar verwachting leidt dit tot jaarlijkse kosten voor onderhoud/incidentele vervanging en ongeveer eens in de 3 jaar een nieuw kledingpakket.

3.3.8 Bestemmingsplannen

Voor adviesaanvraag in relatie tot ruimtelijke vraagstukken, inhuur specialisten bij beroepszaken, planschadeafwikkeling en uitvoering incidentele vraagstukken vanuit de organisatie of zich aandienende ruimtelijke juridische uitvoeringskwesties is aanvullend uitvoeringsbudget nodig. Het betreft zaken die niet aan initiatiefnemers zijn toe te schrijven of onder de grondexploitatie vallen.

3.3.9 Gemeentefonds - sociaal domein en werk & inkomen

Dit betreft het financiële effect vanuit de december - mei - septembercirculaire op het begrotingssaldo. In onderstaande tabel is de mutatie per circulaire op het begrotingssaldo opgenomen:

Gemeentefonds - sociaal domein en werk & inkomen - effect begrotingssaldo	2021	2022	2023	2024

In de circulaire zitten daarnaast taakmutaties en mutaties op diverse uitkeringen in de programmabegroting die tevens leiden tot hogere of lagere uitgaven. Dit betreft de navolgende posten op basis van de meicirculaire 2020:

Meicirculaire 2020 (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
Beschermde Wonen	-11.441	-11.431	-11.431	-11.431	ja
Maatschappelijke Opvang	-31	-31	-31	-31	ja
Vrouwenopvang	-3	-3	-3	-3	ja
Totaal hogere bijdragen centrumgemeentetaken	-11.475	-11.465	-11.465	-11.465	
Meicirculaire 2020 (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	

Meicirculaire 2020 (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
Toezicht voorschoolse educatie	1	-	-	-	nee
Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren met Fokus-woning	1	2	2	1	ja
Verrekening Voogdij 18+	-52	-53	-54	-55	ja
Inburgering (IU)	68	150	165	165	ja
Armoedebestrijding kinderen (DU)	27	27	27	27	ja
Participatie (IU)	285	250	285	299	ja
Voogdij/18+ (IU)	558	558	558	558	ja
Totaal hogere kosten specifiek Vlissingen	888	934	983	995	
waarvan sociaal domein en werk & inkomen	-10.588	-10.531	-10.482	-10.470	
waarvan eigen risico	1	-	-	-	

De budgetvermindering voor Beschermd Wonen betreft enerzijds een loon-prijscompensatie van macro € 57 mln en anderzijds de initiële uitname voor de cliënten die overgaan naar de Wet Langdurige Zorg (WLZ) van € 495 mln structureel. Zowel de macro omvang van de WLZ uitname als de verdeling ervan wordt op basis van nacalculatie in de meicirculaire 2021 (en mogelijk ook meicirculaire 2022) verrekend. De initiële uitname voor de WLZ is in mindering gebracht op het budget Beschermd Wonen.

Voor alle mutaties die onderdeel zijn van het artikel 12 traject sociaal domein en werk & inkomen geldt dat deze in principe worden ingezet voor verkleining van het tekort op het sociaal domein en werk & inkomen, tenzij met een O&O wordt vastgesteld dat kosten onontkoombaar en onuitstelbaar zijn. De middelen zijn voornamelijk opgenomen op het betreffende taakveld.

Dit betreft de navolgende posten op basis van de septembercirculaire 2020:

Septembercirculaire 2020 (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
Beschermd Wonen	1.318	1.429	1.429	1.429	ja
Maatschappelijke Opvang	-26	-26	-26	-26	ja
Vrouwenopvang	962	962	962	962	ja
Totaal hogere bijdragen centrumgemeentetaken	2.254	2.365	2.365	2.365	
Septembercirculaire 2020 (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	
Gezond in de stad (DU)	6				ja
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	12	12	12	12	nee
Gezond in de stad: impuls kansrijke start		6			ja
Waterschapsverkiezingen	7	8	8	8	nee
Jeugdhulp 2022, aanvulling op extra middelen 2019 - 2021		859			ja
Incidenteel afschaffen opschalingskorting tbv compensatie corona	451				nee
Totaal mutatie specifiek Vlissingen	476	885	20	20	
waarvan sociaal domein en werk & inkomen	2.260	3.230	2.365	2.365	
waarvan eigen risico	470	20	20	20	

De incidentele middelen voor jeugdhulp van € 859.000 zijn ingezet voor verkleining van het tekort op het sociaal domein en werk & inkomen. Deze mutaties is verwerkt in post 3.3.31 Jeugdhulp.

Voor alle mutaties die onderdeel zijn van het artikel 12 traject sociaal domein en werk & inkomen geldt dat deze in principe worden ingezet voor verkleining van het tekort op het sociaal domein en werk & inkomen, tenzij met een O&O wordt vastgesteld dat kosten onontkoombaar en onuitstelbaar zijn. De middelen zijn voorsnag opgenomen op het betreffende taakveld.

3.3.10 Gemeentefonds - eigen risico

Dit betreft het financiële effect vanuit de december - mei - septembercircularre op het begrotingssaldo, onderdeel eigen risico.

Gemeentefonds - eigen risico - effect begrotingssaldo	2021	2022	2023	2024
Decembercircularre 2019	22-	40-	50-	927
Meicircularre 2020	335	484	221	40-
Septembercircularre 2020	9-	6-	72	207
Totaal gemeentefonds - eigen risico - effect begrotingssaldo	303	438	243	1.094

3.3.11 Onroerende Zaak Belasting

In de begrote opbrengst OZB niet woningen is ten onrechte nog het perceel van Zeeland Seaports aan de Engelandweg (WOZ waarde € 76.846.000) meegenomen voor het gebruik. Dit perceel betreft ongebouwde grond die beschikbaar is voor de markt maar waar in 2019 geen gebruik van is gemaakt en daarom niet is betrokken in de gebruikersheffing OZB.

3.3.12 Doorschuiven investeringen Programmabegroting 2020

We hebben bekeken of investeringskredieten, die reeds door de raad zijn geautoriseerd in de begroting, doorgeschoven kunnen worden naar 2021 om budgettaire ruimte te creëren. Een specificatie hiervan is opgenomen in de bijlage.

3.3.13 Vrijval kapitaallasten

Met het toevoegen van de nieuwe jaarschijf 2024 is er tevens sprake van vrijvallende kapitaallasten voor het jaar 2024 ten opzichte van 2023. We zetten deze vrijval in als dekking voor nieuwe investeringen.

3.3.14 Mutatie kapitaallasten op basis van de investeringsplanning 2021 - 2024

Het voordelige effect is het gevolg van drie onderwerpen:

1. Lagere rentelasten. Enerzijds zijn de rentelasten op concernniveau totaal lager als gevolg van herfinancieringen. Anderzijds wordt, conform de nieuwe toerekening van de rente aan de grondexploitatie met ingang van de jaarrekening 2019, minder rente toegerekend aan de overige taakvelden hetgeen leidt tot een voordelig effect
2. Als gevolg van het temporiseren van investeringen in de tijd is de raming van de kapitaallasten verschoven in de tijd hetgeen voor de jaren 2020 en 2021 een voordelig effect oplevert.
3. De additonele investeringen zoals verwerkt in de investeringsplanning 2021 - 2024 leidden tot hogere kapitaallasten.

3.3.15 Nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer

Conform B&W besluit 1182118 Aanbesteding leerlingenvervoer wordt het budget voor leerlingenvervoer bijgeraamd. Er is bij het opstellen van de collegenota uitgegaan van een gemiddelde kostenstijging van 25%, dit was een gemiddelde van verschillende tarieven die binnen het leerlingenvervoer gehanteerd

3.

FINANCIËLE POSITIE

worden. Dit blijkt een te lage inschatting te zijn geweest. Daarnaast was er in 2019 een tekort op het leerlingenvervoer, dit is structureel gebleken.

3.3.16 Nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer GGZ

Zie toelichting hierboven bij 'nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer'.

3.3.17 Leerlingenvervoer

Zie toelichting hierboven bij 'nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer'.

3.3.18 Boodschappenservice Orionis

De boodschappenservice Orionis Walcheren (een algemene voorziening onder de WMO) is met ingang van 1 januari 2020 beëindigd. Van deze service werd te weinig gebruik gemaakt.

3.3.19 Overhead team Wmo en Jeugd

Per 1 januari 2020 is de gemeente zelf verantwoordelijk voor het intern organiseren van de overhead en de daarbij behorende kosten. Door het zelf organiseren van de overhead is een voordelig resultaat van € 85.000 behaald die wordt ingezet om het tekort op het sociaal domein en werk & inkomen te verkleinen.

3.3.20 Installatieverantwoordelijke

Op het gebruik van en het werken aan elektrische installaties is de arbeidsomstandighedenwet van toepassing. Deze kaderwet verwijst voor de detaillering naar de normen NEN3140:2011 en NEN 1010 en vereist onder meer dat een installatieverantwoordelijke wordt aangewezen.

Gemeente Vlissingen kent op dit moment geen installatieverantwoordelijke. Door deze taak wel in te vullen kunnen we voldoen aan de normering uit de wetgeving, kunnen we de aansprakelijkheid binnen de organisatie vastleggen en wordt het veilig werken en bedienen van elektrische installaties gewaarborgd.

3.3.21 Bekabeling en leidingen

Voor het aanleggen van bekabeling en leidingen van nutsbedrijven worden inkomsten gegenereerd. De structurele opbrengsten liggen € 80.000 hoger dan begroot.

3.3.22 Informatievoorziening

Om meer in control te komen is een traject gestart om langs 5 kanalen meer structuur aan te brengen en betere en bewustere stuurmechanismes te introduceren. Eén van de 5 kanalen - naast risicomanagement, hard controls, soft controls en maraps - is procesmanagement. Voor het structureel borgen van procesmanagement in onze organisatie is een vorm van vastlegging nodig die daar specifiek voor geschikt is. Momenteel kennen we dit nog niet binnen onze organisatie. Processen worden op verschillende wijzen vastgelegd en met dit project brengen we hier een standaard/uniformiteit in. Om dit realiseren is het aanschaffen van een procesmanagementsysteem wenselijk. Hiervoor is structureel € 25.000 opgenomen.

Op het gebied van 'Datagedreven werken' zijn in de Sociaal domein al de eerste stappen gezet. Het is de verwachting dat dit verder door zal groeien. Hiervoor is centrale infrastructuur nodig en kennis. Dit betreft koppelen van databronnen, samenbrengen van data, beheren van data, training van medewerkers.

3.3.23 Onroerende Zaak Belasting

In de Kadernota 2020 is rekening gehouden met een meeropbrengst voor OZB als gevolg van volumeontwikkelingen nieuwbouwwoningen. Deze ontwikkelingen zien we momenteel nog niet terug in de WOZ waardeontwikkeling waardoor de raming naar beneden wordt bijgesteld. De definitieve WOZ waardebepaling voor de heffing in het jaar 2021 wordt in het najaar van 2020 bekend. Een eventuele

3.

FINANCIËLE POSITIE

(positieve) waardemutatie wordt bij de vaststelling van de OZB verordening meegenomen in een begrotingswijziging.

3.3.24 Groen en ongediertebestrijding

Sinds 2019 is er een opvallend stijgende lijn te zien in het aantal meldingen inzake ongedierte. Deze stijgende lijn zien we ook in 2020 doorzetten. Reden: verminderd gebruik gif door particulieren in combinatie met zachte winters.

Daarnaast leidt beperking van in te zetten chemische bestrijdingsmiddelen er toe dat meer mechanische en handmatige bestrijding van onkruid op verharding noodzakelijk is. Invasieve plantensoorten, zoals Berenklaauw en Japanse duizendknoop vragen om stringente beheersmaatregelen om verdere verspreiding te voorkomen. Eikenprocessierupsen en met name in het Nollebos de rupsen van de Bastaardsatijnvlinder, die net als de Eikenprocessierupsen brandharen verspreiden, dienen gecontroleerd te worden.

Tevens betekent regelgeving (intensievere schouw op beschermde flora en fauna in het kader van de Wet natuurbeheer) productieverlies van de eigen dienst.

3.3.25 Begroting OLAZ 2021

Op 2 juli 2020 is de O.L.A.Z. begrotingswijziging 2020 en de begroting 2021 goedgekeurd door de Raad. Er zijn diverse structurele wijzigingen doorgevoerd. Het betreft een verlaging van de opbrengst oud papier en karton ten gevolge van marktomstandigheden. Daarnaast is het financiële effect van het vereenvoudigd regiemodel met betrekking tot plastic-, metaal- en drankverpakking (PMD) verwerkt. En tot slot zijn de kosten voor de milieustraten toegenomen, wat veroorzaakt wordt door toenemende strengere landelijke eisen, hogere verwerkingskosten en een verminderende opbrengst voor bepaalde afvalstromen.

3.3.26 Nieuwe inzameling matrassen

De nieuwe voorschriften inzake inzameling en scheiding diverse afvalstromen schrijven voor dat matrassen los van het restaanval moeten worden ingezameld.

Door het feit dat Vlissingen studenten- en migrantenstad is en gelet op de ervaringen bij eind en start van een schooljaar moet er van uit worden gegaan dat de hoeveelheid in te zamelen matrassen hoog is.

3.3.27 Dekking afvalstoffenheffing

De twee hierboven opgenomen financiële mutaties worden gedekt vanuit de afvalstoffenheffing.

3.3.28 WMO begroting

Huishoudelijke hulp

De verwachte stijging in kosten wordt veroorzaakt door een verwachte verdere toename van het aantal cliënten, waarbij uit is gegaan van de groei in 2019. De stijging in 2020 zou een vertekend beeld geven, omdat in dat jaar achterstanden zijn ingelopen vanuit de Porthos-periode. Daarnaast is ook de verwachte prijsindexering doorgerekend. Het beroep op huishoudelijke hulp is mede door de vergrijzing en de invoering van het abonnementstarief toegenomen. Mogelijk hebben de grote infrastructurele ingrepen in de ondersteuningsinfrastructuur in het kader van het Plan van Aanpak artikel 12, die vanaf de tweede helft 2021 worden doorgevoerd, effect hebben op de kostenstijging.

Begeleiding en dagbesteding

De verwachte stijging in kosten wordt veroorzaakt door een verwachte verdere toename van het aantal cliënten conform de stijging in 2020. Daarnaast is ook de verwachte prijsindexering doorgerekend. Vanaf tweede helft 2021 wordt een afname van de groei verwacht door de grote infrastructurele ingrepen in de ondersteuningsinfrastructuur die in het kader van het Plan van Aanpak artikel 12 doorgevoerd worden.

3.

FINANCIËLE POSITIE

Wmo-voorzieningen

De kosten voor vervoersvoorzieningen stijgen door onder andere een toenemende vraag. Ondanks het feit dat in 2020 er een verminderde vraag was ten gevolge van COVID-19 zijn we er in de begroting 2021 van uitgegaan dat dit zich heeft hersteld op het niveau van begin 2020. Bij het inschatten van de kosten voor hulpmiddelen in 2021 is besloten om ons te baseren op de cijfers van 2020, maar wel rekening te houden met een indexering van de prijzen.

3.3.29 Eigen bijdrage vervoer

In het collectief vervoer dat vanuit de Wmo wordt ingezet, zijn maatregelen nodig om de kosten te verlagen en beheersbaarder te maken. De kosten voor Wmo collectief vervoer nemen de afgelopen jaren aanzienlijk toe. Het college besluit met deze maatregel om de tarieven voor eigen bijdrage te verhogen en jaarlijks te indexeren. Deze maatregel sluit aan bij het Plan van Aanpak (PvA) Artikel 12 Sociaal domein. Met de verhoging van de tarieven loopt Vlissingen in de pas met Middelburg en de Oosterschelderegio. Het nieuwe tarief is vergelijkbaar met ritprijzen in het openbaar vervoer. Per 15 oktober 2020 gaat de tariefsverhoging van het vraagafhankelijk Wmo-vervoer in, waardoor we in 2021 een structurele besparing van € 105.000 per jaar verwachten te realiseren. Of er op korte termijn andere besparingen mogelijk zijn in het doelgroepenvervoer is nog niet duidelijk. Er is meer tijd nodig om andere mogelijkheden zorgvuldig te onderzoeken en uit te werken. Met het realiseren van de integrale Toegang en de buurtteams uit het Plan van Aanpak, verwachten we nog een besparing te realiseren op Wmo-voorzieningen.

3.3.30 Structurele doorwerking 1e berap 2020 - overige - eigen risico

Dit betreft de structurele doorwerking van de overige posten zoals opgenomen in de 1e bestuursrapportage 2020.

3.3.31 Jeugdhulp

De kosten voor de zorg in natura jeugd behoeven voor 2021 bijstelling naar boven. Deze aanpassing werkt ook door op de jaren tot en met 2024. Reden is dat de oorspronkelijke begroting 2020 deels was gebaseerd op voorlopige realisatiegegevens 2019 maar met name op grond van de definitieve realisatie 2019 moest worden verhoogd. Andere factoren die hierin een rol spelen zijn ontwikkeling van het aantal jeugdigen, ontwikkelingen in het zorglandschap en de tarieven.

Voor het jaar 2022 zijn € 859.000 aan incidentele middelen toegekend in de septembercirculaire 2020, deze extra middelen verkleinen het tekort op de jeugdhulp.

3.3.32 Intervence

In 2020 is door de Zeeuwse gemeenten, Intervence en het ministerie van Veiligheid en Justitie onderzoek uitgevoerd naar mogelijke scenario's voor de toekomst van Intervence. Dit naar aanleiding van structurele financiële problemen voor deze gecertificeerde instelling (GI). Uit het scenario-onderzoek is gebleken dat de Zeeuwse gemeenten in 2021 extra incidentele kosten moeten maken om de continuïteit van de GI-taken te borgen.

3.3.33 Formatie kamerverhuurpanden

Eerder besloot ons college tot het structureel uitbreiden van handhavingscapaciteit met 1 FTE en incidenteel met 2 FTE tot en met 2020. De structurele invulling betreft een handhavingsjurist en de incidentele invulling tot en met 2020 betreft een toezichthouder BRP en een handhaver bouw en wonen. Deze inzet wordt momenteel benut om de bestaande vergunde locaties en overlastlocaties actief te controleren.

Verwacht wordt dat medio 2022 de 1^e complexen gerealiseerd kunnen worden. Om een aanzuigende werking na de ingebruikname te beperken, moet, voorafgaand aan en tijdens de eerste ingebruikname, actief worden gehandhaafd op de illegale huisvesting. In dit verband is bij de uitbreiding, zoals hierboven

weergegeven, altijd het uitgangspunt geweest dat met deze invulling repressief kan worden opgetreden op basis van overlastmeldingen door middel van de maandelijkse integrale controles. Met de komst van de handhavingsjurist is meer inzicht gecreëerd aan de voorkant door het instellen en nader controleren van strengere vergunningseisen. Echter het verkrijgen van meer inzicht op de huidige omvang van de bestaande (il)legale huisvesting en daar ook op een structurele wijze op te kunnen handhaven vergt meer capaciteit dan de huidige inzet. De noodzaak en mogelijke omvang van de handhavingscapaciteit wordt nog nader onderzocht en wordt meegenomen in de begroting 2022. Met initiatiefnemers wordt in overleg getreden over het opvangen van bewoners uit de illegale huisvesting. Eventuele afspraken worden opgenomen in de anterieure overeenkomst.

3.3.34 Toeristenbelasting kamerverhuurpanden

Verblijvers in complexgewijze huisvesting zijn toeristenbelasting verschuldigd. In totaliteit is voor 1.000 personen huisvesting vergund, waarbij we uitgaan van een bezetting van 90% op jaarbasis. De complexen worden in 2022 en 2023 opgeleverd, derhalve is met ingang van 2023 een opbrengst geraamd van 50% van de totale opbrengst. Vanaf 2024 is uitgegaan van 100%.

3.3.35 Software vergunningapplicatie

SBA-LEEF is de zaak-applicaties waarin alle vergunningen worden gemaakt. Ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet per 1 jan. 2022 zijn voor de applicatie SBA-LEEF releases nodig in combinatie met de vervanging van het technisch platform. Daarnaast is een Standaard Uitwisseling Formaat [StUF] berichtenstandaard benodigd die afspraken bevat over de basisprincipes voor het uitwisselen van gegevens tussen applicaties in het gemeentelijke veld. De standaard voorkomt dat steeds opnieuw maatwerk moet worden ontwikkeld, beperkt het overleg voor het realiseren van koppelingen tussen systemen en bevordert de interoperabiliteit.

3.3.36 Techniekonderwijs

Sinds 2016 ontvangen de Mondia leerlingen voortgezet onderwijs (leerjaar 3 & 4) techniekonderwijs in Vlissingen. Dit praktijkonderwijs wordt voor het Scheldemonddcollege en Nehalennia verzorgd in Technum Vlissingen. Met ingang van het schooljaar 2020/2021 ontvangen ook de leerlingen van het CSW techniekonderwijs in Technum Vlissingen. Daarmee wordt het techniekonderwijs op Walcheren gezamenlijk gerealiseerd, met gebruikmaken van Technum en in aansluiting op het MBO-onderwijs van Scalda. De hiermee gemoeide kosten voor CSW leerlingen zijn gebaseerd op deelname van ca. 50 leerlingen en bedragen structureel €45.000.

3.3.37 Kostendekkendheid leges

Voor het jaar 2021 is in beeld gebracht welke grote legesaanvragen verwacht worden. Op basis hiervan is bepaald welk tarief en legesplafond wordt toegepast. Dit heeft geleid tot een toename van de kostendekkendheid van de leges conform het door de raad vastgestelde uitgangspunt bij de voorjaarsnota 2021. Voor een verdere toelichting op de legestabel zie paragraaf lokale heffingen.

3.3.38 Kostendekkendheid afval

Ten opzichte van vorig jaar is sprake van een daling van de kosten o.a. als gevolg van lagere materiële kosten, minder uren en in beperktere mate een lagere rentetoerekening. Het gevolg is een daling van de kosten en derhalve van de opbrengsten. Zie verder de paragraaf lokale heffingen voor overzicht kostendekkenheid afval.

3.3.39 Intensieve begeleiding thuis Beschermd Wonen

Intensieve Begeleiding Thuis (IBT) is een tussenvorm tussen Beschermd Wonen en zelfstandig wonen in de wijk. Het kan ingezet worden om bij uitstroom de overgang van Beschermd Wonen naar zelfstandig wonen in de wijk (met eventueel ondersteuning op meerdere levensdomeinen) soepel te laten verlopen maar ook om instroom in Beschermd Wonen te voorkomen.

3.

FINANCIËLE POSITIE

Er zijn op dit moment circa 100 cliënten IBT, de kosten (circa € 2,8 miljoen) komen nu nog ten laste van de gezamenlijke middelen (integratie uitkering BW). In de Versnellingsagenda is afgesproken dat deze kosten met ingang van 2022 ten laste van de 13 gemeenten komen. In Vlissingen gaat het om circa 17 cliënten IBT en een bedrag van € 480.000 (afgerond).

3.3.40 Baggeren

De gemeente heeft met de 'beheerder' van de Michiel de Ruijterhaven een erfpachtovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst staat de verplichting van de gemeente de haven drie keer te baggeren. Dit is in 2001 en 2011 al gedaan. In 2021 moet dit voor de derde en laatste keer gebeuren. Hierna vervalt deze verplichting voor de gemeente. Voor de laatste keer baggeren is een bedrag geraamd van € 250.000.

Wij hebben eveneens de verplichting om de Koopmanshaven op voldoende diepte te houden voor het Loodswezen. Deze Koopmanshaven is nu 2 keer geploegd, maar nu moet er gebaggerd worden. Dit baggeren contracteren wij als meerwerk van het baggeren van de Michiel de Ruijterhaven, voor een bedrag van € 50.000.

3.3.41 Beheerder havens en kades

Wij hebben in onze gemeente veel havens en kades. Daar investeren we veel geld in, om ze te op te knappen en te behouden. Het is een van onze kapitaalgoederen. Echter, het is het enige kapitaalgoed waar we geen beheerder voor hebben. Voor het behoud en onderhoud van onze kades hebben wij voor dit moment 0,5 fte benodigd voor een beheerder van dit kapitaalgoed. Dit is een groeimodel. In de toekomst kan deze functie uitgroeien tot een fulltime functie. Wij gaan hierbij onderzoeken of er een samenwerking mogelijk is, onder voorwaarden, met North Sea Port.

3.3.42 Taakstelling accommodaties en sport, toevoegen laatste jaarschijf

Dit betreft de toevoeging van de laatste jaarschijf aan de taakstelling accommodaties en sport. De totale bruto taakstelling komt daarmee op € 870.000 vanaf 2024.

3.

FINANCIËLE POSITIE

3.4 Bestuurlijke ambities - speerpunten - nieuw beleid

In deze paragraaf staan de bestuurlijke ambities, speerpunten en nieuw beleid. Financieel leidt dit tot het navolende overzicht:

§	Programma	BESTUURLIJKE AMBITIES - SPEERPUNTEN - NIEUW BELEID (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
3.4.1	Leefbaarheid	Task Force Zeeland - West-Brabant	-20	-20	-20	-20	nee
3.4.2	Leefbaarheid	Integrale verkeersonderzoeken, strategisch plan verkeersveiligheid en gemeentelijk vervoerplan (GVVP)	-160				nee
3.4.3	Leefbaarheid	Aanpak in gebruik genomen openbaar groen	-98	-98	-98	-98	nee
3.4.4	Leefbaarheid	Dekking aanpak in gebruik genomen openbaar groen	98	98	98	98	nee
3.4.5	Aantrekkelijke Stad	Visie voormalige sportvelden Baskensburg	-25				nee
3.4.6	Aantrekkelijke Stad	Themajaar 1572	-10	-90			nee
3.4.7	Aantrekkelijke Stad	Museum	-100				nee
3.4.8	Sociale Samenhang	Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang	-100	-100	-100	-100	ja
3.4.9	Bestuur	Modernisering raadszaal		-10			nee
3.4.10	Diversen	Wind in de Zeilen - capaciteit	-1.547	-1.323	-1.024	-826	nee
3.4.11	Diversen	Dekking vanuit bestemmingsreserve Wind in de Zeilen	733				nee
3.4.12	Leefbaarheid	Project I-criterium	-237	-118			nee
3.4.13	Bestuur	Reservering voor maatschappelijke opgaven IBP		-394	-216	-1.829	nee
		TOTAAL BESTUURLIJKE AMBITIES - SPEERPUNTEN - NIEUW BELEID	-1.465	-2.055	-1.360	-2.775	

3.4.1 Task Force Zeeland - West-Brabant

De aanpak van de ondermijnende criminaliteit is een van de prioriteiten uit het door de raad vastgestelde Integrale Veiligheidsbeleid 2019-2022. Ter versterking van de aanpak van de ondermijnende criminaliteit heeft het kabinet de bestuurlijke aanpak daarvan via het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) tot focus van beleid gemaakt. De in het politiedistrict Zeeland-West Brabant opgerichte Taskforce Zeeland West Brabant (hierna TF ZWB) en het RIEC, afdeling Zeeland-West-Brabant zijn onze meest belangrijke adviseurs in de aanpak van de ondermijnende criminaliteit.

Met het vervallen van de rijkssubsidie voor de TF ZWB hebben de burgemeesters, politie en OM in het politiedistrict Zeeland West Brabant het voornemen uitgesproken hierop te blijven investeren, dit betekent dat de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage verhoogd wordt. Voor de gemeente Vlissingen betekent dit een jaarlijkse verhoging van € 20.000.

3.4.2 Integrale verkeersonderzoeken, strategisch plan verkeersveiligheid en gemeentelijk vervoerplan (GVVP)

Om de binnenstad op een effectievere wijze af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer dat daar niet mag of hoeft te zijn, dan thans met handmatig uitneembare palen het geval is, is nader onderzoek nodig naar een selectief toegangssysteem. De uitkomsten van dit verkeersonderzoek kan leiden tot het installeren van een selectief toegangssysteem (zoals bij voorbeeld cameraregistratie) voor de Vlissingse binnenstad en op de boulevards. Voor de installatie van een selectief toegangssysteem is € 400.000 opgenomen. Voor het houden van een onderzoek is € 40.000 benodigd.

3.

FINANCIËLE POSITIE

Ook is onderzoek nodig naar de verkeersbewegingen op de Boulevards. Het doel van het onderzoek is het verzamelen van objectieve data ter onderbouwing van een nadere uitwerking van de afweging in het kader van het (mogelijk) wijzigen van de sluiting van de boulevards voor het gemotoriseerd verkeer. Het benodigde bedrag is € 40.000.

We treffen maatregelen door een aantal 'onveilige' straten/ kruispunten verkeersveiliger te maken met infrastructurele maatregelen. We beginnen met het oppakken van de quick wins. Exacte invulling volgt na de inventarisatie van de knelpunten.

We gaan het huidige GVVP actualiseren zodat het weer aansluit op de laatste inzichten en richting geeft aan het mobiliteitsbeleid voor de komende jaren. Veel van de knelpunten zijn opgelost en er zijn nieuwe inzichten en ontwikkelingen die vragen om een nieuw beleid.

3.4.3 Aanpak in gebruik genomen openbaar groen

Binnen de gemeente Vlissingen is er de wens om het illegaal gebruik van snippergroen aan te pakken. Binnen de Gemeente Vlissingen gaat het om 742 situaties. In totaal is er 26.939m² gemeentegrond door bewoners / bedrijven in gebruik genomen waarvan 18.564m² binnen de hoofdgroenstructuur valt, dat is 69%. In verband met verjaring van eigendomsrechten (10-20 jaar) is het wenselijk om zo snel mogelijk een plan te ontwikkelen. Hiervoor zal uitvoeringsbeleid opgesteld worden waarin de verschillende scenario's (verjaring, onderdeel van hoofdgroenstructuur, criteria voor verkoop) zijn uitgewerkt.

3.4.4 Dekking aanpak in gebruik genomen openbaar groen

Het uitgangspunt is dat de uitvoering van dit project budgettair neutraal uitgevoerd dient te worden. Bij de uitvoering geldt dat de te verwachten opbrengsten in evenwicht moeten zijn met de te maken kosten. Wanneer er echter voor gekozen wordt om een aantal situaties aan te pakken moeten - met het oog op het gelijkheidsbeginsel - ook alle andere vergelijkbare situaties worden aangepakt.

3.4.5 Visie voormalige sportvelden Baskensburg

In 2021 wordt een stedenbouwkundige vertaling gemaakt van de uitkomsten uit de in 2020 op te stellen visie op het toekomstig gebruik van de voormalige sportvelden op Baskensburg.

Een deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door een extern bureau. Daar is incidenteel geld voor nodig (€25.000).

3.4.6 Themajaar 1572

In het jaar 2022 zal er gedurende het hele jaar aandacht geschonken worden aan het belangrijke jaar 1572 in onze vaderlandse geschiedenis, namelijk de opstanden van de steden tegen de Spaanse overheersing. Vlissingen bevrijdde in dat jaar zichzelf. Deze gebeurtenissen worden gezien als het geboortjaar van de "Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden". Hiertoe wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd door de organisatie. In de programmabegroting 2021 nemen we een bedrag van € 10.000 op als voorbereidingskosten. In de begroting van 2022 wordt € 90.000 opgenomen voor de eventuele uitvoering van het project Themajaar 1572.

3.4.7 Museum

Het college heeft op 10 maart 2020 besloten in principe bereid te zijn de gevraagde € 100.000 voor de realisatie van de vernieuwingsplannen voor het muZEEum te realiseren. De bijdrage van de gemeente is belangrijk ook andere partijen en organisaties te bewegen een bijdrage te verstrekken aan de gewenste inhoudelijke en bouwkundige aanpassing. Het muZEEum is van grote relevantie voor Vlissingen en verwacht mag worden dat vernieuwing de aantrekkelijkheid (ook zeker voor toeristen) van het muZEEum zullen vergroten.

3.4.8 Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang

Er komt een ingroeipad om de middelen bestemd voor Beschermd Wonen te decentraliseren. De termijn hiervoor start op 1 januari 2022 en loopt tot en met 2031. Met ingang van 2022 ontvangen alle gemeenten een deel van het budget voor Beschermd Wonen en worden zij ook financieel verantwoordelijk voor nieuwe cliënten. Bestaande cliënten blijven zolang hun indicatie loopt financieel gezien onder de centrumgemeente vallen, nieuwe cliënten vallen vanaf 2022 onder verantwoordelijkheid van elke gemeente individueel. Gemeenten groeien in 10 jaar toe naar een gedentraliseerde verantwoordelijkheid voor beschermd wonen.

De Zeeuwse gemeenten blijven vanaf 2022 verplicht regionaal samenwerken. Deze verplichte samenwerking wordt uitgewerkt in de Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen. Deze Norm voor Beschermd Wonen wordt dit najaar landelijk verder geconcretiseerd.

Ten behoeve van deze Zeeuwse samenwerking zal een zogenaamd Solidariteitsfonds worden gevormd door de regiogemeenten in Zeeland, dit wordt onderdeel van de Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen. Over vier jaar wordt definitief een besluit genomen. Dat betekent voor de gemeente Vlissingen per 1 januari 2021 een extra structurele bijdrage aan de subsidieprogramma's Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang.

3.4.9 Modernisering raadszaal

De inrichting en faciliteiten in de raadszaal dateren van 2004. In 2022 wordt onderzocht hoe de raadszaal gemoderniseerd kan worden. Het onderzoek richt zich op het interieur, de indeling en de audio-visuele faciliteiten in de raadszaal. Het onderzoek zal leiden tot een Plan van Aanpak en een bijbehorende begroting.

3.4.10 Wind in de Zeilen - capaciteit

Met het aangaan van het bestuursakkoord Compensatiepakket Marinierskazerne is de compensatie voor het niet verhuizen van de marinierskazerne naar Vlissingen een feit. Op basis van het advies Wind in de zeilen van de heer Wientjes bestaat de compensatie uit 12 fiches (maatregelen) waarbij in totaal ca 650 miljoen euro wordt geïnvesteerd in regio.

Veel van de maatregelen landen direct in Vlissingen, zoals het justitieel complex, de versnelling van de Kenniswerf, het integraal Gezondheidscentrum, de subsidieaanvraag Aardgasvrije wijken en de upgrade van het stationsgebied. Om deze maatregelen tot uitvoering te brengen is capaciteit nodig, ook van de gemeente. De capaciteitsbehoefte is veelal langjarig en is verdeeld over de breedte van de begrotingsprogramma's.

Op basis van de fiches en in overleg met de onze interbestuurlijke partners is een raming gemaakt van deze capaciteitsbehoefte. Deze behoefte is financieel vertaald voor de jaren 2021 t/m 2024.

3.4.11 Dekking vanuit bestemmingsreserve Wind in de Zeilen

Als dekking voor deze capaciteitsbehoefte wordt in eerste instantie gekeken naar de middelen die meekomen met de afzonderlijke fiches of naar financiering vanuit het project dat wordt uitgevoerd. Daarnaast wordt voorgesteld een deel van de ontvangen middelen uit spoor 1 Vergoeden van het compensatiepakket aan te wenden als dekking voor de uitvoering van Wind in de zeilen.

3.4.12 Project opschorten ingezetenen criterium (I-criterium)

Met deze middelen wordt uitvoering gegeven aan de motie "opschorten ingezetenen criterium (I-criterium) in het Damoclesbeleid".

Het betreft hier het inrichten van een pilot voor één jaar, lopend van 1 april 2021 tot en met 1 april 2022, met als doelstelling:

- Het opstellen van een passende vergunningssituatie voor deze pilot met goede en juridisch sluitende vergunningsvoorwaarden
- Inrichten van toezicht en handhaving in en in de directe omgeving van de coffeeshops in samenwerking met de coffeeshops , politie en gemeente.
- Het op een juiste manier ruimtelijk inregelen van deze pilot met oog voor de bestemmingsplanmatige en verkeerskundige effecten in de directe omgeving van de coffeeshops. Onderdeel van de ruimtelijke inpassing vormt mede het verzoek tot verplaatsing van coffeeshop Purple.
- Het meetbaar maken van de effecten van de opschorting van het I-criterium, zodat direct kan worden ingegrepen als de overlast toeneemt. Daarnaast is de meetbaarheid van de effecten noodzakelijk, zodat bij afronding van de pilot de evaluatie kan volgen over de effecten van het afschaffen van het I-criterium op de druggerelateerde overlast in Vlissingen.

3.4.13 Resevering voor maatschappelijke opgaven IBP

Het IBP kent tien belangrijke maatschappelijke en bestuurlijke opgaven. In de Programmabegroting 2020 zijn een drietal maatschappelijke opgaven opgenomen, waarbij is opgemerkt dat het beschikbare IBP budget van destijds zeker niet voldoende is om uitvoering te geven aan de maatschappelijke opgaven vanuit het IBP. Met ingang van het jaar 2022 zien wij op dit moment beperkt financiële ruimte om hier verder invulling aan te geven.

3.5 Plan van aanpak sociaal domein en werk & inkomen

In het kader van het Artikel 12 proces hebben we een Plan van Aanpak Art. 12 opgesteld. In dit plan zijn de gewenste verbeteracties opgenomen. Het Plan van Aanpak (zie 3.5.1 t/m 3.5.5) omvat een reeks van projectmatige Quick Wins waarmee we vooral het zogenaamde laaghangend fruit willen verzilveren. Het Plan van Aanpak is dynamisch dat wil zeggen dat er opdrachten na afronding uit weg kunnen vallen en onderweg ook opdrachten aan toe kunnen worden gevoegd. In het navolgende overzicht is de financiële taakstelling vertaald:

§	Programma	PLAN VAN AANPAK SOCIAAL DOMEIN EN WERK & INKOMEN (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	SD en W&I (art 12)
3.5	Sociale Samenhang	Taakstelling sociaal domein en werk & inkomen	3.181	5.637	8.159	8.159	ja
		TOTAAL BEZUINIGINGEN SOCIAAL DOMEIN EN WERK & INKOMEN	3.181	5.637	8.159	8.159	

3.5.1 Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie - de Buurteams

De voorstellen Ondersteuningsinfrastructuur en Integrale Toegang zijn vooral gebaseerd op de uitkomsten van het in het kader van het Plan van Aanpak uitgevoerde best practice onderzoek. De verschillende veranderelementen in de voorstellen hebben zich in de landelijke praktijk bewezen. Enkele voorbeelden zijn het werken met een zeer beperkt aantal leveranciers, integrale buurtteams die generalistische ondersteuning in de woonomgeving bieden, de inzet van budgetplafonds en populatiebesteding.

Inrichting Integrale Toegang

Ook hier ligt de basis in de best practice bevinding dat de gemeente zoveel als mogelijk de indicatiestelling en het verstrekken van beschikkingen in eigen hand moet houden om werkelijk control te verkrijgen op de uitgaven. Dat vraagt om het bijeenbrengen van expertises in de Integrale Toegang.

3.5.2 Invulling adviezen Orionis

Mede op basis van de inzichten en verbeteradviezen uit de externe doorlichting (quick scan onderzoek) en research naar best practices, implementeren we, in samenhang met de andere voorstellen t.a.v. het integraal sociaal domein, op hoofdlijnen de volgende sub-voorstellen:

- Terughalen Beleidsregie
- Inrichting Integrale toegang
- SW-infrastructuur. We passen het bedrijfsconcept van het Werkleerbedrijf aan en bouwen de SW-infrastructuur versneld af en om, gericht op verbetering van het rendement.
- Inzet Re-integratiebudget

Kostenbeheersing. We passen het principe van 'zero-based budgeting' toe op de primaire begroting van Orionis voor 2021 (en verder), waarbij de begroting financieel onderbouwd tot de basiskern en realiteit wordt teruggebracht.

3.5.3 Ondersteuningsinfrastructuur Dagbesteding

In de overgang naar integraal aanbod van ondersteuning in de buurten, speelt het terugdringen van maatwerk en het stimuleren van algemene voorzieningen een grote rol. De transformatie van een deel

van de dagbesteding naar een algemene voorziening in de woonomgeving, biedt in deze zin potentiële financiële en inhoudelijke voordelen.

3.5.4 Ondersteuningsinfrastructuur Ambulantisering

Integrale ondersteuning door middel van buurtteams biedt aantrekkelijke perspectieven voor het vraagstuk hoe we de doorstroom van kwetsbare inwoners naar dure vormen van Beschermd Wonen voorzieningen kunnen beperken.

3.5.5 Overzicht bijzondere voorstellen aanvullende bezuinigingen

Tijdens het opstellen van de verbetervoorstellen is een aantal ideeën voorbijgekomen die de moeite waard lijken om nader te exploreren. Voorbeelden zijn de herbezinning op de uitvoering van de taken zoals die nu belegd zijn bij het CZW bureau; transformatie van huishoudelijke hulp van maatwerk naar algemene voorziening (naar analogie van Heerlen); geen indexering van de subsidies, en; versoering van het aanbod WMO hulpmiddelen. Inzetten op deze opties kan het beoogd resultaat voor 2021 verder vergroten.

3.5.6 Aanvulling taakstelling op basis van ambitieniveau artikel 12 inspecteur

De artikel 12 inspecteur heeft in het artikel rapport over 2019 een bepaald financieel ambitieniveau voor de te nemen maatregelen opgenomen. Via de in het rapport genoemde drie hefboomen hebben we met elkaar een ambitieniveau geformuleerd van € 8,1 miljoen voor de te realiseren bezuinigingen vanaf 2023. Wij zullen ons vanzelfsprekend maximaal inspannen om deze bezuinigingen te realiseren. Met deze ambities kunnen we echter niet de taakstelling van € 15,1 miljoen realiseren om in 2023 het tekort tot nihil te hebben teruggebracht. Het verschil tussen de taakstellingen vanuit het plan van aanpak (punt 3.5.1 t/m 3.5.5) is hier opgenomen. Opgemerkt wordt dat het ambitieniveau vanuit het artikel 12 rapport 2019 is gebaseerd op oudere cijfers. Hieronder is een samenvatting weergegeven van het tekort op het sociaal domein en werk & inkomen:

Samenvatting tekort sociaal domein en werk & inkomen	2021	2022	2023	2024
tekort sociaal domein en werk & inkomen begroting 2020	11.547	12.355	11.057	11.079
af: gerealiseerde bezuinigingen sociaal domein en werk & inkomen	-240	-242	-245	-249
mutatie begroting 2021 op sociaal domein en werk & inkomen	2.687	2.145	4.286	4.082
Totaal tekort op sociaal domein en werk & inkomen	13.994	14.258	15.099	14.913
af: 3.5 taakstelling sociaal domein en werk & inkomen	-3.181	-5.637	-8.159	-8.159
Resterend tekort sociaal domein en werk & inkomen	10.813	8.621	6.940	6.754
Vershil gemeentelijke taakstelling en ambitieniveau artikel 12 rapport 2019				
Ambitieniveau artikel 12 rapport 2019	5.302	7.046	8.159	8.159
Gemeentelijke taakstelling Programmabegroting 2021	-3.181	-5.637	-8.159	-8.159
Vershil gemeentelijke taakstelling en ambitieniveau artikel 12 rapport 2019	2.121	1.409	-	-

In het artikel rapport 2019 is het ambitieniveau dusdanig dat met ingang van 2023 geen tekort meer aanwezig is op het sociaal domein en werk & inkomen. Om een dergelijk resultaat te bereiken is aanvullend op het plan van aanpak een besparing van € 7,0 mln benodigd in 2023.

Via de in het rapport genoemde drie hefboomen hebben we met elkaar een ambitieniveau geformuleerd van € 8,1 miljoen voor de te realiseren bezuinigingen vanaf 2023. Wij zullen ons vanzelfsprekend maximaal

3.

FINANCIËLE POSITIE

inspannen om deze bezuinigingen te realiseren. Met deze ambities kunnen we echter niet de taakstelling van € 15,1 miljoen realiseren om in 2023 het tekort tot nihil te hebben teruggebracht.

3.

FINANCIËLE POSITIE

3.6 Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 19, lid c van het BBV dient in de toelichting een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen te worden. Baten en lasten voortkomende uit éénmalige activiteiten en projecten, afwikkelingsverschillen, onvoorziene inkomsten en uitgaven alsmede (eenmalige) onttrekkingen aan de algemene reserve worden als incidentele baten en lasten beschouwd. Om duurzaam financieel evenwicht te bereiken is de gouden regel dat structurele lasten altijd gedekt moeten worden door structurele baten. Dit betekent dus dat incidentele baten ingezet moeten worden voor incidentele lasten. De gouden regel dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten is hier niet van toepassing. Om te bewerkstelligen dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten is het ombuigen van het begrotingstekort in een positief saldo noodzakelijk.

	bedragen * € 1.000			
	2021	2022	2023	2024
INCIDENTELE LASTEN	2.272	448	230	230
INCIDENTELE BATEN	12.401	8.620	6.939	6.754
Saldo	-10.129	-8.172	-6.709	-6.524
Lasten				
Programma Leefbaarheid				
Baggeren	300			
Integrale verkeersonderzoeken, strategisch plan verkeersveiligheid en gemeentelijk vervoerplan (GVVP)	160			
Project I-criterium	237	118		
Programma Aantrekkelijke Stad				
Software vergunningenapplicatie	12			
Visie voormalige sportvelden Baskensburg	25			
Themajaar 1572	10	90		
Museum	100			
Voorziening leges	500			
Programma Sociale Samenhang				
Nieuwe toegang Jeugdwet en WMO	295			
Artikel 12 traject	174			
Intervence	229			
Programma Bestuur				
Modernisering raadszaal		10		
Onvoorzien				
Onvoorzien	230	230	230	230
Totaal lasten	2.272	448	230	230
Baten				
Programma Aantrekkelijke Stad				
Bestemmingsreserve Wind in de Zeilen	733			
Bestemmingsreserve Bomruimingen	10			
Kostendekkendheid leges	800			
Programma Bestuur				

	2021	2022	2023	2024

3.7 Onvoorzien

In deze begroting is een structurele post onvoorzien opgenomen van € 230.000 per jaar. Deze is gebaseerd op de financiële verordening en bedraagt circa 0,1% van de totale begroting.

3.8 Financiering

Zie hiervoor de paragraaf financiering.

3.9 Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit is het beschikbare bedrag dat wordt aangehouden ter afdekking van financiële risico's die kunnen optreden. In hoofdstuk 11.1 Weerstandsvermogen wordt ingegaan op de weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit van de gemeente is zwaar ontoereikend vanwege de negatieve reserve van € 111,5 miljoen zoals vastgesteld bij de jaarrekening 2019.

3.10 Voortgang saneringsbegroting

Hieronder is kort toegelicht hoe de stand van zaken is van de saneringsbegroting ten opzichte van de jaarrekening 2019, stand 1e bestuursrapportage 2020 en voorliggende Programmabegroting 2021. Het overzicht geeft weer of de saneringsbegroting op schema ligt. Gezien de onzekerheden waarmee de grondexploitatieberekeningen zijn omgeven wordt in 2023 een actualisatie-onderzoek uitgevoerd door de artikel 12 inspecteur. Dat onderzoek gaat o.a. in op de hoogte van de te saneren algemene reserve, de benodigde hoogte van de OZB, de hoogte van eigen bijdrage en de hoogte van de aanvullende uitkering. Daarom is onderstaand overzicht opgenomen t/m 2023.

	bedragen x € 1.000				
Vergelijking algemene reserve ten opzichte van saneringsbegroting	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve gemeente (realisatie 2019, begroot vanaf 2020)	-111.512	-100.729	-102.856	-102.760	-100.955
af: correctie cumulatief tekort sociaal domein en werk & inkomen	10.363	23.019	33.834	42.454	49.393
Gecorrigeerde algemene reserve gemeente (realisatie 2019, begroot vanaf 2020)	-101.149	-77.710	-69.022	-60.306	-51.562
Algemene reserve conform beschikking over art 12 rapport 2017/2018	-101.924	-92.141	-81.893	-71.629	-60.749

Vergelijking algemene reserve ten opzichte van saneringsbegroting	2019	2020	2021	2022	2023
Vershil	775	14.431	12.871	11.323	9.187
Jaarrekeningresultaat 2019	16.276				
Vershil algemene reserve ten opzichte van saneringsbegroting	17.051	14.431	12.871	11.323	9.187

Op basis van bovenstaande cijfers is de conclusie dat de sanering op schema ligt, mede gezien het positieve saldo van € 16,3 mln over 2019. Een positief jaarrekeningresultaat moet worden gebruikt voor de sanering van de algemene reserve. Het jaarrekeningresultaat over 2019 van € 16,3 mln is verwerkt in de begrote stand van de algemene reserve 2020.

In de stand van de begrote algemene reserve is rekening gehouden met de eigen bijdrage van € 1,7 mln vanaf 2020 die jaarlijks wordt geïndexeerd met 1,6%. Daarnaast is de jaarlijkse aanvullende uitkering van € 7 mln hierin opgenomen.

Het tekort sociaal domein en werk & inkomen is momenteel onderwerp van het artikel 12 onderzoek. Het artikel 12 rapport over 2019 is uitgebracht. Hierin wordt aan de fondsbeheerders het advies gegeven om een aanvullende uitkering van € 10,4 miljoen over 2019 te verstrekken. De tekorten sociaal domein en werk & inkomen voor 2020 en verder zijn nog in onderzoek. Om een zuivere vergelijking te maken met de saneringsbegroting zijn deze tekorten gecorrigeerd op de stand van de algemene reserve.

In overleg met de artikel 12 inspecteur en de accountant is in de jaarrekening 2019 de renteberekening herzien op basis van de Notitie Grondbeleid. Deze berekening geeft een andere toerekening van rente aan de sanering dan in de berekende saneringsbegroting zoals opgenomen in de beschikking over het artikel 12 rapport 2017/2018. Het rentevoordeel komt nu deels ten goede aan de waardering van de grondexploitaties en deels van de reguliere exploitatie. Dit effect is niet opgenomen in de saneringsbegroting waardoor het positieve verschil afloopt naar € 9.188.000 in 2023. Dat is het moment waarop het actualisatie-onderzoek plaats vindt.

4.

OVERZICHTEN

4.1 Overzicht van Baten en Lasten

bedragen * € 1.000

Programma's	Programmarealisatie 2019		Programmabegroting 2020		Programmabegroting 2021		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Leefbaarheid	38.456	22.665	39.447	19.797	38.094	19.924	18.170
Aantrekkelijke Stad	30.222	31.705	30.382	27.391	35.429	29.529	5.900
Sociale Samenhang	148.801	28.200	159.274	31.567	146.653	29.226	117.427
Bestuur	4.801	581	3.900	551	4.490	534	3.956
Totaal programma's	222.280	83.151	233.003	79.306	224.666	79.213	145.453
Overhead	17.068	4.750	17.158	3.503	20.302	4.025	16.277
Algemene dekkingsmiddelen	1.808	169.751	1.282	165.554	1.431	160.514	-159.083
Vennootschapsbelasting	4	-	15	-	16	-	16
Onvoorzien	-	-	183	-	230	-	230
Resultaat voor bestemming	241.160	257.652	251.641	248.363	246.645	243.752	2.893
Mutaties in reserves							
<i>Leefbaarheid</i>							
Bestemmingsreserve bommenregeling		26	-	10	-	10	-10
Bestemmingsreserve geluidsaneringen	754		-	428	-	-	-
<i>Aantrekkelijke Stad</i>							
Bestemmingsreserve Wind in de Zeilen			3.200	-		733	-733
Beginstand reserve Maritiem e/o cultuur historische evenementen			25	-	25	-	25
Bestemmingsreserve frictiekosten boventalligen		638	-	-			
Bestemmingsreserve Ouderenhuisvesting			-	233			
<i>Sociale Samenhang</i>							
Bestemmingsreserve revitalisering accommodatiebestand	244	147	372	108	305	312	-7
Reserve centrum taken	1.889	290	-	566	-	-	-
Reserve sociaal domein		113	-	-	-	-	-
<i>Bestuur</i>							
Bestemmingsreserve frictiekosten algemeen	1.183	319	-	35	-	43	-43
Algemene reserve	11.741	14.062	24.919	14.136			-
Algemene reserve (aanvullende uitkering voor sanering)					7.000		7.000
Eigen bijdrage sanering algemene reserve					1.690	-	1.690
Totaal mutaties in reserves	15.811	15.595	28.515	15.516	9.020	1.097	7.923
Resultaat na bestemming	256.971	273.247	280.156	263.879	255.665	244.849	10.816
Jaarrekeningresultaat		-16.276					
Begrotingsresultaat eigen risico					-		-
Begrotingsresultaat sociaal domein en werk & inkomen				16.277		10.815	-10.815
TOTAAL	256.971	256.971	280.156	280.156	255.665	255.665	-

4.

OVERZICHTEN

4.2 Meerjarenraming 2021-2024

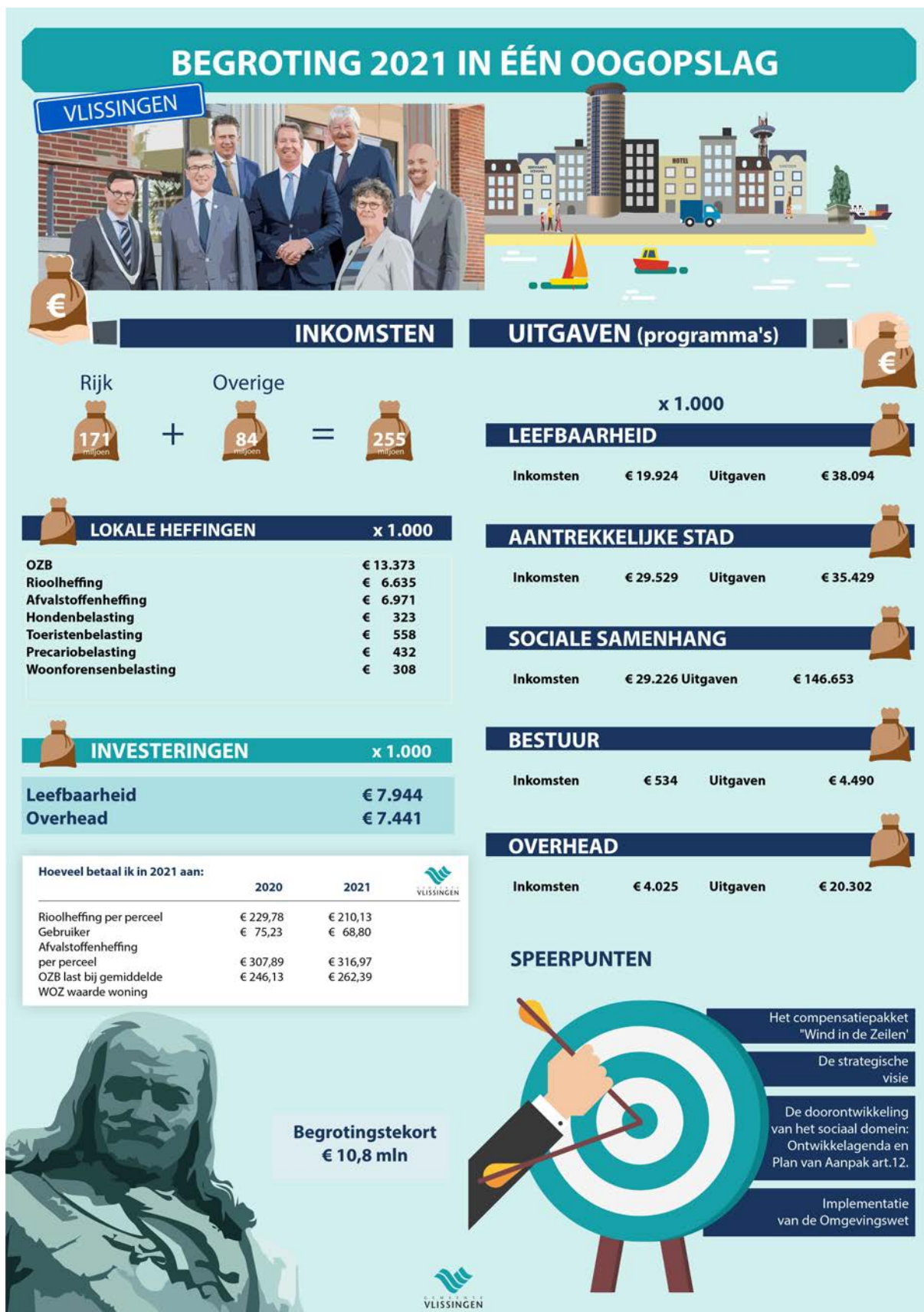
bedragen € 1.000

	Meerjarenraming			
	2021	2022	2023	2024
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Programma's				
Leefbaarheid	18.170	18.887	20.034	20.836
Aantrekkelijke Stad	5.900	6.813	6.485	5.799
Sociale Samenhang	117.427	116.191	114.703	115.266
Bestuur	3.956	3.919	3.857	5.703
Totaal programma's	145.453	145.810	145.079	147.604
Overhead	16.277	16.189	16.232	15.644
Algemene dekkingsmiddelen	-159.083	-162.255	-163.307	-165.457
Vennootschapsbelasting	16	16	16	16
Onvoorzien	230	230	230	230
Resultaat voor bestemming	2.893	-10	-1.750	-1.963
Resultaatbestemming				
Bestemmingsreserve bommenregeling	-10	-10	-10	-10
Bestemmingsreserve Wind in de Zeilen	-733	-	-	-
Beginstand reserve Maritiem e/o cultuur historische evenementen	25	25	25	25
Bestemmingsreserve revitalisering accommodatiebestand	-7	-70	-70	-70
Bestemmingsreserve frictiekosten algemeen	-43	-32	-	-
Algemene reserve - aanvullende uitkering voor sanering	7.000	7.000	7.000	7.000
Algemene reserve - eigen bijdrage sanering algemene reserve	1.690	1.717	1.744	1.772
Totaal resultaat bestemming	7.923	8.630	8.689	8.717
Resultaat na bestemming	10.816	8.620	6.939	6.754
Begrotingsresultaat eigen risico gedeelte	-	-	-	-
Begrotingsresultaat tekorten sociaal domein en werk & inkomen	-10.815	-8.620	-6.939	-6.754
TOTAAL	-	-	-	-

4.

OVERZICHTEN

4.3 Begroting in één oogopslag

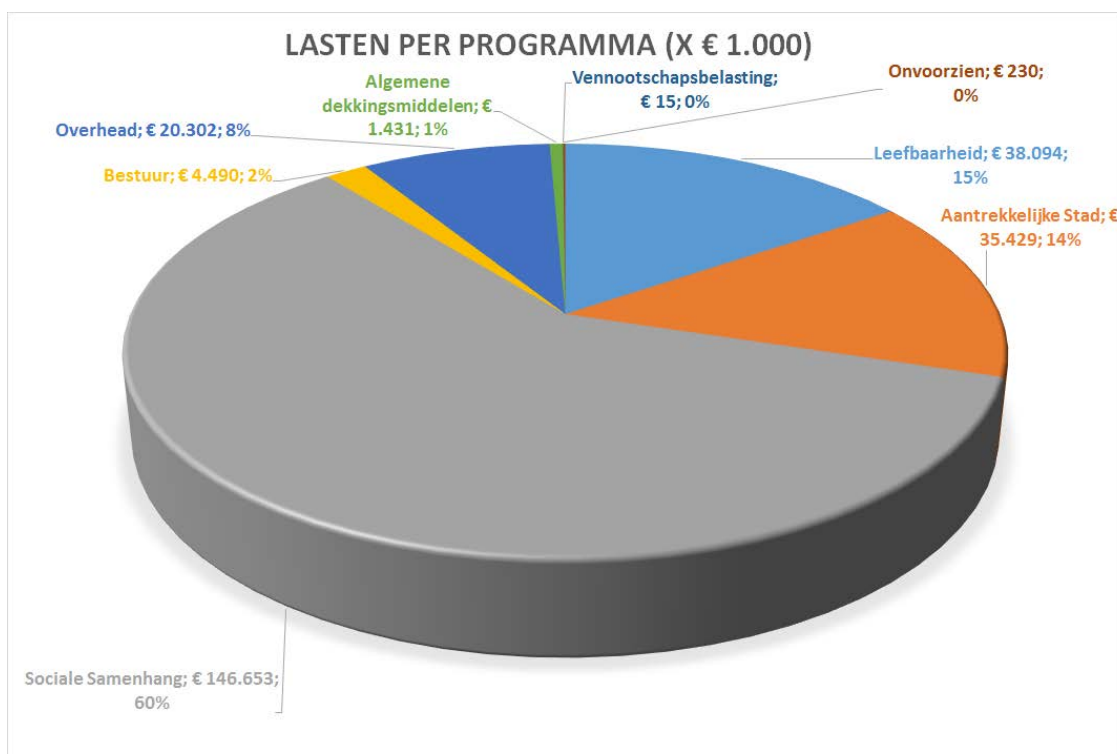

4.

OVERZICHTEN

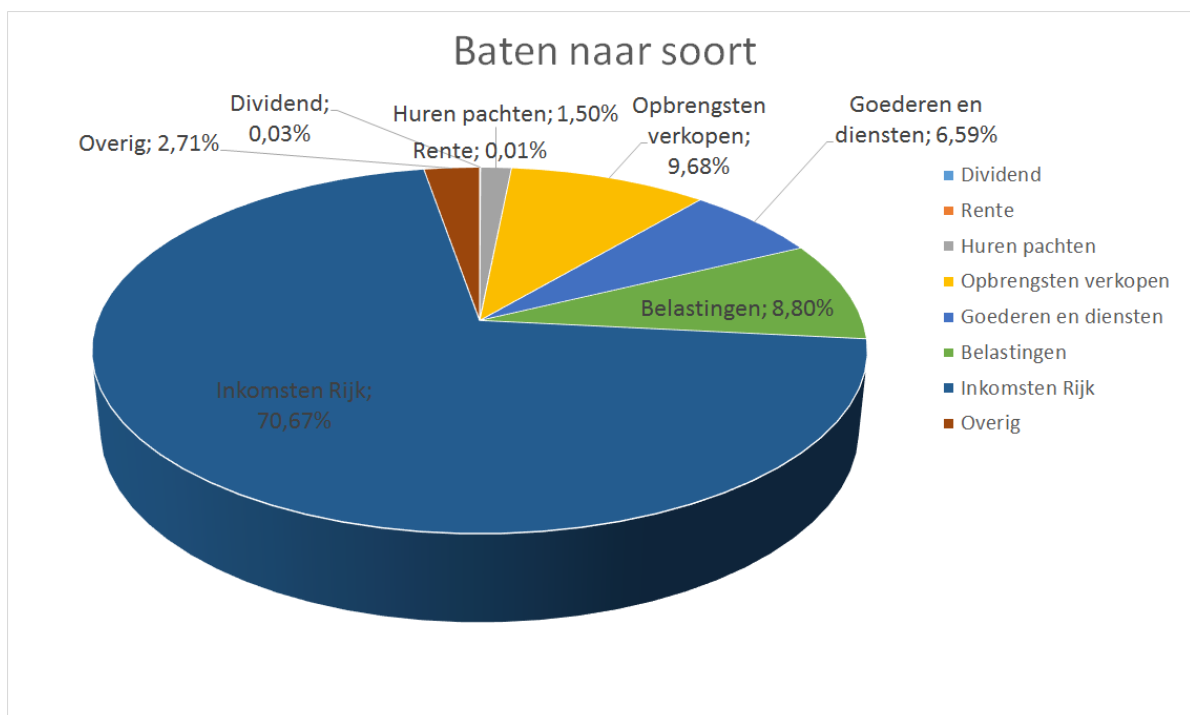
Lasten 2021 naar programma's

In onderstaand cirkeldiagram is aangegeven hoe de lasten 2021 procentueel zijn verdeeld over de verschillende programma's.

Baten 2021 naar soort

In onderstaand cirkeldiagram is aangegeven waar de baten 2021 procentueel uit bestaan.

4.

OVERZICHTEN

4.4 Investeringsplanning 2021 - 2024

In de toelichting op de programma's zijn de investeringen opgenomen. De totale investeringen per programma, exclusief de investeringen die als gevolg van de ontvlechting aan de exploitatie worden toegerekend, zijn als volgt:

	2021	2022	2023	2024	Totaal
Programma 1 Leefbaarheid	7.944	21.515	8.881	7.327	45.666
Programma 2 Aantrekkelijke Stad	-	1.000	1.000	-	2.000
Overhead	7.441	-	-	-	7.441
Totaal	15.385	22.515	9.881	7.327	55.107

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

5.1 Inleiding

Programmadoel Leefbaarheid

Vlissingen wil een stad zijn waarin iedereen alle kansen krijgt om mee te doen. Hier kan iedereen zich ontwikkelen en krijgt er kansen. Iedereen moet zich prettig en veilig kunnen voelen in zijn eigen leefomgeving. Samen zijn we verantwoordelijk voor een schone en leefbare straat, buurt en wijk.

Het onderhoud van openbaar groen, straten en riolering moet in orde zijn. Nu en in de toekomst. Wij blijven investeren in het wegwerken van achterstallig onderhoud van onze kapitaalgoederen, met een éénmalige bijdrage van circa 8 miljoen van het Rijk in het kader van het art. 12 traject. Daarnaast gaan wij investeren in rehabilitatie (volledige vervanging).

We ondersteunen plannen die een bijdrage leveren aan een langdurige verbetering van de leefbaarheid in een buurt of wijk.

De gemeente moet niet alleen leefbaar en duurzaam zijn, maar ook aantrekkelijk om te verblijven en gezond. We versterken de relevante relaties en doen er alles aan om overlast te voorkomen. Zo zorgen we voor voldoende toezicht en handhaving en lossen we eventuele problemen zo snel mogelijk op. We doen dit samen en in samenspraak met de inwoners.

We werken aan een stad die klaar is voor toekomstige generaties. Dit betekent ook dat we de komende jaren een forse maar gefaseerde investeringsopgave hebben om de onderwijshuisvesting op het gewenste en minimaal noodzakelijke niveau te brengen. We doen dit vanuit het uitvoeringsprogramma zoals dat in het SHP 2021-2039 wordt vastgesteld.

Speerpunten Voorjaarsnota 2021

- Herinrichting Scheldestraat
- Integraal verkeersonderzoek Boulevards
- Kapitaalgoederen
- Aanpak in gebruik genomen gemeentegrond
- Grondstoffenbeleid
- Klimaat

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

Beleidsindicatoren (uit waarstaatjegemeente.nl)

Beleidsindicatoren	Omschrijving	Periode	Vlissingen	Nederland	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2017	297	174	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval

5.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Crisisbeheersing en brandweer

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken die verband houden met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen. Deze taken zijn conform de Wet Veiligheidsregio's belegd bij de Veiligheidsregio Zeeland.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een goed Beleidsplan 2022-2025 VRZ met daarin: - plan wegwerken financiële taakstelling en structureel begrotingstekort - Inzicht in toekomst brandweezorg in Zeeland				
Bron: Programmabegroting 2021 Veiligheidsregio Zeeland				

Openbare orde en veiligheid

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid.

Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022

Op 11 april 2019 heeft de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 (IVB) voor de gemeente Vlissingen vastgesteld. In dit beleid zijn door de raad de doelen vastgesteld die de gemeente op het gebied van openbare orde en veiligheid nastreeft. Als centraal uitgangspunt in het beleid gelden de uitgangspunten uit het coalitieprogramma 2018-2022 "Samen zijn we Vlissingen".

Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid 2021

De uitvoering van de geprioriteerde veiligheidsthema's is voor de jaren 2019 en 2020 door het college op 25 juni 2019 vastgesteld in het Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid 2019/2020. Voor het jaar 2021 moet een nieuw Uitvoeringsprogramma worden opgesteld door het college. Uw raad wordt hierover per raadsinformatiebrief geïnformeerd. In onderstaande tabel is de planning weergegeven.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
- Veilige woon- en leefomgeving.	Veiligere en leefbare stad.		Speerpunten: ■ Sociale kwaliteit.	- Vaststelling en uitvoering Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2021.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
<p>- Integriteit en Veiligheid (ondermijning)</p> <p>- Opstarten pilot opschorten I-criterium coffeeshops voor een periode van één jaar</p>	<p>Weerbare en integere zeehavens</p> <p>- Vermindering overlast coffeeshops</p>		<ul style="list-style-type: none"> ■ Subjectief veiligheidsg ■ Veilig opgroeien/overlast gevende jeugd. ■ Georganisee ■ Brandveilig <p>Op deze thema's is onze doelstelling om de streefwaarden te behalen conform de geformuleerde doelstellingen in het Integraal Veiligheidsbel 2019-2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Mitigeren en structureel in kaart brengen van kwetsbaarheid in de Zeehavens ■ Versterken informatied tussen private en publieke partijen in de zeehavens ■ Versterken aanpak ter voorkoming van criminalitei in de zeehavens <p>Behalen doelstellingen IVB inzake vermindering druggereleat overlast</p>	<p>Het in samenwerking met de Havendriehoek vaststellen en uitvoering geven aan het plan "Integere en weerbare zeehavens Zeeland-West Brabant."</p> <p>Uitvoeren raadsnotie opschorten I-criterium coffeeshops</p>

Bron:

https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Integraal_veiligheidsbeleid_2019-2022.pdf

Verkeer en vervoer

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicatoren	Eerdere resultaten	Streefwaarden	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een veilig en comfortabel ingerichte route Prins Hendrikweg - Oude Veerhavenweg voor alle verkeersdeelnemers (incl. voetganger, fietser en Openbaar Vervoer).	- Aantal verkeersslachtoffers - Telling doorgaande autobewegingen.	- Geregeld (cijfers) ongevallen - Verkeersstellingen	2025: Geen ongevallen en minder overlast door doorgaand verkeer.	Opstellen ontwerp voor de herinrichting.
De bestaande onderhoudsachterstand van het verhardingsareaal is weggewerkt.	- De staat van onderhoud van de verharding vaststellen door een areaalinspectie.	20% van het huidige areaal heeft een onderhoudsachterstand	De huidige onderhoudsachterstand tot het aanvaardbare niveau van 5%.	Opstellen en uitvoeren van ontwerp voor de integrale wijkaanpak.
Een duurzaam veilige weginrichting op de Vlissingestraat, waarbij functie en gebruik goed op elkaar aansluiten.	- Opgave verkeersongevallen - Tevredenheid bewoners.	2014-2020 alle ongevallen met 3 slachtoffers.	Geen ongevallen na herinrichting en geen gegronde klachten over het verkeer.	Afronden onderzoek naar een duurzaam veilige weginrichting
Een aantrekkelijke uitstraling van de Lange Zelke als winkelstraat	Voorontwerp, dat door gemeente samen met inwoners en ondernemers is opgesteld.	N.v.t.	n.v.t.	Opstellen herinrichtingsplan
Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en veiligheid in de Scheldestraat.	-opgave verkeersongevallen -meldingen onveiligheid	2019: 4 verkeersongevallen	Na herinrichting 0 verkeersongevallen 0 meldingen onveiligheid	Samen met ondernemers en bewoners een voorontwerp opstellen
Een actueel Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerbeleid	n.v.t.	GVVP 2012-2020	n.v.t.	Actualiseren van het GVVP
Minder verkeersslachtoffers in Vlissingen	Aantal verkeersslachtoffers	2019 120 2018 84	0 verkeersslachtoffers in 2030	Uitvoering geven deel Strategisch Plan Verkeersveiligheid
Een leefbaardere en verkeersveiliger leefomgeving in de binnenstad (en op de boulevards) met een selectief toegangssysteem.	Hoeveelheid gemotoriseerd verkeer	n.v.t.	n.t.b.	Vorbereidingen aanschaf selectief toegangssysteem
Een aantrekkelijke en zichtbare verbinding tussen de boulevards en de binnenstad via de Coosje Buskensstraat (oprit Boulevards),	- Positieve terugkoppeling vanuit belangen-	Geen gegevens bekend.		Opstellen ontwerp en bestek ten behoeve van uitvoering herinrichting Coosje Buskensstraat.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?

Bron:

https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Gemeentelijke_Verkeer-en_Vervoerplan_Vlissingen_2012-2020.

https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Kadernota_2020.pdf

https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Structuurvisie_gemeente_Vlissingen_2009.pdf

Parkeren

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een goede balans in de verdeling van parkeerplaatsen voor bewoners, ondernemers, werknemers, bezoekers en toeristen van Vlissingen.	- Verminderde parkeerdruk voor bewoners ten opzichte van eerdere metingen. - Tevredenheid van de gebruikers door gebruik klachtenanalyse en door aan te sluiten bij de Leefbaarheidsmonitor Vlissingen.	2016: Basis gegevens	2022 : <90% <49% respondenten parkeeroverlast , anders maatregelen.	Evalueren van het parkeerbeleid

Bron:

https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Parkeerbeleid_Vlissingen_2017-2022.pdf

Onderwijshuisvesting

Tot dit taakveld behoren de wettelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor primair en voortgezet onderwijs:

- nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen;
- bewegingsonderwijs;
- opstellen programma onderwijshuisvesting;
- vandalismebestrijding.

Goed onderwijs kan niet zonder goede schoolgebouwen. Wij hebben de zorgplicht voor de huisvesting van scholen in het primair- en voortgezet onderwijs. Kinderen moeten zoveel mogelijk in hun omgeving naar school kunnen. Daarom stimuleren wij zo mogelijk dat naast onderwijs ook andere voorzieningen, zoals peuteropvang, kinderopvang, ontmoetings- en vrije tijd functies integraal worden gehuisvest en vorm gegeven. Wij werken binnen onze invloedssfeer mee aan de realisatie van Kindcentra door schoolbesturen. De leidraad voor ons handelen is het uitvoeringsprogramma van het SHP 2020-2039.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Goede huisvesting van basis- en bewegingsonderwijs.	Realisatie van schoolgebouw en gymvoorziening (cfm huidige IHP) . Bron: Egen meting/ foto		2021 = 3 2022=1	- Wij starten met de nieuwbouw van twee scholen en één gymzaal in Oost-Souburg Wij onderzoeken en bereiden voor de nieuwbouw school Scheldekwartier in 2022

Bron:

https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Coalitieakkoord_gemeente_Vlissingen_2018-2022.pdf

Sportaccommodaties

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Welzijn, leefstijl en participatie inwoners bevorderen.	Verbetering kwaliteit en efficiency van de gemeentelijke sportaccommodaties			2021: uitvoeren van het 'Accommodatieplan op hoofdlijnen' en 'Jaarplan Revitalisering gemeentelijke accommodatiebestand 2021'. Dit is onderdeel van het Majeure project 'Revitalisering gemeentelijke accommodatiebestand

Afval

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Voldoen aan de Klimaatdoelstellingen. Eén daarvan is het terugdringen van het verbranden van afval. Vertaling daarvan ligt vast in het Landelijk Afvalplan met het programma Van Afval naar Grondstof (VANG).	- Hoeveelheid brandbaar restafval per inwoner - Scheidingspercentage herbruikbare grondstoffen.	297 kg Restafval per inwoner per jaar (2017). Scheidingspercentage 32% (2017).	Max. 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2024. Scheidingspercentage 75% in 2024.	Raadsvoorstel voorleggen over de keuze bron- of nascheiding. Actuele Afvalstoffenverordening voorleggen

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

Bron: https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Afval-en_Grondstoffenbeleid_2017-2020_Plan_van_aanpak.pdf

Bron: [Ambities, uitgangspunten en Plan van Aanpak Grondstoffenbeleid 2020-2024 \(Verseon 1167033\)](#)

Klimaat

Samen werken wij aan het klimaatakkoord en gaan we voor een schone toekomst. Hiervoor werken we actief mee aan de samenwerkingen in de regio, maar integreren we duurzaamheid ook in zoveel mogelijk beleidsterreinen binnen de gemeente Vlissingen.

Klimaat, energie & duurzaamheid in Vlissingen

Het klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte om zodoende wateroverlast en hittestress te voorkomen, voeren we verder uit volgens de ingeslagen weg. Wat we hiervoor in dit kader uitvoeren, past binnen de bestaande budgetten. In de eerste helft van 2021 vertalen we de regionale klimaat- & energiedoelstellingen naar de Vlissingse situatie door een gemeentelijke routekaart Klimaat & Energie te publiceren. Ook stellen we in de eerste helft van 2021 een nieuw gemeentelijk milieu- of duurzaamheidsbeleid op.

Onderdeel van het compensatiepakket Wind in de zeilen is de mogelijkheid voor de gemeente Vlissingen om gebruik te maken van de 3e tranche van de subsidieregeling uit het Programma Aardgasvrije wijken. Indien de gemeente Vlissingen een ontvankelijke subsidieaanvraag indient, ontvangt zij een bijdrage van ca € 4 miljoen euro voor de uitvoering van het project.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Uitvoeren startprojecten RES 1.0	De RES 1.0 is in 2020 vastgesteld. Voor de uitvoering van de RES zijn een aantal startprojecten geselecteerd. We zijn betrokken bij de kopgroep Aquathermie, de Zeeuwse subsidie Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) en het verduurzamen van commercieel vastgoed.	Het Rijk heeft Zeeland in de zomer van 2020 een subsidieaanvraag in 2030 Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) gegund. Deze subsidie wordt ingezet voor CO ₂ -reductie bij particuliere woningeigenaren en bestaat uit acht deelprojecten. In juni 2020 is er een Vliscast gepubliceerd over energiebesparende maatregelen bij bedrijven. Ook is de webpagina 'Duurzaam Ondernemen' op de gemeentewebsite gecreëerd.	De CO ₂ uitstoot in de gebouwde omgeving in 2030 34 % lager dan in 1990 (streefwaarde vanuit de RES).	Het college gebruikt de beschikbare communicatiekanalen om particuliere woningeigenaren te informeren over de beschikbaarheid van de RRE-subsidie en de daaruit voortvloeiende deelprojecten. Deze betreffen zijn: CV-optimalisatie, Energiek Zeeland, Monumentenpaspoort, Duurzame Monumenten (DuMo)-coach, Warmtescan, Energiebox, Inkooptraject en duurzaamheidsscan voor VvE's.
Opstellen Transitievisie Warmte (TVW)	Vlissingen heeft uiterlijk	In Q2 2020 is de opdracht	De TVW is een visie	Het betrekken van inwoners en stakeholders bij dit proces om de

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicatoren	Eerdere resultaten	Streefwaarden	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
	in 2021 een TVW.	voor de begeleiding van een TVW verstrekt aan Bureau OverMorgen. In Q3 en Q4 2020 is de gemeentelijke projectgroep voor de TVW samengesteld.	voor de komende 30 jaar waarin per wijk wordt beschreven wanneer deze gasloos wordt gemaakt. In 2050 dient er geen enkel huis binnen de gemeente warmte op basis van aardgas te genereren.	TVW vervolgens ter vaststelling voor te leggen aan de raad.
Vaststellen Klimaatadaptatie Strategie Zeeland (KaSZ)	In januari 2021 leveren we input in de laatste consultatieronde van de KaSZ. Vervolgens stellen we samen met andere Zeeuwse overheden de KaSZ vast in de eerste helft van 2021.	De eerste consultatieronde (over de startnotitie KaSZ) is in juni 2020 afgerond.	De KaSZ schets de strategie om Zeeland in 2050 klimaatbestendig ingericht te hebben.	Het leveren van input voor de KaSZ om deze uiteindelijk in de eerste helft van 2021 door de raad te laten vaststellen.
Opstellen hernieuwd milieu-/duurzaamheidsbeleid	hernieuwd Milieu-/duurzaamheidsbeleid in de eerste helft 2021	Milieu- en duurzaamheidsbeleid 2016-2019	Een uitwerking van hoe te komen tot een duurzaam Vlissingen in 2050	Het opstellen van een breedgedragen, ambitieus maar realistisch milieu-/duurzaamheidsbeleid en dit ter vaststelling voor te leggen aan de raad
Deelname aan het Programma Aardgasvrije Wijken met het oog op een aardgasvrij Vlissingen in 2050	Aantal woningen in de bestaande voorraad die van het aardgas zijn afgekoppeld	Zie afspraken in het kader van RES 1.0 en KaSZ	Een aaneengesloten buurt van 500 woningen voor 2030	Uitvoering geven aan het fiche Aardgasvrije wijken uit het compensatiepakket Wind in de Zeilen, door met de eerste wijk in de bestaande voorraad aan de slag te gaan met het afkoppelen van het aardgas

Bron: <https://www.zeeuwsenergieakkoord.nl/>

<https://www.klimaatakkoord.nl/gebouwde-omgeving>

<https://www.zeelandverandertmee.nl/2/klimaatverandering/>

https://www.vlissingen.nl/fileadmin/user_upload/Milieu-beleid_2016-2019_Klimaat_en_Energie.pdf

Milieubeheer

Als gevolg van het klimaatakkoord moeten nieuwe woningen gasloos worden gebouwd. Bij nieuwbouwwoningen wordt o.a. gebruik gemaakt van bodemenergie. De gemeente moet de plannen voor de aanleg van bodemenergiesystemen beoordelen. Deze beoordeling wordt uitgevoerd door de RUD-Zeeland. Voor de uitvoering raamt de RUD via het PxQ systeem 20.000 als kosten. Deze kosten maken deel uit van de jaarbijdrage 2021 aan de RUD. Een aanvraag voor het beoordelen van bodemenergiesystemen geldt als een aanvraag omgevingsvergunning - beperkte milieutoets. Inkomsten/dekking van deze uitgaaf via leges zijn voor milieu-vergunningen in de huidige wetgeving niet toegestaan.

De RUD-Zeeland gaat vanaf 2021 deelnemen in de systeem-kontroles, die in de havens plaatsvinden. De systeem-kontroles vinden plaats in een samenwerking tussen politie, douane, arbeidsinspectie, gemeente en NorthSeaPorts. Een gelijklopende aanpak is ook in de havengemeenten Borsele en Terneuzen gaande. Dit is voor de RUD een nieuw produkt, dat vanaf 2021 deel gaat uitmaken van de reguliere werkkuitvoering. Met de uitvoering van deze taak, inclusief voorbereiding, afstemming en uitvoering, is € 32.718 gemoeid. Deze kosten maken ook deel uit van de jaarbijdrage 2021 aan de RUD.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Geen, de beoordeling van bodemenergiesystemen is een wettelijke verplichting als gevolg van het klimaatakkoord en het gasloze bouwen			104 planbeoordelingen in 2021	De uitvoering van de beoordeling wordt via het jaarplan 2021 aan de RUD-Zeeland opgedragen; de RUD heeft hiervoor in 2021 een bedrag van € 20.000 nodig

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
				De uitvoering van de beoordeling wordt via het jaarplan 2021 aan de RUD-Zeeland opgedragen; de RUD heeft hiervoor in 2021 een bedrag van € 32.719 nodig

5.3 Continue taken

Van de taken die we continue uitvoeren, willen we er een aantal onder uw aandacht brengen. Hieronder geven wij u een overzicht* van de taken die structureel worden uitgevoerd.

Product/taakveld	Bijzonderheden 2021
Afval.	Vervanging bovengrondse containers restafval door ondergrondse containers in proefwijk Ritthem/Oost Souburg. Inzet van een afvalcoach (0,7 fte).
Plagdierenbestrijding.	In 2020 is een verhoogde melding van plagdieren, met name ratten en muizen geconstateerd. Dit strookt met het landelijke beeld. Het budget ter bestrijding van de plagdieren wordt structureel verhoogd.
Onderwijshuisvesting.	Implementeren wijzigingen wetgeving onderwijshuisvesting.
Aanpak illegaal in gebruik genomen gemeenteground.	Aan het einde van het project zijn alle gevallen in het overzicht van EIFFEL behandeld; verkocht of terug in eigendom en beheer;

Product/taakveld	Bijzonderheden 2021
	Er ligt een advies hoe het illegaal in gebruik nemen van grond wordt voorkomen en hoe hier in de toekomst op gehandhaafd wordt; Indien er sprake is van verjaring zijn deze grondpercelen formeel overgedragen.
Begraafplaatsen.	Arbeidsintensieve beplanting wordt geleidelijk vervangen. Algemeen aanzicht begraafplaatsen wordt verbeterd. Beleid inzake aanpassing en ruimingen wordt gecontinueerd.
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie.	Vaststellen van ambities op het gebied van klimaatadaptatie en de biodiversiteit in een nieuw groenbeleidsplan.
Riolering.	Herinrichten openbare ruimte, inclusief het vervangen van het riool, door wijkgerichte aanpak.

* Dit overzicht is niet limitatief

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

5.4 Wat mag het kosten?

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

Lasten en Baten

bedragen * € 1.000

	JAARREKENING	BEGROTING					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
PROGRAMMA TOTALEN							
LASTEN		38.456	39.447	38.094	39.097	40.721	41.988
BATEN		22.665	19.797	19.924	20.210	20.687	21.152
Saldo		15.791	19.650	18.170	18.887	20.034	20.836
SPECIFICATIE LASTEN							
LASTEN							
1 0.63 Parkeerbelasting		-	-	-	-	-	-
2 1.1 Crisisbeheersing en brandweer		3.562	3.483	3.527	3.624	3.725	3.830
3 1.2 Openbare orde en veiligheid		1.431	1.387	1.695	1.616	1.567	1.667
- waarvan bestaand beleid				1.280	1.320	1.389	1.489
- waarvan formatie kamerverhuurpanden				158	158	158	158
- waarvan Task Force Zeeland - West-Brabant				20	20	20	20
- waarvan project I-criterium				237	118		
4 2.1 Verkeer en vervoer		7.855	9.151	8.929	9.162	9.515	9.749
5 2.2 Parkeren		1.409	1.443	1.355	1.411	1.434	1.459
6 2.4 Economische havens en waterwegen		260	611	1.001	716	727	741
- waarvan bestaand beleid				746	761	772	786
- waarvan baggeren				300			
- waarvan beheerder havens en kades				-45	-45	-45	-45
7 4.2 Onderwijshuisvesting		5.606	4.355	3.632	3.941	4.605	4.664
- waarvan bestaand beleid				3.587	3.896	4.560	4.619
- waarvan techniekonderwijs				45	45	45	45
8 5.2 Sportaccommodaties		2.167	2.117	1.883	1.848	1.868	1.938
9 5.7 Openb groen en (openl) recreatie		3.791	3.810	3.841	4.013	4.169	4.333
- waarvan bestaand beleid				3.743	3.915	4.071	4.235
- waarvan aanpak in gebruik genomen openbaar groen				98	98	98	98
10 7.2 Riolering		6.115	6.188	5.406	5.720	5.968	6.087
11 7.3 Afval		4.738	4.666	4.664	4.818	4.830	5.082
- waarvan bestaand beleid				4.357	4.511	4.523	4.775
- waarvan begroting OLAZ				292	292	292	292
- waarvan inzameling matrassen				15	15	15	15
12 7.4 Milieubeheer		1.088	1.738	1.698	1.737	1.805	1.903
- waarvan bestaand beleid				1.625	1.664	1.732	1.830
- waarvan hogere bijdrage RUD				73	73	73	73
13 7.5 Begraafplaatsen		434	498	463	491	508	535
Totaal lasten		38.456	39.447	38.094	39.097	40.721	41.988
SPECIFICATIE BATEN							
BATEN							

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

	JAARREKENING		BEGROTING			
1 0.63 Parkeerbelasting	3.099	2.816	3.109	3.110	3.110	3.110
2 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	123	-	-	-	-	-
3 1.2 Openbare orde en veiligheid	34	-8	-	-	-	-
4 2.1 Verkeer en vervoer	304	818	820	822	824	826
5 2.2 Parkeren	2	-	-	-	-	-
6 2.4 Economische havens en waterwegen	132	90	92	93	95	96
7 4.2 Onderwijshuisvesting	2.636	148	358	363	369	375
8 5.2 Sportaccommodaties	658	606	625	633	642	651
9 5.7 Openb groen en (openl) recreatie	219	238	341	345	350	351
- waarvan bestaand beleid			243	247	252	253
- waarvan aanpak in gebruik genomen openbaar groen			98	98	98	98
10 7.2 Riolering	7.548	7.329	6.731	6.850	7.171	7.344
11 7.3 Afval	7.397	7.212	7.219	7.329	7.423	7.655
- waarvan bestaand beleid			7.133	7.243	7.337	7.569
- waarvan hogere bijdrage afvalstoffenheffing			307	307	307	307
- waarvan bijstellen kostendekkendheid afvalstoffenheffing			-221	-221	-221	-221
12 7.4 Milieubeheer	195	62	111	112	114	116
13 7.5 Begraafplaatsen	318	486	518	553	589	628
Totaal baten	22.665	19.797	19.924	20.210	20.687	21.152

In paragraaf 11.8, lokale heffingen, wordt inzicht gegeven in de kostendekkendheid van de gemeentelijke heffingen, belastingen en overige rechten. Naast directe kosten op het taakveld wordt bij de kostendekking tevens rekening gehouden met bijvoorbeeld de toerekening van een gedeelte van de overheadkosten.

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

Investerings, reserves en voorzieningen

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de investeringen en de mutaties in de reserves en voorzieningen behorende bij dit programma. In de paragraaf reserves en voorzieningen is een totaal overzicht opgenomen van alle reserves en voorzieningen met toelichting daarop.

Bedragen x € 1.000

		INVESTERINGSPLAN				
		totaal	2021	2022	2023	2024
Investerings						
1	Nieuwbouw scholen en gymzaal Souburg zuid (VNG index 2020 en 2021)	1.327	1.327	-	-	-
2	nieuwbouw/renovatie diverse scholen (Strategisch Huisvestings Plan)	-	-	-	-	PM
3	Vorbereidingskrediet scholen Scheldekwardier	250	250	-	-	-
4	Scholen Scheldekwardier	10.173	-	10.173	-	-
5	Grondaankoop scholen Scheldekwardier	506	506	-	-	-
6	Riolering VGRP	19.600	4.900	4.900	4.900	4.900
7	Riolering VGRP direct ten laste van de rioolheffing	-11.850	-2.850	-2.850	-3.050	-3.100
8	Ondergrondse opslag	588	198	130	130	130
9	Aanvullend krediet grondstoffenbeleid	104	80	13	11	-
10	Aanpassing begraafcapaciteit	150	150	-	-	-
11	Materieel	1.830	845	375	265	345
12	Herinrichting Scheldestraat	910	50	-	860	-
13	Selectief toegangssysteem binnenstad	400	400	-	-	-
14	Uitvoering Strategisch Plan Verkeersveiligheid	200	200	-	-	-
15	Verkeer en vervoer (Weyevlietweg, bedrijventerrein Vrijburg, parallelweg Oranjeplein, rotonde Scheldestraat - Willem Ruysstraat)	170	170	-	-	-
16	vervanging VRI Nw Zuidbeekseweg/ Weijevliet en Bossenburgweg/ Rosenburglaan	200	-	-	200	-
17	Renovatie / Nieuwbouw sporthal	1.400	-	1.400	-	-
18	vervanging toplaag en onderlaag KGV souburg	550	550	-	-	-
19	vervanging toplaag en onderlaag KGV Irislaan	1.100	-	1.100	-	-
20	renovatie atletiekbaan	300	-	-	300	-
21	Renovatie gras voetbalvelden	144	-	-	144	-
22	Renovatie kunstgras korfbal Bonedijke	130	-	-	130	-
23	vervanging kunstgras hockey	460	-	460	-	-
24	kantopsluiting kgv voetbal 4velden	40	40	-	-	-
25	Bestrating rond veld 2 Irislaan	43	-	-	-	43
26	hekwerk langs Baskensburgpad en Sloeweg	18	-	-	-	18
27	Rehabilitatie wegen	6.076	-	2.474	1.651	1.951

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

		INVESTERINGSPLAN				
28	A. Coortelaan	360	360	-	-	-
29	Bloemenbuurt	900	300	300	300	-
30	Edisonweg	210	210	-	-	-
31	Schubertlaan	258	258	-	-	-
32	Rehabilitatie kades	9.118	-	3.039	3.039	3.039
Totaal investeringsplan		45.666	7.944	21.515	8.881	7.327

Toelichting investeringen:

1. Het huidige krediet voor de nieuwbouw van de scholen en gymzaal Souburg zuid is € 10.663.000. De prijsbijstelling van 6,08% in 2020 en de geraamde 6% in 2021 betekent een verhoging van resp. € 648.000 en € 679.000 tot € 11.990.000. Uw raad heeft op 2 juli 2020 reeds ingestemd met deze verhoging. De kredieten worden echter wel verspreid over de jaren 2020 t/m 2022 (respectievelijk € 1.640.000, € 2.070.000 en € 8.280.000) opgenomen. Dit laatste geldt tevens voor de raming van de kapitaallasten.
2. In 2019 is gestart om in samenspraak met de schoolbesturen een nieuw Strategisch Huisvestingsplan onderwijs (SHP) op te stellen. Daarin wordt geïnventariseerd op welk moment, welke gebouw, mede op basis van leerlingenprognoses, onderhoudsstaat of andere ontwikkelingen vervangen moet worden. Daarbij wordt niet alleen naar de onderwijsfunctie, kinderopvangfunctie of het bewegingsonderwijs gekeken, maar ook breder naar andere functies waaraan in de wijk behoefte is. Hierbij wordt ook de relatie naar het accommodatiebestand en de revitalisering daarvan gelegd. Het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs wordt in het 4^e kwartaal 2020 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.
3. In vervolg en uitwerking van de Ontwikkelingsvisie Scheldekwartier is in de vastgestelde grex Scheldekwartier de realisatie van een nieuwe school in het gebied voorzien. Daaruit volgend is in de Programmabegroting 2020 een investeringsbedrag voor de school vanuit het IHP geraamd ad € 8.744.000. Aanvullend is daarop in de investeringsplanning de verwerving van de grond ad € 506.000 geraamd. De gemeente Vlissingen bekostigt de onderwijshuisvesting volgens de verordening op basis van VNG-normbedragen. De berekende index voor het jaar 2020 +6,08% is in het voorliggende investeringsbedrag bijgeraamd en betreft een bedrag van € 532.000. Voor de jaren 2022 en 2023 is uitgegaan van 6%.
4. Zie hierboven.
5. Zie hierboven.
6. Investerings zoals opgenomen in het Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (VGRP), vastgesteld door de gemeenteraad in december 2018.
7. Investerings zoals opgenomen in het Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (VGRP) die direct ten lasten van de voorziening VGRP worden gebracht, zoals vastgesteld door de gemeenteraad in december 2018.
8. De investering in ondergrondse opslag betreft het vervangen van afgeschreven en door gebruik te niet gegane ondergrondse afvalinzamelcontainers en de aankoop van voor de uitbreiding noodzakelijke containers met toebehoren.
9. Deze kredieten zijn nodig om de investeringen te financieren, zoals opgenomen in het Plan van Aanpak Grondstoffenbeleid 2020-2024 dat in het 2e kwartaal 2020 aan de gemeenteraad is voorgelegd.
10. Dit betreft een investering voor het cyclisch ruimen van de Noordergegraafplaats.
11. De aanschaf van materieel betreft de vervanging van voertuigen (kleinere vrachtwagens) bij Stadsbeheer.
12. De leefbaarheid in de Scheldebuurt staat al jaren onder druk. De aanwezigheid van mensen met psychiatrische problemen, al dan niet in combinatie met een verslaving en de aanwezigheid van dealers, maken dat er een onveiligheidsgevoel heerst. De afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in het ontwikkelen van beleid om een deel van deze problemen aan te kunnen pakken. Mede door de actieve handhaving vanuit de gemeente, Orionis en de Politie is de leefbaarheid gunstig verbeterd. Het effect zal pas over enige jaren geheel zichtbaar zijn. Op korte termijn kan de leefbaarheid een positieve impuls krijgen door zaken op te pakken die met financiële middelen op te lossen zijn. Herinrichting van de Scheldestraat zal een positieve impuls geven aan de leefbaarheid. Ook voor (toekomstige) ondernemers kan dit een

- positief effect hebben. Voor de herinrichting wordt voorgesteld een voorbereidingskrediet van € 50.000 op te nemen in 2021 en een uitvoeringskrediet van € 860.000 in 2023.
13. We creëren een leefbaardere en verkeersveiligere omgeving in de binnenstad en eventueel de boulevards met een selectief toegangssysteem. Dit systeem vervangt de huidige afsluitingen met paaltjes door een afsluiting met kentekenregistratie met behulp van camera's.
  14. We maken een start met het uitvoeren van het Strategisch plan verkeersveiligheid. We treffen maatregelen door een aantal 'onveilige' straten/ kruispunten verkeersveiliger te maken met infrastructurele maatregelen. We beginnen met het oppakken van de quick wins. Exacte invulling volgt na de inventarisatie van de knelpunten.
  15. In het kader van ambitieuze ruimtelijke ontwikkelingen wijzigt het gebruik van het wegennet en de omliggende openbare ruimtes. De investeringen zijn nodig als gevolg van deze ruimtelijke ontwikkelingen, omdat de post 'bovenwijken' niet meer is opgenomen in de gexen.
  16. De investering in de verkeersregelininstallaties (VRI), € 100.000 per VRI, betreft de vervanging van de VRI's Bosschenburgweg/Rosenburglaan en de Nieuwe Zuidbeekseweg/Weijevliet.
  17. Via het majeure project 'Revitalisering gemeentelijke accommodaties' wordt een plan uitgewerkt voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeentelijke accommodaties. De toekomstige invulling en ontwikkeling van de sporthallen Baskensburg maken daar deel van uit. Deze investeringsmiddelen zijn onderdeel van de middelen die zijn gereserveerd om deze toekomstige ontwikkeling mede te kunnen invullen.
  18. In 2011 is de toplaag van het voetbal kunstgrasveld van op sportpark Souburg vervangen. Volgens het MJOP buitensport dient na 10 jaar de toplaag en na 25 jaar de onderlaag van een kunstgrasveld te worden vervangen. Uiteraard moet in het jaar voorafgaand, op basis van een keuring worden bepaald in hoeverre dit technische gezien ook noodzakelijk is. Op basis hiervan kan dit vervolgens ook nog één of meerdere jaren worden doorgeschoven. Dat neemt niet weg dat de kosten hiervan conform de bepaalde onderhoudscyclus moeten worden geraamd. In verband met de maatschappelijke discussie en de aanscherping van de milieutechnische eisen inzake rubber in de onderlaag en ivm de a.s. vervangingstermijn van de onderlaag, is het aan te bevelen om op voorhand ook financieel, rekening te houden met de vervanging van de onderlaag van de huidige kunstgrasvelden.
  19. In 2012 zijn de toplagen van de voetbal kunstgrasvelden op het sportpark Irislaan vervangen. Volgens het MJOP buitensport dient na 10 jaar de toplaag en na 25 jaar de onderlaag van een kunstgrasveld te worden vervangen. Uiteraard moet in het jaar voorafgaand, op basis van een keuring worden bepaald in hoeverre dit technische gezien ook noodzakelijk is. Op basis hiervan kan dit vervolgens ook nog één of meerdere jaren worden doorgeschoven. Dat neemt niet weg dat de kosten hiervan conform de bepaalde onderhoudscyclus moeten worden geraamd. In verband met de maatschappelijke discussie en de aanscherping van de milieutechnische eisen inzake rubber in de onderlaag en i.v.m. de a.s. vervangingstermijn van de onderlaag, is het aan te bevelen om op voorhand ook financieel, rekening te houden met de vervanging van de onderlaag van de huidige kunstgrasvelden.
  20. In 2011 is het huidige sportpark Vrijburg aangelegd. Volgens het MJOP buitensport dient na 12 jaar de toplaag van de atletiekbaan een renovatie te ondergaan. Uiteraard moet in het jaar voorafgaand, op basis van een keuring worden bepaald in hoeverre dit technische gezien ook noodzakelijk is. Op basis hiervan kan dit vervolgens ook nog één of meerdere jaren worden doorgeschoven. Dat neemt niet weg dat de kosten hiervan conform de bepaalde onderhoudscyclus moeten worden geraamd.
  21. Volgens het MJOP buitensport dienen in 2023 een tweetal grasvoetbalvelden in Vlissingen te worden gerenoveerd. Uiteraard moet in het jaar voorafgaand, op basis van een keuring worden bepaald in hoeverre dit technische gezien ook noodzakelijk is. Op basis hiervan kan dit vervolgens ook nog één of meerdere jaren worden doorgeschoven. Dat neemt niet weg dat de kosten hiervan conform de bepaalde onderhoudscyclus moeten worden geraamd.
  22. In 2011 is het huidige korfbalveld op het sportpark Bonedijke aangelegd op de oude locatie van de hockey vereniging Vlissingen. Volgens het MJOP buitensport dient na 12 jaar de toplaag (korfbalveld) en na 25 jaar de onderlaag van een kunstgrasveld te worden vervangen. Uiteraard moet in het jaar voorafgaand, op basis van een keuring worden bepaald in hoeverre dit technische gezien ook noodzakelijk is. Op basis hiervan kan dit vervolgens ook nog één of meerdere jaren worden doorgeschoven. Dat neemt niet weg dat de kosten hiervan conform de bepaalde onderhoudscyclus moeten worden geraamd.
  23. In 2011 is het huidige sportpark Vrijburg aangelegd. Volgens het MJOP buitensport dient na 10 jaar de toplaag en na 25 jaar de onderlaag van een kunstgrasveld te worden vervangen. Uiteraard moet in het jaar voorafgaand, op basis van een keuring worden bepaald in hoeverre dit technische gezien

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

ook noodzakelijk is. Op basis hiervan kan dit vervolgens ook nog één of meerdere jaren worden doorgeschoven. Dat neemt niet weg dat de kosten hiervan conform de bepaalde onderhoudscyclus moeten worden geraamd.

24. In verband met de wet milieubeheer en jurisprudentie hierover zijn maatregelen nodig om de verspreiding en uitloging van de kunstgras infill materiaal naar het omliggende sportpark te voorkomen. De investering in de kantopsluiting rond de kunstgrasvoetbalvelden is een oplossing hiervoor.
25. Investering in het herstel van de verharding rond grasvoetbalveld 2 op sportpark Irislaan, zodat de veiligheid van toeschouwers kan worden gewaarborgd.
26. Investering voor de vervanging en het herstel van de hekwerken langs het Baskensburgpad en de Sloeweg op het sportpark Irislaan.
27. In het kader van het artikel 12-traject heeft de inspecteur toestemming gegeven investeringen te doen voor vervanging (rehabilitatie) van onze kapitaalgoederen. In 2021 wordt gestart met de uitvoering hiervan.
28. Zie hierboven.
29. Zie hierboven.
30. Zie hierboven.
31. Zie hierboven.
32. In het kader van het artikel 12-traject heeft de inspecteur toestemming gegeven investeringen te doen voor vervanging (rehabilitatie) van onze kapitaalgoederen.

* In de Kadernota 2020 is het volledige krediet van € 3.250.000 opgenomen in het jaar 2020. De kredieten worden echter wel verspreid over de jaren 2020 t/m 2022 (respectievelijk € 150.000, € 1.500.000 en € 1.600.000) opgenomen door het college. Dit laatste geldt tevens voor de raming van de kapitaallasten.

	MUTATIES RESERVES				
	totaal	2021	2022	2023	2024
Reserves					
Beginstand reserve Bommenruiming		2.068	2.058	2.048	2.038
Onttrekkingen reserve Bommenruiming	-40	-10	-10	-10	-10
Eindstand reserve Bommenruiming		2.058	2.048	2.038	2.028
Beginstand reserve Geluidsaneringen		326	326	326	326
Geen mutaties geraamd	-	-	-	-	-
Eind stand reserve Geluidsaneringen		326	326	326	326

	MUTATIES VOORZIENINGEN				
	totaal	2021	2022	2023	2024
Voorzieningen					
Beginstand voorziening egalisatietarief GRP		6.823	7.623	8.423	9.423
Dotaties voorziening egalisatietarief GRP	3.600	800	800	1.000	1.000
Eindstand voorziening egalisatietarief GRP		7.623	8.423	9.423	10.423

5.

PROGRAMMA 1 LEEFBAARHEID

	MUTATIES VOORZIENINGEN					
Beginstand voorziening achterstallig onderhoud			7.363	6.788	6.213	5.638
Onttrekkingen	-2.300		-575	-575	-575	-575
Eindstand voorziening achterstallig onderhoud			6.788	6.213	5.638	5.062

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

6.1 Inleiding

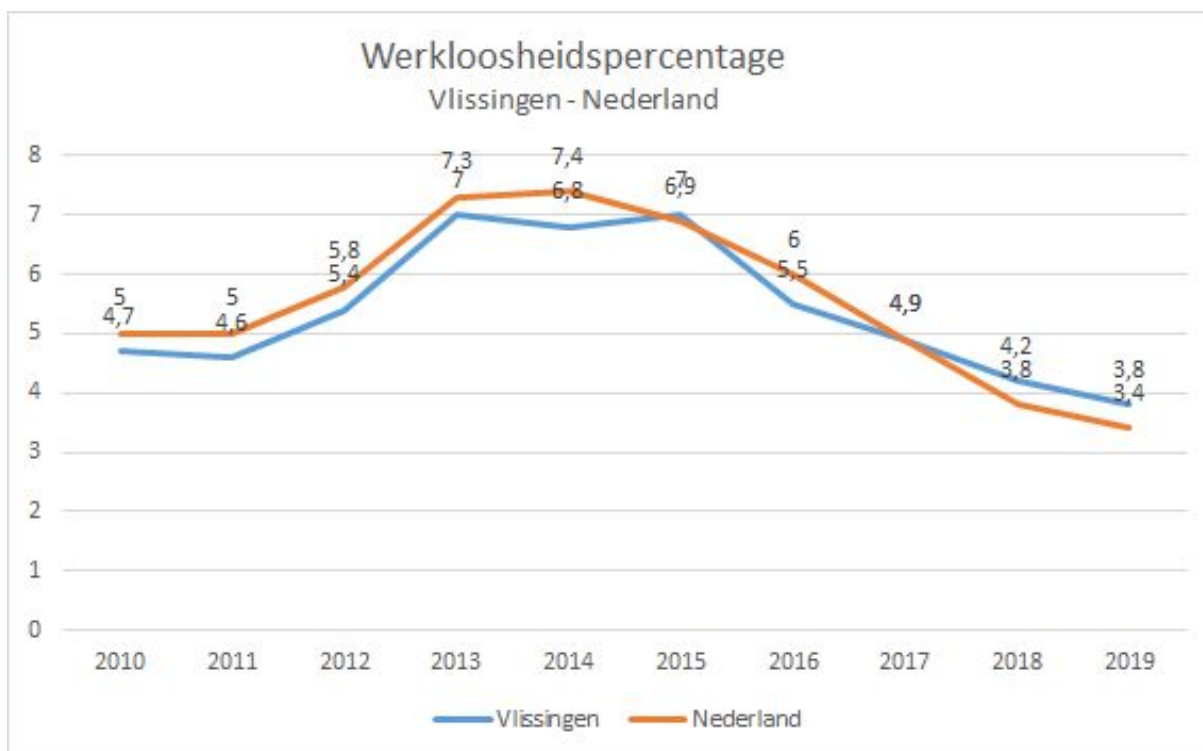
Programmadoel Aantrekkelijke Stad

Vlissingen is een levendige gemeente waar veel gebeurt. De Boulevard is één van de parels van onze stad. Zo hebben we grote havens die veel werk bieden en zijn we volop woningen aan het bouwen in Vlissingen, Oost-Souburg en Ritthem.

We werken aan het verbeteren van het ondernemers-, woon- en toeristisch verblijfsklimaat. We geven ondernemers de ruimte om duurzaam te ondernemen en faciliteren de bedrijfsvestigingen en/of uitbreidingen. We werken daarmee aan behoud en toename van werkgelegenheid (in onder meer de cluster offshore-wind en de havenlogistieke sector).

We vergroten de diversiteit van het woningaanbod, zodat het voor een breed scala van mensen uit de verschillende sociaal-economische doelgroepen interessant is om in Vlissingen te komen wonen. Daarmee versterken we de sociaal-economische structuur van onze gemeente.

Vlissingen maakt werk van een betere huisvesting van arbeidsmigranten. Hoe beter deze welkom, nieuwe arbeidskracht zich thuis voelt, des te langer hij in Vlissingen en omgeving werkt en woont. We bouwen aan een langdurige relatie met de nieuwe werknemers. Met hulp van de stakeholders in de stad zetten we Vlissingen nog beter op de kaart. We willen meer (verblijfs)toeristen aantrekken.

Mensen komen naar Vlissingen om te wonen, te ondernemen, te werken, te studeren en te recreëren. Samen met de inwoners, ondernemers en bezoekers aan de (binnen)stad zorgen wij ervoor dat Vlissingen bruist.

Cultuur is belangrijk voor het imago van de stad. Een stad trekt aan als er het nodige te beleven en te doen is. Het liefst een jaarrond. Als Vlissingen zich wil blijven onderscheiden als festivalstad, zullen festivals niet slechts in het hoogseizoen moeten worden gehouden. Een aantrekkelijk cultureel klimaat is bevorderlijk voor het vestigingsklimaat van studenten, bedrijven en inwoners. Het bindt hen in positieve zin aan de stad en draagt ook bij aan structuurverbetering.

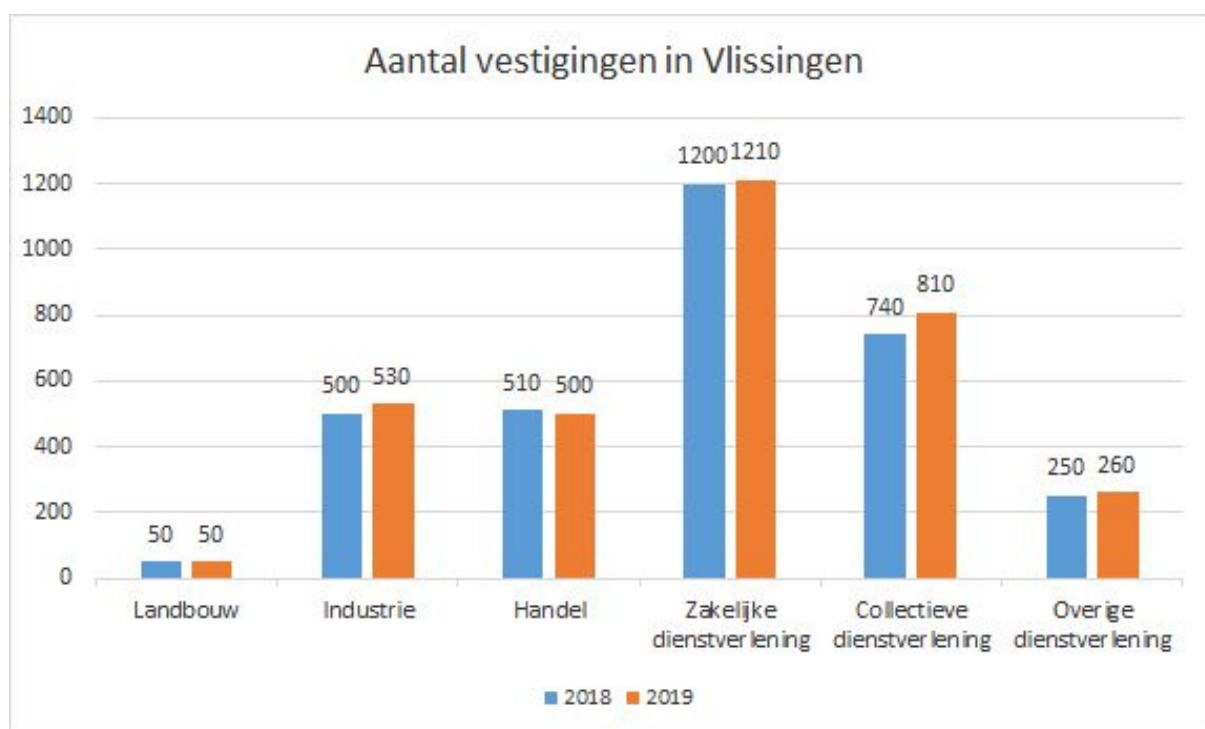
6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

We zoeken elkaar op en verbeteren onze dienstverlening door meer te werken vanuit onze inwoners en ondernemers. Wij zijn trots op Vlissingen. Samen zijn we Vlissingen.

Speerpunten voor 2021 zijn:

- uitvoeren van de fiches uit het compensatierapport "Wind in de Zeilen", zoals de doorontwikkeling van de Kenniswerf, vestiging van de Law Delta, ontwikkeling van het Stationsgebied tot mobiliteitshub en de aardgasvrije wijk.
- opstellen van een visie op voor de voormalige sportvelden van Baskensburg.
- werken aan verduurzaming en klimaatadaptatie op meerdere beleidsterreinen (onder meer de aardgasvrije wijk).
- treffen van voorbereidingen om in 2022 het themajaar 1572 met culturele evenementen te vieren.
- invoeren van de Omgevingswet.

Beleidsindicatoren (uit waarstaatjegemeente.nl)

Beleidsindicatoren	Omschrijving	Periode	Vlissingen	Nederland	Bron
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15-65jr	2018	116,7	145,9	LISA
Gemiddelde WOZ waarde	dzd euro	2014	154	211	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Gemiddelde WOZ waarde	dzd euro	2015	148	206	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Gemiddelde WOZ waarde	dzd euro	2016	149	209	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

6.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?**Economische promotie**

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Het actief positioneren van het wonen, werken, studeren en recreëren in Vlissingen, zodat welvaart en welzijn van inwoners, bezoekers, werknemers en studenten verbetert.	- Afzet van woningen, -Aantal nieuwe bedrijven, -Aantal toeristen -Aantal studenten	n.v.t.		Uitvoering geven aan op te stellen advies hoe city-marketing vanuit de gemeente handen en voeten moet krijgen in afstemming met de provinciale organisatie Zeeuwse Marketing Organisatie (ZMO)

Economische ontwikkeling

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid. We zorgen voor meer beschikbare hectares bedrijfsgrond op verschillende locaties. De binnenstad maken we aantrekkelijker door herinrichtingen. We stimuleren het toeristisch verblijven in de stad. We zetten in op een betere bereikbaarheid van de stad, met het Stationsgebied als te ontwikkelen mobiliteitshub.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een betere bereikbare stad (en regio) met het openbaar vervoer en aanvullende slimme mobiliteit, die goed op elkaar aansluit.	Aantal reizigers in Stationsgebied Aantal bedrijven in Stationsomgeving Aantal operationele mobiliteitsvormen	N.v.t.	Meer reizigers die ook meer gebruik maken van de mobiliteitsvormen	Uitvoering geven aan Visie Stationsgebied
Walcheren kent een afgestemd kwalitatief en kwantitatief aanbod van bedrijventerreinen. Het Vlissingse maatwerk zorgt dat bedrijven zich kunnen vestigen of kunnen uitbreiden.	Vaststelling door de drie Walcherse colleges van een nieuw/geactualiseerd bedrijventereinprogramma Walcheren voor de komende jaren en bekrachtiging	Bedrijventerein Walcheren 2017-2021, (gewijzigd) vastgesteld in 2017.	Bestuurlijke vaststelling.	Afronden en vaststellen van een nieuw bedrijventereinprogramma Walcheren.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
	van dit besluit door GS van de provincie Zeeland.			
Stedebouwkundig verantwoorde invulling van voormalige sportvelden Baskensburg met meest gewenste en benodigde functies (ruimtelijke en functioneel haalbaar)		Vloeit voort uit opgestelde visie voor dit gebied (2020)	Bestuurlijke vaststelling stedebouwkundige visie	Opstellen stedebouwkundige inrichtingstekening, bestemmingsplan en grondexploitatie voor voormalige sportvelden Baskensburg.
Vlissingen is gastvrij en is aantrekkelijk voor toeristen. Vlissingen heeft een compleet en aantrekkelijk aanbod om recreatief te verblijven.	-Aantal toeristen in Vlissingen -Aantal toeristische overnachtingen	Toeristische visie van de gemeente Vlissingen 2030: Stedelijk toerisme op de grens van land en water'	- Meer toeristen in Vlissingen dan in 2020 -Toename van Toeristische verblijfsaccom	-Samen met de ondernemers een plan van aanpak maken. -Formuleren van richtlijnen voor toetsing kwaliteit van nieuwe verblijfsaccommodaties en toetsing impact op de leefbaarheid van de buurt
De binnenstad heeft een sterke, economische positie en vergroot daardoor de aantrekkingskracht van de binnenstad.	- Aantal bezoekers. - Leegstandscijf winkel/horeca panden binnenstad. Bron: Citytraffic en Locatus	- Aug 2018 - juli 2019: 3,5 miljoen unieke bezoekers. - Aug 2019-aug 2020: 2,8 miljoen unieke bezoekers. - Aug 2020: Leegstand: (12%) centrum.	- Behoud aantal bezoekers aan binnenstad. - Daling naar 10% leegstand centrum.	We faciliteren een nieuwe Bedrijveninvesteringszone samen met de VOC.
Een aantrekkelijke en aaneengesloten winkel- en horecabestand in de binnenstad.	- Functiemenging - Leegstandscijf winkel/horeca panden binnenstad. Bron: www.waarstaatjegemeente.nl en Citytraffic	- 2019: functiemenging = 44,8 verhouding (woningen / bedrijven). - Aug 2020: Leegstand: (12%) centrum.	- Functiemenging = 45 - Daling naar 10% leegstand centrum.	Samen met stakeholders plan en acties opstellen om de winkel en horeca functies beter te positioneren in het centrum
Een compact en aantrekkelijk boodschappen - en winkelgebied in Oost-Souburg	- Leegstand bedrijfspanden	N.v.t.	Minder dan 10%leegstand	Samen met ondernemersvereniging onderzoek en toekomstbeeld (laten) opstellen
Een aantrekkelijk vestigingsklimaat in de (zee)havens.	Toename en/of uitbreiding van bedrijven en investeringen in (zee)havens.	N.v.t. Borging ontwikkeling in compensatiepakket	Behoud en toename werkgelegenheid en toegevoegde waarde.	Actief met bedrijven in (zee)havens in gesprek gaan inzake rapportages en materiaalstof. Samen met primaire stakeholders afstemmen over onderzoeken.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicatoren	Eerdere resultaten	Streefwaarden	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
	Realisatie Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) North Sea Port District	"Wind in de Zeilen" N.v.t.	- Ontwikkelplan voor waterstofhub flagship project in Zeeland. - Onderzoek naar realisatie / financiering van buisleidingen binnen havengebied, inclusief benoemen van Zeeland als CCS (afvangen en opslag CO2) of CCU Flagship project. - Onderzoek naar versterking kapitaalpositie North Sea Port ten behoeve van investeringen in energietransitie - Onderzoek naar aftakking 380 kV Zeeuws Vlaanderen. Bestuurlijke vaststelling.	Deelname aan overleggen met bestuurders Zeeuwse en Vlaamse gemeenten en provincies, om gezamenlijk te komen tot een District rond North Sea Port.
Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen op de Kenniswerf (oa door komst delta kenniscentrum en topcluster offshore wind en het inzetten van fondsen impuls)	Toename/uitbreiding van bedrijven en instellingen, passend in profiel van de Kenniswerf.	Borging ontwikkeling in comp. pakket "Wind in de Zeilen"	Vestiging Delta kenniscentrum en ontwikkeling en demolocatie off shore wind op de Kenniswerf.	Faciliteren vestiging Delta Kenniscentrum en topcluster offshore wind Sturing middels stuurgroep comp.pakket.

Bron: Kadernota 2020, GVVP, Coalitieakkoord 2018-2022 en Provinciaal coalitieakkoord 2019-2023: Samen verschil

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

maken"Samen verschil maken" ; Rapport Wind in de Zeilen

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid. We investeren in het vestigingsklimaat op de Kenniswerf en richten winkelstraten in de binnenstad opnieuw in.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een aantrekkelijkere uitstraling van het winkelgebied.	-Aantal bezoekers aan het winkelgebied -Aantal nieuwe bedrijfsvestigingen in dit deel van het winkelgebied		-1% meer bezoekers dan voor herinrichting - Minder lege panden in de opgeknapt delen	- Uitvoering ontwerp Lange Zelke - Opstellen plan van aanpak, definitief ontwerp maken uitvoering verzorgen (zie ook programma Leefbaarheid, 5.2)
Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen op de Kenniswerf	- Aantal nieuw te vestigen en aantal uit te breiden bedrijven en instellingen - Aantal m2ers uitgeefbare grond	Borging ontwikkeling in comp. pakket "Wind in de Zeilen"	Toename van bedrijven, passend in profiel van de Kenniswerf	Samen met Rijk, Provincie, Impuls, Dockwize, kennisinstellingen en bedrijfsleven ontwikkelplan maken.

Bron: Coalitieakkoord 2018-2022; Adviesrapport 'Wind in de Zeilen'

Cultuur

Tot dit taakveld behoren activiteiten die het culturele leven in Vlissingen voor bewoners en toeristen versterken .

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Het jaar 2022 aanmerken als themajaar, dat in het teken staat van de bevrijding en het verzet van Vlissingen in 1572. In 2022, 450 jaar geleden Hierdoor Vlissingen cultureel aantrekkelijk maken en zoveel mogelijk cultuurtoeristen naar Vlissingen laten komen	Profilering Vlissingen als belangrijke cultuurhistorische stad dat nog meer cultuurtoeristen naar de stad trekt		Laten zien en beleven dat Vlissingen ook in geschiedkundig/cultureel opzicht een interessante en aantrekkelijke stad is dat nog meer dan voorheen door cultuurtoeristen zal worden bezocht	In samenwerking en in overleg met maatschappelijke en culturele organisaties een aansprekend programma samenstellen

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

Wonen en bouwen

Wonen in Vlissingen wordt steeds diverser. De ontwikkeling en het bouwen van nieuwe woningen vindt plaats in de gehele gemeente in een breed scala aan woonmilieus en woningtypen. Daarbij is er uiteraard ook aandacht openbaar groen (zie paragraaf 5.2 van Programma Leefbaarheid). Wel is actualisering van woonbeleid noodzakelijk om in te spelen op de demografische ontwikkelingen, energie en duurzaamheidsvraagstukken en veranderende woonwensen. Hierbij zullen de kwaliteit van de woningvoorraad en het huisvesten van de verschillende doelgroepen nadrukkelijk aandacht krijgen. Samen met onder andere de woningcorporaties wordt dit voortvarend opgepakt. We verwelkomen de nieuwe inwoners en werknemers. Mede dankzij hen groeit en bloeit de stad steeds meer.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicatie	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een prettig woon- en leefklimaat voor alle inwoners.	- een actuele huisvestingsverordening - flankerende maatregelen voor illegale kamerbewoning en kwalitatieve verbetering legale kamerbewoning	2017: vaststelling huisvestingsverordening	- Vastgestelde verordening - Bestemming flankerende maatregelen	- Huisvestingsverordening actualiseren - plan van aanpak flankerende maatregelen - uitvoering flankerende maatregelen

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

				Begeleiding van de realisatie van de projecten die vergunningen hebben toegekend gekregen op basis van de selectieprocedure uit het beleidskader Huisvesting internationale werknemers 2020

Bron: Coalitieakkoord 2018-2022, Kadernota 2020, Woonvisie

Ruimtelijke ordening

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de wet Ruimtelijke Ordening.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een ruimtelijk, maatschappelijk en economisch verantwoorde invulling van het gebied Spuikom.	Ruimtelijke en programmatische kaders voor de ontwikkeling van de Spuikom met meerwaarde voor economische, ecologische en ruimtelijke ontwikkeling van Vlissingen binnen een termijn van 10 jaar.	N.v.t.	Vaststelling van de Visie Spuikom ten behoeve van ontwikkel-perspectief voor de Spuikom op basis van door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunten.	Uitvoering van het (participatie)proces om te komen tot de Visie Spuikom.
Een stedenbouwkundig, maatschappelijk en economisch verantwoorde invulling voor het Arsenalgebied.	Besluitvorming over de vaststelling van de visie, inclusief draagvlak.	N.v.t.	Bestuurlijke vaststelling van de visie.	De uitvoering van het participatieproces om te komen tot de visie.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een goed geordende fysieke leefomgeving in Vlissingen die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet (zie paragraaf 11.4).	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Het op ruimtelijk, maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze vestigen van het Justieel complex Vlissingen (JCV) op de voormalige Markaz-locatie.	Aantal arbeidsplaatse		500 arbeidsplaatse	

Bron: Coalitieakkoord 2018-2022, Collegebesluit 24 oktober 2017, Raadsopdracht december 2017.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Het gaat hier niet over de uitgifte van bedrijventerreinen.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Voldoende woningen bouwen voor alle doelgroepen.	Aantal gerealiseerde woningen.	N.v.t.	Zie de paragraaf 11.7 Grondbeleid.	

6.3 Continue taken

Van de taken die we continue uitvoeren, willen we er een aantal onder uw aandacht brengen. Hieronder geven wij u een overzicht* van de taken die structureel worden uitgevoerd en waar bijzonderheden over te vermelden zijn.

Product/taakveld	Bijzonderheden 2021
Uitvoering startprojecten RES 1.0 in het kader van commercieel vastgoed en gebouwde omgeving	Zie hiervoor §5.2 'Klimaat'
Erfgoed	Opstellen Kerkvisie die inzicht biedt in de huidige toestand van kerkgebouwen binnen de gemeente en inventarisering en waardering cultureel erfgoed als start voor het opstellen van een erfgoedvisie (2022).
Duurzaam Ondernemen	Onderzoeken van mogelijkheden voor het aanvragen van subsidies met het doel om verduurzaming van bedrijven/bedrijventerreinen en energiebesparing in de bedrijfsvoering te bevorderen.
Ruimtelijke ordening / ondernemen	Wijzigingsplan bedrijventerrein Souburg II: voormalig wegtrace Veerhavenweg (A58 - spoorwegovergang) bestemmen tot bedrijventerrein.
muZEEum	Medewerking verlenen door middel van éénmalige financiële bijdrage (€100.000) aan de vernieuwingsplannen van het muZEEum .

Product/taakveld	Bijzonderheden 2021
Toerisme	Beleefbaar maken van de toeristische positionering door middel van bijvoorbeeld informatiepanelen of digitale middelen.

* Dit overzicht is niet limitatief

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

6.4 Wat mag het kosten?

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

Lasten en Baten

Bedragen * € 1.000

		JAARREKENING	BEGROTING				
		PROGRAMMA TOTALEN					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN		30.222	30.382	35.429	28.320	22.132	18.237
BATEN		31.705	27.391	29.529	21.507	15.647	12.438
Saldo		-1.483	2.991	5.900	6.813	6.485	5.799
		SPECIFICATIE LASTEN					
LASTEN							
1	3.1 Economische ontwikkeling	145	277	1.112	993	840	746
2	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.410	6.974	10.472	8.391	6.234	4.244
3	3.3 Bedrijvenloket en bedr.regeling	121	157	167	169	171	175
4	3.4 Economische promotie	709	820	766	785	809	842
5	5.3 Cultuurpresent, -prod. en -part.	446	446	474	566	490	505
	- waarvan bestaand beleid			464	476	490	505
	- waarvan themajaar 1572			10	90		
6	5.4 Musea	919	987	864	781	793	807
	- waarvan bestaand beleid			764	781	793	807
	- waarvan museum			100			
7	5.5 Cultureel erfgoed	208	221	222	226	229	235
8	5.6 Media	1.004	632	643	660	678	696
9	8.1 Ruimtelijke ordening	774	1.169	733	723	750	635
	- waarvan bestaand beleid			683	698	725	610
	- waarvan bestemmingsplannen			25	25	25	25
	- waarvan visie voormalige sportvelden baskensburg			25			
10	8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerr.)	16.756	14.957	16.199	11.633	7.912	6.647
11	8.3 Wonen en bouwen	2.730	3.742	3.777	3.393	3.226	2.705
	- waarvan bestaand beleid			3.056	2.679	2.877	2.700
	- waarvan omgevingswet			709	714	349	5
	- waarvan software vergunningenapplicatie			12			
Totaal lasten		30.222	30.382	35.429	28.320	22.132	18.237
		SPECIFICATIE BATEN					
BATEN							
1	3.1 Economische ontwikkeling	8	-8	-	-	-	-
2	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	16.100	7.241	10.396	8.313	6.152	4.154
3	3.3 Bedrijvenloket en bedr.regeling	137	156	157	158	159	160
4	3.4 Economische promotie	265	144	208	213	218	223
5	5.3 Cultuurpresent, -prod. en -part.	47	7	-	-	-	-
6	5.4 Musea	75	64	76	77	78	79
7	5.5 Cultureel erfgoed	21	-	15	15	15	15
8	5.6 Media	134	-	-	-	-	-
9	8.1 Ruimtelijke ordening	81	3.463	146	146	146	146
10	8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerr.)	12.870	14.960	16.199	11.633	7.912	6.647

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

		JAARREKENING		BEGROTING			
11	8.3 Wonen en bouwen	1.967	1.364	2.332	952	967	1.014
Totaal baten		31.705	27.391	29.529	21.507	15.647	12.438
<p><i>* De lasten en baten verband houdende met een grondexploitatie worden in de exploitatie verantwoord en via een tegenboeking (onderhanden werk) naar de balans gemuteerd.</i></p>							

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

Investerings, reserves en voorzieningen

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de investeringen en de mutaties in de reserves behorende bij dit programma. In de paragraaf reserves en voorzieningen is een totaal overzicht opgenomen van alle reserves en voorzieningen met toelichting daarop.

Bedragen x € 1.000

	INVESTERINGSPLAN				
	totaal	2021	2022	2023	2024
Investerings					
1 Stadsvernieuwing projecten	2.000	-	1.000	1.000	-
Totaal investeringsplan	2.000	-	1.000	1.000	-

Toelichting investeringen:

- De corporaties hebben de komende jaren een grote opgave liggen in het vernieuwen van hun vastgoed. Bij deze herstructureringen maakt de gemeente een kwaliteitsslag in het openbaar gebied. Het zwaartepunt van de opgave van de corporaties ligt de komende jaren in het Middengebied. De gemeente investeert met de stadsvernieuwingsmiddelen 2021 in het omliggend openbaar gebied.

	MUTATIES RESERVES				
		2021	2022	2023	2024
Reserves					
Beginstand reserve Wind in de Zeilen		3.200	2.467	2.467	2.467
Onttrekking tbv capaciteit	-733	-733	-	-	-
Eindstand reserve Wind in de Zeilen		2.467	2.467	2.467	2.467
Beginstand reserve Maritiem e/o cultuur historische evenementen		25	50	75	100
Dotatie	100	25	25	25	25
Eindstand reserve Maritiem e/o cultuur historische evenementen		50	75	100	125

	MUTATIES VOORZIENINGEN				
	totaal	2021	2022	2023	2024
Voorzieningen					
Beginstand verliesvoorziening grondexploitaties		16.527	16.527	16.527	16.527
Geen mutaties geraamd	-	-	-	-	-
Eindstand verliesvoorziening grondexploitaties		16.527	16.527	16.527	16.527
Beginstand voorziening frictiekosten bibliotheek en muziekschool		905	905	905	905
Geen mutaties geraamd	-	-	-	-	-
Eindstand voorziening frictiekosten bibliotheek en muziekschool		905	905	905	905
Beginstand voorziening leges		-	500	500	500

6.

PROGRAMMA 2 AANTREKKELIJKE STAD

	MUTATIES VOORZIENINGEN					
Dotatie nav omgevingsvergunningen	500		500	-	-	-
Onttrekking kosten omgevingsvergunningen 2021						
Eindstand voorziening leges			500	500	500	500
Beginstand voorziening onderhoud Muzeum			164	164	164	164
Geen mutaties geraamd	-		-	-	-	-
Eindstand voorziening onderhoud Muzeum			164	164	164	164

7.1 Inleiding

Programmadoel Sociale Samenhang

In het programma Sociale Samenhang werken we aan het maatschappelijk belang van een goed functionerend, samenhangend en vooral ook betaalbaar stelsel van ondersteuning voor onze inwoners. Doel is een samenleving waarin iedereen zoveel mogelijk participeert vanuit eigen mogelijkheden ('eigen kracht'), zelf regie voert en de mogelijkheden krijgt om talenten en kwaliteiten te ontwikkelen. Dat is niet altijd vanzelfsprekend en soms is dan ook ondersteuning nodig.

Als ondersteuning nodig is, dan streven we ernaar dat ondersteuning geboden wordt vanuit een effectieve en efficiënte ondersteuningsinfrastructuur. Waar mogelijk in de vorm van algemene voorzieningen zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving en waar nodig door middel van individuele voorzieningen. Sport, welzijn, gezondheid, passend onderwijs en onderwijsachterstandenbeleid spelen hierbij een cruciale rol.

Wanneer inwoners niet op eigen kracht en/of met behulp van het eigen netwerk maatschappelijk kunnen participeren, of gebruik kunnen maken van algemene voorzieningen, zetten we individuele voorzieningen in zoals uitkeringen, jeugdhulp, hulpmiddelen of begeleiding. Dat doen we via onze eigen lokale toegang. Voor inwoners met psychische of psychosociale problemen of voor inwoners die, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, de thuissituatie hebben verlaten, voorziet de gemeente in de behoefte aan beschermd wonen en opvang. Dit alles gebeurt onder de paraplu van wetgeving, zoals de Jeugdwet, de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Wet Publieke gezondheid en de Wet passend onderwijs.

Om het bovenstaande stelsel aan voorzieningen te kunnen inrichten en in stand te kunnen houden is veel tijd en geld nodig. De gemeente moet in de komende jaren een maximale bijdrage leveren om het huidige tekort, dat bij ongewijzigd beleid verder toeneemt, te reduceren! Gedurende de transformatieperiode ligt de rol van de gemeente bij regie, koersbepaling en strakke sturing.

In relatief korte tijd (2021 en 2022) zal een gedragsverandering in het sociaal domein gerealiseerd moeten worden. Een gedragsverandering die gevolgen heeft voor alle betrokkenen, de uitvoerende organisaties, onze eigen organisatie en de inwoners. De Ontwikkelagenda Sociaal Domein biedt ons de inhoudelijke kaders daarvoor, het Plan van Aanpak art. 12 laat het ambitieniveau en de inspanningen zien om binnen deze kaders te komen tot een structureel sluitende begroting. Het Plan van Aanpak art. 12 is als ambitieniveau vertaald in maatregelen, inclusief financiële taakstelling. De inhoud van die maatregelen en de financiële taakstellingen zijn vertaald in deze begroting. Via de in het rapport artikel 12 2019 genoemde hefboomen hebben we met elkaar een ambitieniveau geformuleerd van € 8,1 miljoen voor de te realiseren bezuinigingen vanaf 2023. Wij zullen ons vanzelfsprekend maximaal inspannen om deze bezuinigingen te realiseren. Met deze ambities kunnen we echter niet de taakstelling van € 15,1 miljoen realiseren om in 2023 het tekort tot nihil te hebben teruggebracht.

Bij het realiseren van de benodigde gedragsverandering leggen we nadrukkelijk ook de relatie met andere domeinen, zoals het ruimtelijke domein en het medische domein. In 2021 realiseren we in Vlissingen een multidisciplinair gezondheidscentrum. In samenwerking met zorgverzekeraar CZ, lokale partners en VWS wordt het inhoudelijke concept uitgewerkt.

Met datagaring en data-analyse houden we al deze ontwikkelingen bij ten behoeve van sturing op zowel inhoud - kwalitatieve sociale samenhang – als financiële beheersbaarheid.

Speerpunten 2021

Prioritair

- Realisatie Plan van Aanpak Artikel 12.
- Doorontwikkeling van beleid in het sociaal domein (de Ontwikkelagenda).

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

- Toekomstbestendig maken van de zorginfrastructuur (onderdeel compensatiepakket Wind in de Zeilen, realisatie integraal gezondheidscentrum).
- Versterking gemeentelijke beleidsregie (Inkoop Jeugd & WMO, Contractbeheer, Monitoring, etc.).
- Nieuwe integrale toegang voor het sociaal domein (Jeugdwet, Wmo & Participatiewet)
- Doorontwikkeling van de sociale werkvoorziening (reguliere arbeidsplaatsen in een niet beschermd omgeving en plaatsingen in het kader van de inclusieve arbeidsmarkt)
- Herinrichting van het ondersteuningsaanbod (inclusief productontwikkeling op alternatieven voor beschermd wonen en casusregie complexe casuïstiek)
- Aansluiting bij de Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein.

Overig

- Voorbereiding doordecentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.
- Voorbereiding veranderopgave Inburgering
- Voorbereiding bijdrageregeling gemeenten Maatschappelijke Opvang
- Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ).
- Cofinanciering Spoedeisende Psychiatrische Observatie Ruimte (SPOR).

Beleidsindicatoren (uit waarstaatjegemeente.nl)

Beleidsindicatoren	Omschrijving	Periode	Vlissingen	Nederland	Bron
Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inw 12-17jr	2018	210	119	Stichting Halt
Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2018	2,6	2,2	CBS - Diefstallen
Geweldd misdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018	7	4,8	CBS - Criminaliteit
Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2018	1,9	2,5	CBS - Diefstallen
Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	2018	6,9	5,4	CBS - Criminaliteit
Funcziemenging	%	2018	44,5	52,8	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research
Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	2,8	1,91	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	16,93	23,28	DUO/Ingrado
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2018	2,8	1,9	DUO/Ingrado
Niet-sporters	%	2016	56,3	48,7	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Jongeren met delict voor rechter	%	2015	2,6	1,45	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2015	10,53	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Werkloze jongeren	%	2015	1,92	1,52	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Netto arbeidsparticipatie	%	2018	64,6	67,8	CBS - Arbeidsdeelname
Personen met een bijstandsuitkering	per 1.000 inw 18jr eo	tweede halfjaar 2018	57,7	39	CBS - Participatiewet

Beleidsindicatoren	Omschrijving	Periode	Vlissingen	Nederland	Bron
Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw.15-65jr	eerste halfjaar 2018	26,9	30,5	CBS - Participatiewet
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede halfjaar 2018	11,4	10,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede halfjaar 2018	1,6	1,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede halfjaar 2018	0,4	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	per 1.000 inw	tweede halfjaar 2018	68	60	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Melding kindermishandeling	%	-	onbekend	-	-

7.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Ontwikkelagenda sociaal domein

We moeten in het sociaal domein efficiënt en effectief worden door integraal (samen) te werken in beleid en uitvoering. We willen ondersteuning blijven bieden aan de inwoners van Vlissingen die dit echt nodig hebben. Het huidige systeem is niet toekomstbestendig en niet langer betaalbaar. Het jaar 2021 zal in het teken staan van grote veranderingen en het maken van andere keuzes.

De gemeenteraad heeft op 8 juli 2020 de Ontwikkelagenda Sociaal Domein vastgesteld tot en met de doelstellingen. In de Ontwikkelagenda Sociaal Domein beschrijft de gemeente Vlissingen wat de gewenste situatie in het sociaal domein is. Met de Ontwikkelagenda Sociaal Domein heeft de gemeenteraad de inhoudelijke kaders voor de te maken keuzes vastgesteld. De vastgestelde doelstellingen zijn:

- De zelf-en samenredzaamheid van de inwoners vergroten.
- We bieden passende ondersteuning aan inwoners bij een duurzaam financieel evenwicht.
- Er is een goed vangnet voor de meest kwetsbare inwoners in de gemeente.
- Integraliteit in kijken en handelen is standaard.
- We werken vanuit en binnen het integrale budget Sociaal Domein.
- Ondersteuning is georganiseerd vanuit de vertrouwde woonomgeving van de inwoner.

Inmiddels tekenen zich een aantal grote thema's af en in die aftekening wordt het inzicht steeds scherper dat we in de beweging naar kostenbeheersing en efficiency vooral prioriteit moeten geven aan de drie grote hefboomen voor verbetering, zoals die ook landelijk uit het best practices onderzoek naar voren zijn gekomen. Deze hefboomen sluiten zowel naadloos aan op de doelstellingen en de planning van de Ontwikkelagenda als ook op de verwachtingen van de inspecteur, zoals die zijn verwoord in zijn inspectierapport: 1) versterken beleidsregie en reorganisatie ondersteuningsaanbod in het veld, 2) het inrichten van de Integrale Toegang en 3) het oppakken van de SW infrastructuur.

Deze hefboomen zullen nader uitgewerkt tot integrale (beleids)targets. Met de targets geven we aan welke verbetering we wanneer bereikt willen hebben. Dit doen we door de geschetste oplossingsrichtingen, de tussentijdse resultaten van het Plan van Aanpak artikel 12, de eisen die de artikel 12 inspecteur stelt en de wettelijke kaders in een aantal stappen te combineren tot integrale targets.

In het Meerjaren Uitvoeringsprogramma, dat vastgesteld wordt door het college, worden acties en projecten aan de integrale targets verbonden en worden eigenaren benoemd.

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?

Artikel 12 traject sociaal domein en werk & inkomen

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een steviger grip op kostenbeheersing en -ontwikkeling.	Verbetering van de balans tussen inkomsten en uitgaven sociaal domein.	Oplopende tekorten.	Stabiele en teruglopende tekorten.	Plan van Aanpak uitvoeren

Zeeuwse samenwerking sociaal domein

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
				Afspraken maken met de andere Zeeuwse gemeenten.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
				Uitvoeren Vervolgaanpak Regionaal Programma VSV 2020-2024

Sportbeleid en activering

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Welzijn, leefstijl en participatie inwoners bevorderen door: - zoveel mogelijk inwoners te laten sporten en bewegen.	Percentage dat voldoet aan de beweegnorm (Ned. norm gezond bewegen 16+) .	2013: 53% 2017: 51,1%	2021: 52% (monitoring per 4 jaar)	Uitvoering van het uitvoeringsplan van het sportakkoord
- bevorderen van een gezonde actieve leefstijl van basisschool kinderen.	Percentage van de Vliissingse basisscholen	2019: 9/17	2021: 11/17	Uitvoering brede impuls combinatiefuncties

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

Bron: Zeelandscan / Monitoring Sociaal Domein (ZB 2017)				

Samenkracht en burgerparticipatie

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicatie	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Mensen met een beperking doen volwaardig mee.	Het percentage inwoners dat door de ondersteuning die zij krijgen, beter de dingen kunnen doen die zij willen.		71,5% (2021)	Binnen project Achterstand wegonderhoud aandacht besteden aan toegankelijkheid. De raad een voorstel doen om prioriteiten te stellen obv Zeeuws Deltaplan aanpak Discriminatie.
Bron: Coalitieakkoord / Kadernota / CBS Beroepsbevolking / Gezondheidsmonitor GGD / Clientervaringsonderzoek Wmo				

Wet Inburgering

Het huidige inburgeringsstelsel voldoet niet: inburgeraars doen te lang over hun inburgering en het stelsel prikkelt niet om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren. Op 1 juli 2021 gaat naar verwachting de nieuwe Wet Inburgering in. In het nieuwe stelsel krijgen gemeenten de regie over de inburgering. Nieuwkomers worden hiermee vanaf het eerste moment goed begeleid, zodat zij zo snel mogelijk kunnen meedoen in de samenleving, het liefst via betaald werk.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicatie	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Nieuwkomers kunnen zo snel mogelijk meedoen in de samenleving, het liefst via betaald werk.	Het aantal statushouders dat na 3 jaar is ingeburgerd conform de eisen die de wet hieraan stelt.	De wet gaat in per juli 2021, er zijn derhalve nog geen eerdere resultaten.		Wij bereiden de nieuwe wet inburgering die ingaat per juli 2021 via Zeeuwse samenwerking voor.

Preventie, vroegsignalering en toegang sociaal domein

We streven naar het verbeteren van de randvoorwaarden om alle inwoners in staat te stellen tot hun volle capaciteit gezond te leven en volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Wanneer ondersteuning nodig is, dan is het belangrijk deze zo vroeg mogelijk en zo dicht mogelijk bij de oorzaak in te zetten, om het ontstaan, terugkeren of verergeren van problemen te voorkomen.

Eigen kracht, samenkracht en normaliseren staan centraal. Iedereen draagt een steentje bij, want 'Samen zijn we Vlissingen'.

We bouwen fundamentele wijzigingen in de ondersteuningsinfrastructuur naar de voorbeelden van de best practices in het land en maken daarvoor gebruik van de bestaande kennis en expertise die al beschikbaar is in Vlissingen. We doen dat stapsgewijs. Het jaar 2021 zal vooral een bouwjaar zijn. We werken aan een nieuwe ondersteuningsinfrastructuur in de buurten (buurtteams). Afgestemd op de samenstelling van de buurt, is een team medewerkers verantwoordelijk voor het oppakken van alle ondersteuningsvragen. In de buurtteams komen medewerkers van verschillende uitvoeringsorganisaties bij elkaar, in eerste instantie onder directe aansturing van de gemeente.

De nieuwe ondersteuningsinfrastructuur in het voorliggend veld sluit aan bij de werkwijze van de gemeentelijke integrale toegang, die de toegang uitvoert voor de Wmo, Jeugdwet, (een deel van de) Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, nieuwe Wet Inburgering, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (meldpunt), Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (meldpunt) en E33 voor de doelgroep verwarde personen. De integrale toegang verleent en controleert de inzet van individuele maatwerkvoorzieningen (Poortwachtersfunctie) en voert regie op complexe en meervoudige hulpvragen. De integrale toegang heeft een regieteam, dat een specifieke taak heeft bij de domeinoverstijgende casussen waar risicofactoren en veiligheidsaspecten spelen. Dit team bestaat uit casus- en procesregisseurs, gespreksleiders, gedrags-wetenschappers en juridische specialisten.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicatie	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Efficiënter en effectiever organiseren van preventie, participatie en vroegsignalering in de vertrouwde woonomgeving van onze inwoners en daarmee instroom in individuele maatwerkvoorzieningen (vanuit de Wmo, Jeugdwet en PW) voorkomen.	Instroom in individuele maatwerkvoorzieningen	in ontwikkeling		Organiseren van buurtteams
Generalistische basishulp is beschikbaar in de buurten, afgestemd op de samenstelling en de ondersteuningsvragen van de inwoners.	Kan zichzelf verzorgen (16 jaar en ouder).	2017 92,7%	2021 93% N.b. cijfers worden 1x 4 jaar verzameld	
Inwoners die het op eigen kracht niet redden, begeleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning.	Heeft in verband met gezondheid behoefte aan meer hulp (19-64 jaar en 65 jaar en ouder).	2016 1-64 jaar: 1,3% 65+jaar: 4,7%	gelijke waarden	Vormgeven integrale toegang Inrichten regieteam voor domeinoverstijgende casussen waar risicofactoren en veiligheidsaspecten spelen.
Meer inzicht in de achtergronden van inwoners die gemeld worden in het kader van een E33-melding. Dit inzicht leidt tot aanbevelingen voor beleidsaanpassingen en draagt bij aan het terugdringen van het aantal E33-meldingen.	Aantal E33-meldingen: indicator wordt nog ontwikkeld.			
Bron: ZB Planbureau, Staat van Zeeland / Gezondheidsmonitor GGD Zeeland				

Werk en inkomensregelingen

In 2020 hebben we extern onderzoek(en) laten uitvoeren naar de taken die Orionis Walcheren voor ons uitvoert. Het onderzoek richtte zich op de vraag op welke wijze de gemeente kan komen tot een betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de Participatiewet, schuldhulpverlening en het minimabeleid. De "Quick scan Orionis" heeft ons belangrijke aanknopingspunten opgeleverd, die we hebben uitgewerkt in een plan van aanpak, waarmee we in

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

2021 concreet verder aan de slag gaan. Aan de hand van het verkregen inzicht en advies uit de externe doorlichting gaan we op de genoemde terreinen wezenlijke verbeteringen van efficiency en effectiviteit doorvoeren en verdere optimalisatie realiseren. De belangrijkste verbeteracties die we implementeren, richten zich kortweg op 3 hoofdthema's: het terug invulling geven van de beleidsregisserende rol door de gemeente, verbetering van het rendement en bedrijfsconcept van het Werkleerbedrijf en het komen tot een toekomstbestendige organisatie en uitvoering van taken passend binnen het integraal sociaal domein.

Wat wil de raad bereiken	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het college daar voor doen in 2021?
Inwoners kunnen zoveel als mogelijk zelfstandig in hun eigen levensonderhoud voorzien.	Aantal inwoners met een bijstandsuitkering (Participatiewet) op Walcheren.		Ultimo 2021 = 3.200 (coronamaatregelen hebben grote invloed op het resultaat, wordt geactualiseerd bij begroting(-swijzigingen) Orionis Walcheren 2021)	Gerichte en efficiënte inzet van reïntegratiemiddelen en -instrumenten. Implementeren verbetervoorstellen uit quick scan onderzoek. Aanpassen bedrijfsconcept Werkleerbedrijf en doorontwikkeling van de SW-infrastructuur gericht op rendementsverbetering.
Bron: Maandrapportage klantenaantal augustus 2020 Orionis Walcheren				

Maatwerkvoorziening (WMO)

De huidige Basis overeenkomst en Deelovereenkomst Wmo Sociaal domein lopen tot 31 december 2022. Dit betreft de bouwstenen reguliere en specialistische individuele begeleiding, dagbesteding en dagbestedingsvervoer, huishoudelijke hulp, huishoudelijke zorg en kortdurend verblijf. Voor dergelijke grote aanbesteding is het van belang tijdig te starten. De inkoopprocedure wordt vooraf gegaan door het bepalen van een inkoopstrategie en een voorbereidingstraject voor de aanbesteding in 2021. De nieuwe aanbesteding staat in het teken van de van toepassing zijnde punten uit het Plan van Aanpak artikel 12, onder andere de andere invulling van opdrachtgeverschap door de gemeente en grip op kosten.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
We willen ondersteuning blijven bieden aan de inwoners van Vlissingen die dit echt nodig hebben.	Afname van totale tekort. Afname kosten per inwoner.			Voorbereiding van aanbesteding conform uitgangspunten PvA art. 12.
Bron: Coalitieakkoord, Plan van Aanpak artikel 12				

Maatwerkdienstverlening 18-

Financieel gezien is de hoofddoelstelling voor 2021 om de kosten te verlagen, een eventuele stijging hiervan te voorkomen en binnen onze jeugdhulpbegroting te blijven. Dit loopt langs twee lijnen. Aan de inkoopkant worden de gestelde ontwikkeldoelen van de Zeeuwse aanbesteding 2020-2024 nader uitgewerkt met jeugdhulpaanbieders. Het gaat ondermeer om: minder (dezelfde) producten, andere en meer lichte jeugdhulpvormen, meer grip (vermindering) op behandeltermijnen en harmoniseren van de toegang tot de zeer specialistische jeugdhulp.

Aan de kant van de toegang zullen de verordening en nadere regels worden gezien op versobering. Er komt meer aandacht voor hulpvormen en aanbieders die zich kenmerken als 'verdienmodel'. Ten aanzien van

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

de onafhankelijke verwijzing via huisartsen zal nog meer afstemming worden gezocht, ondermeer door het bevorderen van de samenwerking met de praktijkondersteuners jeugd in huisartspraktijken (POH-jeugd).

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Het beschikbaar zijn van een efficiënt georganiseerd aanbod van jeugdhulp conform eisen Aanbesteding 2020-2024.	Aantal cliënten per vorm van jeugdhulp.	Gegevens 2019	In 2021 zijn de wachttijden niet opgelopen.	Vast leveranciersmanagement met de samenwerkingsverbanden jeugdhulpaanbieders op de ontwikkeldoelen uit inkoopbestek 2020-2024
De trendmatige stijging van de uitgaven aan jeugdhulp beteugelen.	- Aantal aanbieders per zorgtype. - Uitgaven per vorm van jeugdhulp.	Gegevens 2019 Gegevens 2019	- minder specialistische jeugdhulptraject - afname gemiddelde lengte jeugdhulptraject - toename inzet preventieve producten	- voeren van meer directe regie op complexe jeugdcaasustiek - voor preventieve hulp is een apart inkoopperceel 5 ingericht - daarnaast meer inzet op gebruik voorliggende voorzieningen en de POH jeugd
Bron: Data inkooporganisatie / data gemeentelijke toegang / CBS				

Geëscaleerde zorg 18+

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een Solidariteitsfonds instellen als onderdeel van de Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd wonen.				De landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd wonen invullen.
In de afweging of er een noodzaak tot Beschermd wonen is, rekening houden met het lokale aanbod en de mogelijkheid hiervan gebruik te maken i.p.v. toe te leiden naar Beschermd wonen; objectieve toelatingscriteria Beschermd wonen.				Het onderzoek naar Beschermd wonen door de lokale toegang laten uitvoeren, in samenwerking met een onafhankelijk deskundige en expertteam.
Ondersteuning blijven bieden aan de inwoners van Vlissingen die dit echt nodig hebben.	Afname van totale kosten per inwoner.			De inkoop Beschermd wonen 2022-2025 voorbereiden.
Inwoners met verward gedrag - indien zij een gevaar vormen voor zichzelf of hun omgeving - naar de SPOR (Spoedeisende Psychiatrische Observatie Ruimte) brengen.	Indicator wordt nog ontwikkeld.			De SPOR uitbreiden met twee bedden voor inwoners die niet direct terug naar huis kunnen.
Ten aanzien van de aanpak dak- en thuisloosheid: 1) het voorkomen van dak- en thuisloosheid (preventie), 2) het vernieuwen van de maatschappelijke opvang en 3) het organiseren van een zo snel mogelijke doorstroom naar een zelfstandige woonplek met begeleiding.				Het Zeeuwse Plan van Aanpak dak- en thuisloosheid 'Herstel begint met een (t)huis' vaststellen en uitvoeren.

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

Geëscaleerde Zorg 18-

Tot dit taakveld behoren jeugdbescherming en jeugdreclassering en kinderschermingsmaatregelen opgelegd door de rechtbank, uitgevoerd door een gecertificeerde instelling (GI). Sinds 2019 staat het functioneren van de jeugdbeschermingsketen in Zeeland onder grote druk door bedrijfsvoerings problemen bij Intervence, de grootste GI van Zeeland. Dit heeft geleid tot extra uitgaven om deze GI in stand te houden (zie verder continue taken). Daarnaast heeft de Wet verscherpte Meldcode sinds 2019 tot veel extra meldingen voor Veilig Thuis geleid. Het overgrote deel betreft zaken waarmee kinderen zijn gemoeid. De stijging van werk maakt extra uitgaven van de gemeenten nodig. Daarbij gaat de personele instroom van de ene organisatie gepaard met uitstroom bij de andere.

In 2020 is het traject "Vaart in veiligheid" ingezet om de overlappende werkzaamheden van beide organisaties met die van de Raad voor de Kinderbescherming en van de lokale gemeentelijke toegangen te integreren. Dit moet mede leiden tot financiële efficiency. Vaart in Veiligheid wordt uitgetest in 3 Zeeuwse pilotgemeenten, waaronder de gemeente Vlissingen. In 2021 wordt het traject Vaart in Veiligheid verder geïmplementeerd. In Vlissingen wordt hierbij aangesloten bij onderdelen van de Ontwikkelagenda sociaal domein.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Het beschikbaar zijn van een toekomstig bestendig aanbod van GI-taken	Aantal cliënten per vorm van jeugdbescherming en jeugdreclassering	gegevens 2019	Vergeleken met 2020 minder jeugdigen in jeugdbescherming en jeugdreclassering	- uitwerking besluitvorming over 2 scenario's Intervence - uitwerken opbrengst traject Vaart in Veiligheid

Volksgezondheid

Wij vinden basisgezondheidszorg dichtbij huis zeer belangrijk (Coalitieakkoord). Als onderdeel van het compensatiepakket Wind in de Zeilen zetten we extra in op het toekomstbestendig maken van de zorginfrastructuur. Het Fiche Zorg kent drie onderdelen die met elkaar samenhangen en elkaar versterken:

- Het opleiden van huisartsen en physician assistants in Zeeland;
- Het werken aan een Toekomstbestendige Zeeuwse zorginfrastructuur;
- Het realiseren van een Gezondheidscentrum in Vlissingen.

Door het versterken van de zorginfrastructuur verbeteren we de kwaliteit en beschikbaarheid van zorg voor onze inwoners, juist ook op langere termijn. Een toekomstbestendige zorginfrastructuur levert daarmee een bijdrage aan de leefbaarheid en het vestigingsklimaat.

In Vlissingen realiseren we een multidisciplinair gezondheidscentrum. In samenwerking met zorgverzekeraar CZ, lokale partners en VWS wordt het inhoudelijke concept uitgewerkt. Hierbij wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd tussen het medisch en sociaal domein. In 2020 is hier een start mee gemaakt en in 2021 zal dit verder vorm krijgen. Het inhoudelijke concept wordt vervolgens vertaald naar de fysieke realisatie.

De realisatie van het Gezondheidscentrum in Vlissingen maakt onderdeel uit van het bredere plan voor het realiseren van een toekomstbestendige zorginfrastructuur in Zeeland. Dit bredere plan levert ook een belangrijke bijdrage aan het tegen gaan van het huisartsentekort. In dit bredere plan werken we in de Zeeuwse Coalitie (CZ, provincie, Zeeuwse gemeenten, ziekenhuizen, GGZ, VVT) en met VWS samen aan opgaven op onder meer het gebied van preventie, psychiatrie, ouderenzorg en voldoende zorgpersoneel. We leggen hierbij de verbinding met andere opgaven waar we aan werken, zoals de Ontwikkelagenda Sociaal Domein en het Plan van Aanpak artikel 12.

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Bron: Kadernotitie Gezondheidsbeleid Walcheren 2018 - 2021, Plan van aanpak 'Laat ze niet(ver)zuipen!' 2017 t/m 2022, Coalitieakkoord en aanvulling / Ouderenmonitor GGD - 4 jaarlijks Wind in de zeilen Coalitieakkoord				

7.3 Continue taken

Van de taken die we continue uitvoeren, willen we er een aantal onder uw aandacht brengen. Hieronder geven wij u een overzicht* van de taken die structureel worden uitgevoerd.

Product/taakveld	Bijzonderheden 2021
Volksgezondheid	Het preventieve gezondheidsbeleid is vastgelegd in de Kadernotitie Gezondheidsbeleid Walcheren 2018 - 2021 "Samenwerken voor Gezondheid". In 2021 worden de resultaten van de gezondheidsmonitor verwacht. Op basis van deze metingen evalueren we het huidige beleid. Deze evaluatie, en de speerpunten van de nieuwe landelijke nota volksgezondheid, zullen we opnemen in de verdere uitwerking van de Ontwikkelagenda Sociaal Domein. De uitvoering van het preventieve gezondheidsbeleid is verweven met andere onderdelen van de programmabegroting, zoals Sportbeleid en activering, Preventie en vroegsignalering en de Omgevingswet.
Aanpak complexe casuïstiek	De regievoering op de complexe casuïstiek met veiligheidsaspecten en risicofactoren wordt uitgevoerd vanuit de wettelijke taak en systeemverantwoordelijkheid van de gemeente en passend in de Ontwikkelagenda Sociaal Domein, het Plan van Aanpak artikel 12, de landelijke kwaliteitskaders en richtlijnen, de principes van 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur en de Zeeuwse regiekaart. De regievoering op de complexe casuïstiek met veiligheidsaspecten en risicofactoren wordt uitgevoerd door het regieteam van de integrale toegang.
Stichting Roat	Uitvoering van risicoaanpak, jongerenwerk, opbouwwerk en de wijknetwerken.
Maatschappelijk Werk Walcheren	Algemeen en Schoolmaatschappelijk Werk, Sociaal Raadslieden Werk en clientondersteuning.
Stichting Manteling	Ondersteuning van mantelzorgers.
Maatwerkdienstverlening 18-	Crisishulp; omdat het gecontracteerde samenwerkingsverband voor crisishulp zijn opdracht moest teruggeven was, in overbrugging naar een nieuwe aanbesteding, in 2020 een tijdelijk contractering noodzakelijk met Emergis en Juvent. In het voorjaar 2021 zal de Inkooporganisatie jeugdhulp Zeeland een nieuw contract afsluiten voor de crisishulp ('perceel 4'). In de aanbesteding wordt onderscheid gemaakt tussen crisishulp voor ggz en opvoedhulp.
Geëscaleerde zorg 18-	In verband met de bedrijfsvoering problemen van de GI Intervence is in 2019 een Bestuursakkoord afgesloten tussen de Zeeuwse gemeenten, Intervence en het Rijk. Om te komen tot een toekomstig bestendige organisatie hebben de gemeenten in 2019 en 2020 extra financiële instandhoudingsbijdragen verstrekt. Voor 2021 worden voor Intervence een aantal scenario's uitgewerkt. Bij elk scenario (overleven, overname of faillissement) zal in onze begroting

Product/taakveld	Bijzonderheden 2021
Schuldhelpverlening	2021 rekening moeten worden gehouden met nieuwe extra financiële bijdragen. We implementeren in 2021 vier wetstrajecten in het schuldendomein ter ondersteuning van het voorkomen en oplossen van schuldenproblematiek. Met de voorbereiding van de implementatie van de wetwijzigingen in het gemeentelijk schuldendomein is in 2020 gestart. Vanaf januari 2021 worden de wetten ingevoerd.
Leerlingenvervoer	In 2021 wordt het leerlingenvervoer (taakveld onderwijsbeleid en leerlingzaken) opnieuw aanbesteed. Dit omvat ook het leerlingenvervoer GGZ (taakveld maatwerkdienstverlening 18-).
Integrale verordening Wmo en Jeugd 2021	In 2021 wordt uitvoering gegeven aan de integrale verordening Wmo en Jeugd 2021. Deze verordening biedt de gemeente de mogelijkheid om beter te kunnen begrenzen binnen het Sociaal Domein.

* Dit overzicht is niet uitputtend.

7.4 Wat mag het kosten?

Het overzicht op de volgende bladzijde vermeldt voor het programma Sociale Samenhang de totale lasten en baten en de mutaties daarin.

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

Lasten en Baten

bedragen * € 1.000

		JAARREKENING	BEGROTING				
		PROGRAMMA TOTALEN					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
	LASTEN	148.801	159.274	146.653	146.033	144.985	145.580
	BATEN	28.200	31.567	29.226	29.842	30.282	30.314
	Saldo	120.601	127.707	117.427	116.191	114.703	115.266
		SPECIFICATIE LASTEN					
		LASTEN					
1	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.839	2.530	2.804	2.925	2.958	2.979
	- waarvan bestaand beleid			2.424	2.539	2.566	2.580
	- waarvan leerlingenvervoer			380	386	392	399
2	5.1 Sportbeleid en activering	1.262	1.244	1.248	1.174	1.255	1.022
	- waarvan bestaand beleid			1.248	1.174	1.255	1.196
	- waarvan toevoegen taakstelling accommodaties en sport, laatste jaarschijf						-174
3	6.1 Samenkracht en burgerparticip.	5.531	7.235	5.936	6.041	6.240	6.487
	- waarvan bestaand beleid			6.071	6.176	6.375	6.622
	- waarvan besparing boodschappenservice			-50	-50	-50	-50
	- waarvan toevoegen besparing overhead team wmo - jeugd			-85	-85	-85	-85
4	6.2 Preventie, vroegsignalering en toegang sociaal domein	3.901	2.798	3.427	3.506	3.647	3.854
5	6.3 Inkomensregelingen	29.206	32.610	29.418	29.722	30.033	30.111
6	6.4 Begeleide participatie	17.012	17.543	17.020	16.190	15.455	15.249
	- waarvan bestaand beleid			18.080	18.069	18.175	17.969
	- waarvan taakstelling sociaal domein en werk & inkomen*			-1.060	-1.879	-2.720	-2.720
7	6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.421	2.710	2.883	2.927	2.975	3.024
	- waarvan bestaand beleid			2.653	2.697	2.745	2.794
	- waarvan bijstellen WMO begroting			230	230	230	230
8	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	12.218	13.288	14.236	13.993	13.801	14.468
	- waarvan bestaand beleid			13.339	13.577	13.812	14.061
	- waarvan bijstellen WMO begroting			1.957	2.295	2.709	3.127
	- waarvan taakstelling sociaal domein en werk & inkomen*			-1.060	-1.879	-2.720	-2.720
9	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	15.626	16.027	15.775	14.729	13.699	13.361
	- waarvan bestaand beleid			16.275	17.304	15.911	15.921
	- waarvan leerlingenvervoer GGZ			25	25	25	25
	- waarvan jeugdhulp			306	-721	483	135
	- waarvan interventie			229			
	- waarvan taakstelling sociaal domein en werk & inkomen*			-1.060	-1.879	-2.720	-2.720
10	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	57.813	61.257	51.834	52.697	52.732	52.771
	- waarvan bestaand beleid			63.275	63.638	63.659	63.684

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

	JAARREKENING		BEGROTING			
- waarvan initiële uitname WLZ			-11.441	-11.431	-11.431	-11.431
- waarvan Intensieve begeleiding thuis Beschermd Wonen				490	504	518
11 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	178	189	187	192	198	203
12 7.1 Volksgezondheid	1.794	1.843	1.885	1.937	1.992	2.051
Totaal lasten	148.801	159.274	146.653	146.033	144.985	145.580
	SPECIFICATIE BATEN					
BATEN						
1 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.308	1.297	1.406	1.508	1.520	1.520
2 5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-	-	-	-
3 6.1 Samenkracht en burgerparticip.	691	624	726	674	685	696
4 6.2 Preventie, vroegsignalering en toegang sociaal domein	-	-	-	-	-	-
5 6.3 Inkomensregelingen	22.801	26.829	24.366	24.910	25.303	25.303
6 6.4 Begeleide participatie	-	-	-	-	-	-
7 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	152	126	232	236	240	243
8 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	379	316	421	439	458	476
9 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-
10 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	2.821	2.375	2.075	2.075	2.076	2.076
11 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-	-	-
12 7.1 Volksgezondheid	48	-	-	-	-	-
Totaal baten	28.200	31.567	29.226	29.842	30.282	30.314

* De taakstelling op het sociaal domein en werk & inkomen is administratief gelijk verdeeld over drie taakvelden. Zie voor een verdere toelichting paragraaf 3.5.

7.

PROGRAMMA 3 SOCIALE SAMENHANG

Investerings, reserves en voorzieningen

Dit programma heeft geen investeringen. De investeringen van programma Sociale Samenhang (Kadernota 2020) zijn verschoven naar programma Leefbaarheid. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de reserves. Er zijn geen voorzieningen binnen dit programma.

	MUTATIES RESERVES				
	totaal	2021	2022	2023	2024
Reserves					
Beginstand reserve centrumtaken		3.936	3.936	3.936	3.936
<i>Geen mutaties geraamd</i>	-	-	-	-	-
Eindstand reserve centrumtaken		3.936	3.936	3.936	3.936
Beginstand reserve revitalisering accommodaties		361	355	285	215
Dotatie		305			
Onttrekking	-522	-312	-70	-70	-70
Eindstand reserve revitalisering accommodaties		355	285	215	145

8.1 Inleiding

Programmadoel Bestuur

Het programma Bestuur gaat over de relatie van het gemeentebestuur met haar inwoners, ondernemers en instellingen en over de relatie tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie.

Met onze inwoners, ondernemers en instellingen willen we werken aan wat we gezamenlijk belangrijk vinden voor de gemeente Vlissingen. We geven daaraan richting op basis van een gezamenlijk vastgestelde strategische koers voor Vlissingen. Onze werkwijze om de programmadoelen te bereiken kenmerkt zich door: het samen doen, de dialoog opzoeken, de participatie bevorderen en 'van buiten naar binnen denken'.

Samen met de regio willen we het stedelijke gebied op Walcheren versterken en binnen het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) de bestuurlijke krachten bundelen. Maar de wereld om ons heen stopt niet bij deze grenzen. De overheid moet zich positioneren als onderdeel van een veranderende (informatie)samenleving. Met het rijk, provincies, waterschappen en andere gemeenten willen we meer samenwerken aan de complexe opgaven waar we als overheden voor staan. Samen kunnen we meer bereiken als één overheid. Uiteraard geldt dit in het bijzonder voor het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen'; gemeente, provincie en rijk bewaken de komende jaren gezamenlijk in een aparte stuurgroep de voortgang en integraliteit van de uitvoering van dit pakket.

Waar ruimte ontstaat voor nieuw beleid, zal de gemeenteraad aan de voorkant van processen worden betrokken, zodat hij goed in positie komt en blijft. Als het gaat om de samenwerking tussen bestuur en organisatie accepteren en respecteren we een duidelijke rolverdeling tussen gemeenteraad, college en organisatie. De gemeenteraad vertegenwoordigt de inwoners en ondernemers, stelt de kaders vast en controleert het bestuur. Het college bestuurt collegiaal de gemeente. De ambtelijke organisatie adviseert onafhankelijk, bereidt de besluiten voor en voert deze uit. We zijn in deze rolverdeling transparant over de manier waarop we met bevoegdheden omgaan.

De gemeente wil zich ontwikkelen tot een integrale overheid; een servicegerichte en betrouwbare organisatie zonder onnodige drempels en procedures. Bestuur en organisatie inspireren, stimuleren en faciliteren daarbij inwoners, ondernemers en instellingen en zoeken actief de dialoog en samenwerking. Bestuur en organisatie tonen zich een betrouwbare partner: we zeggen wat we doen en doen wat we beloven. We zeggen het ook als iets niet kan en we zoeken dan samen naar oplossingen, in het belang van Vlissingen.

Speerpunten programma Bestuur 2021

- Strategische visie
- Resultaatsturing verstrekte subsidies
- Communicatie en burgerparticipatie
- Dienstverlening

Deze onderwerpen worden toegelicht bij paragraaf 8.2.

8.

PROGRAMMA 4 BESTUUR

8.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Bestuur

Strategische visie

Met onze inwoners, instellingen en bedrijven stellen we een nieuwe strategische visie voor Vlissingen op, opdat we gericht kunnen werken aan wat we gezamenlijk belangrijk vinden voor onze gemeente.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Een visie op de toekomst van de gemeente; een stip op de horizon / inspiratiepunt kaderstellend voor onze verdere visievorming op het sociaal en fysieke domein en onze projecten.				

Resultaatsturing verstrekte subsidies

Samenwerken met inwoners, ondernemers en organisaties levert synergie op. Om die reden subsidiëren we soms externe partijen, zodat zij hun doelstellingen kunnen nastreven. Vanaf 2022 willen we de inzet van die uitvoerende partijen wel nadrukkelijker gaan beoordelen op de mate waarin de gewenste maatschappelijke effecten daadwerkelijk worden bereikt. Hiertoe gaan we in 2021 het subsidiebeleid aanpassen.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaarde	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Gesubsidieerde instellingen dragen maximaal bij aan het bereiken van onze beleidsdoelen gericht op maatschappelijke effecten.	- Er is een geactualiseerd subsidiebeleid dat uitgaat van interactie in de stad met betrekking tot beleidsontwik gericht op concrete maatschappelijke effecten. - Er is een geactualiseerd procesbeschrij en de subsidieverstre en – verlening op basis van het geactualiseerd subsidiebeleid. - Er is een set van verbeterde resultaatafpra	Het bestaande subsidieproces is op orde voor wat betreft de huidige wijze van output-verantwoording. Het werkproces verloopt recht- en doelmatig, op basis van de adviezen van de accountant van de Rekenkamer.	In 2021 is er een vernieuwd subsidiebeleid.	Vernieuwd subsidiebeleid vaststellen.

8.

PROGRAMMA 4 BESTUUR

Bron: <https://www.vlissingen.nl/bestuur/documenten/beleid.html>

Communicatie

Burgerparticipatie

We zetten gestructureerd in op burgerparticipatie zodat we 'Samen zijn we Vlissingen' ook echt handen en voeten kunnen geven.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
	De mate van waardering van inwoners en ondernemers voor de wijze waarop de gemeente hen betreft bij visievorming, beleidsontwik e.d.	- De wijze waarop gemeente de samenwerking zoekt met haar inwoners scoorde in 2016 een 5,4 en in 2019 een 5,7 - De wijze waarop gemeente ondernemers betreft bij de beleidsvorming en -uitvoering scoorde in 2016 5,2 en in 2019 een 5,5	We willen in de volgende peilingen een ruime voldoende scoren.	We gaan meer naar mensen toe om informatie op te halen en samen te werken. Mede in het licht van de nieuwe Omgevingswet en de Strategische Visie beproeven we nieuwe manieren van participatie en zetten we creatieve (digitale) middelen en werkmethodes in. In 2021 doen we de eerste ervaringen op met een digitaal platform. Deze methodiek wordt bij minimaal 4 projecten ingezet; 1 per kwartaal. In december 2021 vindt de eerste evaluatie van het platform plaats.

Dienstverlening

Vlissingers staan centraal in de dienstverlening van de gemeente. Wij streven naar een dienstverlening die dicht bij haar inwoners en ondernemers staat en aansluit op hun leefwereld. Daarbij ontwikkelt de gemeente zich tot een integrale overheid; een servicegerichte én betrouwbare organisatie zonder onnodige drempels en procedures.

Met de resultaten van de Burger- en Ondernemerspeiling uit 2019 zijn voor 2020 en 2021 actiepunten geformuleerd en is een plan van aanpak gemaakt. Op die manier gebruiken we structureel steeds actuele data om inzicht te krijgen hoe onze dienstverlening daadwerkelijk wordt gebruikt, wat onze dienstverlening kost, of wij voldoen aan onze servicenormen en of we voldoen aan de vraag en verwachting van onze inwoners en ondernemers.

Klantreizen

Om de dienstverlening naar een hoger niveau te tillen worden van de verschillende producten en diensten klantreizen gemaakt. Een klantreis is de visualisatie die een inwoner en ondernemer van de gemeente Vlissingen maakt langs de verschillende contactmomenten en de ervaringen die hij daarbij beleeft. In 2021 wordt een vervolg gegeven aan de klantreizen.

8.

PROGRAMMA 4 BESTUUR

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
			2021: 11 klantreizen op 11 producten. Borging van verbeterpunte uit vorige klantreizen.	Samen met de inwoners en ondernemers wordt de visualisatie gemaakt van de beleving die zij hebben bij een product; dit is de 'klantreis'. Waar nodig worden er aanpassingen gedaan in het desbetreffende proces van afhandeling.

Hostmanship 'Gastvrij Vlissingen'

Met het initiatief 'Gastvrij Vlissingen' willen wij de organisatie en haar medewerkers handvatten bieden om gastvrijheid vorm te geven. Wij zetten hiervoor trainingen en workshops in en organiseren gesprekken tussen inwoners, ondernemers en ambtenaren in de stad.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?

(Digitaal) klantenpanel

In een nieuw te ontwikkelen klantenpanel gaat de gemeente in dialoog met de inwoners en ondernemers. Vanuit de participatie-gedachte is dit (digitaal) platform een plek waar Vlissingers en ondernemers gevraagd en ongevraagd informatie kunnen uitwisselen en gezamenlijk bijdragen aan een betere dienstverlening en een scherp productaanbod. Daarnaast zorgt het voor een goede binding met onze inwoners en ondernemers.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?
Inwoners en ondernemers kunnen servicegericht (sneller, eenvoudiger) producten en diensten afnemen.	Aantal (digitale) klantenpanels.	Geen.	2021: 2 panels.	We bieden inwoners en ondernemers de mogelijkheid om regelmatig deel te nemen aan een (digitaal) klantenpanel.

Actualisatie visie op dienstverlening

Vanuit de huidige visie op Dienstverlening is in 2019 een gericht actieplan 'Bouwen aan Dienstverlening 2019-2022' opgesteld. Dit actieplan bevat verschillende bouwstenen zoals Gastvrij Vlissingen, Digitale

Dienstverlening om de dienstverlening van de gemeente naar een hoger niveau te brengen. Daarmee is een grote kwaliteitsslag in onze dienstverlening aangebracht.

Echter de doorontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening gaat in rap tempo. Het is daarnaast ook belangrijk om de visie op dienstverlening in samenhang te brengen met andere visies, zoals de strategische visie maar ook de toekomstige visie op omnichannel vanuit VNG. Bij omnichannel draaien de (offline en online) kanalen als het ware om de inwoner heen en die vervolgens zelf kiest welk kanaal hij wil gebruiken. Gemeente Vlissingen is een van de deelnemers in de zogeheten koplopergroep VNG op het gebied van omnichannel.

Wat wil de Raad bereiken? (effect)	Effectindicat	Eerdere resultaten	Streefwaard	Wat gaat het College daarvoor doen in 2021?

Burgerzaken

Zie voor het onderdeel Burgerzaken paragraaf 8.3 Continue taken.

8.3 Continue taken

Van de taken die we continue uitvoeren, willen we er een aantal onder uw aandacht brengen. Hieronder geven wij u een overzicht*.

Product/taakveld	Bijzonderheden 2021
Bestuurlijke samenwerking	Vlissingen participeert in het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Het OZO is een samenwerkingsverband waarin alle vijftien Zeeuwse overheden vertegenwoordigd zijn. In 2021 komen de resultaten van een eerste evaluatie van deze samenwerking beschikbaar.
Burgerzaken - Verkiezingen	In 2021 vinden verkiezingen plaats voor de Tweede Kamer. Mogelijk vraagt dit vanwege in acht te nemen coronamaatregelen extra inzet. De kosten die hiermee samenhangen kunnen naar verwachting binnen de bestaande budgetten worden opgevangen, omdat een onbenut deel van het budget voor 2020 wordt overgeheveld naar 2021.
Griffie - Gemeenteraad	De audio-visuele voorzieningen in de raadzaal worden in 2021 vervangen. Er wordt tevens een plan gemaakt om ook het interieur van de raadzaal te vernieuwen.
Subsidieverwerving	In 2021 starten de nieuwe Europese subsidieprogramma's. Er wordt pro-actief gehandeld om de kansen voor Vlissingen om subsidies te krijgen te vergroten met als doel minimaal de toekenning van één EU subsidie.
Arbeidsmarktcommunicatie	In 2021 willen we de gemeente Vlissingen nog wat sterker en meer onderscheidend profileren en de in te zetten kanalen nog beter afstemmen op onze doelgroepen.
Burgerparticipatie	Bij beleidsontwikkeling en projecten leggen we als onderdeel van onze standaard werkwijze ook vast op welke manier participatie mogelijk is en op welk niveau van de participatieladder. De manier van participatie wordt afgestemd op de doelgroep en het onderwerp. We maken gebruik van diverse participatie methodieken, waaronder het nieuw te introduceren digitale platform. Deze manier van werken is verankerd in de werkwijze van de medewerkers. Aanvullend hierop spelen de wijkcoördinatoren een verbindende rol tussen de samenleving en onze organisatie.

* Dit overzicht is niet limitatief

8.

PROGRAMMA 4 BESTUUR

8.4 Wat mag het kosten?

Het onderstaande overzicht vermeldt voor het programma Ruimtelijk Ontwikkelen de totale lasten en baten en de mutaties daarin.

Lasten en Baten

bedragen * € 1.000

	JAARREKENING	BEGROTING					
	PROGRAMMA TOTALEN						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
LASTEN	4.801	3.900	4.490	4.462	4.409	6.340	
BATEN	581	551	534	543	552	637	
Saldo	4.220	3.349	3.956	3.919	3.857	5.703	
SPECIFICATIE LASTEN							
LASTEN							
1 0.1 Bestuur	2.899	1.896	1.690	1.734	1.779	1.794	
- waarvan bestaand beleid			1.690	1.724	1.779	1.794	
- waarvan modernisering raadszaal				10			
2 0.2 Burgerzaken	1.578	1.582	1.917	1.962	2.045	2.281	
- waarvan bestaand beleid			1.866	1.937	2.010	2.256	
- waarvan publiekszaken			25	15	25	15	
- waarvan datadistributiesysteem			26	10	10	10	
3 0.8 Overige baten en lasten	324	422	883	766	585	2.265	
- waarvan bestaand beleid			432	372	369	436	
- waarvan compensatie corona (afschaffen opschalingskorting)			451				
- waarvan reservering voor maatschappelijke opgaven IBP				394	216	1.829	
Totaal lasten	4.801	3.900	4.490	4.462	4.409	6.340	
SPECIFICATIE BATEN							
BATEN							
1 0.1 Bestuur	5	-	-	-	-	-	
2 0.2 Burgerzaken	576	551	534	543	552	637	
3 0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-	
Totaal baten	581	551	534	543	552	637	

8.

PROGRAMMA 4 BESTUUR

Investerings, reserves en voorzieningen

Dit programma heeft geen investeringen. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de reserves en de voorzieningen.

	MUTATIES RESERVES					
	totaal		2021	2022	2023	2024
Reserves						
Beginstand Algemene reserve			-100.729	-102.855	-102.757	-100.952
Onttrekking begrotingsresultaat	-33.128		-10.815	-8.620	-6.939	-6.754
Eigen bijdrage sanering algemene reserve	6.923		1.690	1.717	1.744	1.772
Aanvullende uitkering sanering algemene reserve	28.000		7.000	7.000	7.000	7.000
Eindstand Algemene reserve			-102.855	-102.757	-100.952	-98.934
Beginstand reserve Frictiekosten boventalligen			153	153	153	153
Geen mutaties geraamd	-					
Eindstand reserve Frictiekosten boventalligen			153	153	153	153
Beginstand reserve Frictiekosten overig			829	786	754	754
Onttrekking voor boventalligheid	-75		-43	-32	-	-
Eindstand reserve Frictiekosten overig			786	754	754	754
Totaal			-101.915	-101.850	-100.045	-98.027

	MUTATIES VOORZIENINGEN					
	totaal		2021	2022	2023	2024
Voorzieningen						
Beginstand pensioenbijdragen wethouders			4.635	4.635	4.635	4.635
Geen mutaties geraamd	-		-	-	-	-
Eindstand pensioenbijdragen wethouders			4.635	4.635	4.635	4.635
Beginstand voorziening spaarverlof			44	44	44	44
Geen mutaties geraamd	-		-	-	-	-
Eindstand voorziening spaarverlof			44	44	44	44
Beginstand voorziening wachtgeld oud bestuurders			92	92	92	92
Geen mutaties geraamd	-		-	-	-	-
Eindstand voorziening wachtgeld oud bestuurders			92	92	92	92

9.

OVERHEAD

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, is voorgeschreven dat in het programmaplan een apart overzicht wordt opgenomen van de kosten van de overhead. Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- de gemeentesecretaris;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning primair proces.

	JARREKENING	BEGROTING					
		PROGRAMMA TOTALEN					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN		17.068	17.158	20.302	20.222	20.581	19.999
BATEN		4.750	3.503	4.025	4.033	4.349	4.355
Saldo		12.318	13.655	16.277	16.189	16.232	15.644
		SPECIFICATIE LASTEN					
LASTEN							
1 Personeel en overige		10.933	11.792	14.496	14.356	14.453	13.871
- waarvan bestaand beleid				13.790	13.752	13.986	13.494
- waarvan Wind in de Zeilen - capaciteit				706	604	467	377
2 Huisvesting		1.208	1.519	1.407	1.458	1.462	1.475
3 ICT		5.631	4.910	5.685	5.737	6.078	6.129
- waarvan bestaand beleid				5.087	5.139	5.193	5.244
- waarvan IenA Samenwerking				598	598	885	885
Subtotaal lasten overhead		17.772	18.221	21.588	21.551	21.993	21.475
4 Overhead door te belasten aan investeringen		-159	-336	-594	-614	-652	-682
5 Overhead door te belasten aan grondexploitaties		-545	-727	-692	-715	-760	-794
Subtotaal door te belasten overheadkosten		-704	-1.063	-1.286	-1.329	-1.412	-1.476
Totaal lasten		17.068	17.158	20.302	20.222	20.581	19.999
		SPECIFICATIE BATEN					
BATEN							
1 Personeel en overige		-	-	28	29	29	30
3 ICT		4.750	3.503	3.997	4.004	4.320	4.325
- waarvan bestaand beleid				3.582	3.589	3.718	3.723
- waarvan bijdragen derden IenA Samenwerking				415	415	602	602
Totaal baten		4.750	3.503	4.025	4.033	4.349	4.355

9.

OVERHEAD

Doordat met ingang van 2020 geen gebruik meer wordt gemaakt van (hulp)kostenplaatsen zijn baten apart gepresenteerd. Deze andere systematiek is niet toegepast in 2018 en 2019 waardoor de vergelijkende cijfers op dit onderdeel afwijken.

Investerings en reserves

Het overzicht overhead kent de navolgende investeringen:

		INVESTERINGSPLAN				
		totaal	2021	2022	2023	2024
	Investerings					
1	Nieuwbouw stadsbeheer	6.121	6.121	-		
2	Grond nieuwbouw stadsbeheer	1.320	1.320			
	Totaal investeringsplan	7.441	7.441			

Toelichting investeringsprogramma:

- In 2021 wordt begonnen met de realisatie van één locatie voor Team Stadsbeheer. Ten behoeve van deze nieuwbouw is eerder een investeringsbedrag geraamd, waarbij is aangegeven dat het een globale inschatting onder voorbehoud betreft, op basis van toen beschikbare kengetallen en (destijds nog onvoldoende uitgewerkte) plannen. Inmiddels is met behulp van externe expertise tot een specifieke en actuele raming en programma van eisen gekomen waarbij ook de potentiële opbrengst van de Vredehoflaan is opgenomen (locatie Edisonweg is tegen boekwaarde opgenomen in de grondexploitatie Kenniswerf). De investering is in voorliggende begroting geheel in 2021 opgenomen maar de kapitaallasten zullen vanwege de uitloop in 2021 voor € 5,4 mln en in 2022 voor € 2 mln worden opgenomen. Zie voor verder toelichting de paragraaf bedrijfsvoering.
- Dit betreft de aankoop van de grond en is apart gepresenteerd omdat gronden niet worden afgeschreven.

In de paragraaf reserves en voorzieningen is een totaal overzicht opgenomen van alle reserves en voorzieningen met toelichting daarop.

Beleidsindicatoren (uit waarstaatjegemeente.nl)

Beleids indicatoren	Omschrijving	periode	Vlissingen	Nederland	bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2020	7,7	n.v.t.	eigen begroting
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2020	6,5	6,8	eigen begroting; landelijk gebaseerd op Benchmark Beerenschot 2014 voor gemeenten met 30-50.000 inwoners
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2020	329	n.v.t.	eigen begroting
Overheadkosten	% van totale lasten	2020	5,97%	n.v.t.	eigen begroting
Externe inhuur	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	2020	3,72%	n.v.t.	eigen begroting

10.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

bedragen * € 1.000

	JAARREKENING	BEGROTING				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	PROGRAMMA TOTALEN					
LASTEN	1.808	1.282	1.431	1.269	1.397	1.408
BATEN	169.751	165.554	160.514	163.524	164.704	166.865
Saldo	-167.943	-164.272	-159.083	-162.255	-163.307	-165.457
	SPECIFICATIE LASTEN					
LASTEN						
1 0.5 Treasury	-	-	122	-76	15	-12
2 0.61 OZB woningen	1.174	1.282	1.309	1.345	1.382	1.420
3 0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	-	-	-
4 0.64 Belastingen overig	634	-	-	-	-	-
5 0.7 Alg. en ovg uitk. gemeentefonds	-	-	-	-	-	-
6 3.4 Economische promotie	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	1.808	1.282	1.431	1.269	1.397	1.408
	SPECIFICATIE BATEN					
BATEN						
1 0.5 Treasury	672	50	105	105	110	110
2 0.61 OZB woningen	10.052	5.857	5.944	6.039	6.136	6.234
3 0.62 OZB niet-woningen	3.046	7.414	7.373	8.597	8.716	8.838
4 0.64 Belastingen overig	1.395	971	1.001	703	713	724
5 0.7 Alg. en ovg uitk. gemeentefonds	153.629	150.684	145.225	147.200	147.851	149.483
6 3.4 Economische promotie	957	578	866	880	1.178	1.476
- waarvan bestaand beleid			866	880	894	908
- waarvan toeristenbelasting					284	568
Totaal baten	169.751	165.554	160.514	163.524	164.704	166.865

Er zijn geen reserves gevormd binnen dit programma. Onderstaand een overzicht van de voorzieningen:

	MUTATIES VOORZIENINGEN				
	totaal	2021	2022	2023	2024
Voorzieningen					
Beginstand voorziening precario kabels en leidingen		2.568	2.568	2.568	2.568
Geen mutaties geraamd	-	-	-	-	-
Eindstand voorziening precario kabels en leidingen		2.568	2.568	2.568	2.568

11.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicomanagement en beleid

Risicomanagement

Het beleid dat de gemeente Vlissingen voert ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement. In deze nota is de werkwijze vastgelegd en zijn de uitgangspunten bepaald ten aanzien van risicomanagement. De gemeente is verplicht zowel in de begroting als in de jaarrekening de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en jaarrekening dient een zo goed mogelijk beeld van kwantificeerbare risico's aanwezig te zijn.

Werkwijze

Risicomanagement is een continue proces. Bij ieder besluit worden risico's afgewogen. Bij grote projecten worden mogelijke risico's afgewogen in relatie tot het risicoprofiel van de gemeente en expliciet vastgelegd. Twee keer per jaar worden alle risico's binnen de gemeente geactualiseerd. Op basis van deze actualisatie worden per team de huidige en mogelijk nieuwe risico's in beeld gebracht. Op basis hiervan ontstaat er een risico top 10 voor de gemeente. De risico's van de teams worden periodiek binnen het team besproken en waar nodig worden verdere beheersmaatregelen getroffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken. De raad, het college en het management team worden geïnformeerd over de top 10 risico's van de gemeente. Gedachte hierachter is dat de risico top 10 van de gemeente goed is voor ongeveer 90% van risicobedrag.

Voorwaarden in een continu proces

Risicomanagement heeft op het niveau van de raad, het college en het management team een structurele plek binnen de planning- en controlcyclus. Voor de raad betekent dit dat bij zowel de begroting als bij de jaarrekening gerapporteerd wordt hoe de risico's zich ontwikkelen en hoe deze zich verhouden tot de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit. Één van de voorwaarden voor een adequaat risicomanagement is dat bestuurlijke doelstellingen voor programma's, strategische projecten en grondexploitaties helder zijn. Verder is het noodzakelijk dat zowel bestuur als management zich bewust zijn dat risicomanagement onderdeel is van het normaal besturen en managen van de gemeente. Dit betekent dat het inventariseren van risico's, het inschatten ervan en het treffen van maatregelen voortdurend in de praktijk wordt uitgevoerd.

Risico-inventarisatie

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart (zie afbeelding). De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met de aantallen risico's die zich in het desbetreffende vak van de risicokaart bevinden. Daarmee wordt direct inzichtelijk hoe de risico's zijn verdeeld over het groene, oranje en rode gebied. Netto betekent de situatie van de risico's inclusief de genomen beheersmaatregelen om de risico's te beperken. Per risico is bepaald welke beheersmaatregelen er kunnen worden genomen om een risico te beperken. Voorbeelden hiervan zijn het opnemen van een reserve, verbeterde proces/werkafspraken, interne controles of aanpassingen beleid.

Financieel	Netto				
	1	2	3	4	5
$x > \text{€ } 1.000.000$	1		4		
$\text{€ } 500.000 < x < \text{€ } 1.000.000$			1	1	1
$\text{€ } 200.000 < x < \text{€ } 500.000$	1		1	1	1
$\text{€ } 50.000 < x < \text{€ } 200.000$	1	2	2	2	
$x < \text{€ } 50.000$	3	1	8	6	12
Geen financiële gevolgen	1	1	2	1	11
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Tabel : risicokaart gemeente Vlissingen

Een risicoscore in het groene gebied, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Risico's die in het oranje gebied zitten vragen om aandacht. Ze vormen individueel nog geen reëel gevaar voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, maar naarmate de tijd vordert, kan het risico wel een bedreiging gaan vormen. Voor deze risico's wordt het dan ook aangeraden niet lang te wachten met het nemen van verdere beheersmaatregelen. In de risicokaart wordt duidelijk dat er zich relatief veel risico's in de groene en oranje zone bevinden, onder/midden in de risicokaart. Bij beheersing van deze risico's die veel voorkomen kan op de langere termijn serieuze bedreigingen ten aanzien van de continuïteit van de bedrijfsvoering worden voorkomen. Een risico dat een risicoscore heeft die in het rode gebied zit, vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de bedrijfsvoering wordt bedreigd.

Risico's

Op basis van het risicoprofiel van de gemeente Vlissingen kan worden bepaald hoeveel geld benodigd is om alle risico's te kunnen financieren. Dit wordt ook wel de weerstandscapaciteit genoemd. De financiële omvang van de risico's wordt berekend op basis van een risicosimulatie (Monte Carlo methode). Uitgangspunt hierbij is een statistische benadering die er van uit gaat dat nooit alle risico's zich én tegelijk, én in hun maximale omvang voordoen. In totaal zijn er 65 risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd. Op basis van de risicosimulatie is het financieel risico gemiddeld circa € 7,2 mln.

In de hiernavolgende tabel wordt **de top 10** risico's van de gemeente Vlissingen gerangschikt naar financiële impact weergegeven. Het percentage geeft de weging van het betreffende risico aan t.o.v. het totaal aan risico's. Hieruit is af te leiden dat de top 10 risico's een weging heeft van ongeveer 90% in het totaal van de gedefinieerde risico's.

Begroting 2021	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Belangrijkste financiële risico's
Nr.	Nr.	Nr.	

Begroting 2021	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	
1	-	-	Afzetrisico in de grondexploitaties.
2	2	2	Algemene Uitkering Gemeentefonds valt lager uit dan geraamd.
3	1	1	Stijgende uitvoeringskosten jeugdzorg voor de gemeente zonder toereikende financiële compensatie van het Rijk.
4	6	-	Budgetoverschrijding van de taken Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Beschermd Wonen.
5	-	-	Budgetoverschrijving van de taken WMO maatwerk dienstverlening.
6	3	3	Tekorten door de introductie abonnementstarief voor de eigen bijdrage van cliënten aan Wmo-voorzieningen per 01-01-2020.
7	4	4	Budget BUIG is niet toereikend.
8	5	5	Exploitatietekort sociale werkvoorziening (Orionis).
9	8	6	Tegenvallende verkoop van bouwgrond in tijd en/of opbrengsten majeure project Scheldekwartier.
10	7	7	Achterstallig onderhoud aan kapitaalgoederen, openbare ruimten en groen- en sportvoorzieningen.

Toelichting risico's

De actualisatie van de risico's heeft geleid tot veranderingen in de top 10 t.o.v. de jaarrekening 2019. De grootste risico's blijven zich wel bevinden in het sociale domein. Met de ontwikkelagenda sociaal domein en het plan van aanpak artikel 12 wordt geprobeerd de risico's beheersbaar te houden c.q. te verminderen.

Het risico afzetrisico in de grondexploitaties is nieuw in de top 10. Dit risico is in overleg met de accountant bepaald. De reden dat dit risico van toepassing is, heeft te maken dat de gemeente Vlissingen bij haar verwachting van de te verkopen woningen in de grondexploitaties uit gaat van de Walcherse woningprognose en het aandeel woningen dat aan Vlissingen hierin is toegerekend. Hierbij wordt er van uitgegaan dat de Walcherse woningmarkt als 1 markt functioneert. De accountant heeft een visie dat er sprake is van een lokale Vlissingse markt, wat zou leiden tot een lager aantal te verkopen woningen. In 2021 zal dit worden onderzocht. Het aanvullende risico is bepaald op € 16.900.000.

Naast bovenstaande top 10, willen wij stil staan bij onderstaande ontwikkelingen. Het Corona virus (COVID-19) blijft voor de gemeente Vlissingen een risico. De gemeente Vlissingen heeft de risico's in beeld gebracht en heeft een bedrijfscontinuïteitsplan opgesteld. In dit plan staat omschreven hoe de gemeente Vlissingen zichzelf draaiende houdt wanneer een groot gedeelte van het personeel afwezig is (o.a. niet op kantoor aanwezig/thuiswerken). Er is daarbij ook een overzicht van alle kritieke processen, knelpunten en weerbaarheidsmaatregelen van de gemeente Vlissingen opgesteld met als doel de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening te garanderen. De duur en de financiële impact op langere termijn zijn op dit moment ook nog onzeker. Daarnaast moeten tussen het Rijk en gemeenten afspraken worden gemaakt over de compensatie van de extra kosten die gemeenten maken.

De Wet langdurige zorg (Wlz) brengt mogelijke risico's met zich mee. De Wlz wordt per 1-1-2021 opengesteld voor inwoners met psychiatrische problemen voor wie herstel niet mogelijk niet. Landelijk zal ongeveer 1/3 van de cliënten Beschermd Wonen (BW) overgaan naar de Wlz, in Zeeland gaat het om een aanmerkelijk hoger percentage. Op dit moment is nog niet bekend hoeveel BW cliënten het betreft maar we moeten rekening houden met een percentage van minimaal 50 %. Deze overgang van cliënten gaat gepaard met een structurele uitname uit het BW budget. Hoe deze uitname berekend wordt, is op dit moment nog niet bekend. Het is dus mogelijk dat de uitname uit de rijksbijdrage BW niet exact gelijk is aan de kosten die verbonden zijn aan deze cliënten. Hoe groot het financiële risico daadwerkelijk is, is op dit moment nog niet bekend. Aangezien het om een groot aantal cliënten gaat en een groot bedrag per cliënt, kan de financiële impact op de rijksbijdrage BW substantieel zijn.

Naast het Corona virus en de komst van de WLZ, volgt de gemeente Vlissingen ook andere actuele dossiers, zoals het programma Aanpak Stikstof (PAS) en Poly- en Perfluoralkylstoffen (PFAS). Concrete financiële gevolgen kunnen hier op dit moment nog niet aan worden gekoppeld.

Weerstandscapaciteit

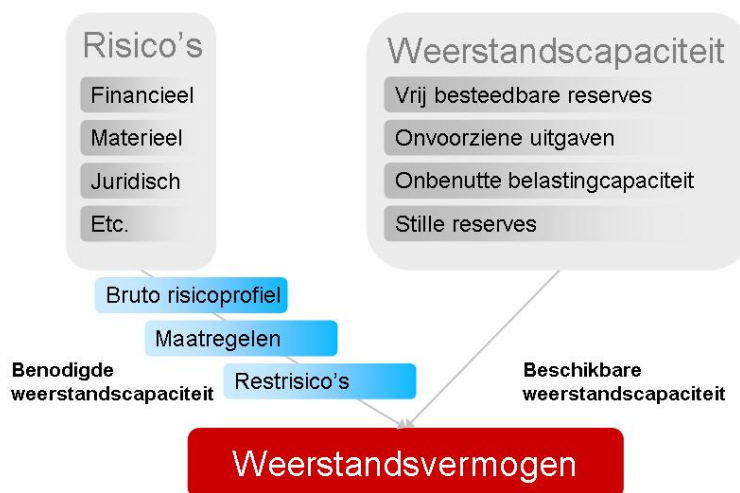
Wat is weerstandscapaciteit?

Weerstandscapaciteit wordt gedefinieerd in financiële zin. Dat betekent als (weerstand)bedrag. Dit is het weerstandsvermogen dat we eventueel nodig hebben ter afdekking van financiële verliezen die kunnen optreden, als risico's zich feitelijk gaan manifesteren. Het gaat daarbij om verliezen die niet al op een andere manier (bijv. via verzekering of afzonderlijk getroffen financiële voorziening c.q. reservering) financieel zijn ondervangen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit:

- Vrij besteedbare reserves
- Onvoorziene uitgaven
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Stille reserves

Het voorgaande kan als volgt schematisch worden weergegeven:

Bron: Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR)

Vrij besteedbare reserve

Als vrij besteedbare reserve beschouwen wij de algemene reserve en de reserve grondexploitatie. We zien bestemmingsreserves niet als vrij besteedbaar. Bestemmingsreserves worden ingezet voor het realiseren van onze doelstellingen. Periodiek wordt onderzocht of de omvang van de bestemmingsreserves nog juist zijn. Eventueel overbodige bestemmingsreserves vallen vrij ten gunste van de algemene reserve en worden op die manier vrij besteedbaar. Op basis van de jaarrekening 2019 zijn de vrij besteedbare reserves per saldo zwaar negatief.

Onbenutte belastingcapaciteit

Onder onbenutte belastingcapaciteit verstaan we de mogelijkheid die de gemeente heeft om belastingen te verhogen. Aangezien er geen expliciet beleid is en de gemeente Vlissingen in vergelijking met andere Zeeuwse gemeenten gemiddeld hogere belastingen heeft, is in de berekening van de weerstandscapaciteit geen rekening gehouden met de mogelijkheid van onbenutte belastingcapaciteit.

Onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven is in de begroting jaarlijks een bedrag opgenomen. Voor de jaren 2021-2024 gaat het om € 230.000 per jaar.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake wanneer de marktwaarde van bepaalde bezittingen van de gemeente hoger is dan de op de balans opgenomen boekwaarde. De aanwezigheid van dergelijke stille reserves is het gevolg van het voorschrift dat de boekwaarde van de activa gebaseerd moet zijn op een historische kostprijs. Een stille reserve kan tot de weerstandscapaciteit worden gerekend indien de opbrengst bij de verkoop uitgaat boven het bedrag dat nodig is om wegvallende inkomsten op te vangen. Voorwaarde is wel dat de bezitting vrij verhandelbaar moet zijn.

Voor de bezittingen die vrij verhandelbaar zijn, wordt uitgegaan van een PM bedrag, omdat hierover geen inschattingen zijn te maken. De werkelijke waarde van de gemeentelijke aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten ende PZEM N.V. is wellicht hoger dan de nominale waarde (verkrijgingsprijs). Aangezien de aandelen niet vrij verhandelbaar zijn, kan deze mogelijke meerwaarde (stille reserve) niet worden opgenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Omvang weerstandscapaciteit

De verwachte vrij besteedbare reserves op basis van de jaarrekening 2019 zijn, gebaseerd op het voorgaande, zwaar negatief.

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen: koppeling weerstandscapaciteit en financiële risico's

In het voorgaande is zowel de benodigde als de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald. De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de bestaande risico's kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Voor de gemeente Vlissingen betekent dit een **negatieve** ratio van 45,6 (-/- € 118,6 miljoen/ € 2,6 miljoen.)

Beoordeling Weerstandsvermogen

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen maken wij gebruik van de onderstaande waarderingstabel die in samenspraak tussen het NAR (Nederlands Adviesbureau Risicomanagement) en de Universiteit Twente is opgesteld.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Gegeven de negatieve ratio betekent dit voor de Gemeente Vlissingen dat het weerstandsvermogen volgens de waarderingstabel een waardering F heeft, hetgeen dus zwaar onvoldoende is. Op basis van de gehanteerde methode van kwantificering van de risico's en hetgeen is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement zou de ratio moeten liggen tussen de 0,8 en de 1,4. De

rapportage over het weerstandsvermogen is een momentopname. Nieuwe projecten en economische ontwikkelingen kunnen het risicoprofiel beïnvloeden.

Kengetallen

Onderstaand is de beoordeling van de diverse kengetallen in relatie tot de begrote financiële positie. Deze kengetallen zijn voorgeschreven door de BBV.

Kengetallen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1a. Netto schuldquote	80%	81%	79%	78%	74%	69%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	81%	106%	80%	80%	75%	71%
2. Sovabiliteitsratio	-54%	-45%	-47%	-46%	-46%	-45%
3. Grondexploitatie	6,1%	8,7%	4,9%	1,5%	-0,6%	-1,7%
4. Structurele exploitatieruimte	-1,6%	-4,5%	-4,0%	-3,3%	-2,8%	-2,7%
5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	117%	116%	112%	-	-	-

Op basis van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen, kan nog steeds geconcludeerd worden dat de gemeentelijke financiële positie zeer zorgelijk is.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

	Bij begroting ultimo jaar	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	-102.831	-89.831	-92.724
B	Balanstotaal	191.546	198.152	195.370
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	-54%	-45%	-47%

Grondexploitatie

De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

	Bij begroting ultimo jaar	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
A	Voorraden	15.682	21.868	11.956
B	Totaal (geraamde) baten	257.652	251.641	243.752
	Grondexploitatie (A/B) x 100 %	6,1%	8,7%	4,9%

Structurele exploitatieruimte

De exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting maken we thans het onderscheid tussen structurele en incidentele lasten.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is: woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage.

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente. Deze cijfers worden voortaan ook in de jaarlijkse meicirculaire bekendgemaakt zodat de gemeenten tijdig op de hoogte zijn van de hoogte van de lasten die voor de berekening moeten worden gebruikt. Voor de berekening wordt verwezen naar paragraaf 18.8 Lokale heffingen.

11.2 Reserves en voorzieningen

In deze paragraaf gaan we in op het beleid rondom de reserves en voorzieningen en wordt per reserve en voorziening inzicht verstrekt in de omvang en mutaties.

Beleid

Met de nota "Reserves en voorzieningen" is een beleidskader opgesteld ten aanzien van reserves en voorzieningen. In deze nota is vastgesteld dat:

- Het instellen en opheffen van reserves en voorzieningen gebeurt bij besluit van de gemeenteraad;
- Voor onttrekkingen aan reserves voorafgaand toestemming nodig is van de gemeenteraad;
- Het berekenen van rente over de reserves en voorzieningen wordt gehandhaafd. Het rentepercentage hiervoor wordt jaarlijks vastgesteld bij het opmaken van de uitgangspunten van de begroting (Kadernota);
- Berekende rente over reserves wordt toegevoegd als incidenteel dekkingsmiddel aan de exploitatie;
- Berekende rente over voorzieningen wordt toegevoegd als incidenteel dekkingsmiddel aan de exploitatie voor zover de voorzieningen niet tegen contante waarde zijn opgenomen.

Berekende rente

In de lijn van de regelgeving van de BBV wordt geen rente over reserves en voorzieningen bereken.

Ontwikkelingen

De gemeente Vlissingen dient in de periode 2020-2029 per jaar een passende bijdrage te leveren aan de sanering van de algemene reserve ter hoogte van € 2,633 miljoen in 2020 en daarna vanaf 2021 jaarlijks geïndexeerd met 1,6%. In het jaar 2019 dient het saldo van de saneringsbegroting van € 0,951 miljoen gebruikt te worden ter aanvulling van de algemene reserve. Op basis van het Artikel 12-rapport Vlissingen 2017-2018 heeft de artikel 12 inspecteur aan de beheerders van het gemeentefonds geadviseerd dat door de beheerders van het gemeentefonds een beschikking afgegeven moet worden op basis waarvan voor de periode 2017-2029 de volgende aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds worden verstrekt:

- 2017: € 8.020.000;
- 2018 t/m 2028: € 6.000.000 per jaar;
- 2029: € 5.967.000.

Voor de jaren 2017 en 2018 is door de beheerders van het gemeentefonds een beschikking afgegeven conform het advies van het Artikel 12-rapport. Voor de jaren 2019 en verder is nog geen beschikking afgegeven.

Het overzicht van de reserves en voorzieningen over 2019 en 2020 wordt op de volgende pagina weergegeven.

Bedragen * € 1.000

(bedragen x € 1.000)	Stand per 1/1/20	Dotatie	Onttrekking	Stand per 31/12/2020	Dotatie	Onttrekking	Stand per 31/12/21
Algemene reserve (prog. 4)	-111.512	24.919	-14.136	-100.729	8.690	-10.815	-102.855
Totaal Algemene Reserves	-111.512	24.919	-14.136	-100.729	8.690	-10.815	-102.855
Reserve Sociaal Domein (prog. 3)	-		-	-			-
Reserve Centrumgemeentetaken (prog.3)	4.502		-566	3.936			3.936
Reserve Ouderenhuisvesting (prog. 2)	233		-233	-			-
Reserve Bomruiming (prog. 1)	2.078		-10	2.068		-10	2.058
Reserve Fricatiekosten boventalligen (prog. 4)	153			153			153
Reserve Fricatiekosten overige (prog. 4)	864		-35	829		-43	786
Reserve Revitalisering accommodaties (prog. 3)	97	372	-108	361	305	-312	355
Reserve Geluidsanerdingen (prog. 1)	754		-428	326			326
Reserve Maritiem e/o cultuur historische evenementen	-	25		25	25		50
Reserve Wind in de Zeilen	-	3.200		3.200		-733	2.467
Totaal Bestemmingsreserves	8.681	3.597	-1.380	10.898	330	-1.097	10.131
Verliesvoorziening grondexploitatie	16.527			16.527			16.527
Voorziening pensioenbijdragen wethouders	4.635			4.635			4.635
Voorziening spaarverlof	44			44			44
Voorziening wachtgeld oud-bestuurders	92			92			92
Voorziening precario kabels en leidingen	2.568			2.568			2.568
Voorziening frictiekosten bibliotheek en muziekschool	905			905			905
Voorziening leges	-	-	-	-	500		500
Totaal voorzieningen wegens verplicht risico	24.771	-	-	24.771	500	-	25.271
Voorziening onderhoud Muziekmuseum	164			164			164
Totaal onderhoudsvoorzieningen	164	-	-	164	-	-	164
Voorziening egalisatietarief GRP	5.992	831		6.823	800		7.623
Voorziening achterstallig onderhoud	7.938		-575	7.363		-575	6.788
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	13.930	831	-575	14.186	800	-575	14.411
Totaal reserves	-102.831	28.515	-15.516	-89.831	9.020	-11.913	-92.724
Totaal voorzieningen	38.865	831	-575	39.121	1.300	-575	39.846
Totaal reserves en voorzieningen	-63.966	29.346	-16.091	-50.711	10.320	-12.488	-52.878

Toelichting op de reserves en voorzieningen*Algemene reserve*

De algemene reserve is ontstaan uit voor- en nadelige jaarrekening resultaten tot en met de jaarrekening 2019.

De dotatie in 2020 betreft de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2019 (€ 16,3 mln), de goedgekeurde begrotingswijzigingen 2020 en de verwachte aanvullende uitkering gemeentefonds van € 7 mln over 2020.

De onttrekkingen in 2020 bestaan uit:

- begrotingsresultaat 2020 van € 12,2 mln
- 1e bestuursrapportage 2020 van € 0,3 mln
- budgetoverhevelingen jaarrekening 2019 van € 1,4 mln
- resultaatbestemming 2019 van € 0,2 mln
- 4e wijz Raad 2020 Intervence van € 0,1 mln

Reserve Sociaal Domein

Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van de jaarlijkse tekorten of overschotten en als weerstandscapaciteit voor de aanwezige risico's binnen het Sociaal Domein. Daarnaast worden uit deze reserve preventieactiviteiten gedaan om kosten in de toekomst te besparen.

Op basis van de gemaakte prognose is de reserve Sociaal Domein nihil.

Reserve Centrumgemeentetaken

Deze reserve centrumgemeentetaken (Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang) is gevormd met als doel deze middelen beschikbaar te houden voor de Zeeuwse taken Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang.

De onttrekking in 2020 betreft de 9e wijziging Raad 2020 ophogen subsidieplafonds van € 512.000 en 11e wijz Raad 2020 pilot MDA voor € 55.000. Het jaarrekeningresultaat op de Zeeuwse taken BW, MO en VO muteert automatische op de reserve Centrumgemeentetaken.

Reserve Ouderenhuisvesting

Deze reserve is ingesteld om projecten in het kader van verbetering van ouderenhuisvesting te realiseren. Door de artikel 12 inspecteur is deze reserve aangewezen voor de besteding aan de huisvesting voor ouderen Oranjeplein. De onttrekking betreft de 14e wijziging Raad 2020 voor € 233.000.

Reserve Bomruimingen

Deze reserve is ingesteld voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit Wereldoorlog II binnen de diverse grondexploitaties.

De mutaties op deze reserve zijn afhankelijk van uit te voeren bommenruimingen. Voor explosievenonderzoek wordt jaarlijks € 10.000 onttrokken aan deze reserve.

Reserve Fricatiekosten boventalligen

De reserve voor frictiekosten is gevormd voor voor verplichtingen voor boventallig personeel van de bibliotheek welke niet zijn meegegaan naar de Zeeuwse Bibliotheek (ZB) en waar geen ander werk voor is binnen de gemeente.

Reserve Fricatiekostenoverige

Op basis van het Artikel 12 rapport 2017-2018 (blz. 33) heeft de inspecteur aangegeven dat van het resterend frictiebudget uit 2017 een bestemmingsreserve Fricatiekosten Overig van € 1,2 mln. mag worden gevormd voor frictiekosten voor de bezuinigingstrajecten.

In de bijdrage van het gemeentefonds is door de inspecteur rekening gehouden met deze bestemmingsreserve. De onttrekkingen zijn het gevolg van invulling van de taakstelling op sport en accommodaties.

Reserve Revitalisering accommodaties

Voor de uitvoering van het project Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand en de hieraan gerelateerde taakstelling is een frictiekostenbudget benodigd. Vanuit het gelopen artikel 12 traject (artikel 12 rapport 2017 / 2018) zijn geen frictiekosten toegekend en is aangegeven dat deze kosten gedekt moeten worden uit de boekwinsten van de verkochte accommodaties. De opgenomen mutaties zijn op basis van het

Reserve Geluidsanereringen

Vanuit de vrijgevallen ISV middelen is een bestemmingsreserve voor geluidsanering gevormd. De onttrekking betreft de 21e wijziging Raad 2020 inzake geluidsreducerend asfalt.

Reserve Maritiem e/o cultuur historische evenementen

Deze reserve is gevormd bij de vaststelling van de Programmabegroting 2020. De reserve wordt jaarlijks gevoed met € 25.000 vanuit middelen in programma de Aantrekkelijke Stad.

Reserve Wind in de Zeilen

Gelijktijdig met de behandeling van het raadsvoorstel Programmabegroting 2021 wordt een voorstel gedaan over de vorming van een bestemmingsreserve Wind in de Zeilen. De dotatie in 2020 betreft de ontvangen compensatiemiddelen onder aftrek van de gemaakte kosten. De onttrekking in 2021 betreft de inzet van capaciteit voor uitvoering van het bestuursakkoord compensatiepakket marinierskazerne.

Verliesvoorziening grondexploitaties

Dit betreft de negatieve stand van de grondexploitaties na verrekening met de verliesvoorziening. Bij het vaststellen van de herziening grondexploitaties voor de jaarrekening wordt deze voorziening gemuteerd. Dan wordt tevens bepaald in hoeverre er een vrijval ten gunste van de algemen reserve komt voor de afwaardering van de grondexploitaties vanwege de 10-jaars termijn uit het BBV.

Voorziening pensioenbijdrage wethouders

Deze voorziening is gevormd om te voldoen aan de verplichting tot het uitbetalen van wethouderspensioenen bij pensionering en wordt meegenomen bij het opstellen van de jaarrekening.

Voorziening spaarverlof

Dit betreft de voorziening voor spaarverlofverplichtingen.

Voorziening wachtgeld oud-bestuurders

De onttrekkingen betreffen de te verwachten uitbetalingen van wachtgeld aan oud-bestuurders en worden meegenomen bij het opstellen van de jaarrekening.

Voorziening precario kabels en leidingen

Dit betreft een voorziening voor geheven precario over kabels en leidingen voor de jaren 2016 en 2017. De mogelijke uitgave is afhankelijk van de rechterlijke uitspraak.

Voorziening frictiekosten bibliotheek en muziekschool

Deze voorziening is in het verslagjaar gevormd voor verplichtingen uit hoofde van de bezuinigingen van de bibliotheek en de uittreedsom van de GR Muziekschool.

Voorziening tariefsegalisatie GRP

Deze voorziening is vanaf 2015 gevormd en is bedoeld om in 4 jaar tijd een fonds te vormen welke er in de toekomst voor zal zorgen dat de tarieven voor de rioolheffing alleen met de inflatie zullen worden gecorrigeerd en naar verwachting op termijn zelfs gaan dalen uit hoofde van het nieuwe VGRP.

De vermeerdering betreft de dotatie aan de voorziening voor het verslagjaar.

Voorziening achterstallig onderhoud

Deze voorziening is gevormd naar aanleiding van het in kaart gebracht achterstallig onderhoud tijdens het artikel 12 onderzoek. De onttrekking betreft de inzet voor de kapitaalgoederen up to date.

Voorziening leges

In 2021 zijn extra opbrengsten omgevingsvergunningen geraamd op basis van de verwachte aanvragen. De kosten gerelateerd aan deze aanvragen lopen deels door naar latere jaren. Voor deze kosten wordt een voorziening gevormd.

Voorziening onderhoud Muzeum

Dit betreft de voorziening voor groot onderhoud aan het pand van het Muzeum.

11.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf gaat over het onderhoud, de vervanging en uitbreiding van gemeentelijk eigendom wat vele jaren meegaat. Wij gaan daarbij in op onze voornemens voor de komende jaren. Uitgangspunt voor deze paragraaf zijn de meerjarennota's en -plannen op het gebied van bereikbaarheid, maatschappelijk vastgoed, gemeentelijke gebouwen, kades, openbare ruimte en de gemeentelijke watertaken. Deze nota's vormen de basis voor het onderhouds- en investeringsprogramma.

De gemeente is verplicht de openbare ruimte zo in te richten en te onderhouden dat deze zo goed mogelijk op verschillende manieren veilig en bruikbaar is. De bepaling van het onderhoudsniveau is een autonome bevoegdheid van de gemeenteraad en moet passen de veiligheidsnormeringen. De raad houdt hierbij rekening met het oordeel van de toezichthouders. Voor de komende jaren is nog steeds een forse onderhoudsinspanning nodig op het beheer van het openbaar gebied en infrastructuur.

Algemeen

Voor de kapitaalgoederen wegen, groen, openbare verlichting en civiele kunstwerken zijn in het verleden beheerplannen opgesteld. In 2017 is dit ook voor de kades gedaan. Deze beheerplannen zijn beoordeeld door de art. 12 inspecteur. Wij hebben een nota Onderhoud Kapitaalgoederen opgesteld en in juni 2019 aan de raad voorgelegd. Deze nota wordt elke 4 jaar geactualiseerd en aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.

Wij gaan een overkoepelend beleidskader Kwaliteit Openbare Ruimte opstellen. Hierin nemen we ook op wat dit betekent voor de onderhoudsniveau's. We leggen dit voor aan de gemeenteraad ter besluitvorming in het tweede kwartaal van 2021.

De verschillende beheerplannen voor onze kapitaalgoederen worden geactualiseerd en zijn daarmee een uitvloeisel van de nota Onderhoud Kapitaalgoederen. De concrete maatregelen komen terug in verschillende uitvoeringsplannen.

We gaan inzichtelijk maken wat het verschil is tussen structurele budgetten voor regulier onderhoud van onze kapitaalgoederen en de inzet van het eenmalige extra geld dat we gekregen hebben vanwege de art. 12-status. Dit extra geld zetten we onder meer in voor het wegwerken van de onderhoudsachterstanden. Hiervoor heeft de gemeenteraad onderhoudsvoorzieningen getroffen. Wij gaan hier achteraf over rapporteren in de tussentijdse rapportages en de jaarrekening.

Alle relevante ontwikkelingen in het openbaar gebied worden betrokken bij een integrale afweging en planning. Hiervoor hebben we een collegeopdracht vastgesteld voor het collegeproject Kapitaalgoederen up to date.

Voor het kapitaalgoed Accommodaties loopt het project 'Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand'. In 2021 wordt uitvoering gegeven aan het Accommodatieplan op hoofdlijnen. Om kapitaalvernietiging en waardeverlies van de uiteindelijk af te stoten accommodaties tot het daadwerkelijke moment van verkoop te voorkomen, is voor 2021 nog een bedrag is opgenomen voor onderhoud van onze accommodaties. Het al beschikbare bedrag dit jaar in de begroting is verhoogd met een extra bedrag, een door de inspecteur berekend gemiddelde, van € 439.287. Onder voorbehoud en afhankelijk van besluitvorming over het Accommodatieplan op hoofdlijnen en het daaruit voortvloeiende jaarplan 2021 gaan we ervan uit dat in de jaren na 2021 de panden afgestoten zullen zijn, dus hebben we voor die jaren minder middelen opgenomen.

Beheerder Havens en Kades

Wij hebben in onze gemeente veel havens en kades. Daar investeren we veel geld in, om ze te op te knappen en te behouden. Het is een van onze kapitaalgoederen. Echter, het is het enige kapitaalgoed waar

we geen beheerder voor hebben. Voor het behoud en onderhoud van onze kades hebben wij voor dit moment 0,5 fte benodigd voor een beheerder van dit kapitaalgoed. Dit is een groeimodel. In de toekomst kan deze functie uitgroeien tot een fulltime functie. Wij gaan hierbij onderzoeken of er een samenwerking mogelijk is, onder voorwaarden, met North Sea Port.

Onderhoudsprogramma

Onderhoudskosten kapitaalgoederen zijn uitgaven bedoeld om de kwaliteit van gemeentelijk eigendom wat vele jaren meegaat op een van tevoren vastgesteld onderhoudsniveau te houden of weer te brengen. Dit met het doel het naar behoren te laten functioneren of een bepaalde representativiteit te laten behouden. We onderscheiden achterstallig onderhoud, groot onderhoud en klein onderhoud. Bij klein onderhoud gaat het om dagelijkse reparaties en kort-cyclisch onderhoud. De noodzaak tot groot onderhoud ontstaat over een langere periode en is ingrijpender van aard. Groot onderhoud wordt daarom opgenomen in een onderhoudsplanning. Groot en klein onderhoud hebben geen invloed op de gebruiksduur (is altijd nodig, ongeacht de leeftijd van een object) van een gebouw of object. De kosten ervan komen ten laste van de exploitatie.

Onderstaande bedragen zijn de beschikbare bedragen voor het onderhouden van onze kapitaalgoederen met betrekking tot wegen, openbare verlichting, verkeersregelininstallatie en civiele constructies. Het onderhoud van onze kapitaalgoederen is van belang om de veiligheid van de openbare ruimte te waarborgen. Periodiek voeren we inspecties uit. Deze inspecties leveren informatie over de staat waarin de kapitaalgoederen zich bevinden. Hieruit volgt een onderhoudsplanning. De uit te voeren werkzaamheden zijn afgestemd met de overige werkzaamheden in een een wijk en andere programma's om synergie en kostenbesparingen in de uitvoering te bereiken en om overlast voor bewoners zo veel mogelijk te beperken.

In de begroting opgenomen budget voor onderhoud	2021	2022	2023	2024
Wegen	1.838.200	1.862.400	1.887.000	1.912.000
Openbare verlichting	650.800	661.200	671.800	682.600
Groen	2.134.700	2.167.000	1.915.100	1.943.900
Civiele kunstwerken	283.200	287.700	292.400	297.000
Riolering	500.100	508.100	516.200	524.500
Kades	126.900	126.900	126.900	126.900
Totaal	5.533.900	5.613.300	5.409.400	5.486.900

Areaaluitbreiding

Met de realisatie van nieuwbouwwoningen is er tevens sprake van areaaluitbreiding van het openbare gebied. Dekking van deze additionele beheerkosten moet plaatsvinden vanuit de algemene dekkingsmiddelen, deze bedragen jaarlijks € 100.000. Op basis van de daadwerkelijke areaaluitbreidingen worden de beheerkosten verdisconteerd in de verschillende beheerplannen waaronder wegen en openbaar groen.

Baggeren Michiel de Ruijterhaven en Koopmanshaven

De gemeente heeft met de 'beheerder' van de Michiel de Ruijterhaven een erfpachtovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst staat de verplichting van de gemeente de haven drie keer te baggeren. Dit is in 2001 en 2011 al gedaan. In 2021 moet dit voor de derde en laatste keer gebeuren. Hierna vervalt deze verplichting voor de gemeente. Voor de laatste keer baggeren is een bedrag geraamd van € 250.000.

Wij hebben eveneens de verplichting om de Koopmanshaven op voldoende diepte te houden voor het Loodswezen. Deze Koopmanshaven is nu 2 keer geplougd, maar nu moet er gebaggerd worden. Dit baggeren contracteren wij als meerwerk van het baggeren van de Michiel de Ruijterhaven, voor een bedrag van € 50.000.

Totaal is een bedrag benodigd van € 300.000.

Investerings in rehabilitatie

Wanneer een aanpassing leidt tot een belangrijke kwaliteitsverbetering en/of een significant langere gebruiksduur, is er geen sprake van groot onderhoud maar van een investering die geactiveerd moet worden zodat de lasten over meerdere jaren gespreid worden. De eerste (extra) investeringen in rehabilitatie (volledige vervanging) gaan in 2021 plaatsvinden.

Dit zijn:

- A. Coortelaan: integrale aanpak met vervanging riolering, aandeel rehabilitatie wegen is € 360.000.
- Bloemenbuurt: integrale aanpak met vervanging riolering, aandeel rehabilitatie wegen is totaal € 909.000, in 2021 € 300.000.
- Edisonweg Noord: integrale aanpak met vervanging riolering, aandeel rehabilitatie wegen is € 210.000.
- Schubertlaan: integrale aanpak met vervanging riolering, aandeel rehabilitatie wegen is € 258.000
- Singel 3de en 4de fase: integrale aanpak met vervanging riolering, aandeel rehabilitatie wegen is € 46.000.

De investeringen voor de rehabilitatie van wegen en kades wordt in eerste instantie verdeeld over de projectuur, zijnde 7 jaar. Op basis van het nog op te stellen uitvoeringsplan vindt bijstelling van deze investeringsplanning plaats en worden ook de benodigde investeringen voor de komende jaren helder.

Investerings voor rehabilitatie totaal	
Wegen	13.657.800
Kades	21.276.000
Totaal	34.933.800

Planning (integrale) projecten

De onderhouds- en/of vervangingsmaatregelen van de diverse kapitaalgoederen worden indien mogelijk in samenhang en integraal aangepakt. Echter bij sommige onderhouds- en vervangingsmaatregelen (cyclisch) is dit niet mogelijk en worden deze als zelfstandig werk opgepakt.

Om het gewenste verzorgingsniveau en de technische kwaliteit te behouden, worden gedurende het jaar onderhoudsmaatregelen uitgevoerd. Het periodiek snoeien van cultuur- (rozen, sierheesters, etc.) en natuurlijke (inheemse struiken, bosplantsoen, etc.) beplantingen voeren we per buurt op basis van een driejarige cyclus uit. Openbaar groen is onderhevig aan slijtage en veroudering. Daarom is periodiek vervangen van groen noodzakelijk.

Eén van de redenen voor ons om het project Kapitaalgoederen up te date te starten is de mogelijkheid een integrale aanpak in de openbare ruimte gedurende vele jaren te bewerkstelligen. Een ander aspect is dat de stad bereikbaar moet blijven ondanks de grote hoeveelheid werken die plaats gaan vinden op basis van de extra geldstroom.

11.4 Majeure projecten

Majeure projecten dragen vaak bij aan meerdere bestuurlijke programma's uit de programmabegroting. Deze projecten hebben in de regel een meerjarige termijn. Door de informatie per jaar gefragmenteerd op te nemen in de diverse programma's ontstaat geen transparant meerjarig beeld van het betreffende majeure project dat meestal in deelprojecten wordt uitgevoerd.

Een paragraaf biedt bij uitstek de mogelijkheid dat transparante beeld op raadsniveau te verschaffen. In deze paragraaf brengen we per majeure project de informatie in beeld die relevant is voor de raad en waarop de raad ook invloed kan uitoefenen met het nemen van bestuurlijke besluiten. Duidelijk wordt dan ook op welke wijze de majeure projecten een aandeel hebben in de realisatie van de in de afzonderlijke programma's beoogde maatschappelijke effecten.

In deze paragraaf zijn de volgende majeure projecten opgenomen:

- Scheldekwartier.
- Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand.
- Implementatie Omgevingswet.
- Markaz.

Hieronder gaan we nader in op de afzonderlijke majeure projecten en wat er met name het komende begrotingsjaar staat te gebeuren.

Project Scheldekwartier

Projectnaam	Scheldekwartier
Datum vastgestelde opdracht	- Ontwikkelingsvisie Scheldekwartier, december 2016. - Jaarlijks de eerste herziening grondexploitatie SK. - Jaarlijks de tweede herziening grondexploitatie SK met jaarplan. - Diverse deelbesluiten.
Verantwoordelijke bestuurder	Wethouder John de Jonge
Coalitieakkoord	De eerder ingezette lijn wordt onverminderd voortgezet.
Doelstelling project	In 2030 is de herstructurering van het Scheldekwartier als levendig, duurzaam en maritiem stadsdeel afgerond, waarbij de rijke industriële geschiedenis voelbaar en beleefbaar is. Het nieuwe stadsdeel maakt de stad compleet. Het Scheldekwartier omvat ca 1600 woningen, 28.000 m ² b.v.o. commerciële en niet-Commerciële voorzieningen(waaronder een school), een nieuwe ontsluiting van de stad, een nieuwe dokbrug, nieuw aangelegde kades en een stadshaven.
Relatie met andere programma's	Dit omvangrijke project, een nieuw hart van de stad heeft relaties met alle 4 de programma's (Leefbaarheid, Aantrekkelijke Stad, Sociale Samenhang en Bestuur). Daarbij moet gedacht worden aan: <ul style="list-style-type: none"> ■ Realisatie 200 sociale huurwoningen, verdunning elders in de stad; ■ Bouw woonzorg centrum Scheldehof; ■ Realisatie school in Scheldewijk of Machinefabriek; ■ Realisatie van een groot, diverse woningbouwcontingent; ■ Areaaluitbreiding (35% van het Scheldeterrein wordt nieuwe openbare ruimte); ■ Veiligheid (Waterkerende functie kades, sociale veiligheid in het hele gebied, verkeersontsluitingen, bodemverontreinigingen en explosieven); ■ Bereikbaarheid (hoofdontsluiting bestaande stad, bereikbaarheid parkeervoorzieningen, nieuwe parkeervoorzieningen); ■ Er is plaats voor diverse culturele evenementen; ■ Toerisme en Economie (realisatie recreatiewoningen, stadshaven, etc.); ■ Bestuur: (bestuurlijk succes maar ook afbreukrisico).
Onderverdeling naar deelprojecten	De volgende hoofdonderwerpen krijgen in 2021 een plaats: <ul style="list-style-type: none"> ■ Bouwrijp maken diverse deelplots; ■ Woonrijpmaken nieuwe openbare ruimte (gefaseerd) ■ Grondverkopen ■ Realisatie bouwprogramma ■ Voorbereiding start nieuwe deelplots ■ Aanleg maritiem programma ■ Ruimtelijke procedures ■ Cascoherstel Machinefabriek; ■ Opstellen ontwerpen openbare ruimte Park Scheldewijk en Helling ■ Bodemsaneringen
Projectplanning	<ul style="list-style-type: none"> ■ Oplevering nieuwe brug en toegangswegen ■ Woonrijpmaken kades, Ketelmakerij, De Vesting, Broederband, Hofjes, Singel ■ Bouwrijp maken Timmerplein, De Kantine ■ Afronden sanering Edelweis ■ Realisatie stadshaven (maritiem programma) en oversteek ■ Bouw Kop van het Dok, Broederband, Hofjes, Singel Noord, Timmerfabriek. ■ Oplevering bouw Ketelmakerij en Vesting, Broederband en Hofjes. ■ Voorbereiding start nieuwe deelplots Koperslagerij, Timmerplein en Hoek P. Krugerstraat-De Willem Ruysstraat en De Kantine ■ Cascoherstel Machinefabriek ■ Planvorming herbestemming Machinefabriek ■ Ruimtelijke procedures Timmerplein, Koperslagerij, De Kantine. ■ Opstellen visie omgevig hoofdkantoor ■ Opstellen ontwerpen openbare ruimte Park Scheldewijk en Helling

Projectnaam	Scheldekwartier
Mijlpaal	<p>In 2021 bereiken we de volgende mijlpalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vaststelling eerste herziening grondexploitatie 2021; ■ Vaststelling tweede herziening grondexploitatie 2021 ■ Besluitvorming herontwikkeling machinefabriek; ■ Omgevingsvergunning Zeelandtoren, ■ Oplevering brug en toegangswegen ■ Opening stadshaven ■ Start cascoherstel Machinefabriek
Ontwikkelingen welke het project kunnen beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> ■ Technische tegenvallers en verrassingen in de bodem. ■ Ontwikkelingen op de woningmarkt. ■ Ontwikkeling bouwkosten. ■ Gevolgen PAS en PFAS. ■ Gevolgen Corona.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> ■ Onderlinge afhankelijkheid: problemen op een vlak hebben onmiddellijk effect op andere terreinen; ■ Bezwarenprocedures bestemmingsplannen kan tot vertragingen leiden. ■ Vraag naar woningen kan teruglopen. ■ Bouwkosten stijgen tot problematische proporties. ■ Het lukt niet een sluitende businesscase Machinefabriek te maken.
Uitvoering begrotingsjaar	<ul style="list-style-type: none"> ■ 2019 en verder (t/m 2030)
Wat wordt opgeleverd	<p>In 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Oplevering nieuwe brug en toegangswegen ■ Woonrijpmaken kades, Ketelmakerij, De Vesting, Broederband, Hofjes, Singel ■ Afronden sanering Edelweiss ■ Oplevering stadshaven (maritiem programma) en oversteek ■ Oplevering bouw Ketelmakerij en Vesting, Broederband. ■ Ruimtelijke procedures Timmerplein, Koperslagerij, De Kantine.
Financiën	<ul style="list-style-type: none"> ■ In de Grex Scheldekwartier worden opbrengsten en kosten geraamd

Project Revitalisering gemeentelijke accommodatiebestand

Projectnaam	Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand
Datum vastgestelde opdracht	Raadsbesluit 13 september 2018
Verantwoordelijke bestuurder	Wethouder Rens Reijnierse
Coalitieakkoord	Doelstellingen uit het Coalitieprogramma "Samen zijn we Vlissingen": <ul style="list-style-type: none"> ■ Stimuleren dat mensen elkaar meer ontmoeten. ■ In nauw overleg met gebruikers, opstellen van een uitvoeringsplan. ■ Slimmer en goedkoper gebruik gebouwen. ■ Handhaving voorzieningen maar niet per se van accommodaties. ■ Geen gebruikers zonder ruimte. ■ Inzicht in subsidies.
Doelstelling project	<i>Raadsbesluit 13 sept. 2018: "Voor het einde van 2023 hebben we een beheersbaar, onderhouden en vitaal gemeentelijk accommodatiebestand inclusief een structurele totale bezuiniging van € 1,5 miljoen op de totale exploitatiekosten van gemeentelijke accommodaties."</i>
Relatie met andere programma's	Dit project heeft een relatie met de volgende programma's: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 2: De aantrekkelijke stad (wonen, bouwen, cultureel erfgoed). ■ Programma 3: Sociale samenhang (primair programma: onderwijs, sport, welzijn en cultuur). ■ Programma 4: Bestuur (passen op het geld en samenwerken met inwoners en ondernemers).
Onderverdeling naar deelprojecten	Onderverdeling naar deelprojecten : <ul style="list-style-type: none"> ■ Nieuwbouw multifunctionele (sport)accommodaties (focus op ontwikkeling en realisatie van nieuwe accommodaties, afhankelijk van o.a. uitkomsten SHP); ■ Aanpassen en verduurzamen te behouden accommodaties (focus op wegwerken achterstallig onderhoud, verduurzaming en mogelijke aanpassingen als gevolg van andere/meer gebruikers); ■ Verkoop en/of sloop overige accommodaties (focus op afstoten niet langer gebruikte, niet rendabel te maken, door overige ontwikkelingen overbodige accommodaties inclusief begeleiding planvorming); ■ Organisatie accommodatiebeheer (focus op interne organisatie, structuur, financiën, bemensing etc. om na afronding van het project klaar te zijn voor adequaat beheer- en onderhoud van het nieuwe accommodatiebestand);
Projectplanning	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bij het instellen van de bestemmingsreserve heeft de raad besloten dat in- en uitgaven m.b.t. deze reserve alleen kunnen plaatsvinden op basis van een vastgesteld jaarplan, opgenomen in de paragraaf Majeure Projecten van de begroting. Op 2 juli 2020 heeft de raad het jaarplan 2020 vastgesteld. De uitvoering van dit jaarplan zal naar verwachting doorlopen in 2021. De financiële effecten (o.a. inkomsten en uitgaven bestemmingsreserve en het d.m.v. afstoten bijdragen aan de taakstelling) lopen hierdoor ook door in 2021. Het jaarplan 2021 sluit hierop aan v.w.b. de voorbereiding van de nieuw te bouwen multifunctionele (sport)voorzieningen, afhankelijk van de uitkomsten SHP; ■ Het overleg met de gebruikers wordt gecontinueerd; ■ Met een aantal gebruikers worden afspraken gemaakt over het slimmer, beter en ook goedkoper inzetten van onze accommodaties;

Projectnaam	Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand
	<ul style="list-style-type: none"> ■ De voorbereiding van de eerste nieuwbouw is in volle gang (gymzaal Braamstraat i.c.m. Schoolontwikkeling). Planontwikkeling voor overige nieuwe multifunctionele accommodaties wordt opgestart. ■ Ontwikkeling integraal accommodatiebeheer en –exploitatie: voor het nieuwe seizoen wordt vanuit 1 centrale accommodatie het beheer van alle accommodaties verricht. Er wordt in overleg meer aan de gebruikers overgelaten. De gemeente legt zich meer toe op haar kerntaak (minder ontzorgen).
Mijlpaal	<p>In 2021 bereiken we de volgende mijlpaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vastgestelde uitvoeringsagenda voor komende 5 jaar door het college op basis van door de raad gekozen accommodatieplan per verzorgingsgebied (afhankelijk van uitkomsten SHP, voorjaar 2021).
Ontwikkelingen welke het project kunnen beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> ■ Scheldekwartier: ontwikkeling Brede school en ontwikkeling Machinefabriek. ■ Woningbouwafspraken i.r.t. vrijkomende locaties/af te stoten accommodaties. ■ Project Kapitaalgoederen up to date (inlopen achterstanden en op niveau brengen beheer en onderhoud). ■ SHP: ontwikkeling schoolhuisvesting i.r.t. bewegingsonderwijs/sportvoorzieningen.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> ■ Onrust bij gebruikers: adequate communicatie en besluitvorming. ■ Marktontwikkelingen: gevolg voor potentiële opbrengsten. Volgen en bijsturen indien nodig. ■ Maatschappelijke ontwikkelingen: verandering in behoefte kan leiden tot verandering in bezetting. Volgen en bijsturen indien nodig.
Uitvoering begrotingsjaar	<ul style="list-style-type: none"> ■ 2021 en verder (t/m 2024).
Wat wordt opgeleverd	<p>In 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Een vastgestelde uitvoeringsagenda voor komende 5 jaar (Q2).
Financiën	<ul style="list-style-type: none"> ■ Voor de duur van het project is een bestemmingsreserve gevormd die gevoed wordt door de boekwinsten van af te stoten accommodaties. Uit deze reserve worden de frictiekosten (waaronder projectkosten) m.b.t. het project betaald. ■ De taakstelling voor 2021 zoals geprognostiseerd bij het besluit van 2 juli 2020 bedraagt € 348.000 waarvan nog € 92.000 resteert. Deze resterende taakstelling wordt opgenomen in het jaarplan 2021 dat naar verwachting in Q1 van 2021 wordt aangeboden aan de raad.

Project implementatie Omgevingswet

Projectnaam	Implementatie Omgevingswet
Datum vastgestelde opdracht	<ul style="list-style-type: none"> ■ Programmabegroting 2017-2021. ■ Projectvoorstel Implementatie Omgevingswet vastgesteld door het college d.d. 18 april 2017. ■ Collegeopdracht d.d.14 januari 2020. ■ Projectopdracht directie d.d. 25 juni 2020.
Verantwoordelijke bestuurder	Wethouder Sem Stroosnijder
Coalitieakkoord	De nieuwe Omgevingswet wordt ingevoerd. We maken samen met inwoners, ondernemers en organisaties een plan voor onze gemeente. Hierbij zoeken we de samenwerking met de regio. In het plan nodigen wij iedereen uit om initiatieven te ontplooiën, die Vlissingen aantrekkelijker maken.
Doelstelling project	<p>De doelstelling van dit project is om de Omgevingswet binnen de gemeentelijke organisatie (intern) van Vlissingen te implementeren, in nauwe samenwerking met de andere Walcherse gemeenten.</p> <p>Het project is afgerond wanneer de gemeente als geheel (raad, college, ambtelijke organisatie) haar verantwoordelijkheden en bevoegdheden ten aanzien van de fysieke leefomgeving invult volgens en in de geest van de Omgevingswet. En voor onze inwoners, organisaties en ondernemers duidelijk is hoe en waar ze informatie over de fysieke leefomgeving kunnen vinden en gemakkelijk een omgevingsvergunning kunnen aanvragen.</p>
Relatie met andere programma's	Alle programma's. De Omgevingswet betreft alle organisatieonderdelen: er wordt in de fysieke leefomgeving ook een relatie gelegd met gezondheid en veiligheid. Ook gaat het over de dienstverlening van onze organisatie, specifiek voor initiatieven en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, klein en groot.
Onderverdeling naar deelprojecten	<p>Deelprojecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Aansluiting digitaal loket (DSO); ■ Omgevingsvergunning (in 8 weken); ■ Omgevingsvisie; ■ Omgevingsplan; ■ Andere manier van werken (in onze organisatie); ■ Samenwerking (op het Walcherse en provinciebreed); ■ De raad Omgevingswet-proof; ■ Impactanalyse.
Projectplanning	<p>De Omgevingswet treedt op 1 januari 2022 in werking. Maar niet voor alle onderdelen geldt er dan een wettelijke deadline: de Omgevingsvisie moet er uiterlijk 1 januari 2024 zijn en het Omgevingsplan 1 januari 2029. Tot die tijd is er van rechtswege een tijdelijk Omgevingsplan.</p> <p>Dat betekent dat 2021 in het teken staat van voldoen aan de wettelijke minimumeisen: aansluiting op het DSO en het proces van vergunningverlening op orde hebben en dit communiceren naar inwoners, organisaties en ondernemers. Daarnaast met de organisatie en uw raad aan de slag om vertrouwd te raken met de nieuwe manieren van werken en de rollen die daarbij horen.</p>
Mijlpaal	<ul style="list-style-type: none"> ■ aansluiting bij de landelijke digitale voorziening en RO en VTH-software aangepast ■ vergunningenproces aangepast ■ nieuw delegatiebesluit vastgesteld door uw raad (Q3) ■ participatiebeleid in relatie tot Omgevingswet vastgesteld (Q2) ■ analyse Verkenning Omgevingsvisie gereed (Q2) ■ verkenning Omgevingsvisie door b&w vaststellen (Q3) ■ samenwerking met regionale partners ten behoeve van de Omgevingswet verder vorm geven (gehele jaar)
Ontwikkelingen welke het project kunnen beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> ■ Gebrek aan menskracht kan de voortgang van het project beïnvloeden. ■ Complexiteit van de nieuwe wetgeving en beperkte ervaringen van koplopende andere gemeenten, kunnen de voortgang vertragen: het is geen standaard

Projectnaam	Implementatie Omgevingswet																																			
	implementatie maar pionierswerk dat in de loop van de tijd verder aangepast en verbeterd wordt. Dat geldt voor alle gemeenten.																																			
Risico's	In de impactanalyse d.d. 12-06-2020 zijn negen risico's geïdentificeerd voor dit project en zijn de maatregelen daarvoor benoemd. Periodiek wordt het project hierop gemonitord.																																			
Uitvoering begrotingsjaar	<ul style="list-style-type: none"> 2019 (aanvang), 2020, 2021, 2022 met een uitloop naar 2028 voor het Omgevingsplan. 																																			
Wat wordt opgeleverd	<ul style="list-style-type: none"> Aangepast vergunningenproces in 8 weken en externe communicatie daarover De aansluiting op het DSO Analyse Omgevingsvisie als opmaat naar de Verkenning Omgevingsvisie Verkenning Omgevingsvisie, als voorloper van de concept Omgevingsvisie. Deze is te benutten voor het coalitieakkoord Delegatiebesluit Participatiebeleid ten behoeve van de Omgevingswet 																																			
Financiën	<p>Bij het maken van de impactanalyse voor dit project is opnieuw gekeken naar de financiële dekking. Die is onvoldoende om aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Juist omdat het een hele nieuwe exercitie is, waar alle gemeenten in Nederland mee te maken hebben, is het inschatten van de kosten op voorhand moeilijk. Dat maakt dat aanvullend budget gevraagd wordt om het project uit te voeren. Hierbij gaan we uit van voldoen aan de minimale wettelijke eisen en dus niet van extra's. Er staan geen extra middelen van het Rijk tegenover en de verwachting is dat er geen extra legesinkomsten zijn.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Recapitulatie:</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Beschikbaar budget</td> <td>360.600</td> <td>302.700</td> <td>309.660</td> <td>309.660</td> </tr> <tr> <td>Totale projectkosten (excl opslag inhuur)</td> <td>1.256.700</td> <td>1.107.800</td> <td>791.500</td> <td>359.600</td> </tr> <tr> <td>af: intern beschikbare uren</td> <td>-348.800</td> <td>-240.800</td> <td>-203.200</td> <td>-44.800</td> </tr> <tr> <td>bij: opslagtariaf voor inhuur</td> <td>161.700</td> <td>149.700</td> <td>70.500</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>TOTAAL KOSTEN OMGEVINGSWET</td> <td>1.069.600</td> <td>1.016.700</td> <td>658.800</td> <td>314.800</td> </tr> <tr> <td>Dekkingsverschil</td> <td>-709.000</td> <td>-714.000</td> <td>-349.140</td> <td>-5.140</td> </tr> </tbody> </table>	Recapitulatie:	2021	2022	2023	2024	Beschikbaar budget	360.600	302.700	309.660	309.660	Totale projectkosten (excl opslag inhuur)	1.256.700	1.107.800	791.500	359.600	af: intern beschikbare uren	-348.800	-240.800	-203.200	-44.800	bij: opslagtariaf voor inhuur	161.700	149.700	70.500	0	TOTAAL KOSTEN OMGEVINGSWET	1.069.600	1.016.700	658.800	314.800	Dekkingsverschil	-709.000	-714.000	-349.140	-5.140
Recapitulatie:	2021	2022	2023	2024																																
Beschikbaar budget	360.600	302.700	309.660	309.660																																
Totale projectkosten (excl opslag inhuur)	1.256.700	1.107.800	791.500	359.600																																
af: intern beschikbare uren	-348.800	-240.800	-203.200	-44.800																																
bij: opslagtariaf voor inhuur	161.700	149.700	70.500	0																																
TOTAAL KOSTEN OMGEVINGSWET	1.069.600	1.016.700	658.800	314.800																																
Dekkingsverschil	-709.000	-714.000	-349.140	-5.140																																

Project Markaz (Michiel Adriaanszoon de Ruyterkazerne)

Projectnaam	Markaz (Michiel Adriaanszoon de Ruyterkazerne)
Datum vastgestelde opdracht	■ raadsbesluit van 11 oktober 2012
Verantwoordelijke bestuurder	
Coalitieakkoord	
Doelstelling project	In de 2de bestuursrapportage wordt verantwoording over dit project afgelegd en het project als zodanig beëindigd.
Relatie met andere programma's	
Onderverdeling naar deelprojecten	
Projectplanning	n.v.t.
Mijlpaal	n.v.t.
Ontwikkelingen welke het project kunnen beïnvloeden	
Risico's	N.v.t.
Uitvoering begrotingsjaar	N.v.t.
Wat wordt opgeleverd	
Financiën	

11.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In de paragraaf bedrijfsvoering lichten we een aantal zaken toe waarmee wij de organisatie verder willen door ontwikkelen. Daarnaast geven wij u hier op een aantal specifieke onderwerpen een goed inzicht.

Artikel 12

De programmabegrotingen voor 2015 tot en met 2020 gaven een niet sluitend saldo. Hierdoor is de gemeente onder preventief toezicht gekomen van de Provincie Zeeland. Daarnaast is door de gemeenteraad een aanvullende uitkering aangevraagd uit het Gemeentefonds voor die jaren op grond van Artikel 12 van de Financiële verhoudingswet.

Op basis van het Artikel 12-rapport Vlissingen 2017-2018 heeft de artikel 12 inspecteur aan de beheerders van het gemeentefonds geadviseerd dat door de beheerders van het gemeentefonds een beschikking afgegeven moet worden op basis waarvan voor de periode 2017-2029 de volgende aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds worden verstrekt:

- 2017: € 8.020.000;
- 2018 t/m 2028: € 6.000.000 per jaar;
- 2029: € 5.967.000.

Op 19 december 2019 heeft de Minister van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een besluit genomen over de aanvullende uitkering ex. Artikel 12 Financiële verhoudingswet voor de gemeente Vlissingen. Dit besluit gaat over de jaren 2019 t/m 2029. Op 10 juli 2019 had de Minister van BZK reeds een besluit genomen over de aanvullende uitkering over de jaren 2017 en 2018 van respectievelijk € 8.020.000 en € 6.000.000.

Op uw verzoek is een bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit de gemeente op 30 oktober 2019 in gesprek gegaan met het ministerie van BZK. Ten aanzien van de OZB onderschrijven de fondsbeheerders het oordeel van de artikel 12 inspecteurs dat er sprake is verwijtbaarheid. Maar zij komen tot een andere wegging ten aanzien van het passende niveau voor de OZB. Het onderzoek naar de historie van het Scheldekwartier laat zien dat er sprake is van een heel specifieke situatie. Ondanks dat de gemeente Vlissingen verantwoordelijk is, blijkt uit het onderzoek van de artikel 12 inspecteurs dat geen van de betrokken partijen (Rijk, Provincie, gemeente) de uiteindelijke realiteit vooraf als mogelijkheid onder ogen heeft gezien. Het resultaat is dat het Vlissingse OZB tarief 140% in plaats van 150% van het landelijk gemiddelde moet zijn. De totale aanvullende uitkering stijgt daardoor met € 8.124.000 van € 79.987.000 naar € 88.111.000. De aanpassing resulteert in de volgende aanvullende uitkering:

- 2019: € 13.286.000
- 2020 t/m 2027: € 7.000.000 per jaar
- 2028: € 4.805.000

De eigen bijdrage neemt in totaal af met € 10.711.000 (van € 29.258.000 naar € 18.547.000). De daling van de eigen bijdrage heeft geen effect op het 'vrij' besteedbaar gedeelte (nb: het gedeelte van de Programmabegroting dat niet onder het artikel 12 traject sociaal domein en werk & inkomen valt) van de gemeente Vlissingen doordat in de Programmabegroting 2020 reeds rekening is gehouden met OZB toegroei naar 140%/150%. De OZB is bij beschikking bepaald op 140% van het landelijk gemiddelde.

Door het ministerie van BZK is tevens aangegeven dat aanpassing van de uitbetalingssystematiek noodzakelijk is, waardoor is besloten om de gehele reeks aanvullende uitkeringen één jaar naar voren te halen. Dit heeft een stijging van het begrote rentevoordeel met € 2.587.000 van € 24.228.000 naar € 26.815.000. In het actualisatieonderzoek van 2023 wordt deze inschatting van de besparing op de rentelasten opnieuw bekeken. In de jaarrekening 2019 is het rente-effect opnieuw herkend.

Uitgangspunt van het rapport en de daaruit volgende beschikking is dat de gemeente financieel weer op eigen benen moeten gaan staan. Op eigen benen staan betekent een sluitende begroting en een positieve

algemene reserve. Een sluitende begroting van 2021 is niet gerealiseerd. De sanering van de algemene reserve wordt gerealiseerd door enerzijds jaarlijks een passende eigen bijdrage door de gemeente en anderzijds jaarlijks een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds tot en met 2029. Na 2029 zal de gemeente naar verwachting weer een positieve algemene reserve hebben. Tot die tijd is de algemene reserve nog negatief en blijft de gemeente onder preventief toezicht staan bij de toezichthouder (Provincie Zeeland).

De Artikel 12-inspecteur heeft eveneens aangegeven in 2023 en 2028 te bekijken of de uitgangspunten zoals opgenomen in zijn definitieve rapport over 2017 nog stand houden. Indien nodig stellen we de passende eigen bijdrage en de aanvullende uitkering uit het gemeentefonds bij.

Zolang Vlissingen een artikel 12-uitkering uit het gemeentefonds ontvangt, blijft de artikel 12-status voor Vlissingen van kracht. In 2019 en verder zal de inspecteur onderzoek uitvoeren op het vlak van het sociaal domein en werk en inkomen, onder de volgende voorwaarden:

1. Daarbij wordt gestart met de sanering van de als gevolg van grondexploitatieproblematiek ontstane negatieve algemene reserve via een artikel 12-uitkering en via de passende bijdrage van Vlissingen.
2. Er wordt in eerste instantie onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen.
3. Op alle andere clusters blijft het uitgangspunt dat Vlissingen eigen risicodragers is wel van kracht tot het in dit rapport geadviseerde actualisatie-onderzoek in 2023.
4. De gemeente hoeft voor de periode 2019-2022 niet elk jaar een artikel 12-aanvraag in te dienen.

Ten tijde van de productie van de programmabegroting 2021 is het artikel 12 rapport over 2019 met daarin het advies aan de fondsbeheerders over de aanvullende uitkering 2019 groot € 10.363 miljoen (nb: bovenop het bedrag van € 13.286.000) nog niet bekend.

Financiële Verordening

In de gemeentelijke financiële verordening is de planning en control-cyclus van de gemeente vastgelegd. De financiële verordening is begin 2019 geactualiseerd naar het voorbeeld model van de VNG. In de verordeningen is beschreven wat de functie en inhoud van de verschillende planning en controldocumenten zijn. Met betrekking tot de planning zijn er de kadernota en de programma- en productenbegroting. Met betrekking tot de control zijn er de bestuursrapportage(s) en de jaarrekening. In 2021 wordt de inhoudelijke kwaliteit van de kadernota, programmabegroting, bestuursrapportage(s) en jaarrekening weer verder doorontwikkeld, dit doen we door concretere prestatieafspraken te formuleren en de verantwoordingsdocumenten verder op elkaar af te stemmen.

Rechtmatigheid

Door een wetswijziging worden vanaf het boekjaar 2021 de Colleges van B&W zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording. Hiermee legt het College van B&W aan de gemeenteraad expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van alle transacties die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. Met de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt ook de controle(verklaring) van de accountant. Deze beperkt zich tot de getrouwheid van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het College van B&W.

Vanuit het rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn begin 2020 kaders en richtlijnen gegeven. De gemeente Vlissingen is op basis hiervan gestart met de voorbereidingen om in 2022, over het boekjaar 2021, een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. Vanaf september 2020 houden we de auditcommissie op de hoogte over het verloop en betrekken we deze commissie in de bestuurlijke kaderstelling.

In 2020 is/wordt gewerkt aan de voorbereidingen om vanaf 2021 invulling te kunnen geven aan de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat we werken aan bewustwording, kaderstelling vanuit de gemeenteraad (i.o.m. de auditcommissie), borging in processen en systemen. Ons doel is de interne beheersing vanaf 01-01-2021 afgestemd te hebben op het kunnen afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording over 2021 in het voorjaar van 2022.

In 2021 zal er uitvoering worden gegeven aan de vastgestelde kaders, taken en verantwoording inclusief de daarbij behorende houding en gedragsaspecten. Met het jaarlijkse, door het college van B&W vastgesteld intern controleplan, wordt de kwaliteit van uitvoering binnen de ambtelijke organisatie beoordeeld. De bevindingen worden met een rapportage aan de directie en het College van B&W gerapporteerd.

Het eindelijk doel is dat in 2022, het college over het boekjaar 2021 een rechtmatigheidsverantwoording kan afgeven, waarbij de accountant deze rechtmatigheidsverantwoording beoordeelt en hierover rapporteert aan de raad in het jaarlijkse accountantsverslag. Hierbij maakt de accountant bij de controlewerkzaamheden van 2021 zoveel mogelijk gebruik van de financiële interne controles op de belangrijkste financiële processen. Deze zijn vastgelegd in het normen- en toetsingskader, wat jaarlijks wordt vastgesteld door het College van B&W.

Procesmanagement

Met de projectmatige introductie van procesmanagement leggen we nog meer de nadruk op de klant. Door het proces te benaderen als een end-to-end-proces, wat niets anders is dan de hele keten van klantvraag tot levering aan de klant te betrekken in het aansturen van het proces, wordt meer nadruk gelegd op het ons juist positioneren ten opzichte van de klant. We introduceren daarbij ook de proceseigenaar, die het geheel van o.a. doelstellingen, mensen, middelen en klantfocus structureel beoordeelt.

Visie op human resource (HR)

Organisatieontwikkeling is een continue doorgaand proces. Dat uit zich bijvoorbeeld in het steeds verder gebruik maken van projectmatig werken en het verder in control zijn van de bedrijfsprocessen. Medio 2019 is een start gemaakt met de visie op HR. Vanuit deze visie worden verschillende activiteiten uitgerold. De visie is gebaseerd op de doelen van de organisatie en de ontwikkeling die de komende jaren op de gemeente Vlissingen afkomen, o.a. de grote uitstroom van 1/3 van het aantal medewerkers de komende 10 jaar, de digitalisering, de arbeidsmarkt en het domeingericht werken. De visie op HR bestaat uit 4 pijlers: 'werkplezier & vitaliteit', 'de organisatie', 'vakmanschap' en 'werkgeversimago'. De pijler 'werkplezier & vitaliteit' richt zich op activiteiten op het gebied van gezondheid, leeftijdsfasebewust personeelsbeleid en flexibiliteit van de medewerker. De pijler 'de organisatie' omvat onder andere de visie op management en het wendbaarder maken van de organisatie. De pijler 'vakmanschap' richt zich op leren & ontwikkelen, innovatief werken, eigenaarschap en dienstverlening. Tenslotte gaan we vanuit de pijler 'werkgeversimago' aan de slag met doelgroepenbeleid (wet banenafpraak, trainees), arbeidsmarktbeleid –en communicatie en samenwerkingsverbanden. Aan de hand van de implementatieplannen, op te leveren in het laatste kwartaal 2020, gaan we in 2021 verder aan de slag met strategische personeelsplanning (SPP), vitaliteit (zeker in relatie tot thuiswerken in verband COVID-19), vervolg arbeidsmarktcommunicatie (waarbij ook aandacht uitgaat naar onboarding).

Interne Communicatie

Ook in 2021 continueren we de interne communicatie-aanpak om ervoor te zorgen dat we steeds beter en duidelijker met onze medewerkers communiceren. Hiervoor gebruiken we sinds enige tijd 4 hoofdthema's als leidraad: Werken aan vertrouwen, maak verbinding, geef erkenning, stimuleer samenwerking & werkplezier.

Om een beeld te krijgen hoe het ervoor staat met de interne communicatie in de organisatie, evalueren we dit tweemaal per jaar door interviews af te nemen met belangrijke interne stakeholders. Hiervan maken we een analyse. Door COVID 19 is het nog belangrijker en nodig om de behoefte en aandachtspunten van onze medewerkers te achterhalen. Zo houden we vinger aan de pols bij wat er intern speelt en leeft en kunnen we bijsturen waar nodig.

Organisatievisie 'Ik bouw aan Vlissingen' Wanneer de strategische visie voor de gemeente Vlissingen is opgesteld, gaan we aan de slag met organisatievisie 'Ik bouw aan Vlissingen'. Hierin speelt interne communicatie een grote rol.

We blijven samenwerken met de Wij@ambassadeurs. Deze groep collegaf's denkt na over organisatieontwikkelingen en houdt de directie een spiegel voor. Zij zijn van groot belang voor de interne communicatie. Ze ondernemen zelf ook initiatieven om met elkaar een positief klimaat te creëren, waarin je fijn kan werken samen met je collega's. Samen werken aan werkplezier!

Informatie/automatisering*Doorontwikkeling I&A samenwerking*

De I&A Samenwerking met Middelburg is de afgelopen jaren gegroeid van puur ondersteunend naar cruciaal voor de primaire processen. De dienstverlening en bedrijfsvoering van beide gemeenten en Orionis als klant van het samenwerkingsverband zijn inmiddels volledig afhankelijk van I&A. De formatie en exploitatie komen echter uit een tijd waarin kostenbesparing lang prevaleerde boven noodzakelijke investeringen in professionalisering en doorontwikkeling. In deze afweging moet de balans hersteld worden, zodat we als organisatie aangehaakt kunnen blijven bij de enorme ontwikkelingen in de digitale wereld om ons heen.

Door allerlei ontwikkelingen wordt de komende jaren steeds meer inzet gevraagd van I&A. Het te beheren areaal is fors gegroeid met nieuwe toepassingen en ook wet- en regelgeving vragen vergaande professionalisering van de I&A Samenwerking. Op dit moment heeft de I&A Samenwerking al een te krappe formatie om de continuïteit voldoende te kunnen waarborgen en te kunnen ondersteunen bij projecten van de beide organisaties. Dat blijkt ook uit benchmarks. De komende jaren wordt de formatie dan ook gefaseerd tot en met 2023 op de noodzakelijke sterkte gebracht en worden interne processen geoptimaliseerd.

Continuering van de huidige situatie zal gaan leiden tot uitval (met gevolgen voor de organisaties en burgers), het niet voldoen aan wet- en regelgeving en/of het afschalen van dienstverlening. Ook COVID-19 heeft aangetoond dat het goed ondersteunen van plaats en tijd onafhankelijk werken noodzakelijk is. De afhankelijkheid van ICT is nu groter dan ooit. Om die reden wordt zowel in Middelburg, Vlissingen als bij Orionis om een noodzakelijke uitbreiding gevraagd. Deze uitbreiding vraagt dus instemming van alle drie de partijen.

Digitale transformatie

In de wereld om ons heen zien we vergaande ontwikkelingen in de informatie- en communicatietechnologie (ICT). Waar mogelijk en handig zetten wij bewezen ontwikkelingen ook in voor onze bedrijfsvoering en dienstverlening, opdat ons werk efficiënt wordt gedaan en onze klanten snel en goed geholpen worden. Voor onze bedrijfsvoering betekent dit, dat steeds meer processen van begin tot eind volledig digitaal worden afgehandeld. In onze dienstverlening bieden we steeds vaker producten online aan, waardoor deze 24/7 beschikbaar zijn. In 2021 zijn de volgende zaken vermeldenswaardig:

- Vervanging zaaksysteem
In 2021 wordt het zaaksysteem vervangen. Hiertoe is in 2020 een aanbestedingstraject gelopen. Uiterlijk 1 december 2021 dient het nieuwe zaaksysteem geïmplementeerd te zijn.
- Aansluiting bij e-depot
Omdat in 2021 een nieuw zaaksysteem wordt geïmplementeerd en in de periode daarna gegevens uit het oude systeem worden overgebracht naar het nieuwe, heeft aansluiting bij het e-depot van het Zeeuws Museum voorlopig geen prioriteit.
- Purchase to pay systeem
Om het gehele traject van bestellen tot betalen digitaal te kunnen ondersteunen willen we over gaan tot de aanschaf van geschikte software daarvoor. Dit traject gaan we opstarten in 2021.
- Digitale handtekening
In 2020 is een onderzoek gestart naar de introductie van een digitale, gecertificeerd handtekening. Hiermee kunnen namens het college of directie brieven ondertekend worden met inachtneming van de eisen van informatiebeveiliging. Bovendien kan dan een aantal processen efficiënter verlopen. In 2021 mondt dit onderzoek mogelijk uit in de daadwerkelijke introductie van de digitale handtekening.
- Digitale publieksdiensten
In 2020 wordt de nieuwe burgerzakenapplicatie geïmplementeerd. Daarmee wordt het mogelijk een groot aantal publieksdiensten digitaal aan te bieden, zoals geboorteaangifte, overlijdensaangifte, aanvraag ID kaart, paspoort of rijbewijs. In 2021 wordt deze e-diensten geïmplementeerd.
- Digitalisering parkeervergunningen
Met de implementatie van een nieuw parkeervergunningensysteem worden parkeervergunningen gedigitaliseerd. Hiermee wordt ook weer een stap gezet naar kentekenparkeren waarmee het op termijn mogelijk wordt de handhaving te digitaliseren (scanauto's).
- Online grafzoeker

Voor burgers wordt het voor de Vlissingse begraafplaatsen mogelijk online op een digitale kaart van de begraafplaats het graf te vinden van hun overleden dierbaren.

Implementeren I-visie en beleid

De I-visie voor Vlissingen en de I&A samenwerking is nog niet vastgesteld. Het doorvertalen naar een meerjarenbeleidsplan wordt voorbereid. Belangrijke onderwerpen daarin zullen zijn professionaliseren van functioneel beheer, werken onder architectuur, digitalisering, datamanagement. Waar mogelijk worden al stappen gezet op dit gebied.

Privacy / Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) / Informatiebeveiliging

In 2020 is de start gemaakt met de nieuwe Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De eerste stap was het in gebruik nemen van een nieuwe governance voor informatiebeveiliging en privacy en een nieuw informatiebeveiligingsbeleid, Privacybeleid en Privacyreglement. Nu gaan we verder met de volgende stap en dat is het starten van de jaarlijkse cyclus voor het verbeteren van de informatiebeveiliging. Een belangrijk onderdeel daarvan is de GAP-analyse voor de BIO. Met deze GAP-analyse bepalen we wat al goed georganiseerd is binnen de gemeente en waar nog verbetering mogelijk is van de informatiebeveiliging.

Vlissingen heeft middels de AVG borgingsmeting (uitgevoerd in maart 2019 en in maart 2020) van de VNG zicht op de behaalde resultaten en een overzicht van de ontwikkelpunten van de AVG gebieden: beleid, processen, organisatorische inbedding, rechten van betrokkenen, samenwerking, beveiliging en verantwoording. Met dit overzicht bepaalt Vlissingen waar privacy al goed georganiseerd is binnen de organisatie en waar nog verdere verbeteringen plaats moeten vinden. In samenwerking met informatiebeveiliging maken we op basis van afgewogen risico's en actuele ontwikkelingen een keuze uit de verbeteringsmogelijkheden.

Huisvesting organisatie - Covid-19

2020 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van het omgaan met de onverwachte gevolgen van COVID-19. De vragen wat betekent dit voor onze dienstverlening en wat betekent dit voor onze manieren van werken hebben centraal gestaan. Eén ding is zeker, terug naar de situatie zoals hij was, is zonder vaccinaties onmogelijk. Door middel van een haalbaarheidsstudie zijn we in september 2020 van dit jaar gestart met het in kaart brengen hoe wij in de toekomst onze dienstverlening willen en kunnen vormgeven en wat dit betekent voor onze manieren van werken op ons gemeentehuis en daarbuiten. Op het moment van schrijven zijn de gevolgen nog niet bekend. Dat er (financiële) consequenties zijn is zeker. Denk bv aan het herinrichten van ruimtes op het gemeentehuis om gasten op een juiste manier te kunnen ontvangen (ook op de langere termijn), het anders inrichten van werkplekken, het anders omgaan met de werklocaties die er nu zijn, het anders inrichten van systemen, het aanpassen van arbeidsvoorwaarden etc. De kans is groot dat de financiële consequenties niet opgevangen kunnen worden binnen de bestaande budgetten. Op het moment dat de haalbaarheidsstudie hier inzicht in heeft gegeven en we overgaan tot uitvoering, informeren we de raad tijdig indien dit nodig is.

Huisvesting Team Stadsbeheer

In 2021 wordt begonnen met de realisatie van één locatie voor Team Stadsbeheer. Ten behoeve van deze nieuwbouw is eerder een investeringsbedrag geraamd, waarbij is aangegeven dat het een globale inschatting onder voorbehoud betreft, op basis van toen beschikbare kengetallen en (destijds nog onvoldoende uitgewerkte) plannen. Inmiddels is met behulp van externe expertise tot een specifieke en actuele raming en programma van eisen gekomen waarbij ook de potentiële opbrengst van de Vredehoflaan is opgenomen (locatie Edisonweg is tegen boekwaarde opgenomen in de grondexploitatie Kenniswerf). De investering is in voorliggende begroting geheel in 2021 opgenomen maar de kapitaallasten zullen vanwege de uitloop in 2022 verspreid over 2 jaar worden opgenomen.

Het opgestelde programma van eisen, bijvoorbeeld het benodigde ruimtebeslag, is afgestemd op het gegeven en de ervaring dat de medewerkers van Team Stadsbeheer ook tijdens de pandemie ter plekke veilig door (moeten kunnen) werken. In combinatie met de gestegen bouwkosten en verwerking van de grondkosten als gevolg van de 'aankoop' uit de Grex Souburg is een bijstelling van de raming naar boven noodzakelijk.

De eerdere taakstelling, gebaseerd op een centrale huisvesting voor Team Stadsbeheer, zal sowieso niet in 2021 gerealiseerd kunnen worden omdat deze nieuwbouw in het gunstigste geval pas begin 2022

voltooid zal zijn. Maar ook is deze destijds onvoldoende realistisch geraamd als gevolg van bijvoorbeeld destijds te lage onderhoudsramingen. De exploitatiekosten van het nieuwe pand, met een realistisch onderhoudsniveau en lagere energiekosten, zijn vergelijkbaar met de huidige situatie. De taakstelling zal vervolgens alsnog worden geadresseerd, in het licht van de nieuwe totale huisvestingsbehoefte.

Door aftrek van de al in de begroting opgenomen exploitatiekosten voor de Vredehoflaan en Edisonweg, een zeer beperkte stijging van de afvalstoffenheffing (kostendeckendheid blijft daarmee 100%) en het gegeven dat over de nieuwe grondwaarde niet wordt afgeschreven, blijven de toekomstige exploitatielasten vergelijkbaar met de huidige situatie. Om tot slot de opbrengst van de Vredehoflaan te kunnen inzetten voor gedeeltelijke dekking van de nieuwe exploitatiekosten, zal in de loop van 2021 de raad een voorstel voor de vorming van een bestemmingsreserve worden voorgelegd.

11.6 Verbonden partijen

Algemeen

Bij de definiëring van het begrip verbonden partijen wordt aangesloten bij het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk **en** een financieel belang heeft.

Financieel belang

Onder een financieel belang wordt verstaan een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bestuurlijk belang

Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, via vertegenwoordiging in het bestuur of via stemrecht. Dit houdt concreet in dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een collegelid, een raadslid of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Bovenstaande betekent dat organisaties waar bijvoorbeeld enkel sprake is van een financieel belang niet worden gezien als een verbonden partij.

Het aangaan van banden met (verbonden) partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbonden partijen zijn over het algemeen opgericht om op een efficiënte wijze publieke taken uit te voeren. Vaak gaat het om samenwerkingsverbanden met andere gemeenten.

Verbonden partijen kunnen zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke organisaties zijn. Publiekrechtelijke organisaties zijn gemeenschappelijke regelingen (GR-en). Privaatrechtelijk kennen we als: stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen.

Gemeenten zijn verplicht hierover in een aparte paragraaf te rapporteren. We geven daarbij aan wat het belang is dat de gemeente heeft, welk publiek belang daarmee wordt gediend en hoe groot dat belang is. Onder publiek belang vallen aspecten in relatie tot de vestiging van nieuwe bedrijven, werkgelegenheid, dividend en/of met het lopen van zo min mogelijk risico. Ook vermelden we welke risico's de verbonden partij oplevert voor de financiële positie van de gemeente.

In het coalitieakkoord hebben we opgenomen dat we mogelijk gemeenschappelijke regelingen willen afbouwen en deze willen onderbrengen in zelfstandige organisaties. Met een heldere structuur en duidelijke resultaatafspraken met de gemeente.

Verder spreken we in het coalitieakkoord de wens uit dat we aandelen in deelnemingen met onvoldoende toegevoegde waarde voor gemeentelijke doelstellingen zo mogelijk verkopen. In lijn daarmee zullen in de periode van het coalitieakkoord de bestaande participaties tegen het licht worden gehouden.

Lijst Verbonden partijen

Verbonden partijen per programma	Bijdragen 2021	Bijdragen 2020
Programma 1 Leefbaarheid		
Afvalstoffenverwijdering Midden- en Noord-Zeeland (OLAZ)	1.064.000	1.030.000
Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD)	333.000	269.000
Veiligheidsregio Zeeland	3.030.536	2.981.437
Stadsgewestelijke brandweer (SGB)	446.500	437.000
Veiligheidscentrum Zeeland B.V.	-	-
Programma 2 Aantrekkelijke Stad		
North Sea Port SE	-	-
Holding Zeeuwse Visveilingen N.V.	-	-
Programma 3 Sociale samenhang		
Orionis Walcheren (uitvoeringskosten)	7.256.000	7.074.400
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)	1.867.430	1.827.803
Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland B.V.	162.000	147.000
Stadsgewestelijk Zwembad Vastgoed B.V.	-	-
College van Zorg en Welzijn	32.721	32.059

Verbonden Partijen**OLAZ**

Publiek- of
privaatrechtelijk
Vestigingsplaats
Doel

Publiekrechtelijk

Kapelle

Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van de afvalstoffenverwijdering, waaronder mede begrepen wordt de zorg voor de vermarkting en verwerking van afvalstoffen en het in stand houden van milieustraten.

Betrokken partijen
Vertegenwoordiging
Financieel belang

Raden en colleges van b&w van de 13 gemeenten in Zeeland.

Eén bestuurslid en één plaatsvervangend lid uit het college van b&w.

- De deelnemers vergoeden aan OLAZ de kosten van het vermarkten en verwerken van afvalstoffen, alsmede dragen bij in de kosten van de regionale milieustraten en in de organisatiekosten van de gemeenschappelijke regeling zelf.
- De vergoeding van de kosten voor het vermarkten en verwerken van afvalstoffen worden jaarlijks bij wijze van voorschot in de begroting berekend; de hoogte van de uiteindelijk aan de gemeente in rekening te brengen kosten is sterk afhankelijk van de omvang/het gewicht van de aangeboden afvalstoffen
- Voor de kosten van de regionale milieustraten (organisatiekosten van de gemeenschappelijke regeling) is een "fixed price" met OLAZ overeengekomen; deze "fixed price" bedraagt voor 2021 € 23,98 per inwoner (was in 2020 per inwoner € 22,68).

Vermogen

Het eigen vermogen 2019: € 412.000 (2018: € 361.000)

Het vreemd vermogen 2019: € 9.973.000 (2018: € 10.247.000)

Resultaat
Raadsprogramma
Ontwikkelingen

Resultaat 2019 € 52.000 (2018: €57.000)

Leefbaarheid

In 2019 heeft O.L.A.Z. besloten gebruik te maken van de mogelijkheid tot deelname aan een 3-jaar durende pilot met nascheiding van plastic- en drankenverpakkingen (PMD). Een 4-tal gemeenten (niet Vlissingen) zullen hiervan gebruik maken. De uitkomsten van de pilot zijn wel mede bepalend voor het besluit van gemeente Vlissingen m.b.t. de keuze bron- of nascheiding in 2020.

In 2018 zijn de aanbestedingstrajecten afgerond voor de vermarkting van gft-afval, oud papier en karton, glas, kunststof verpakkingsmateriaal/drankenkartons.

De evaluatie van deze trajecten heeft plaatsgevonden in 2019. Onderstaande ontwikkelingen zijn van grote invloed op komende aanbestedingstrajecten:

- Rijksoverheid stelt steeds hogere eisen aan afval waardoor verwerkers hogere kosten berekenen.
- Het aantal afvalverwerkers loopt terug waardoor bestaande verwerkers hogere prijzen kunnen rekenen voor het verwerken van hun afval.

(Financiële) risico's

Sinds eind 2019 ontstaat er stagnatie op de afzetmarkten van diverse afvalstromen. COVID-19 zet de afzetmarkten nog verder onder druk.

De financiële bijdrage per inwoner is afhankelijk van de prijsontwikkeling van de in te zamelen afvalstromen. Sinds eind 2019 is er sprake van stagnatie op diverse verwerkingsstromen.

Mede door COVID-19 staan de opbrengsten van bepaalde afvalstromen nogmeer onder druk. Dit leidt afhankelijk van de afvalstroom tot lagere opbrengsten of hogere kosten voor het verwerken van de afvalstroom.

COVID-19 leidt tot hogere kosten bij de milieustraat door o.a. extra inzet personeel. COVID-19 leidt tot meer kilo's afval en dus hogere kosten qua transport en verwerking.

Voor de overname van de ZRD per 2016 zijn leningen afgesloten voor een bedrag van € 5.100.000. Per 30 juni 2017 heeft herfinanciering plaats gevonden van de opgenomen leningen.

Bijdrage bereiken
beleids-doelstellingen
gem Vlissingen

Doelmatige en efficiënte wijze van afvalverwijdering in combinatie met doelmatig en efficiënt beheer van de milieustraat.

REGIONALE UITVOERINGSDIENST ZEELAND (RUD)

Publiek- of
privaatrechtelijk

Publiekrechtelijk

REGIONALE UITVOERINGSDIENST ZEELAND (RUD)

Vestigingsplaats	Terneuzen
Doel	Taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de deelnemende partijen uitvoeren, op het vlak van milieu
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Zeeland, provincie Zeeland en waterschap Zeeuwse Stromen
Vertegenwoordiging	Eén lid in algemeen bestuur
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2021 is € 333.000 (2020: 252.000).
Vermogen	Het eigen vermogen 2019: € 214.500 (2018: € 190.000) Het vreemd vermogen 2019: € 1.526.000 (2018: € 2.961.000)
Resultaat	Resultaat 2019: € 490.000 (2018: € 760.000). Een bedrag van € 144.000 wordt aan de deelnemers uitgekeerd. Een bedrag van € 60.000 wordt in 2020 gebruikt voor de samenwerking tussen de Zeeuwse gemeenschappelijke regelingen en € 286.000 wordt ter versterking toegevoegd aan de algemene reserve.
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	Op 20 maart 2017 heeft het Algemeen Bestuur van de RUD ingestemd met de invoering van de PxQ systematiek. In 2019 is het systeem geëvalueerd. Het dagelijks bestuur van de RUD-Zeeland heeft op 7 augustus 2020 voorstellen gepresenteerd over de toepassing van PxQ vanaf 1 januari 2021. Ook de RUD-Zeeland is volop betrokken bij de voorbereidingen van de invoering van de Omgevingswet. De RUD-Zeeland heeft met 15 overheden in Zeeland te maken. Het is nodig dat de deelnemers zo veel mogelijk op één generieke uitvoeringslijn komen om daarmee de uitvoeringskosten van de RUD-Zeeland zo laag mogelijk te houden. De RUD-Zeeland zet hiervoor in. Uitvoeringstechnisch is het ondoenlijk om 15 specifieke uitvoeringsniveau's in te regelen.
(Financiële) risico's	Kostenstijging als gevolg van strengere landelijke kwaliteitseisen en/of een hoger eigen ambitieniveau
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	Een optimale uitvoering van de basistaken van de gemeente Vlissingen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor onderdelen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet milieubeheer en het Besluit Omgevingsrecht, die wettelijk gezien door de RUD-Zeeland uitgevoerd moeten worden.

VEILIGHEIDSREGIO ZEELAND (VRZ)

Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Middelburg
Doel	De doelstelling van de Veiligheidsregio Zeeland is het behartigen van de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van Brandweerzorg, Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisismangement. De gemeenschappelijke meldkamers voor politie, brandweer en ambulancezorg van Zeeland en Midden- en West Brabant zullen in 2020 worden samengevoegd als onderdeel van een landelijke reorganisatie van de meldkamers, waardoor de meldkamer niet langer deel meer uitmaakt van Veiligheidsregio Zeeland.
Betrokken partijen	Raden en colleges van b&w van alle Zeeuwse gemeenten.
Vertegenwoordiging	De burgemeester in het algemeen bestuur en als agendalid en toehoorder in het dagelijks bestuur.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2021 is € 3.030.536 (2020: € 2.981.000).
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 3.671.000 (2018: € 3.242.000) Het vreemd vermogen 2019 € 34.591.000 (2018: € 35.773.000)
Resultaat	Resultaat 2019 € 891.000 (2018: € 147.000)
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	Norganisatiebreed onderzoek. Het AB wilde hierbij inzicht krijgen in de stand van zaken van de interne organisatie op het gebied van structuur, cultuur, leiderschap en kwaliteit van samenwerking. Het onderzoeksbureau Twynstra & Gudde heeft vervolgens een onafhankelijk organisatieonderzoek uitgevoerd. Naar aanleiding van de rapportage heet het AB de waarnemend directeur opdracht gegeven tot het opstellen van een plan van aanpak dat breed wordt gedragen door de organisatie en het uitvoeren van het noodzakelijke verandertraject. Dit plan van aanpak is inmiddels ook in alle gemeenteraden gepresenteerd onder de naam "Emergo". De uitwerking van dit plan is op dit moment actueel. De gemeenteraden worden meegenomen in dit proces en de ontwikkelingen. De

VEILIGHEIDSGEBIED ZEELAND (VRZ)

(Financiële) risico's	raadsleden hebben ook zitting in een raadsklankbordgroep die mee kunnen praten en denken over de ontwikkelingen in "Emergo". De VRZ heeft de komende jaren grote bezuinigingstaakstellingen te verwezenlijken. Naast deze taakstellingen zijn verhogingen van de gemeentelijke bijdrage zeer waarschijnlijk. De VRZ heeft in een brief van 10 januari 2019, gericht aan het college en tevens toegezonden naar de raad, toegelicht dat het in stand houden van het huidige niveau van veiligheid een kostenverhogend effect heeft voor de begrotingen 2019 en 2020 en voor de meerjarenbegroting VRZ 2019-2023.
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	Op grond van de Wet Veiligheidsregio's en de op de grond van deze wet opgestelde Gemeenschappelijke regeling VRZ 2013 zijn door de dertien Zeeuwse gemeenten aan de VRZ een aantal taken en bevoegdheden in het kader van de advisering, bestrijding en voorkoming van rampen, branden en crises overgedragen. Naast deze taken is de VRZ op grond van diezelfde wet verantwoordelijk voor het instellen en in stand houden van de Brandweer, een meldkamerfunctie en het instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie (GHOR). Deze wettelijke taken moet de VRZ uitvoeren in een, vanuit veiligheidsoogpunt, ingewikkelde regio. Naast de specifieke geografische en infrastructurele kenmerken, wordt in Zeeland met veel vrijwilligers gewerkt die zich inzetten voor de veiligheid in Zeeland. Samen met de andere twaalf deelnemende gemeenten in de VRZ, is het voor de gemeente Vlissingen van belang dat de VRZ op een financieel verantwoorde en met voldoende operationele sterkte de genoemde wettelijke taken kan vervullen. Dit is van groot belang voor de veiligheid van de burgers in Vlissingen en Zeeland.

STADSGEWESTELIJKE BRANDWEER VLISSINGEN - MIDDELBURG (SGB)

Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Middelburg
Doel	De doelstelling van de Stadsgewestelijke brandweer betreft het beheer, onderhoud en instandhouding van de brandweerkazernes binnen het stadsgewest.
Betrokken partijen	Gemeenteraden en colleges van b&w van de gemeenten Middelburg en Vlissingen.
Vertegenwoordiging	De burgemeester en één wethouder in het algemeen bestuur en twee plaatsvervangende leden uit het college.
Financieel belang	De gemeente Vlissingen draagt voor 50% bij aan de begroting van de SGB. De gemeentelijke bijdrage voor 2021 is € 446.500 (2020 € 437.000).
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 363.000 (2018: € 445.000) Het vreemd vermogen 2019 € 10.112.000 (2018: € 10.076.000)
Resultaat	Resultaat 2019 € 162.000 (2018: € 162.000)
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	Bij het overgaan van al het personeel, materieel en materiaal naar de VRZ is afgesproken met alle deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling VRZ dat het eigendom van de gebouwen (kazernes) en het beheer van de brandkranen achterblijft bij de gemeenten. Voor de gemeenten Vlissingen en Middelburg geldt dat deze onderdelen niet in beheer zijn van de afzonderlijke gemeenten, maar bij de SGB. Voor deze, bij de SGB achterblijvende taken, is samen met de gemeente Middelburg een uitvoeringsorganisatie worden ingericht. In het project "Maatwerk in brandweezorg", dat door alle gemeenteraden is vastgesteld, is de doelstelling om te komen tot een toekomstbestendige brandweezorg in Zeeland. Voor wat betreft de SGB blijft een punt van onderzoek de dagbezetting van de post Olympiaweg in Vlissingen. De probleemstelling van dit onderzoek is inmiddels breder getrokken door de VRZ en betreft een onderzoek naar de invulling van zowel de dag - als avond en nachtbezetting binnen Walcheren.
(Financiële) risico's	De voorziening FLO
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	De doelstelling van de Stadsgewestelijke brandweer betreft, na de regionalisering van de brandweer per 1 januari 2014, het door de gemeenten Vlissingen en Middelburg gezamenlijk verzorgen van het gebouwenbeheer van de kazernes en het onderhoud van de brandkranen binnen de SGB.

VEILIGHEIDSCENTRUM ZEELAND B.V. (TRAININGSCENTRUM VLISSINGEN B.V.)

Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen

VEILIGHEIDSCENTRUM ZEELAND B.V. (TRAININGSCENTRUM VLISSINGEN B.V.)

Doel	Het verzorgen van cursussen op het gebied van brandpreventie, -het bestrijden en -beveiligen en de realistische voorbereiding van cursisten op hun taken als (bedrijfs) brandweerman/vrouw of al (bedrijfs)hulpverlener in bedrijven en instellingen.
Betrokken partijen	Gemeente Vlissingen.
Vertegenwoordiging	De gemeente heeft 100% zeggenschap. Het geplaatst aandelenkapitaal bedraagt € 150.000 met een agioreserve van € 822.260.
Financieel belang	De gemeente is 100% aandeelhouder en heeft een landlopende lening verstrekt van € 375.000 (v.j. € 375.000). Daarnaast is een rekening-courant krediet verstrekt. Zowel de aandelen als de lening en rekening-courant zijn in de gemeentelijke administratie geheel voorzien.
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 1.190.000 (2018: € 1.427.508) Het vreemd vermogen 2019 € 784.000 (2018: € 880.000)
Resultaat	Resultaat 2019 € -238.000 (2018: € -276.000)
Raadsprogramma	Leefbaarheid
Ontwikkelingen	Het uitbreiden van de cursuscapaciteit naar andere veiligheids- en overheidsgerelateerde opleidingen.
(Financiële) risico's	De vennootschap staat onder druk door mindere resultaten en liquiditeitstekorten
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	De vennootschap draagt niet direct bij aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente.

NORTH SEA PORT SE

Publiek- of privaatrechtelijk Vestigingsplaats	Privaatrechtelijk Sas van Gent
Doel	Ontwikkeling, uitgifte en beheer van havens, haventerreinen en -faciliteiten, van Vlissingen tot Gent. Verder zorgdragen voor a) een veilige en efficiënte afhandeling van het scheepvaartverkeer, en b) nautische en maritieme orde en veiligheid.
Betrokken partijen	Provincie Zeeland en Oost-Vlaanderen, Stad Gent en gemeenten Borsele, Terneuzen, Vlissingen, Evergem en Zelzate.
Vertegenwoordiging	Gemeente Vlissingen is sinds 1 juli 2019 aandeelhouder in North Sea Port SE, voor 8 1/3 procent. De gemeenten Borsele en Terneuzen zijn dat voor eenzelfde percentage. Provincie Zeeland is 25 procent aandeelhouder in North Sea Port SE. De andere 50 procent van de aandelen SE worden gehouden door Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent en gemeenten Evergem en Zelzate.
Financieel belang	Gemeente Vlissingen heeft, uit het College, één lid in de Algemene vergadering van Aandeelhouders van North Sea Port SE.
Vermogen	Gemeente Vlissingen is sinds 1 juli 2019 aandeelhouder in North Sea Port SE, voor 8 1/3 procent Het groepsvermogen 2019 € 416.533.000 (2018: € 391.255.000) Het vreemd vermogen 2019 € 490.257.000 (2018: € 549.467.000)
Resultaat	Resultaat 2019 € 25.280.000 (2018: € 130.803.000)
Raadsprogramma	Aantrekkelijke stad
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ In 2019 heeft North Sea Port de basis gelegd voor een nieuw strategisch masterplan "Haven met toekomst". Het is de verwachting dat dit plan in 2020 gereed zal zijn. ■ Verwachtingen 2020: de pandemie Covid-19 veroorzaakt in 2020 vermoedelijk een verlaging in de overslag van tien procent en een omzetsderving van € 5 miljoen. Het havenbedrijf probeert deze omzetsderving te compenseren door reductie van de kosten. Teneinde bedrijven tegemoet te komen, heeft North Sea Port een betalingsregeling aangeboden voor de betaling van concessie, erfpacht en huur. Deze regeling heeft een extra cash behoefte van maximaal € 15 miljoen tot gevolg. ■ In 2020 zullen een aandeelhouderstrategie en een evaluatie van de garantstelling gereed komen.
(Financiële) risico's	North Sea Port SE onderkent de volgende risico's. <ul style="list-style-type: none"> ■ Renterisico over rentedragende vorderingen, liquide middelen en rentedragende lang- en kortlopende schulden. Het renterisico van de leningenportefeuille is voor 62 procent afgedekt middels een vaste rente. ■ Kredietrisico's zijn afgedekt middels het sluiten van langjarige kredietovereenkomsten met financiële marktpartijen. Er is geen sprake van prijs- en valutarisico's. Met betrekking tot het liquiditeitsrisico maakt North Sea Port gebruik van meerdere banken om over een verscheidenheid van kredietfaciliteiten te beschikken.

NORTH SEA PORT SE

- Strategische risico's: a) het niet volgens planning kunnen uitgeven van nieuwe terreinen, b) de Brexit, c) geopolitieke issues zoals handelsoorlogen, d) klimaatambities zoals de energietransitie.
- Operationele risico's: a) beschikbaarheid watergebonden terreinen, b) integratie nieuwe fusiebedrijf, c) voldoende gekwalificeerd personeel, d) sanering Thermphos, e) Nieuwe Sluis.
- Financiële risico's: verstrekte garantie door Nederlandse aandeelhouders is maximaal € 460 miljoen ultimo 2019, exclusief de garantstelling voor WarmCO2 ad € 65 miljoen. De financieringspositie bedraagt € 244 miljoen per 31 december 2019. Het risico van overschrijding van de garantiecurve is laag.
- Vennootschapsbelasting: North Sea Port is in onderhandeling met de belastingdienst over de fiscale openingsbalans. De uitkomst hiervan is niet in te schatten.
- Samenwerking met DOW Benelux in Valuepark Terneuzen; doel hiervan is om gezamenlijk de ontwikkeling van de Mosselbanken en de Braakmanpolder ter hand te nemen.
- Borgstelling Valuepark Terneuzen CV; de maximale vreemd vermogenspositie bedraagt € 70,2 miljoen.
- Flushing Service Park; dit betreft een joint venture tussen de North Sea Port SE en Flushing Service Park. Deze joint venture neemt de exploitatie ter hand van 26 ha in Vlissingen-Oost. Het aandeel van North Sea Port hierin is 33,3 procent. North Sea Port SE brengt haar aandelenkapitaal in de vorm van gronden in.
- Sloewarmte BV / CV. Doel hiervan is het realiseren van een warmtekoppeling in het Sloegebied. In december 2014 is hiertoe een vennootschap opgericht. ZSP Beheer BV nam in eerste instantie hieraan voor 33,3 procent deel maar heeft dit in 2016 verlaagd naar 10 procent.

Bijdrage bereiken
beleids-doelstellingen
gem Vlissingen

Gemeente Vlissingen streeft naar nieuwe ontwikkelingen in het zeehavengebied, met nieuwe bedrijven, nieuwe werkgelegenheid en toegevoegde waarde. Havenbedrijf North Sea Port draagt hier in ruime mate aan bij.

HOLDING ZEEUWSE VISVEILING N.V.

Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Holding Zeeuwse Visveilingen N.V. heeft een 100% deelneming in Zeeuwse Visveiling Vlissingen B.V. en een 100% deelneming in Zeeuwse Visveiling Breskens N.V.
Betrokken partijen	Zeeuwse Visveiling Vlissingen B.V., Zeeuwse Visveiling Breskens N.V.
Vertegenwoordiging	De Gemeente Vlissingen heeft 65% van de aandelen van de Holding. Vertegenwoordiging van één wethouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De Gemeente Vlissingen heeft 65% van de aandelen van de Holding.
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 5.479.000 (2018: € 5.738.000) Het vreemd vermogen 2019 € 4.000 (2018: € 0)
Resultaat	Groepsresultaat 2019 € -193.000 (2018: € 263.000)
Raadsprogramma	Aantrekkelijke stad
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zorgen blijven er over de toekomst van de visserij en de visveilingen, mede naar aanleiding van het pulsverbod, de Brexit en de gevolgen van de aanlandplicht. ■ Omzet en resultaat van de visveilingen zullen de komende jaren mogelijk onder druk staan. ■ Directie en Raad van Commissarissen onderzoeken de mogelijkheden van samenwerking / fusie / verkoop.
(Financiële) risico's	De grote afhankelijkheid van de visveiling Breskens van de aanvoer van garnalen maakt de visveiling kwetsbaar voor (financiële) risico's. Voor Vlissingen bestaat het risico van veel jong broed in de zuidelijke Noordzee. De visveiling loopt daarmee het risico dat vissers naar de noordelijke Noordzee vertrekken om aldaar te gaan vissen en de vis vervolgens aan land te brengen bij noordelijker gelegen veilingen. Zorg is er in Vlissingen ook voor de aanlandplicht; het moeten aanvoeren van alle gevangen vis leidt mogelijk tot onwerkbaar situaties op de vloot en in de aanvoerhaven. Extra kosten worden verwacht voor opslag en koeling van vis die niet voor menselijke consumptie verkocht mag worden. Ander punt van zorg is de Brexit. De Nederlandse visvloot is voor een groot deel van Engelse en Schotse visgronden afhankelijk. Verder

HOLDING ZEEUWSE VISVEILING N.V.

Bijdrage bereiken	zijn het verbod op de pulskor en de bouw van windmolenparken op zee volgende bedreigingen voor de visserij.
beleids-doelstellingen	Werkgelegenheid, het ontvangen van dividend en het beperken van risico's zijn redenen waarom een publieke partij aandeelhouder in een bedrijf wil of kan zijn. De werkgelegenheid vanuit de visveiling (in FTE) is op één hand te tellen; de werkgelegenheid vanuit het visserijcluster (toeleverende visserijreders en verwerkende visindustrie) is groter.
gem Vlissingen	

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING ORIONIS WALCHEREN

Publiek- of privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Orionis Walcheren is uitvoeringsorganisatie van de gemeenten op Walcheren voor de taken op het gebied van de Participatiewet (PW, IOAW, IOAZ, BBZ, WSW) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Daarnaast voert Orionis Walcheren een voornaam deel van het minimabeleid uit (minimaregelingen). Orionis Walcheren ondersteunt inwoners die een beroep doen op de Participatiewet met hun ontwikkeling en begeleiding naar werk. Zodat deze inwoners weer zo spoedig mogelijk in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien en zo veel mogelijk meedoen in de samenleving. Inwoners die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben voor hun levensonderhoud, kunnen een beroep doen op Orionis Walcheren voor inkomens- en/of bijstandsvoorzieningen.
Betrokken partijen	Raden en colleges van b&w van Veere, Vlissingen en Middelburg.
Vertegenwoordiging	Eén bestuurslid DB (vz) en drie AB leden uit het college gemeente Vlissingen.
Financieel belang	Bijdrage in de uitvoeringskosten, in aandeel gebaseerd op het aantal bijstandsccliënten en het aantal inwoners per deelnemende gemeente. De gemeentelijke bijdrage van Vlissingen voor 2021 is € 7.256.000 (2020: € 7.074.000)
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 707.000 (2018: € 940.000) Het vreemd vermogen 2019 € 28.986 (2018: € 34.851.000)
Resultaat	Resultaat 2019 € 707.000 (2018: € 940.000)
Raadsprogramma	Sociale Samenhang
Ontwikkelingen	In 2020 hebben de Walcherse gemeenten extern onderzoek(en) laten uitvoeren naar de taken die Orionis Walcheren voor de gemeenten uitvoert. Het onderzoek richtte zich op de vraag op welke wijze de gemeente kan komen tot een betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de Participatiewet, schuldhulpverlening en het minimabeleid. De "Quick scan Orionis" heeft belangrijke aanknopingspunten opgeleverd, die we hebben uitgewerkt in een plan van aanpak, waarmee we in 2021 concreet aan de slag gaan. Aan de hand van het verkregen inzicht en advies uit de externe doorlichting gaan we op de genoemde terreinen wezenlijke verbeteringen van efficiency en effectiviteit doorvoeren en verdere optimalisatie realiseren. De belangrijkste verbeteracties die we implementeren, richten zich kortweg op 3 hoofdthema's: het terug invulling geven van de beleidsregisserende rol door de gemeente, verbetering van het rendement en bedrijfsconcept van het Werkleerbedrijf en het komen tot van een toekomstbestendige organisatie en uitvoering van taken passend binnen het integraal sociaal domein. De coronamaatregelen hebben een enorme impact op de economie en de arbeidsmarkt. De werkloosheid is daardoor fors toegenomen. Afhankelijk van de duur en intensiteit van de maatregelen, zal dit ook in 2021 zijn effect hebben. De verwachting is dat als gevolg van Covid-19 in 2021 het aantal bijstandsgerechtigden zal toenemen, evenals het aantal inwoners dat beroep zal doen op schuldhulpverlening en minimaregelingen.
(Financiële) risico's	De Rijksbijdrage voor bijstandsuitkeringen (Buig) is de afgelopen jaren niet toereikend gebleken. Voor compensatie van een deel van het tekort heeft de gemeente de afgelopen jaren beroep kunnen doen op een vangnetregeling. Tevens is sprake van een verlieslatende exploitatie (verder afnemend rendement) van het Werkleerbedrijf.
Bijdrage bereiken	Het toeleiden naar werk of participatie en het bieden van inkomensondersteuning, zodat inwoners weer zelf in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien en geen beroep meer hoeven te doen op de Participatiewet (bijstand). Voorzien in een passende werkomgeving voor mensen die zijn aangewezen op een beschutte werkplek. Dit alles binnen de daarvoor beschikbaar gestelde Rijksmiddelen.
beleids-doelstellingen	
gem Vlissingen	

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING GEMEENTELIJKE GEZONDHEIDSDIENST ZEELAND (GGD)

Publiek- of privaatrechtelijk Vestigingsplaats Doel	Publiekrechtelijk Goes Het openbaar lichaam is ingesteld om gezamenlijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van de Wet publieke gezondheid, de Wet veiligheidsregio's, de Wet op de lijkbezorging, de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Wet Kinderopvang.
Betrokken partijen Vertegenwoordiging Financieel belang	Raden en colleges van B&W van alle Zeeuwse gemeenten. Eén bestuurslid en één plaatsvervangend lid uit het college. Bijdrage naar rato van het aantal inwoners op 1 januari voorafgaand aan het desbetreffende begrotingsjaar zoals door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd. De gemeentelijke bijdrage voor 2021 is € 1.867.430 (2020: € 1.828.000)).
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 5.448.000 (2018: € 5.005.000) Het vreemd vermogen 2019 € 18.769.000 (2018: € 22.431.000)
Resultaat Raadsprogramma Ontwikkelingen	Resultaat 2019 € 621.000 (2018: € 653.000) Sociale Samenhang Door de corona-pandemie heeft de GGD in 2020 voor een groot deel als crisis-organisatie gefunctioneerd. Een groot deel van de taken die met de corona-pandemie samenhangen zullen in 2021 gecontinueerd moeten worden. De GGD werkt er aan om deze extra taken zo te organiseren dat ook de reguliere taken in 2021 zoveel mogelijk uitgevoerd kunnen worden. Door de gevolgen van de corona-pandemie op de betrokken organisaties is de verkenning van de samenwerkingsmogelijkheden tussen GGD, RUD en VRZ stil komen te liggen. Dit is eind 2020 weer opgestart. In 2021 worden de resultaten van de verkenning verwacht en zal hier besluitvorming over plaatsvinden. Op basis van de in 2017 vastgestelde visie op huisvesting heeft de GGD verschillende scenario's voor toekomstige huisvesting uit laten werken. Besluitvorming over huisvesting is 'on-hold' gezet in afwachting van de uitkomsten van de verkenning van de samenwerkingsmogelijkheden GGD/RUD/VRZ en het traject Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein.
(Financiële) risico's	De realisatie van de bezuinigingen. Laag weerstandsvermogen. Onvoorspelbaarheid van de ontwikkeling van de corona-pandemie brengt onzekerheden over extra taken met zich mee. In 2020 zijn opnieuw incidenteel extra middelen voor Veilig Thuis beschikbaar gesteld om het toegenomen aantal meldingen te kunnen verwerken en wachtlijsten niet verder te laten oplopen. Een werkgroep is ingesteld om een voorstel uit te werken om het toegenomen aantal meldingen op te kunnen vangen. Hierbij wordt naar verbetering van processen, samenwerking en eventueel benodigde extra incidentele of structurele middelen gekeken voor 2021 en verder.
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	De GR GGD geeft uitvoering aan de taken vanuit de Wet Publieke Gezondheid, het gaat hierbij vooral om collectieve preventie, infectieziektenbestrijding en jeugdgezondheidszorg. Het onderdeel Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland geeft samen met de gemeenten invulling aan de vastgestelde Visie op het Specialistisch Zorglandschap en heeft als basistaken onder andere het gezamenlijk inkopen en contracteren van zorg-in-natura voor jeugdhulp. Door beheer en implementatie van de VerwijsIndex werkt de GGD aan informatieuitwisseling tussen (jeugd)hulpverleners. Met Veilig Thuis wordt voorzien in een advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

GEMEENTELIJKE VERVOERSCENTRALE B.V.

Publiek- of privaatrechtelijk Vestigingsplaats Doel	Privaatrechtelijk Terneuzen Organiseren en regisseren van maatschappelijk- en leerlingen vervoer (Sociaal Domein) op Walcheren.
Betrokken partijen	Aandeelhouders zijn het Samenwerkingsverband Collectief vervoer Zeeuws-Vlaanderen, het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio, de gemeenten Vlissingen, Veere, Middelburg en Goeree-Overflakkee en de Provincie Zeeland.

GEMEENTELIJKE VERVOERSCENTRALE B.V.

Vertegenwoordiging	Via Algemene aandeelhoudersvergadering
Financieel belang	In 2015 heeft de gemeente 2.000 preferente aandelen gekocht voor € 0,34
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € niet beschikbaar (2018: € 427.000) Het vreemd vermogen 2019 € niet beschikbaar (2018: € 348.000)
Resultaat	Resultaat 2019 -/- € 49.824 (2018: € 13.001)
Raadsprogramma	Sociale Samenhang
Ontwikkelingen	De GVC voert de regie van het Wmo-vervoer en het leerlingenvervoer sinds november 2015. Het huidige contract met de vervoerders voor het leerlingenvervoer loopt tot 1 augustus 2021. De voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding zijn in de tweede helft van 2020 gestart.
Risico's	Geen risico's uit hoofde van aandeelhouderschap anders dan normale risico's. De Gemeente Vlissingen kan niet mede-aansprakelijk worden gesteld voor een eventueel tekort of verlies. Verder heeft de GVC normale bedrijfsvoeringsrisico's uit hoofde van het aansturen van het doelgroepenvervoer bijvoorbeeld toename van personeelskosten bij uitbreiding van de formatie, investeringen in ICT of een hogere BTW.
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	De taak van de GVC is om een bijdrage te leveren aan de doelmatigheid en de kwaliteit van het doelgroepenvervoer.

STADSGEWESTELIJK ZWEMBAD VASTGOED B.V.

Publiek- of privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	Het beheren en (doen) exploiteren van zwembadgebouwen alsmede het financieren daarvan.
Betrokken partijen	Gemeente Vlissingen en gemeente Middelburg.
Vertegenwoordiging	De gemeente heeft zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders ter grootte van het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal (de helft van € 90.000). Tevens één directeur in de directie.
Financieel belang	De gemeente draagt bij in het exploitatietekort van de BV op basis van de verhouding 50-50 met de gemeente Middelburg.
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 277.000 (2019: € 277.000) Het vreemd vermogen 2019 € 11.728.000 (2018: € 12.166.000)
Resultaat	Resultaat 2019 € 0 (2018: € -10.000)
Raadsprogramma	Sociale Samenhang
Ontwikkelingen	Het jaar 2019 heeft met name in het teken gestaan van reguliere onderhoudswerkzaamheden aan het zwembad, conform de onderhoudsbegroting. Deze werkzaamheden zijn vertaald naar het investeringsoverzicht 2019.
(Financiële) risico's	Bijdragen in een eventueel exploitatietekort.
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	Het samen met de gemeente Middelburg in stand houden van het Vrijburgbad draagt bij aan het realiseren van de sportdoelstellingen van de gemeente Vlissingen. Door te zorgen voor goede sportfaciliteiten in de gemeente, en deze voor betaalbare tarieven beschikbaar te stellen, zorgen we er voor dat zoveel mogelijk inwoners kunnen sporten en bewegen.

College van Zorg en Welzijn (CZW)

Publiek- of privaatrechtelijk	onderdeel van de GR SVWO
Vestigingsplaats	Goes
Doel	Beleidsmatige afstemming en uitvoering van de centrumtaken Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Beschermd Wonen binnen de regio Zeeland
Betrokken partijen	Portefeuillehouders van de 13 Zeeuwse Gemeenten en college en gemeenteraad gemeente Vlissingen
Vertegenwoordiging	Een collegelid neemt deel in stuurgroep CZW-bureau (vz) en College Zorg en Welzijn (lid)

College van Zorg en Welzijn (CZW)

Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage in de uitvoeringskosten voor 2021 is € 32.721 (2020: € 32.000).
Vermogen	Het eigen vermogen 2019 € 85.911 (2018: € 85.481) Het vreemd vermogen 2019 € 6.182.000 (2018: € 2.710.455)
Resultaat	Resultaat 2019 € 0 (2018: € 0)
Raadsprogramma Ontwikkelingen	Sociale Samenhang De doordecentralisatie van de Maatschappelijke Opvang is met 4 jaar uitgesteld. Gemeenten hebben onderling afgesproken dat zowel met betrekking tot Beschermd Wonen als de Maatschappelijke Opvang de inhoudelijke doorontwikkeling wordt voorgezet. In 2019 zijn er met de 13 regiogemeenten afspraken gemaakt over wat we Zeeuws blijven doen en wat niet.
(Financiële) risico's	Kostenoverschrijdingen van de centrumgemeente taken komen voor rekening en risico van centrumgemeente Vlissingen.
Bijdrage bereiken beleids-doelstellingen gem Vlissingen	De Zeeuwse gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor de opvang van kwetsbare inwoners. Daarnaast stromen cliënten door naar een ambulante zorgtype wanneer zij hier klaar voor zijn. Bovendien vallen zij niet terug naar een intramurale setting.

11.7 Grondbeleid

Voor de bestaande ontwikkelingen is een grondexploitatie opgesteld. Deze grondexploitaties worden twee keer per jaar herzien en ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. In deze programmabegroting is de 2e herziening 2020 verwerkt.

Grondbeleid

Het grondbeleid bestaat uit verschillende instrumenten die de gemeente heeft om de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente te realiseren. Daarbij staat de grondexploitatie centraal. Het grondbeleid spreekt zich met name uit over welke rol de gemeente in de grondexploitatie wil spelen. Het kader voor het in de gemeente Vlissingen te voeren grondbeleid is vastgelegd in de geactualiseerde Nota Grondbeleid, zoals deze in 2013 door de Raad is vastgesteld. Het grondbeleid is dienstbaar aan het ruimtelijke beleid en aan het sectorale beleid met betrekking tot onder andere wonen, werken en recreëren. Het grondbeleid staat dus niet op zichzelf. De instrumenten van het grondbeleid worden ingezet om de inhoudelijke doelen van de gemeente op de onderscheiden beleidsterreinen te realiseren.

Beleid

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt bij voorkeur een passief (facilitair) grondbeleid gevoerd, met als doel het minimaliseren van risico's en een evenwichtige cashflow. Bij bestaande ontwikkelingen blijft een actief grondbeleid gehandhaafd, met als doel het maximaliseren van de opbrengst van ingezette ontwikkelingen.

Organisatie

- Raad: de Raad stelt kaders door vaststelling van structuur- en woonvisie met uitvoeringsprogramma, het grondbeleid, de jaarlijkse begrotingscyclus met beschikbaar stellen budgetten, de grondexploitaties die 2 x per jaar geactualiseerd worden en de jaarlijkse vaststelling van de grondprijzen.
- College van B&W: het college is verantwoordelijk voor het behalen van de resultaten uit de structuur- en woonvisie door uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma, binnen de gestelde kaders en met de beschikbare budgetten. Daarover geeft zij een periodieke verantwoording aan raad. Afwijkingen en beslissingen met verstrekende gevolgen worden aan de raad voorgelegd.
- Ambtelijke organisatie: de ambtelijke organisatie voert het uitvoeringsprogramma uit, binnen de gestelde kaders en de sturing van het college. Dit gebeurt binnen het planontwikkelingsproces.

Herzieningen

In overleg met de toezichthouder en de inspecteur van het ministerie van Binnenlandse Zaken is bij de 2e herziening 2015 een duurzame herziening opgesteld met een meerjarige acceptabel risicoprofiel. Hierbij is ook een externe toets uitgevoerd op de vertaling van de bevolkingsprognose en woningmarktbehoefte, naar de waardebepalings in de grondexploitaties, de gebruikte parameters en de vertaling naar meerdere risicoprofielen. Bij de 1e herziening 2016 is dit proces formeel vastgesteld.

Daarnaast is door de inspecteur van het ministerie van Binnenlandse Zaken aangeven dat de grondexploitaties moeten worden ontvlecht van de algemene begroting. Dit houdt voornamelijk in dat er geen bijdragen meer vanuit de algemene begroting naar de grondexploitaties gaan, bovenwijkse voorzieningen uit de grondexploitaties worden genomen en worden geactiveerd en de verliesvoorziening voor grondexploitaties tegen eindwaarde wordt opgenomen.

Voor het verkrijgen van een maximale transparantie wordt ieder jaar over de grondexploitaties gerapporteerd:

- Twee keer per jaar een reguliere rapportage, de 1e en de 2e herziening. Kern is de paragraaf grondbeleid met daarin per project de vermelding van de voortgang, de afwijkingen en de planning.

Grondexploitaties

Voor de volgende plannen is een grondexploitatie opgesteld, per plan is een korte beschrijving en het jaarplan van 2021 opgenomen:

11.

PARAGRAFEN

Scheldekwartier	Zie paragraaf 'Majeure Projecten'.
Souburg-Noord	Dit betreft een uitbreidingslocatie ten noorden van Oost-Souburg voor de realisatie van ca. 230 woningen. Het merendeel van fase 1 is inmiddels gerealiseerd.
Jaarplan 2021	Afronding woonrijp maken fase 1 (2e kwartaal) Woonrijp maken Valkhof (2e kwartaal) Aanleg waterpartij (1e en 2e kwartaal) Afronding aanleg geluidswal Bouwrijp maken fase 2 (start 1e kwartaal) Start bouw fase 2, incl. gedeeltelijke overdracht gronden (3e kwartaal) Inrichten park waterpartij t.h.v. fase 1.
Claverveld	Dit betreft een uitbreidingslocatie tussen Vrijburg en West-Souburg voor de realisatie van ca. 160 woningen.
Jaarplan 2021	Fase 1: Uitvoeren woonrijp maken Continueren verkoop vrije bouwkavels (3) Opleveren en overdragen naar regulier beheer Fase 2: Continueren verkoop woningen en vrije bouwkavels Opleveren bouwrijpe gronden Onherroepelijk bestemmingsplan Levering eerste gronden ten behoeve van bouw woningen Start realisatie woningen
Beatrixlaan	Dit betreft een inbreidingslocatie rond de Beatrixlaan voor de realisatie van ca. 70 woningen. Het merendeel hiervan (59 woningen) is inmiddels gerealiseerd. Het project wordt in 2021 afgerond.
Jaarplan 2020	Oplevering van het plan en projectevaluatie (2e helft 2021).
Verlengde Bonedijkestraat	Dit betreft een inbreidingslocatie in het Middengebied. Hier is in 2019 / 2020 een kleinschalig woonproject voor dementerende ouderen gerealiseerd. In 2020 wordt dit plan afgerond door het woonrijpmaken van de resterende groenvoorziening
Jaarplan 2021	N.v.t.
Lammerenburg III	Als vervolg op de aanwezige vrijstaande woningen aan de Lammerenburgweg is in 2018 overeenstemming bereikt met Zeeuws Vastgoed b.v. over de over de realisatie van 7 à 8 woningen op de hoekkavel Vlissingsestraat/Lammerenburgweg. Eén woning is inmiddels opgelverd.
Jaarplan 2021	De verwachte verkoopplanning bedraagt 3 woningen in 2021. In 2022 dienen dan de resterende 3 kavels verkocht te worden. Voorbereiding en (enkel bij een gunstig verkoopscenario/ nagenoeg alle woningen verkocht) start realisatie van het woonrijp maken van de Lammerenburgweg III. Aanleg groenstrook Wildbaan.
Kenniswerf	De Kenniswerf ontwikkelt zich steeds meer tot een aantrekkelijke omgeving om in te ondernemen, te werken en waar mogelijk te wonen. Samenwerking tussen de 3 'O's (ondernemers, onderwijs en overheid) staat er centraal, krachten worden gebundeld en kennis wordt gedeeld! Voor 4 deelgebieden binnen het totale projectgebied zijn grondexploitaties ingesteld. Op basis van de collegeopdracht Kenniswerf wordt uitvoering gegeven aan deze grondexploitaties.
Jaarplan 2021	Inspraak- en besluitvormingsfase partiële herziening bestemmingsplan Kenniswerf Oost (KW2) en Binnenhavens (KW3 en KW4) inclusief beeldkwaliteitsplan. Behandeling in college en raad in het 2e kwartaal 2021. Bouwrijp maken, saneren en aanleg van de binnenplanse infrastructuur (KW1 en KW2). Afronding uitvoeringsfase deelproject omgeving Lasloods (KW3) en deelproject omgeving Oceanwide (KW4). Gereed naar verwachting eind 2e kwartaal 2021.

	<p>De interesse die er op dit moment is in afname van bedrijfsgronden zal leiden tot een aantal grondverkoppen waarvan de effectuering zal plaatsvinden in 2021. Dit betreft in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 2 kavels Edisonweg Noord (KW1, verkoop via makelaar) ■ 2 kavels omgeving Witte Huis (KW2) ■ 1 kavel omgeving Lasloods (KW3) ■ 2 kavels aan de Visserijkade (KW4) <p>Voor bovengenoemde verkopen wordt het bouwrijpmaken en indien nodig het saneren voorbereid en uitgevoerd in 2021. In beeld brengen aanwezigheid Japanse Duizendknoop langs het spoor en zo nodig verwijderen c.q. beheersmaatregelen nemen (KW2). Sloop oude steigers en verdere inrichting 2e Binnenhaven omgeving Lasloods (KW3).</p>
Buitenhaven III	Bedrijventerrein ten oosten van de Buitenhaven (binnendijks) aan de Poortersweg.
Jaarplan 2021	N.v.t. het plan wordt in 2020 afgerond
Bedrijventerrein Souburg fase 1 en 2	Bedrijventerrein direct ten zuiden van de A58
Jaarplan 2021 fase 1	Levering van het (resterende) terrein ten behoeve van de nieuwe gemeentewerf. Per 1-1-2022 kan dan de grex afgesloten worden.
Jaarplan 2021 fase 2	Verkoop van bedrijfskavels en daarbij behorende werkzaamheden (onderzoeken, contractvorming, procedures, vergunningen). Planning: Q1-Q4 Wijzigingsplan voormalig wegtracé Veerhavenweg (verkeersbestemming wijzigen in bedrijven). Planning: Q4 Overdracht grond Veerhavenweg aan North Sea Port ten behoeve van uitbreiding activiteiten Buitenhaven. Planning: Q3
Spuikom	Een open gebied tussen de boulevards en de binnenstad met een beoogde invulling met onderscheidende functies (leisure en recreatie) in een groene setting.
Jaarplan 2021	Vaststelling 'notitie van uitgangspunten' voor de Visie op de Spuikom door de gemeenteraad (1e kwartaal 2021); Ontwerp Visie op de Spuikom (gereed voor inspraak) ter besluitvorming aan college (2e kwartaal 2021) Visie op de Spuikom ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad (4e kwartaal 2021) met inbegrip van voorstel op hoofdlijnen ten behoeve van herijken financiële en programmatische kaders in grondexploitatie 'Spuikom' bij 1e herziening grondexploitaties 2022.
Vrijburg West	Deze locatie ten westen van het sportpark Vrijburg kan ingezet worden voor sport en maatschappelijk.
Jaarplan 2021	Nog geen planning 2021 opgesteld, deze is afhankelijk van de uitkomsten van de heroriëntatie die in 2020 wordt uitgevoerd.

11.8 Financiering

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) kent als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze. Het doel is het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van de transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van de renterisico's. Het beheersen van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, het afsluiten van geldleningen en het uitzetten van gelden. Gemeenten zijn daarnaast verplicht om een treasurystatuut op te stellen. Met het treasurystatuut beogen we de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen en de transparantie van de processen te verbeteren. Het gemeentelijk beleid ligt vast in het treasurystatuut. Het treasurystatuut is in 2020 vernieuwd.

Renteontwikkeling

Voor de uitvoering van het treasurybeleid is het belangrijk om de renteontwikkelingen te volgen. De rentevisie van de gemeente Vlissingen is gebaseerd op de verwachtingen van diverse financiële instellingen. In maart 2016 is het rentetarief door de Europese Centrale bank op het historisch lage tarief van 0,0 % bepaald. De vooruitzichten blijven onzeker als gevolg van de aanhoudende spanningen op de financiële markten. Op dit moment worden die veroorzaakt door covid-19. De verwachting is dat de Europese Centrale Bank (ECB) een ruim monetair beleid zal blijven voeren. De depositorente van de ECB is in september 2019 verlaagd naar -0,5%. De rentetarieven voor langlopende leningen zullen naar verwachting op termijn wat oplopen.

Renterisicogevoeligheid

De huidige leningportefeuille van de gemeente bestaat uit leningen die allemaal een vast rentepercentage hebben voor de gehele looptijd van de lening. Renteschommelingen binnen de huidige leningportefeuille treden daardoor niet op. Voor leningen die nog aangetrokken worden, is in de begroting rekening gehouden met een hoger rentepercentage, dan waarvoor deze leningen op dit moment aangetrokken kunnen worden. Dit om mogelijke rentestijgingen op te kunnen vangen. Vanwege de forse rentedalingen van de afgelopen jaren is er voor gekozen om voor het aantrekken van nieuwe langlopende leningen in de begroting 2021 uit te gaan van een percentage van 1,0% voor 2021 en voor 2022 en verder voor een rentepercentage van 2%.

Renterisicobeheer

Het renterisico is het volume aan uitstaande schuld dat in een jaar aan renteherziening onderhevig is. In de wet FIDO zijn eisen gesteld aan het maximum aan renterisico. Dit komt tot uitdrukking in de kasgeldlimiet voor leningen met een looptijd tot 1 jaar, en de renterisiconorm voor leningen met een looptijd vanaf één jaar. Deze normen bepalen de ruimte voor de gemeente om verantwoord te financieren.

Kasgeldlimiet

De wettelijke toegestane omvang van de kasgeldlimiet is gelijk aan het bedrag ter grootte van een percentage van de jaarbegroting bij aanvang van het dienstjaar. Dit percentage is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden. Het percentage voor de gemeente is voor 2021 vastgesteld door de Rijksoverheid op 8,5%. De gemeente heeft voor 2021 een kasgeldlimiet van € 21,7 miljoen (8,5% van € 255,7 miljoen). Voor 2022, 2023 en 2024 zal de kasgeldlimiet op basis van deze begroting respectievelijk € 21,1 miljoen, € 20,7 miljoen en € 20,6 miljoen bedragen. De doelstelling is om optimaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld momenteel relatief goedkoper is dan lang geld. Indien de kasgeldlimiet wordt overschreden, dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld. De provincie Zeeland houdt hier toezicht op. Het bedrag van de kasgeldlimiet is het maximale bedrag dat de gemeente aan kort geld mag lenen.

Renterisiconorm

De Wet FIDO heeft aan het beperken van renterisico's een wettelijk kader toegevoegd in de vorm van een renterisiconorm. Met deze renterisiconorm wordt een kader gesteld om de opbouw van de leningenportefeuille dusdanig te spreiden dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. In de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is bepaald dat de renterisiconorm maximaal 20% van het begrotingstotaal mag zijn.

De renterisiconorm is als volgt berekend:

Bedragen * € 1.000.000	2021	2022	2023	2024
Begrotingstotaal	255,7	248,4	243,2	242,6
Norm 20%	51,1	49,7	48,6	48,5
Aflossingen en renteherzieningen				
<i>Aflossingen</i>	29,9	24,3	38,8	20,8
<i>Renteherziening</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Ruimte onder renterisiconorm	21,2	25,4	9,8	27,7

Financiering

In de behoefte aan geldmiddelen voor de financiering van de uitgaven voorziet de gemeente in het aantrekken van kortlopende en langlopende (vaste) geldleningen. Hierbij houden we rekening met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Er zijn criteria die meewegen bij de keuze voor een bepaalde financieringswijze.

De volgende criteria worden gehanteerd:

- Financiering geschiedt tegen de laagste kosten.
- We houden rekening met de renterisiconorm.

Bij het aantrekken van langlopende leningen, lenen we tegen een vast rentepercentage over de gehele looptijd. In het treasury statuut staat de mogelijkheid voor het gebruik van derivaten open. Hiervan zal alleen bij uitzondering gebruik gemaakt worden en altijd advies van een extren deskundige worden ingeroepen.

Bij het opstellen van de begroting 2021 is gebruik gemaakt van de rentenotitie commissie BBV van juli 2017 en de notitie grondbeleid in begroting en jaarverslaglegging van juli 2019. Hierin is bepaald dat het gemiddelde rentepercentage van de totale financiering berekend moet worden over de grondexploitatie en dat projectfinanciering rechtstreeks ten laste komt van het project. De specifieke langlopende leningen voor het Scheldekwardistrict zijn aangemerkt als projectfinanciering. De rentekosten die nadien nog overblijven moeten worden doorberekend aan de overige investeringen.

Zie het volgende schema.

11.

PARAGRAFEN

Renteschema 2021 (x € 1.000)			
De externe rentelasten over de korte en lange financiering			5.155
De externe rentebaten		-/-	30
Totaal door te rekenen externe rente			5.125
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	892	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-/-	3.363	
		-/-	4.255
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			870
Rente over eigen vermogen		+/+	-
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		+/+	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			870
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	849
Renteresultaat op het taakveld treasury			21

De rente die toe berekend wordt aan de overig investeringen is berekend door de totale toe te rekenen rente te delen door de totale boekwaarde van de overige investeringen. Deze rente wordt het omslagpercentage genoemd en komt voor het begrotingsjaar 2021 op 0,6%. Dit is een afgerond rentepercentage waardoor er een renteresultaat ontstaat binnen het taakveld treasury. De omslagrente voor 2022, 2023 en 2024 zijn op basis van deze primaire begroting berekend op respectievelijk 0,9%, 1,0% en 1,1%.

Financieringspositie en rentekosten

De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de leningenportefeuille. De liquiditeitsbegroting voor 2021 laat een liquiditeitsbehoefte zien. Op basis van de berekende kasgeldlimiet voor 2021 kan dit niet opgevangen worden met korte financiering en worden er langlopende geldleningen aangetrokken.

De rentekosten voor de gemeente staan voor een groot gedeelte al vast. Van de leningen die reeds aangegaan zijn, is exact te bepalen hoeveel rente deze leningen kosten in het begrotingsjaar. Deze rentekosten worden begroot op de post rente langlopende geldleningen. Voor 2021 is dat een bedrag van € 5.011.000. In dit bedrag is niet opgenomen de rente van de nog af te sluiten leningen in 2020 en 2021. Dit bedrag is opgenomen als rente kort lopende geldleningen voor € 135.000. Voor de rente van de roodstand op de bankrekening is een bedrag opgenomen van € 9.000. De rentebaten zijn € 30.000. Van het totaal bedrag aan rente over 2021 ad € 5,1 mln wordt €4,2 mln doorberekend aan de grondexploitatie (inclusief Scheldekwartier) en € 0,9 miljoen aan de programma's en kostenplaatsen.

Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balansen zijn als volgt:

ACTIVA	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024
				164.565	166.652	166.877
				4.102	4.100	4.098
				168.667	170.752	170.975
				3.480	-1.471	-3.960
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>				9.691	9.691	9.691
				36	36	36
				19.635	19.635	19.635
				32.842	27.891	25.402
				201.509	198.643	196.377
	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024
				-102.757	-100.952	-98.934
				-	-	-
				10.043	9.988	9.933
				39.583	39.520	39.457
			23.019	33.834	42.454	49.393
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd groter of gelijk dan 1 jaar</i>	204.774	204.995	196.882	192.676	180.373	168.106
Totaal vaste passiva	157.085	164.648	167.023	173.379	171.384	167.955
Vlottende passiva						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	19.493	18.536	13.378	13.161	12.291	13.454
<i>Overlopende passiva</i>	14.968	14.968	14.968	14.968	14.968	14.968
Totaal vlottende passiva	34.461	33.504	28.346	28.129	27.259	28.422
Totaal passiva	191.546	198.152	195.370	201.508	198.643	196.377

Bij de bepaling van de geprognosticeerde balans is rekening gehouden met een tekort sociaal domein en werk & inkomen. Dit is afhankelijk van een eventuele aanvullende uitkering artikel 12 die bepaald wordt op basis van de komende artikel 12 rapporten en de hieruit volgende beschikking.

Ontwikkeling leningenportefeuille opgenomen en verstrekte langlopende geldleningen

Opgenomen geldleningen

De geprognoseerde omvang van de opgenomen langlopende geldleningen bedraagt per 1 januari 2021 circa € 204.995.000. Dit is een daling ten opzichte van 1 januari 2020 van circa € 8 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de bijdrage art.12.

Op basis van **deze primaire begroting** is de verwachting dat de stand van de leningportefeuille eind 2021 circa € 196.882.000 zal bedragen. Met daarnaast nog circa € 13 miljoen aan korte financiering.

Uitgegeven geldleningen:

Gelet op het verwachte financieringstekort worden geen gelden voor de korte of middellange termijn uitgezet. In het verleden zijn wel leningen verstrekt in het kader van de publieke taak.

De geprognoseerde omvang van de uitgegeven langlopende geldleningen bedraagt per 1 januari 2021 circa € 1,4 miljoen.

Schatkistbankieren

Per eind 2013 moeten gemeenten verplicht schatkistbankieren. Dit betekent dat de gemeente haar tegoeden dient aan te houden bij het Ministerie van Financiën, met uitzondering van een drempelbedrag. Dit drempelbedrag is voor gemeenten bepaald op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Vlissingen komt het drempelbedrag voor 2021 uit op € 1,9 miljoen.

De gemeente Vlissingen beschikt incidenteel over een positief saldo op haar bankrekeningen. Naar verwachting zal er daarom in 2021 gebruik worden gemaakt van het verplicht schatkistbankieren. De doelstelling is en blijft echter om met de positieve saldo's de leningen af te lossen.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof)

In de Wet Hof zijn de Europese afspraken inzake het stabiliteits- en groeipact en het al bestaande Nederlandse budgettaire beleid vanaf 1 januari 2014 vastgelegd. De Wet HOF bepaalt onder andere dat het Rijk, de provincies, de gemeenten en de waterschappen een gelijkwaardige inspanning moeten leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën. De tekorten van de provincies, gemeenten en de waterschappen worden door de Europese Commissie meegeteld bij de berekening van het begrotingstekort. Dit begrotingstekort mag volgens de Europese regels niet meer dan 3% bedragen. Bij overschrijding van deze 3% norm kan er een sanctie volgen vanuit de Europese Commissie. Deze sanctie kan doorberekend worden aan degenen die een bijdragen aan het tekort hebben geleverd.

Elke gemeente heeft een individuele EMU-referentiewaarde. Dit EMU-saldo is het saldo van lasten en baten onafhankelijk of het exploitatie- of investeringsuitgaven en -inkomsten betreft.

De berekening van het EMU-saldo op basis van de begroting 2021 is als volgt (x € 1.000):

Categori	Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
1.1	Salarissen en sociale lasten	32.743	-
2.1	Belastingen	995	-
2.2.1	Belastingen op producenten	-	14.385
2.2.2	Belastingen op huishoudens	-	6.924
3.1	Grond	524	24.414
3.2	Duurzame goederen	9.641	266
3.3	Pachten	11	656
3.4.1	Sociale uitkeringen in natura	21.783	-
3.4.2	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	-	2.653
3.5.1	Ingeleend personeel	1.252	-
3.6	Huren	-	1.498
3.7	Leges en andere rechten	-	13.709

Categori	Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
3.8	Overige goederen en diensten	24.865	2.423
4.1.1	Sociale uitkeringen in geld	257	-
4.2	Subsidies	1.015	-
4.3.1	Inkomstenoverdrachten - Rijk	207	171.117
4.3.2	Inkomstenoverdrachten - gemeenten	1.417	-
4.3.3	Inkomstenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	117.957	-
4.3.6	Inkomstenoverdrachten - overige overheden	191	3.713
4.3.8	Inkomstenoverdrachten - overige instellingen en personen	6.975	-
4.4.8	Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	801	200
5.1	Rente	5.226	30
5.2	Dividenden en winsten	-	75
	Totaal Uitgaven	225.860	
	Totaal Inkomsten		242.063
	EMU Saldo	16.203	

11.9 Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt een overzicht van de verschillende gemeentelijke heffingen gegeven. Er wordt ingegaan op de opbrengsten en de ontwikkelingen op dit gebied. De gemeente Vlissingen kent in 2021 de volgende heffingen:

- Onroerende zaakbelastingen;
- Rioolheffingen;
- Afvalstoffenheffing;
- Hondenbelasting;
- Forensenbelasting;
- Precariobelasting;
- Parkeerheffingen;
- Toeristenbelasting;
- Bedrijveninvesteringszone (BIZ);
- Overige rechten zoals leges, havengelden, marktgelden en lijkbezorgingsrechten.

De opbrengst van de OZB, forensen-, toeristen-, precario- en hondenbelasting vormt een deel van de algemene dekkingsmiddelen.

Uitgangspunten

Indexering en tariefverhoging

Jaarlijks stelt de raad de tarieven voor de gemeentelijke belastingen vast in de belastingverordeningen.

De gemeentelijke belastingen worden in 2021 in beginsel verhoogd met de index te weten 1,5%, met uitzondering van de lijkbezorgingsrechten, de rioolheffingen en de afvalstoffenheffing. De tarieven voor de rioolheffingen zijn conform de financiële onderbouwing van het VGRP opgesteld. Door de afname van kosten, als gevolg van een lagere rentetoe rekening, worden de tarieven van de rioolheffing verlaagd met 8,55%.

De tarieven van de lijkbezorging worden jaarlijks met 5% extra verhoogd i.v.m. het verhogen van de kostendekking. Het tarief van de afvalstoffenheffing wordt verhoogd met 2,95% om te komen tot 100% kostendekking. De tarieven van de toeristenbelasting 2021 zijn middels de voorjaarsnota 2021 al door de gemeenteraad vastgesteld.

Kostendekking

Voor alle retributies is het kostendekkingspercentage in deze paragraaf vastgelegd. Hiermee wordt de transparantie m.b.t. verhouding kosten en baten per heffing vergroot.

Kwijtschelding

Kwijtschelding wordt berekend op basis van 100% van de bijstandsnorm. Voor het berekenen van de kwijtschelding zijn de Zeeuwse gemeenten een samenwerkingsverband aangegaan met SABEWA Zeeland. Hierdoor hoeven de burgers maar één keer een aanvraagformulier in te dienen en wordt hun betalingscapaciteit, dit is het inkomen minus de kosten van bestaan, ook maar één keer beoordeeld. In de begroting is rekening gehouden met een bedrag aan kwijtschelding van € 696.780.

Opbrengsten belastingen

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de geraamde en de werkelijke opbrengsten van de afgelopen jaren in relatie met het begrotingsjaar 2021.

Heffingen (x € 1.000)	Begroting 2018	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Onroerende zaakbelastingen	12.320	12.461	13.050	13.404	13.373
Afvalstoffenheffing	6.614	6.761	6.822	6.770	6.971
Hondenbelasting	309	310	314	318	323
Forensenbelasting	222	299	225	303	308
Precariobelasting	410	1.085	419	425	432
Parkeerbelastingen	2.880	2.991	2.903	3.086	3.109
Toeristenbelasting	330	481	335	550	558
Rioolheffing	6.951	7.099	7.475	7.302	6.635
TOTAAL	30.036	31.487	31.244	32.158	31.709

Toelichting per heffing

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Onder de naam “onroerende zaakbelastingen” wordt een belasting geheven van eigenaren van woningen en van eigenaren en gebruikers van bedrijfspanden en overige gebouwen. De grondslag voor de heffing is de waarde van de onroerende zaak.

De WOZ-objecten worden elk jaar getaxeerd met de waarde peildatum van één jaar voor het belastingjaar. Voor het jaar 2021 is dat dus 1 januari 2020. Vanwege dat de totale WOZ waarden pas begin november bekend zijn, wordt de OZB verordening 2021 in een later stadium separaat aan de raad aangeboden.

Voor 2021 worden de tarieven in beginsel verhoogd met de index.

Rioolheffingen

Rioolheffingen zijn een vergoeding voor de exploitatiekosten van de gemeentelijke riolering. Iedere gebruiker van een woning, bedrijfspand of gebouw waarvan en/of waar vanuit afval- en/of hemelwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt geloosd wordt aangeslagen tegen een tarief dat afhankelijk is van het waterverbruik. Iedere eigenaar van een woning, bedrijfspand of gebouw waarvan en/of waar vanuit afval- en/of hemelwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt geloosd wordt aangeslagen tegen een vast tarief. De totale geraamde belastingopbrengst mag de totale geraamde lasten niet overschrijden.

11.

PARAGRAFEN

Door de afname van kosten worden de tarieven voor het eigendom en gebruik verlaagd met 8,55%.

Dit geeft de volgende tarieven:

Tabel: Ontwikkeling tarieven rioolheffing

Rioolheffing eigenaar	2018	2019	2020	2021
Per perceel	221,63	234,71	229,78	€ 210,13
Rioolheffing gebruiker				
Bij een waterverbruik van 0 – 400m ³	72,56	76,84	75,23	€ 68,80

Het landelijke gemiddelde tarief ligt in 2020 op € 199,00. (Bron: COELO Atlas van de lokale lasten)

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een vergoeding voor de kosten van het ophalen en verwerken van huishoudelijk- en tuinafval. Iedere gebruiker van een woning binnen de gemeente waar afvalstoffen kunnen ontstaan wordt aangeslagen met een gelijk tarief. De totale geraamde belastingopbrengst mag de totale geraamde lasten niet overschrijden.

Uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is 100% kostendekking.

Om hieraan te voldoen wordt het tarief verhoogd met 2,95%. Dit geeft het volgende tarief:

Tabel: Ontwikkeling tarief afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing	2018	2019	2020	2021
Per perceel	305,99	312,42	307,89	€ 316,97

Het landelijke gemiddelde tarief (van een meerpersoonshuishouden) ligt in 2020 op € 283 (Bron: COELO Atlas van de lokale lasten)

Hondenbelasting

Elke houder van één of meer honden is hondenbelasting verschuldigd. Op basis van aangifte wordt de houder aangeslagen. Voor de eerste hond wordt een basisbedrag in rekening gebracht. Voor elke tweede en volgende hond geldt het dubbele tarief.

Jaarlijks worden steeds circa 7.500 woningen gecontroleerd op (het houden van) honden. De jaarlijkse controle heeft als doel het aantal honden actueel te houden. De ervaring wijst uit dat bij geen controle het aantal geregistreerde honden afneemt.

De tarieven van de hondenbelasting in 2021 stijgen met de inflatiepercentage van 1,5% t.o.v. 2020. Dat betekent € 94,40 voor de 1^e hond en € 188,79 voor de 2^e en volgende hond.

Tabel: Ontwikkeling tarief hondenbelasting

Hondenbelasting	2018	2019	2020	2021
1e hond	90,27	91,62	93,00	94,40
2e en volgende hond	180,54	183,25	186,00	188,79

11.

PARAGRAFEN

Forensenbelasting

De woonforensenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf houden, er op meer dan negentig dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De heffing betreft een vast bedrag per woning.

Het tarief van de forensenbelasting in 2021 wordt bepaald op € 907,67 dus een stijging van 1,5% (inflatie).

Tabel: Ontwikkeling tarief forensenbelasting

Forensenbelasting	2018	2019	2020	2021
Tarief per woning	868,04	881,06	894,28	907,67

Precariobelasting

Voor het hebben van voorwerpen op, boven of onder voor openbare dienst bestemde gemeentegrond wordt precariobelasting geheven. Ook voor deze belasting geldt dat er een tariefsverhoging wordt toegepast van 1,5% (index).

Parkeerbelastingen

Onder de naam "parkeerbelastingen" worden de volgende belastingen geheven:

- een belasting ter zake van het parkeren van een voertuig op een bij de belastingverordening dan wel krachtens de belastingverordening in de daarin aangewezen gevallen door het college te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
- een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze.

De opbrengst van de parkeerbelastingen is een vergoeding voor de exploitatiekosten van de parkeergarages en -voorzieningen.

Er is een nieuw vergunningensysteem in ontwikkeling. Het gevolg is dat de verordening parkeerbelastingen 2021 in een later stadium paraat aan de raad aangeboden wordt.

Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet in de gemeentelijke basisadministratie zijn ingeschreven wordt een toeristenbelasting geheven.

Met ingang van 2017 wordt differentiatie toegepast op basis van een bestaand verblijfsmiddel (recreatiewoning, hotel, pension, stacaravan enz.) en een meegebracht verblijfsmiddel (caravan, tent, camper enz.).

De tarieven van de toeristenbelasting 2021 zijn reeds met de voorjaarsnota 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit in het belang van de ondernemers die deze heffing nog konden verdisconteren in hun tarieven voor 2021. De tarieven voor de toeristenbelasting zijn verhoogd met de index van 1,5% ten opzichte van 2020.

Hieronder de tarieven voor :

Toeristenbelasting	2018	2019	2020	2021
Bestaand verblijfsmiddel 1	1,50	1,55	1,73	1,76
Meegebracht verblijfsmiddel	1,35	1,39	1,57	1,59

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) ondernemersfonds binnenstad Vlissingen

Op dit moment is een BIZ van toepassing voor de periode 1 januari 2016 tot 1 januari 2021.

Toelichting overige rechten

Marktgeden

Marktgeden worden geheven voor het innemen van openbare gemeentegrond en voor de beschikbaarstelling van gemeentelijke voorzieningen. De marktgeden worden verhoogd met de index (1,5%).

Leges

Voor het verstrekken van een vergunning of document wordt een vergoeding in de vorm van leges gevraagd. Deze leges worden ook verhoogd met de index (1,5%).

Lijkbezorgingrechten

Voor het begraven en het huren van een graf enz. wordt een vergoeding in de vorm van lijkbezorgingrechten gevraagd. Deze rechten worden naast de index (1,5%) extra verhoogd met 5% om de kostendekkendheid te verhogen.

Havengelden

Havengelden worden geheven voor het innemen van openbare gemeentewateren en voor de beschikbaarstelling van gemeentelijke voorzieningen (kade). Deze gelden worden verhoogd met de index (1,5%). Vanuit het beheerplan kades en mogelijke investeringen is in de begroting 2021 een nog in te delen kostenpost opgenomen van € 326.900. Dit heeft tot gevolg dat de kostendekkendheid van de havengelden is gedaald tot 11,18% voor 2021.

Belastingdruk

De tarieven voor de afvalstoffenheffing en de onroerende-zaakbelastingen stijgen. De tarieven voor de rioolheffingen dalen. Daarmee dalen de totale woonlasten. Wat dit betekent voor een eigenaar van een pand met een WOZ waarde van € 167.000 (gemiddelde WOZ waarde in Vlissingen) in 2021 ten opzichte van 2020 wordt grafisch weergegeven in figuur 1.0.

figuur 1.0

Wat dit voor gevolgen heeft voor de gebruiker wordt in figuur 1.1 weergegeven.
Figuur 1.1

11.

PARAGRAFEN

Belastingdruk 2021 versus 2020 gebruik

Kengetallen belastingcapaciteit

Sinds de begroting 2016 worden in de paragraaf lokale lasten een aantal kengetallen opgenomen in relatie tot het landelijke gemiddelde. Voor 2020 gelden in Vlissingen de volgende kengetallen:

	Kengetallen belastingcap 2021			
A OZB lasten voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde				
gem. WOZ waarde	€ 167.000	0,1571%		262,39
B Rioolheffing voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde				
Rioolheffing	eigendom		€ 210,13	
	gebruik		€ 68,80	278,93
C Afvalstoffenheffing voor een gezin				316,97
D Heffingskorting				€ -
E Totale woonlasten voor gezin bij een gemiddelde WOZ waarde				858,29
F Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin bij een gemiddelde WOZ waarde				764,00
gemeentelijke belasting capaciteit			E/F * 100%	112,34%

Kostendekking tarieven

Vanaf de begroting 2017 moet in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten worden opgenomen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Bij de hierna opgesomde heffingen is hiervan sprake. Bij deze heffingen is het toegestaan om maximaal 100% van de kosten te dekken. Dit is voor de gemeente Vlissingen ook het uitgangspunt.

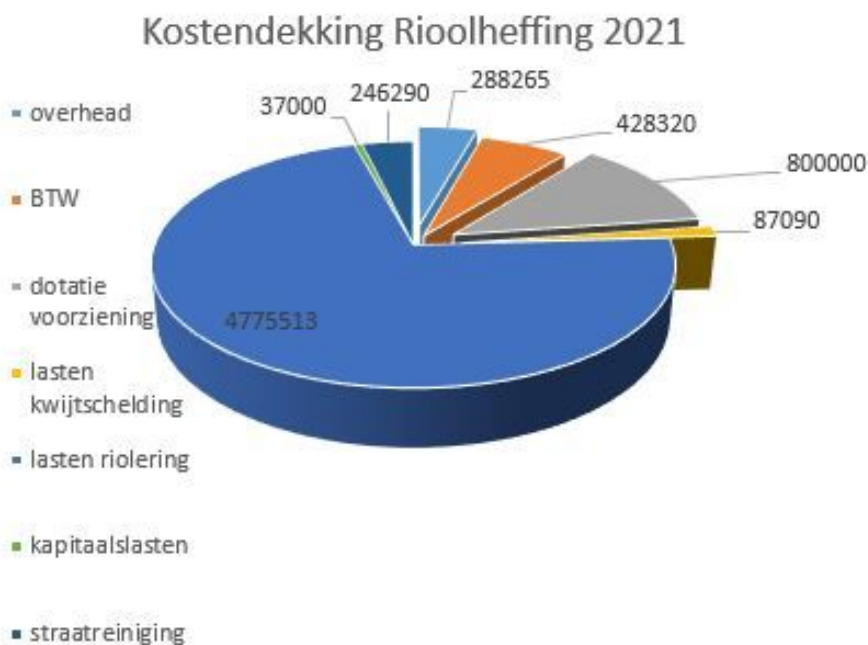
In de opvolgende gegevens worden de totale kosten en baten met elkaar vergeleken en wordt het kostendeckingspercentage genoemd.

Rioolheffingen

Totale kosten € 6.662.478

Totale baten € 6.662.478

Kostendekking percentage 100%

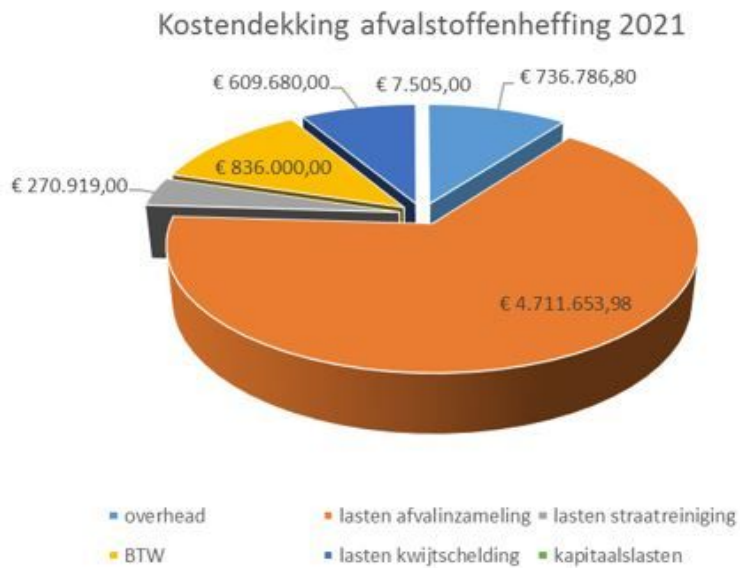

Afvalstoffenheffing

Totale kosten € 7.172.544

Totale baten € 7.172.544

Kostendeckingspercentage 100%

Marktgelden

Totale kosten € 83.874

Totale baten € 58.410

Kostendeckingspercentage 69,64%

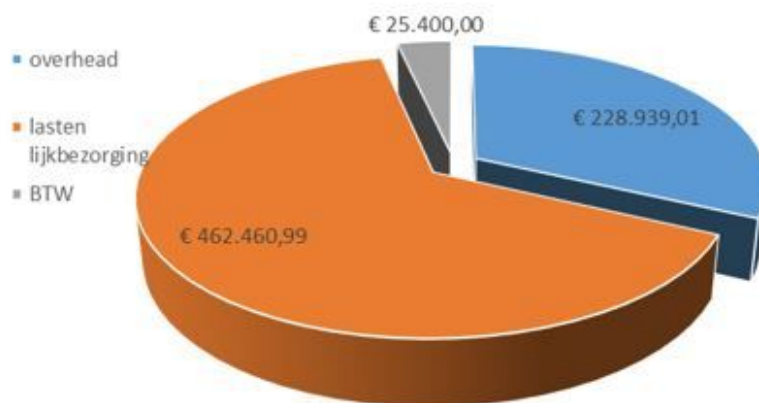
Lijkbezorging

Totale kosten € 716.800

Totale baten € 518.320

Kostendekking percentage 72,31%

Kostendekking lijkbezorgingsrechten 2021

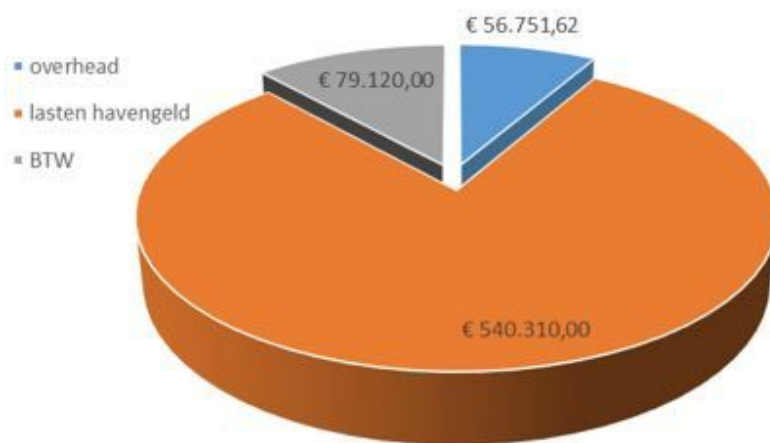
Binnenhavengelden

Totale kosten € 676.182

Totale baten € 75.580

Kostendekking percentage 11,18%

Kostendecking Havengelden 2021

11.

PARAGRAFEN

Leges

Totale kosten € 2.282.378

Totale baten € 2.278.169

Kostendekking percentage 2021 is 100%

Omdat leges over tal van producten wordt geheven en hierboven het gemiddelde kostendekkingspercentage (100%) is aangegeven, wordt in onderstaande tabel de kostendekking per hoofdstuk in de legesverordening aangegeven.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid per titel (het soort dienstverlening) nader toegelicht. We hanteren bij de leges de toegestane regels van kruissubsidiëring, waarbij binnen een titel een percentage boven de 100% op hoofdstukniveau is toegestaan onder voorwaarde dat het gemiddelde percentage van de gehele verordening niet boven de 100% uitkomt.

Het niveau van het totale kostendekkendheidspercentage leges van 100% is een stijging ten opzichte van 2020 (69%).

De stijging is het gevolg van de te verwachten meeropbrengsten leges omgevingsvergunning (titel II) vanuit grote projecten waarvan aangegeven is dat in 2021 de vergunningaanvraag plaatsvindt.

Recapitulatie kostendekkendheid leges 2021 Vlissingen (bedragen in €)

Hoofdstuk	KOSTENDEKKENDHEID LEGES 2021	Uren	Overige kosten	Overhead	Totale kosten	Opbrengst	Percentage
Totaal		925.524	517.127	839.728	2.282.378	2.278.169	100%
Titel I	Algemene dienstverlening	244.052	363.156	221.428	828.635	530.244	64%
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	59.939	-	54.383	114.322	31.730	28%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	64.077	126.001	58.137	248.215	219.947	89%
	Naturalisatie	46.770	47.520	42.434	136.724	71.500	52%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	34.503	133.965	31.305	199.773	118.433	59%
Hoofdstuk 4	Verstrekkings uit de basis registratie personen	10.597	5.468	9.615	25.680	34.700	135%
Hoofdstuk 5	Verstrekkings uit het kiezersregister			-	-		-
Hoofdstuk 6	Gemeentegarantie			-	-		-
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken			-	-		-
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie			-	-		-
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	7.092	50.202	6.434	63.728	52.050	82%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet			-	-		-
Hoofdstuk 12	Leegstandswet			-	-		-
Hoofdstuk 13	Gevaarlijke stoffen			-	-		-
Hoofdstuk 14	Winkeltijdenwet			-	-		-
Hoofdstuk 15	Kansspelen	1.032		936	1.968	236	12%
Hoofdstuk 16	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren - AVOI			-	-		-
Hoofdstuk 17	Algemene plaatselijke verordening Vlissingen	5.159		4.681	9.840	1.649	17%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	14.883		13.503	28.386	-	0%
Hoofdstuk 19	Diversen					-	-

Hoofdstuk	KOSTENDEKKENDHEID LEGES 2021	Uren	Overige kosten	Overhead	Totale kosten	Opbrengst	Percentage
Titel II	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning	472.524	142.447	428.721	1.043.693	1.702.709	163%
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen						
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag			-	-		-
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	472.524	142.447	428.721	1.043.693	1.702.709	163%
Hoofdstuk 4	Vermindering						
Hoofdstuk 5	Teruggaaf						
Hoofdstuk 6	Intrekken omgevingsvergunning						
Hoofdstuk 7	Wijzigen omgevingsvergunning			-	-		-
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten			-	-		-
Hoofdstuk 9	In deze titel niet benoemde beschikking			-	-		-
Hoofdstuk 10	Overig			-	-		-
Titel III	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	208.948	11.524	189.578	410.050	45.216	11%
Hoofdstuk 1	Horeca	113.502	5.762	102.981	222.245	24.963	11%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	92.866	5.762	84.257	182.885	19.782	11%
Hoofdstuk 3	Prostitutiebedrijven	1.290		1.170	2.460	236	10%
Hoofdstuk 4	Huisvestingswet 2014	1.290		1.170	2.460	236	10%
Hoofdstuk 5	Brandbeveiligingsverordening			-	-		-
Hoofdstuk 6	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking			-	-		-

11.10 Taakstellingen

Binnen de begroting zijn een aantal bezuinigingstaakstellingen opgenomen. De taakstellingen worden in de loop van de tijd ingevuld respectievelijk binnen de begroting geëffectueerd. In de huidige economische tijden hebben bijna alle gemeenten te maken met bezuinigingsoperaties, takendiscussies en financiële onzekerheden, zoals bijvoorbeeld de decentralisaties van rijkstaken. De paragraaf "taakstellingen" heeft als doel het inzicht in de financiële positie te verbeteren, door meer inzicht te geven in de taakstellingen op alle programma's.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de resterende nog in te vullen taakstelling zoals deze zijn opgenomen in de programmabegroting 2021-2024.

bedragen * € 1.000		2021	2022	2023	2024
Resterende taakstellingen in programmabegroting					
Programma 3: Sociale Samenhang	sportbeleid/ accommodaties	92	304	471	652
Programma 3: Sociale Samenhang	plan van aanpak sociaal domein en werk & inkomen	3.181	5.637	8.159	8.159
Overzicht Overhead	organisatieontwikkeling	368	367	301	295
Resterende taakstellingen in programmabegroting		3.641	6.309	8.932	9.107

Sportbeleid/accommodaties

In 2017 is besloten tot een gefaseerde realisatie van de bezuinigen op sport met uitvoering van het NEWAE rapport. Daarnaast is besloten om de bezuiniging breder te trekken dan sport alleen maar ook de accommodaties hierin te betrekken. Wat nog resteert zijn de bezuinigingen die gerealiseerd moeten worden met het afstoten van de overtollige accommodaties.

Plan van aanpak sociaal domein en werk & inkomen

Dit betreft de taakstelling op het sociaal domein en werk & inkomen die in de primaire Programmabegroting 2021 is opgenomen. Zie paragraaf 3.5 voor een verdere toelichting.

Organisatieontwikkeling

Met de Agenda voor herstel en de taakstellingen organisatie waren aanzienlijke taakstellingen opgenomen. Er is structureel bezuinigd op organisatiekosten als verzekering, abonnementen, catering en kerstpakketten.

In de taakstelling voor komende jaren is voor € 200.000 taakstelling opgenomen voor de bezuiniging op het samenvoegen van de buitendienst, en voor efficiency een taakstelling oplopend van € 132.000 in 2020 naar € 192.000 in 2021 en verder.

De overige taakstellingen moeten nog nader ingevuld worden.

(bedragen x € 1.000)

Categorie	Omschrijving (bedragen x euro 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
01	Bestuur	1.690	-	1.690
010	Mutaties reserves	9.020	11.910	-2.890
02	Burgerzaken	1.917	534	1.383
04	Overhead	20.302	4.026	16.276
05	Treasury	122	105	17
061	OZB woningen	1.309	5.944	-4.635
062	OZB niet-woningen	-	7.373	-7.373
063	Parkeerbelasting	-	3.109	-3.109
064	Belastingen overig	-	1.001	-1.001
07	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	145.225	-145.225
08	Overige baten en lasten	1.114	-	1.114
09	Vennootschapsbelasting (VpB)	16	-	16
11	Crisisbeheersing en Brandweer	3.527	-	3.527
12	Openbare orde en Veiligheid	1.695	-	1.695
21	Verkeer en vervoer	8.929	820	8.109
22	Parkeren	1.355	-	1.355
24	Economische Havens en waterwegen	1.001	92	909
31	Economische ontwikkeling	1.112	-	1.112
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.472	10.396	76
33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	167	157	10
34	Economische promotie	766	1.075	-309
42	Onderwijshuisvesting	3.632	358	3.274
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.804	1.406	1.398
51	Sportbeleid en activering	1.248	-	1.248
52	Sportaccommodaties	1.883	625	1.258
53	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	474	-	474
54	Musea	864	76	788
55	Cultureel erfgoed	222	15	207
56	Media	643	-	643
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.841	341	3.500
61	Samenkracht en burgerparticipatie	5.936	726	5.210
62	Wijkteams	3.427	-	3.427
63	Inkomensregelingen	29.418	24.366	5.052
64	Begeleide participatie	17.020	-	17.020
66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.883	232	2.651
671	Maatwerkdienstverlening 18+	14.236	421	13.815
672	Maatwerkdienstverlening 18-	15.775	-	15.775
681	Geëscaleerde zorg 18+	51.834	2.075	49.759
682	Geëscaleerde zorg 18-	187	-	187
71	Volksgezondheid	1.885	-	1.885
72	Riolering	5.406	6.731	-1.325
73	Afval	4.664	7.219	-2.555
74	Milieubeheer	1.698	111	1.587
75	Begraafplaatsen en crematoria	463	518	-55
81	Ruimtelijke Ordening	733	146	587
82	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	16.199	16.199	-
83	Wonen en bouwen	3.777	2.332	1.445
		255.663	255.663	-

Deze bijlage betreft het voorgeschreven Iv3-Informatievoorschrift-2019 voor Gemeenten. Dit betreft een toelichting op de taakvelden in algemene zin, dit geldt voor alle gemeenten. Niet alle onderwerpen in deze bijlage komen derhalve per definitie terug in deze Programmabegroting.

Deze bijlage is opgenomen zodat inzicht wordt gegeven in taakvelden waarvoor geen maatschappelijke effecten of bijzonderheden zijn opgenomen. Op deze manier wordt inzicht geboden in de activiteiten die onder een betreffend taakveld thuis horen.

Taakvelden

0.0 - Bestuur en ondersteuning

0.1 - Bestuur

Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen:

- college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reiskosten en verblijfkosten e.d.);
- raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.);
- de ondersteuning van de raad, de griffie;
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking;
- lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.

Tot dit taakveld behoren niet:

- de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders, die horen onder taakveld 0.4;
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, zoals een gemeenschappelijke regeling, als vergoeding voor de uitvoering van taken. Deze moet worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is;
- de gemeentesecretaris, behoort onder taakveld 0.4.

0.2 - Burgerzaken

Tot dit taakveld behoren de volgende burgerzaken:

- paspoorten en rijbewijzen;
- bevolkingsregister;
- straatnaamgeving en kadastrale informatie;
- burgerschap;
- verkiezingen, referenda;
- Burgerzaken leges opbrengsten (economische categorie baten: 3.7)

0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden

Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen:

- beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.

0.4 - Overhead

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- de gemeentesecretaris;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning primair proces.

Tot dit taakveld behoort niet:

- ondersteuning van de raad, de griffie maakt geen deel uit van de ambtelijke organisatie, dit hoort onder taakveld 0.1;
- archieven met een historische betekenis horen onder taakveld 5.4;
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, zoals een gemeenschappelijke regeling, als vergoeding voor de uitvoering van taken. Deze moet worden verantwoord op het taakveld /de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is.

0.5 - Treasury

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie:

- Financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder dividend nutsbedrijven;
- Schenkingen en legaten.

NB alle reële rente zoals die kan voorkomen op categorie 5.1 'Rente' moet op dit taakveld worden geboekt. Vanaf dit taakveld wordt de reële rente middels categorie 7.4 'Toegerekende reële en bespaarde rente' toegerekend aan de taakvelden.

0.61 - OZB woningen

Tot dit taakveld behoren de onroerend zaakbelasting op de woning:

- belasting op eigendom woningen;
- heffing en waardering woningen;
- uitvoering OZB;
- bezwaar en beroep.

0.62 - OZB niet-woningen

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op niet-woningen:

- belasting op eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken;
- heffingen invordering;
- bezwaar en beroep.

0.63 - Parkeerbelasting

Tot dit taakveld behoort de parkeerbelasting:

- heffing en invordering;
- opbrengsten parkeerfaciliteiten;
- opbrengsten boetes.

Tot dit taakveld behoort niet:

- parkeerpolitie, deze hoort onder taakveld 1.2;
- leges gehandicaptenparkeerkaart, deze hoort onder taakveld 6.6.

0.64 - Belastingen overig

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals:

- hondenbelasting;
- precariobelasting;
- reclamebelasting;
- heffing en invordering;
- bezwaar en beroep.

Onder dit taakveld vallen niet:

- toeristenbelasting. Deze hoort onder taakveld 3.4.
- forensenbelasting. Deze hoort onder taakveld 3.4.

0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Tot dit taakveld behoren de uitkeringen uit het gemeentefonds:

- algemene uitkering;
- integratie-uitkeringen;
- decentralisatie-uitkeringen;
- artikel 12-uitkering.

Tot dit taakveld behoren niet:

- specifieke uitkeringen, deze worden als inkomsten onder het betreffende taakveld geboekt.

0.8 - Overige baten en lasten

Tot dit taakveld behoren:

- stelposten, taakstellende bezuinigingen, begrotingsruimte, etc.
- (schatting) niet voorziene uitgaven

Op dit taakveld komen ook de loonkosten van bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is.

0.9 - Vennootschapsbelasting (VpB)

Op dit taakveld wordt (de raming van) het te betalen bedrag vennootschapsbelasting als last geboekt. Het gaat om het (geraamde) bedrag van de aanslag vennootschapsbelasting voor het betreffende begrotingsjaar/verantwoordingsjaar. Dit bedrag is verschuldigd vanwege fiscale winst die per saldo is gerealiseerd op ondernemingsactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren.

Ook in de jaarrekening zal het veelal nog gaan om een raming van het bedrag van de aanslag, omdat de definitieve aanslag dan nog niet is ontvangen. Daarom wordt op dit taakveld ook het eventueel voorkomend verschil geboekt tussen het bedrag van de in het begrotingsjaar ontvangen definitieve aanslag vennootschapsbelasting over een ouder begrotingsjaar en het bedrag dat als raming in de jaarstukken voor dat oudere jaar is opgenomen.

0.10 - Mutaties reserves

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt die verband houden met de taakvelden 0. tot en met 8. (met uitzondering van taakveld 0.11).

Op dit taakveld mag alleen worden geboekt op de economische categorie 7.1 Mutatie reserves.

0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten

Dit taakveld is het saldo van de rekening van baten en lasten van alle andere taakvelden, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves op die taakvelden.

Dit resultaat van de rekening (het saldo op dit taakveld) moet via een aparte balanspost zichtbaar zijn, zie artikel 42 van het Besluit begroting en verantwoording.

Op dit taakveld kan alleen worden geboekt op de economische categorie 7.1 Mutatie reserves.

1.0 - Veiligheid

1.1 - Crisisbeheersing en brandweer

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen:

- brandbestrijding;
- preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid;
- rampenbestrijding.

Tot dit taakveld behoren niet:

- opruiming van explosieven als onderdeel van een grondexploitatie, deze vallen onder taakveld 8.2;
- bijdragen van het Rijk i.v.m. opsporen en ruimen explosieven, deze horen onder taakveld 0.7.

1.2 - Openbare orde en veiligheid

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid:

- toezicht en handhaving openbare orde, BOA's;
- Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit;
- bureau Halt;
- preventie van criminaliteit;
- opstellen en handhaven APV;
- leges drank & horeca;
- wet wapen en munitie (voorheen vuurwapenwet) ;
- beleid, toezicht en ruiming van conventionele explosieven;
- veilige woon- en leefomgeving;
- antidiscriminatiebeleid;
- doodsschouw (door de officier van Justitie gelast onderzoek ivm de mogelijk niet natuurlijke doodsoorzaak);
- Tegengaan van radicalisering;
- dierenbescherming.

Tot dit taakveld behoren niet:

- maatregelen op het gebied van verkeersveiligheid, dit hoort thuis onder taakveld 2.1;

- opruiming van explosieven als onderdeel van een grondexploitatie, deze valt onder taakveld 8.2.

2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 - Verkeer en vervoer

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur:

- verkeersbeleid;
- verkeersmaatregelen: verkeersborden, verkeersregelininstallaties, bewegwijzering en straatmeubilair tbv. verkeersregulering;
- beïnvloeden van het verkeersgedrag met het oog op verkeersveiligheid;
- aanleg, reconstructie en onderhoud van de verharde openbare ruimte: wegen, pleinen, fietspaden, voetpaden en overige verhardingen;
- civieltechnische kunstwerken: inspectie, beheer en onderhoud bruggen, tunnels, spoorwegovergangen en dergelijke, waaronder begrepen infrastructuur ten behoeve van luchthavens;
- verlichting wegen: aanleg, beheer en onderhoud;
- gladheidbestrijding: sneeuwruimen en strooien;
- straatreiniging: schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval;
- reguleren van de openbare ruimte: vergunningen voor inritten, aanleg kabels, verhuren standplaatsen (grond, benzinestations);
- verwijderen verkeersobstakels en vergunningen voor het tijdelijke plaatsen van voorwerpen op de openbare weg.

Tot dit taakveld behoren niet:

- aanleg van wegen die onderdeel uitmaken van een grondexploitatie, dat valt onder taakveld 3.2 (i.g.v. fysiek) of taakveld 8.2 (i.g.v. exploitatie);
- faciliteiten voor tram- en bus van grotere omvang (busstations bijvoorbeeld), die moeten onder taakveld 2.5 Openbaar vervoer worden geregistreerd;
- aanleg van parkeervoorzieningen en afgeven van vergunningen voor parkeren en parkeerplaatsen, deze hoort onder taakveld 2.2;
- aanleg van toeristische paden voor voetgangers en fietsers, deze hoort onder taakveld 5.7.

2.2 - Parkeren

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen:

- parkeerbeleid: parkeerzone, ontheffingen en vergunningen;
- inrichting en onderhoud open en gesloten parkeervoorzieningen;
- baten en lasten die betrekking hebben op parkeervoorzieningen (exclusief de opbrengst van parkeerbelasting zie taakveld 0.63)
- parkeermeters;
- fietsenstalling.

Tot dit taakveld behoort niet:

- parkeerbelasting inclusief lasten heffing en invordering. Dit valt onder taakveld 0.63;
- parkeerplicht (toezichthouders, BOA's). Dit valt onder taakveld 1.2;
- aanleg, beheer en onderhoud van parkeerhavens als onderdeel van wegen horen thuis onder taakveld 2.1.

2.3 - Recreatieve havens

Tot dit taakveld behoren havens voor de recreatieve scheepvaart:

- jachthaven;
- passantenhaven;
- bruggelden en sluisgelden;
- liggelden en havengelden.

Tot dit taakveld behoort niet:

- vergunningverlening en toewijzen, onderhoud ligplaatsen recreatievaart en pleziervaart in doorgaande waterwegen, deze horen thuis onder taakveld 2.4.

2.4 - Economische havens en waterwegen

Tot dit taakveld behoren taken ten behoeve van de (beroeps-)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur:

- baggerwerkzaamheden;
- zeehavens: het begeleiden van de scheepvaart van en naar de haven, het beheren en ontwikkelen van de natte en droge infrastructuur;
- binnenhavens: beheren havengebied (droog en nat gedeelte), uitvoering operationele taken;
- doorgaande waterwegen: bebakening, ijsbestrijding, inrichting en gebruik van de oevers door inspectie, beheer onderhoud en vervanging van de walkanten;
- ligplaatsen en vergunningen bedrijfsvaartuigen, lig- en aanlegplaatsen voor beroepsvaart;
- waterkering en afwatering: beheersing van het oppervlaktewater en voorkomen van wateroverlast door het in stand houden van oevers van watergangen achter dijken ter waarborging van de stabiliteit van de kering en het verpompen van overtollig water uit lager gelegen gebieden (onderbemalingen);
- bruggelden en sluisgelden.

Tot dit taakveld behoren niet:

- activiteiten ten behoeve van niet doorgaande waterwegen zoals vijvers, sloten en overige waterpartijen: aanleg en onderhoud, deze horen thuis onder taakveld 5.7;
- straten en wegen in het havengebied, deze horen thuis onder taakveld 2.1;
- havenloodsen, pakhuizen en entrepots, deze horen thuis onder taakveld 3.2;
- veerponten, deze horen thuis onder taakveld 2.5;
- zorg voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, dit hoort thuis onder taakveld 7.2.
- jachthavens en passantenhavens voor recreatievaartuigen, deze horen thuis onder taakveld 2.3.

2.5 - Openbaar vervoer

Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van openbaar vervoer en bijbehorende (omvangrijke) infrastructurale voorzieningen:

- bus, tram en metro;
- taxivervoer;
- veerdiensten;
- voorzieningen en informatievoorziening ter ondersteuning van het openbaar vervoer;
- busstation, metrostation, multimodaal knooppunt;
- ov experimenten.

Tot dit taakveld behoren niet:

- bus- en tramhaltes, deze worden beschouwd als straatmeubilair en horen thuis onder taakveld 2.1;
- collectief vervoer voor personen die ondersteuning behoeven, dit hoort thuis onder taakveld 6.71.

3.0 - Economie

3.1 - Economische ontwikkeling

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid:

- clusterontwikkeling en versterking van sectoren, stimulering van (samenwerkings-)projecten van onderzoeksinstellingen en bedrijven;
- lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en innovatie gerichte samenwerkingsverbanden;
- samenwerking met het bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstellingen;
- ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's.

Tot dit taakveld behoren niet:

- beleid gericht op ondersteuning/ stimulering individuele bedrijven. Dit hoort thuis onder taakveld 3.3;
- acquisitie en accountmanagement van individuele bedrijven en (kennis- en onderzoeks-) instellingen. Die horen thuis onder taakveld 3.3;
- de praktische uitvoering van programmaonderdelen. Die hoort thuis onder taakveld 3.2 of 3.4.

3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid:

- grondexploitatie bedrijventerreinen;
- ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her-)ontwikkeling van bedrijfspanden;
- herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties;
- investeringen in winkelgebieden en winkelstrips;
- werkzaamheden tbv land- en tuinbouwgronden.

Onder bedrijventerreinen onder 3.2 wordt verstaan: locaties van enige omvang die expliciet als bedrijventerrein worden aangelegd en ingericht en die niet voor andere functies (zoals woningen) worden gebruikt.

Niet tot dit taakveld behoort:

- grondexploitatie voor andere dan bedrijventerreinen. (taakveld 8.2)

3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers (inclusief bedrijven en ondernemers in land- en tuinbouw en veeteelt) gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente:

- bedrijvenloket, ondernemersloket;
- stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers;
- aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven;
- financiële steunregelingen voor bedrijven waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij;
- regelen straathandel, markten alsook veemarkten;
- de BIZ-bijdrage (via baten categorie 2.2.1);
- marktgeld en staanplaatsgeld markten (via baten categorie 3.7).

Tot dit taakveld behoren niet:

- faciliteren van netwerken en samenwerkingsverbanden van bedrijven of bedrijven, overheid en kennisinstellingen behoren tot taakveld 3.1;

- algemene acquisitieactiviteiten gericht het aantrekken van bedrijven zoals handelsmissies en overige promotionele activiteiten behoren tot taakveld 3.4.

3.4 - Economische promotie

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente:

- promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers;
- aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente;
- investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken;
- promotie toerisme;
- beurzen en jaarmarkten;
- forensenbelasting;
- toeristenbelasting;
- gemakkelijkhedenretributies.

Tot dit taakveld behoren niet:

- het accountmanagement van bedrijven die zich willen vestigen. Dit hoort onder taakveld 3.3;
- faciliteren van toeristische bedrijven bij het aantrekken van grotere bezoekersaantallen. Dit hoort onder taakveld 3.3;
- lokale activiteiten en recreatieve wijkvoorzieningen. Deze horen onder taakveld 5.7;
- onderhoud en aanleg van recreatieve voorzieningen, kampeerterreinen en dergelijke. Die horen onder taakveld 5.7;
- aanleg toeristische fietspaden en dierentuinen. Dit hoort onder taakveld 5.7.

4.0 - Onderwijs

4.1 - Openbaar basisonderwijs

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs:

- bestuurskosten voor gemeenten die zelf bestuur zijn;
- primair openbaar basisonderwijs, bewegingsonderwijs (inclusief schoolzwemmen);
- de huur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal;
- passend onderwijs.

Tot dit taakveld behoren niet:

- onderwijshuisvesting hoort onder taakveld 4.2;
- uitgaven voor bijzonder onderwijs horen thuis onder taakveld 4.3.

4.2 - Onderwijshuisvesting

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs:

- nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen;
- de verhuur van (bijvoorbeeld een gymnastieklokaal);
- opstellen programma onderwijshuisvesting;
- vandalismebestrijding.

Tot dit taakveld behoren niet:

- de aanpassing en het (buiten)onderhoud van schoolgebouwen: deze gaan naar de schoolbesturen.

4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingvoorzieningen:

- onderwijsondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie;
- uitgaven voor bijzonder onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen voor leerlingen bijzonder onderwijs);
- achterstandenbeleid;
- coördinatie samen naar school, passend onderwijs;
- volwasseneneducatie;
- peuterspeelzalen;
- leerlingzorg en leerlingbegeleiding;
- leerlingenvervoer (inclusief leerlingenvervoer voor leerlingen openbaar onderwijs);
- stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Tot dit taakveld behoort niet:

- kinderopvang, dit hoort onder taakveld 6.1;
- facilitering van openbaar basisonderwijs, dit hoort onder taakveld 4.1.

5.0 - Sport, cultuur en recreatie

5.1 - Sportbeleid en activering

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele en amateursport:

- stimuleren van (amateur en professionele) topsport;
- ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening;
- ondersteunen van organisaties die zich met sport bezig houden;
- sport in de buurt en combinatiefuncties.

Tot dit taakveld behoren niet:

- sportvelden en sportaccommodaties, deze horen thuis onder taakveld 5.2;
- schoolspordagen, deze horen thuis onder taakveld 4.3.

5.2 - Sportaccommodaties

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening:

- sporthallen, zwembaden, schaatshallen etc.;
- (groene en kunst-)velden, terreinen en opstallen, inclusief faciliteiten en technische voorzieningen;
- trapveldjes in de wijk.

Tot dit taakveld behoren niet:

- gymlokalen en velden die horen bij de exploitatie van scholen, die horen thuis onder taakveld 4.2.

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel:

- subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel;
- subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel;
- accommodaties voor beeldende kunst;
- subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten;
- kunstaankopen waaronder kunstwerken in de openbare ruimte;
- subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video;
- kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod;
- culturele manifestaties waaronder herdenkingen;
- overkoepelende organen voor kunstbeoefening.

Tot dit taakveld behoren niet:

- musea en oudheidkamers horen thuis onder 5.4;
- onderhoud en beheer van kunstwerken in de openbare ruimte horen thuis onder 5.7 als onderdeel van groenonderhoud;
- historische gebouwen en objecten met historische waarde horen thuis onder 5.5.

5.4 - Musea

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- musea, exposities;
- archeologie, heemkunde;
- historische archieven.

Niet tot dit taakveld behoren:

- archieven voor reguliere werkzaamheden. Deze horen onder taakveld 0.4;
- historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten. Deze horen onder taakveld 5.5.

5.5 - Cultureel erfgoed

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed:

- historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte;
- subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed;
- het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

5.6 - Media

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers:

- bibliotheken, artotheek, videotheek;
- lokale pers, lokale omroep;
- lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT);
- overkoepelende organen.

5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie:

- natuurbescherming, onderhoud van bos, heide en overige natuurgebieden;

- aanleg en onderhoud van openbaar groen inclusief het plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte;
- aanleg en onderhoud van openbaar water: vijvers en kleine watergangen, waaronder schoonhouden sloten, onderhouden van taluds en betuining;
- aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen, recreatievoorzieningen;
- hobbyclubs en volkstuinderverenigingen.

Tot dit taakveld behoort niet:

- aanleg en onderhoud van doorgaande grote watergangen zoals vaarten en kanalen, deze horen onder taakveld 2.4.

6.0 - Sociaal Domein

6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie:

- ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg;
- sociaal en cultureel werk, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), wijkopbouw;
- preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ);
- buurt- en clubhuizen;
- LHBT-beleid;
- collectief aanvullend vervoer;
- toegankelijkheid voorzieningen (inclusie);
- kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen;
- noodopvang vluchtelingen;
- vreemdelingen.

Tot dit taakveld behoren niet:

- peuterspeelzalen: deze horen thuis onder taakveld 4.3;
- inburgering oudkomers, hoort thuis onder taakveld 6.5.

6.2 - Wijkteams

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening):

- voorlichting;
- advisering;
- cliëntondersteuning;
- toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen;
- preventie;
- vroegsignalering.

Tot dit taakveld behoren niet:

- dienstverlening van de wijkteams met het karakter van maatwerk dienstverlening WMO, deze hoort thuis onder taakveld 6.71.

6.3 - Inkomensregelingen

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen:

- inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet;
- geneeskundige en andere adviezen in verband met de bijstandsverlening;
- IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers);
- IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen);
- kosten van levensonderhoud uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz 2004);
- kosten levensonderhoud voor startende ondernemers uit Bbz 2004;
- sociale zekerheidsregelingen van het rijk zoals bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima;
- gemeentelijk armoedebeleid: bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, korting op musea, sportclubs etc., meerkosten bij werk in geval van handicap of chronische ziekte, etc.

Tot dit taakveld behoort niet:

- schuldhulpverlening hoort thuis onder taakveld 6.71.

6.4 - Begeleide participatie

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid:

- beschut werken;
- bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande Wsw en begeleid werken dienstbetrekkingen.
- dagbesteding

Tot dit taakveld behoren niet:

- participatievoorzieningen gericht (her)integratie in het arbeidsproces, die horen thuis onder taakveld 6.5;
- de baten die betrekking hebben op het Wsw-budget (integratie-uitkering sociaal domein). Deze horen thuis onder taakveld 0.7.

6.5 - Arbeidsparticipatie

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen:

- re-integratie-instrumenten, waaronder Work First, proefplaatsing, participatieplaatsen, vrijwilligerswerk/ sociale activering, detacheringsbanen, scholing, duale trajecten;
- Erkenning van Verworven Competenties (EVC), ondersteuning bij starten van een eigen bedrijf, bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidie (voor zover ingezet als re-integratie-instrument);
- stimuleringsmaatregelen, waaronder Inkomensvrijlating, stimuleringspremies, vrijlating onkosten vergoeding vrijwilligerswerk, onkostenvergoedingen, No-riskpolis;
- voorzieningen, waaronder Jobcoach, begeleiding Werkvoorzieningen zoals: werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen, doventolk, braileregels, aangepaste rolstoel etc.;
- loonwaardebepaling;
- inburgering (WI) cursus Nederlands;
- voorzieningen ter voorbereiding van een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz).

Tot dit taakveld behoren niet:

- volwasseneneducatie, dit behoort te worden opgenomen onder taakveld 4.3;
- de baten en lasten voor de Wet sociale werkvoorziening, deze horen onder taakveld 6.4;
- niet op arbeid gerichte voorzieningen voor dagbesteding, die horen thuis onder taakveld 6.4;
- de meer permanente vorm van loonkostensubsidie voor mensen met een arbeidsbeperking die uit het inkomensdeel van de Participatiewet wordt gefinancierd. Dit hoort onder taakveld 6.3 te worden geregistreerd.

6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden:

- huisautomatisering (domotica);
- woningaanpassingen;
- hulpmiddelen;
- overige voorzieningen gehandicapten;
- Gehandicaptenparkeerkaart (incl. leges);
- eigen bijdragen.

Niet tot dit taakveld behoren:

- maatwerkvoorzieningen WMO voor personen die in een opvangvoorziening verblijven.

6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch) die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking:

- individuele begeleiding;
- huishoudelijke verzorging;
- respijtzorg ten behoeve van mantelzorgers;
- individueel vervoer;
- financiële tegemoetkoming voor personen met een fysieke beperking, een psychische of psychosociale beperking van daarmee verband houdende extra kosten;
- schuldhulpverlening;
- PGB WMO;
- eigen bijdragen.

Tot dit taakveld behoren niet:

- immateriële voorzieningen die verstrekt worden aan cliënten die gebruik maken van opvang en beschermd wonen, deze horen thuis onder taakveld 6.81.

6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-

Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen:

- begeleiding 18-, jeugd- en opvoedhulp;
- jeugd-GGZ;
- jeugdzorg aan verstandelijk beperkten;
- vervoer (18-);
- PGB Jeugd;
- persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf voor de doelgroep 18-;
- jeugdzorg-plus (gesloten jeugdhulp).

6.81 - Geëscaleerde zorg18+

Tot dit taakveld behoren alle opvang- en beschermdwonenvoorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven:

- vrouwenopvang, aanpak huiselijk geweld (Veilig thuis);
- beschermd wonen voor personen met psychische of psychosociale problemen;
- inlooptime GGZ;
- maatschappelijke opvang voor cliënten met een meervoudige problematiek, waaronder verslaving;
- WMO maatwerkdienstverlening en - maatwerkvoorzieningen bij opvang.

6.82 - Geëscaleerde zorg 18-

Tot dit taakveld behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerkdienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven:

- kindbeschermingsmaatregelen, aanpak kindermishandeling;
- jeugdreclassering;
- opvang (18-);
- vrouwenopvang/huiselijk geweld (Veilig Thuis) (18-);
- beschermd wonen (18-);
- programma's rond verslaving (18-);
- PGB jeugd;
- individuele maatwerkdienstverlening voor jeugdigen 18- in opvangvoorziening;
- ouderbijdragen.

7.0 - Volksgezondheid en milieu

7.1 - Volksgezondheid

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen:

- het monitoren van de gezondheidssituatie;
- uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren;
- uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid;
- bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties;
- het geven van voorlichting, advies en begeleiding;
- het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders;
- het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen;
- het bevorderen van medisch milieukundige zorg;
- het bevorderen van technische hygiëne zorg;
- het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen;
- Centra voor Jeugd en Gezin;
- ambulance en ziekenvervoer.

7.2 - Riolering

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding:

- opvang en verwerking van afval- en hemelwater;
- inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater;
- voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater;
- rioolwaterzuivering;
- bestrijding verontreiniging oppervlaktewater;
- baten rioolheffing via categorieën 2.2.1 (voor niet-woningen) en 2.2.2 (voor woningen);
- kosten van de heffing en invordering van de rioolheffing.

7.3 - Afval

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval:

- afvalscheiding en recycling;
- vuilophaal en afvoer;
- vuilstort en verwerking;
- baten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten (via categorie 3.7);
- kosten van de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing.

Tot dit taakveld behoren niet:

- aanpak van zwerfvuil, veegdiensten, deze horen thuis onder taakveld 2.1.

7.4 - Milieubeheer

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder:

- de bescherming en de sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer;
- de beheersing van geluidhinder;
- bescherming tegen straling en dergelijke;
- verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven;
- ongediertebestrijding;
- RUD, Regionale Uitvoeringsdiensten.

Tot dit taakveld behoren niet:

- taken op het gebied de zorg voor de waterkwaliteit, deze horen thuis onder taakveld 7.2;
- milieu-educatie, deze hoort thuis onder taakveld 4.3;
- afvalscheiding, deze hoort thuis onder taakveld 7.3.
- verduurzamingsmaatregelen die primair aan een ander taakveld gerelateerd zijn, deze horen thuis op die taakvelden. Bijv:

7.5 - Begraafplaatsen en crematoria

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging:

- begraafplaatsen en crematoria;
- lijkschouw (het vaststellen dat de betrokkene is overleden);
- baten begraafplaatsrechten (via economische categorie 3.7);
- baten afkoopsommen grafrechten (via economische categorie 4.4.8).

Tot dit taakveld behoort niet:

- registratie van overlijden, dit hoort thuis onder taakveld 0.2.

8.0 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8.1 - Ruimtelijke ordening

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de wet Ruimtelijke Ordening:

- voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies;
- BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie);
- CAI, breedband en glasvezel aanleg;

- voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen;
- faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid). De gemeente zelf voert geen actief grondbeleid, zij laat dit over aan private ontwikkelaars. Kosten die de gemeente maakt in het kader van dit faciliterend grondbeleid, (moeten) worden verhaald op de private ontwikkelaars. Het betreft hier kosten ten behoeve van ondermeer: opstellen van bestemmingsplan, voorzieningen in de openbare ruimte en het aanleggen nutsvoorzieningen.

Wanneer dergelijke kosten worden gemaakt in het kader van faciliterend grondbeleid, worden deze kosten geboekt op 8.1 en via een tegenboeking naar de balans gemuteerd (zie de notitie Faciliterend grondbeleid van de Commissie BBV).

8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie:

- grondverwerving, bouw- en woonrijp maken;
- bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen;
- verkoop van bouwrijpe gronden;
- in het voorkomende geval onschadelijk maken en verwijderen van explosieven.

Tot dit taakveld behoren niet:

- grondexploitatie van bedrijventerreinen, dit hoort thuis onder taakveld 3.2;
- onschadelijk maken en verwijderen van explosieven buiten grondexploitatie, dit hoort thuis onder taakveld 1.2.

8.3 - Wonen en bouwen

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening:

- (leges) omgevingsvergunning;
- bouwtoezicht;
- basisregistratie adressen en gebouwen (BAG);
- woningbouw en woningverbetering, renovatie;
- woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning;
- stedelijke vernieuwing: gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen.

Baten Economische Categorieën

5.0 - Rente en Dividend

5.1 - Rente

Rente is de afgesproken verschuldigde vergoeding die wordt ontvangen van een derde uit hoofde van het aangaan van een financiële verplichting met die derde.

Tot deze financiële verplichtingen worden onder andere gerekend:

- kortlopende leningen en daarmee vergelijkbare financieringen, zoals:
- Langlopende leningen en daarmee vergelijkbare financieringen, zoals:
  - deposito's;
  - handelskredieten;
  - financial lease.

Als in de rekening een bedrijf is geconsolideerd dat aan derden een winstuitkering verstrekt, dan moet deze winstuitkering op deze categorie worden geboekt.

Voor gemeenten (en gr's) mag het gebruik van deze categorie alleen op het taakveld 0.5 - Treasury voorkomen.

Niet tot deze categorie behoren:

- de rentelasten over het eigen vermogen en de bespaarde rente over het eigen vermogen (zie 7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente);
- de toerekening van de rente aan de grondexploitatie, de rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend en de toerekening van de rente aan de taakvelden via de renteomslag (zie 7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente).

5.2 - Dividenden en winsten

Tot deze categorie behoren de winstuitkeringen die worden ontvangen voor het bezit aan aandelen en andere deelnemingen:

- normale dividenduitkeringen (contant, stock);
- winstuitkering van ondernemingen met rechtspersoonlijkheid die geen vennootschap zijn.

Niet tot deze categorie behoren:

- extra dividend en superdividend; deze dienen (op een taakveld) te worden opgenomen onder 6.1 Financiële transacties (zie ook 6.1 Financiële transacties);
- de uitkering van bonusaandelen; deze wordt niet geregistreerd omdat de marktwaarde van de deelneming niet verandert;

Lasten Economische Categorieën

5 - Rente en dividend

5.1 - Rente

Rente is de afgesproken verschuldigde vergoeding die wordt ontvangen van een derde uit hoofde van het aangaan van een financiële verplichting met die derde.

Tot deze financiële verplichtingen worden onder andere gerekend:

- kortlopende leningen en daarmee vergelijkbare financieringen, zoals:
- Langlopende leningen en daarmee vergelijkbare financieringen, zoals:
  - deposito's;
  - handelskredieten;
  - financial lease.

Als in de rekening een bedrijf is geconsolideerd dat aan derden een winstuitkering verstrekt, dan moet deze winstuitkering op deze categorie worden geboekt.

Voor gemeenten (en gr's) mag het gebruik van deze categorie alleen op het taakveld 0.5 - Treasury voorkomen.

Niet tot deze categorie behoren:

- de rentelasten over het eigen vermogen en de bespaarde rente over het eigen vermogen (zie 7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente);
- de toerekening van de rente aan de grondexploitatie, de rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend en de toerekening van de rente aan de taakvelden via de renteomslag (zie 7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente).

- financial lease en huurkoopovereenkomsten;
- leningen ter financiering van handelskredieten;
- hypothecaire geldleningen;
- waarborgsommen.

-

- kasgeldleningen
- rekeningcourantverhoudingen met niet-banken

-

- financial lease en huurkoopovereenkomsten;
- leningen ter financiering van handelskredieten;
- hypothecaire geldleningen;
- waarborgsommen.

-

- kasgeldleningen
- rekeningcourantverhoudingen met niet-banken

-

- zonnepanelen op het zwembad, deze lasten horen thuis onder taakveld 5.2;
- subsidie voor woningeigenaren om de eigen woning te verduurzamen, deze lasten horen thuis onder 8.3;
- driedubbel glas in het stadhuis, deze lasten horen thuis onder 0.4;

-

Nog niet opgevraagde investeringen Programmabegroting 2020					
programma	herkomst begroting	omschrijving	Investering	doorschuiven naar (jaartal opnemen)	besparing 2021
Leefbaarheid	2020	Vorbereidingskrediet nieuwbouw stadsbeheer	360.000	nvt	-
Leefbaarheid	2020	Infrastructurele aanpassing entree Binnenstad	600.000	2021, behoudens € 200.000	21.000
Leefbaarheid	2020	Ontwerp en realisatie 'aanpak Aagje Dekenstraat'	650.000	2021	34.125
Leefbaarheid	2020	Coosje Buskenstraat / Boulevard Bankert (oprit boulevards)	450.000	2021	23.625
Leefbaarheid	2019	Herinrichting Walstraat - Noord	1.000.000	2021	52.500
Leefbaarheid	2020	Promenade boulevards Evertsen en Bankert	520.000	nvt	-
Leefbaarheid	2020	Oude Veerhavenweg – Prins Hendrikweg (Kenniserf)	150.000	nvt	-
Leefbaarheid	2020	Herinrichting Lange Zelke	750.000	nvt	-
Leefbaarheid	2018	VRI installaties	180.000	nvt	-
Aantrekkelijke Stad	2013	Stadvernieuwingsprojecten (netto)	550.000	2022	35.750
Aantrekkelijke Stad	2014	Stadvernieuwingsprojecten (netto)	550.000	2022	35.750
Aantrekkelijke Stad	2016	Stadvernieuwingsprojecten (netto)		2022	35.750
Aantrekkelijke Stad		Ravensteijn tlv 2013 en 2016	770.000-	2022	50.050-
Aantrekkelijke Stad		1e kwartaalrapportage 2017: VQ	230.640-	2022	14.990-
Aantrekkelijke Stad	2017	Stadvernieuwingsprojecten	700.000	2022	45.500
Aantrekkelijke Stad	2014	Verbeteren particuliere woningen	50.000	2021	2.000
Aantrekkelijke Stad	2015	Verbeteren particuliere woningen	50.000	2021	2.000
Aantrekkelijke Stad	2016	Verbeteren particuliere woningen	50.000	2021	2.000
Aantrekkelijke Stad	2017	Verbeteren particuliere woningen	50.000	2021	2.000
Aantrekkelijke Stad	2011	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Aantrekkelijke Stad	2012	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Aantrekkelijke Stad	2013	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Aantrekkelijke Stad	2014	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400

Nog niet opgevraagde investeringen Programmabegroting 2020					
Aantrekkelijke Stad	2015	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Aantrekkelijke Stad	2016	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Aantrekkelijke Stad	2017	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Aantrekkelijke Stad	2018	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Aantrekkelijke Stad	2019	Woningverbetering ouderenhuisvesting	60.000	2021	2.400
Leefbaarheid	2017	Materieel	140.000	nvt	-
Leefbaarheid	2017	nota vervanging tractor sport 821814 (verwerkt)	45.000-	nvt	-
Leefbaarheid	2018	Vorbereidingskrediet sporthal Baskensburg	100.000	nvt	-
Leefbaarheid	2018	Renovatie van gras- en kunstvelden, sportvloeren e.d.	280.000	2021	31.500
Leefbaarheid	2018	12e wijz coll 2018 verv. Toplagen sport	185.000-	2021	21.740-
Leefbaarheid	2018	Investering kunstgrasveld Ritthem	140.000	2021	15.750
Leefbaarheid	2018	12e wijz coll 2018 verv. Toplagen sport	90.000-	2021	10.580-
Leefbaarheid	2019	Vernieuwen kozijnen sportzaal van Duijvenvoorde	15.000	2021	1.690
Leefbaarheid	2019	Renovatie loods sportcomplex Souburg	20.000	nvt	-
Leefbaarheid	2020	led vervanging verlichting buitensport duurzaamheid	270.000	2021	30.375
Leefbaarheid	2018/2019	Krediet scholen Souburg Zuid, totaal krediet	10.663.000	nvt	-
Leefbaarheid	2018/2019	Opgevraagd met 3e en 7e begr wijz 2020	1.140.000-	nvt	-
Leefbaarheid	2018/2019	Resterend krediet scholen Souburg Zuid	9.523.000	2021, behoudens € 500.000	338.360
Bestuur	2019	mGBA investering in burgerzaakmodules	150.000	nvt	-
Bestuur	2019	Planningsmodule PU	15.000	nvt	-
Overhead	2018	Vervanging zaaksysteem	125.000	nvt	-
Overhead	2020	Vervanging zaaksysteem	125.000	nvt	-
Overhead	2019	Klimaatbeheerssysteem Stadhuis	150.000	nvt	-
Overhead	2020	Klimaatbeheerssysteem Stadhuis	1.050.000	nvt	-
Overhead	2019	Verplichtingenadministratie	150.000	2021	-

Nog niet opgevraagde investeringen Programmabegroting 2020					
			28.205.360		633.915

15.

LIJST VAN AFKORTINGEN

AWBZ	algemene wet bijzondere ziektekosten
AZN	afvalverbranding zuid Nederland
BAG	basisregistratie adressen en gebouwen
BDU	brede doeluitkering
BGT	basisregistratie grootschalige topografie
BIZ	bedrijfsinvesteringszone
BOB	beheer oppervlaktewater binnen de bebouwde kom
BRIM	besluit rijkssubsidiëring instandhouding monumenten
BRP	basisregistratie personen
BRRM	besluit rijkssubsidiëring restauratie monumenten
BV	besloten vennootschap
BWSW	besluit woninggebonden subsidies Walcheren
CJG	centrum voor jeugd en gezin
CPI	consumenten prijsindex
CPO	collectief particulier opdrachtgeverschap
CIZ	centrum indicatiestelling zorg
COELO	centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden
CROW	centrum regelgeving, onderzoek en grond-, water- en wegenbouw
CSW	christelijke scholengemeenschap Walcheren
CZW	college van zorg en welzijn
DPW	duurzame particuliere woningverbetering
EMU	europese monetaire unie
FES	fonds economische structuurversterking
FIDO	financiering decentrale overheden
GBA	gemeentelijke basis administratie
GBI	geïntegreerd beheer informatiesysteem
GGD	gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GHOR	geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
GMZ	gezamenlijke meldcentrale zeeland
GVC	Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland B.V.
GVVP	gemeentelijk verkeers en vervoersplan
GRP	gemeentelijk rioleringsplan
GSP	groenstructuurplan
HKPD	huiskamerproject drugsgebruikers
HUP	handleiding uitvoerings procedures
HZ	hogeschool zeeland
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IHP	integraal huisvestingsplan
IOP	integraal omgevingsplan
ISV	investeringsbudget stedelijke vernieuwingen
JGZ	jeugdgezondheidszorg
KCC	klant contact centrum
KN	kadernotitie
MER	milieu effect rapportage
MIRT	meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport
MWW	maatschappelijk werk Walcheren
NASB	nationaal actieplan sport en bewegen
OAB	onderwijs achterstanden beleidsplan
OLAZ	openbaar lichaam afvalstoffenverwijdering zeeland
OZB	onroerende zaakbelasting
OV	openbare verlichting
PVVP	provinciaal verkeers- en vervoersplan
REA	regionale educatieve agenda
RGSHG	regeling geldelijke steun huisvesting gehandicapten
ROC	regionaal opleidingscentrum
ROVZ	regionaal orgaan verkeersveiligheid Zeeland
RUD	regionale uitvoeringsdienst
RPCZ	regionaal pedagogisch centrum Zeeland
SGB	stadsgewestelijke brandweer
SVN	stimuleringsfonds volkshuisvesting Nederland
VCP	verkeerscirculatieplan
VNG	vereniging van nederlandse gemeenten
VONK	Vlissingen op nieuwe koers
VRI	verkeersregelinstallaties

VRZ	veiligheidsregio zeeland
VVE	voor- en vroegschoolse educatie
VZG	vereniging van zeeuwse gemeenten
WAD	walcherse archeologische dienst
WMO	wet maatschappelijke ondersteuning
WNS	welzijn nieuwe stijl
WOZ	waardering onroerende zaken
WSW	wet sociale werkvoorziening
WWB	wet werk en bijstand
WWnV	wet werken naar vermogen
ZAT	zorg advies team
ZSP	zeeland seaports

COLOFON

Gemeente Vlissingen
Postbus 3000
4380 GV Vlissingen
0118 - 487000
gemeente@vlissingen.nl
www.vlissingen.nl

AFKORTINGEN

Afkorting	Betekenis
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
OLAZ	Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland
SGB	Stadsgewestelijke Brandweer
VRZ	Veiligheidsregio Zeeland

G E M E E N T E
VLISSINGEN

